

GHEORGHE CONSTANTINESCU

O VIAȚĂ,
O POVESTE

 EDITURA
EVOMIND

O VIAȚĂ, O POVESTE

Copyright © 2021

Autor: Gheorghe Constantinescu

Toate drepturile rezervate.

ISBN 978-606-9734-03-2

Editura Evomind, 2021

<https://evomind.org/>

Recunosc că de multe ori m-a îngenunchiat viața, am căzut, dar tot de atâtea ori m-am ridicat încercând să înțeleg și să uit, mergând mai departe ascunzându-mi durerea. Am mers mai departe cu sufletul greu apăsător de temeri și cu multă tăcere adunată în el, cu întrebări și cu prea multe lacrimi, cu griji și nu mă pot preface că durerea nu m-a apăsător. Nu mă pot minți că mi-a fost totdeauna bine, de multe ori eram copleșit de durere și de singurătate, eram trist, pesimist, supărat pe destin și uneori chiar și pe mine. Dar nu am lăsat lucrurile așa, m-am ridicat, am luat-o de la început și-am încercat să mențin acel echilibru ce definește viața. Până la urmă cred că viața înseamnă o mulțime de momente despre care ajungi să povestești la un moment dat.

Autorul

Mulțumesc,

Celor care mi-au fost alături în toată această perioadă, tuturor oamenilor prezenți în viață pentru că ei mi-au oferit inspirația și puterea de a scrie aceste rânduri. Sunt recunoscător pentru toate darurile pe care le-am primit de la Bunul Dumnezeu și de la cei din jurul meu.

Sunt profund îndatorat părinților mei Maria și Nicu Constantinescu care mi-au dat viață și mi-au oferit oportunitatea de a trăi această experiență umană. Mulțumesc celor care m-au încurajat și m-au susținut în această călătorie și, nu în ultimul rând, vă mulțumesc vouă, celor care citiți acum aceste rânduri și pentru care am creat acest mesaj, căci voi ați fost sursa inspirației mele și motivația mea pentru a duce la capăt acest vis.

Cuvânt înainte

În sfârșit, o carte pe care ar trebui să o citească oricine, la orice vârstă! Sunt sigur că „O viață, o poveste” este cartea care ne va face să ne gândim cu drag și, poate, cu mai multă sau mai puțină nostalgie la viitoarea, actuala sau trecuta viață a fiecăruia dintre noi. Autorul-personaj, Gheorghe Constantinescu înșiră amintiri și gânduri din viața lui, destul de intensă. Și cam asta e toată acțiunea principală a cărții. Deși poate nu pare cine știe ce, farmecul cărții constă tocmai în simplitatea ei, puterea de a te ține conectat pe tot parcursul lecturii, sentimentul de bucurie lipsit de griji și pofta de viață pe care ți-l însuflă. Cartea “O viață, o poveste”, cuprinde povestiri ce pot fi privite și ca independente, datorită unității și rotunjimii lor perfecte. Asta înseamnă că diferitele episoade ale cărții decurg unele din altele, autorul povestind la persoana întâi și dintr-o perspectivă subiectivă întâmplările de care își aduce aminte.

Cartea începe cu începutul. Cu viața sa de copil în Mădularii Vâlcii, unde facem cunoștință cu familia: bunicii, părinții, frații, cele două case ale copilăriei lui – cea a bunicilor de sub pădure și cea părintească de la șosea; autorul mărturisește cu venerație dragostea nesfârșită față de mamă. Apoi continuă cu evocarea plină de duioșie a satului natal, a primei școli pe la care a trecut, cea din Mădulari. Evocarea copilăriei o face din perspectiva apropiată a maturității. Consecința cea mai izbitoare a acestei atitudini este calitatea stilului nostalgic și de o mare căldură sufletească. Sunt evocate, de asemenea, o serie de

năzdrăvănii copilărești, ca, de pildă, prinderea peștelui din Cernișoara “cea sclipitoare și ușor unduitoare” ce parcurge satul de la un capăt la celălalt. Descrierea satului natal, este făcută cu multă duiosie, având în centrul amintirilor chipul scump al mădulăreanului pe care autorul, după trecerea vremii, o vede într-o lumină deosebit de frumoasă. Din carte se desprinde o puternică dragoste a autorului față de consătenii lui, de viața și obiceiurile satului copilăriei lui. Nu există ceva apropiat sufletului său care să nu aibă legătură cu Mădularii Vâlciei, iar această legătura cu satul natal este mult mai strânsă. Comunitatea mădulăreană este văzută prin ceea ce impresionează sufletul său de copil: sărbători, nunți și hore. Mărturisirile lui sunt pline de afectivitate, capabile să-i pună în evidență dragostea pentru întregul univers în care s-a format - peisajul, oamenii și obiceiurile acestora. Evocarea nostalgică a peisajului nu se rezumă la apa Cernișoarei în care se oglindesc dealurile ce o înconjoară. Peisajul locurilor copilăriei lui este însăși viața mădulăreanului și, de cele mai multe ori, apare însoțită de scene de muncă.

În continuare, cartea ne poartă pe urmele școlilor pe care autorul le-a frecventat: școala generală din Mădulari, liceul din Vâlcea și facultățile din București; evocă aici despărțirea de satul său drag, când ia hotărârea, cu ajutorul mamei sale, să plece la liceu în Vâlcea, de unde avea să i se schimbe viața. Este perioada când trăiește intens imaginea locurilor natale, a oamenilor, a băieților și a fetelor din sat, a copilăriei sale fericite de care trebuie să se despartă pentru totdeauna. De asemenea, este perioada când trăiește din plin adolescența, perioadă unică în viața sa. În această perioadă viața i se schimbă și începe o nouă etapă în care trebuie să se acomodeze încetul cu încetul. Apoi cartea evocă viața sa de ofițer al Armatei Române, culminând cu pensionarea la vârsta de 40 de ani, încheindu-se astfel un capitol din viața sa. În ultima parte a cărții, autorul vorbește despre el, acum la frumoasa vârstă de 50 de ani, suficient de tânăr pentru a o lua de la capăt, pentru a încerca, pentru a îndrăzni să își schimbe direcția de mers atunci când se va trezi pe un drum care nu duce acolo unde vrea să ajungă.

Cartea urmărește, prin povestirea faptelor și a întâmplărilor, procesul de formare a autorului, precum și evoluția lui spirituală în relațiile cu mediile sociale pe care le străbate.

Recomand cu multă căldură cititorului împărtășirea experiențelor de viață ale autorului, având convingerea că veți descoperi o parte din sufletul și sensibilitatea acestuia.

**General de brigadă (r) Conf. Univ. Dr. Vasile
Creț**

Introducere

Casa în care m-am născut se află în apropiere de centrul comunei Cernișoara, în imediata apropiere a Școlii Generale din Mădulari. Cu toată apropierea de centru, satul Mădulari avea în perioada copilăriei mele aspectul unui sat cu case joase, din cărămidă, așezate în grădini pline de verdeață, unele dintre ele situate în livezi întinse de meri, peri, pruni, cireși și mai rari cu tufe de liliac. Cătuțul Gânțulești în care am copilărit era pe atunci, deși nici astăzi nu-i mare deosebire între ce a fost și ce este, o frumoasă și recunoscută uliță pașnică și tăcută a văii Cernișoarei. Prin ea străbăteau carele cu boi și căruțele cu cai ce treceau către Târgul Horezului. Aceasta era atmosfera satului meu Mădulari, în perioada când am deschis ochii spre viață.

M-am născut în ziua de 24 mai 1966, din părinții Nicu și Maria Constantinescu, într-o familie demnă de țărani de frunte ai văii Cernișoarei, care a reușit să crească cei trei copii într-un climat propice formării unei educații alese. Totuși dintre cei trei copii câți eram, eu am făcut fel de fel de pozne, dând astfel ocazia părinților și bunicii mei să-și pună mâinile în cap. Aproape neobservabil, anii copilăriei aveau să mă urmărească toată viața, iar acea uliță-cătuț n-a fost decât fereastra prin care am privit pentru prima dată lumea cu ochi întrebători și care mi-au deschis apoi largi orizonturi ale cunoașterii.

M-am simțit profund legat de bunicii mei, atât cei dinspre tată (Mihail și Ecaterina Constantinescu din Mădulari), cât și cei dinspre mamă (Nicolae și Ioana Simionescu din Armășești) pe

care i-am descris în scrierile mele memorialistice, dintre care amintesc "Povestea copilăriei mele". Este adevărat că bunicii dinspre mamă i-am cunoscut în urma povestirilor mamei, pentru că ei decedaseră înainte nașterii mele. Atmosfera familială a avut un rol hotărâtor în formarea mea intelectuală de mai târziu. În casă, atât în cea a părinților cât și cea a bunicii dinspre tată, am înțeles cultul pentru strămoșii familiei noastre și am fost pregătit pentru viață

Mă socotesc pe mine însumi fericit pentru faptul de a fi cunoscut de-a lungul vieții oameni de seamă. Ei m-au ajutat foarte mult în drumul meu. Mi-au dăruit experiențe minunate și au răspuns în acest fel dificilelor întrebări cu care m-am luptat vreme de mulți ani. Am trăit și m-am mișcat cufundat într-o taină. Lumea, viața, mi se revelau ca o uriașă taină... Dar cea mai intimă taină a mea eram eu însumi. Sinele meu... acest necunoscut. Îmi era pur și simplu cu neputință să trăiesc fără a dobândi răspunsuri la asemenea întrebare. Și mai era ceva... am realizat că viața mea era riguros programată. Alții se gândiseră pentru mine, înaintea mea. Voi obține diploma de licență, îmi voi satisface stagiul militar, îmi voi procura un serviciu bun, mă voi căsători, voi avea copii, voi ieși la pensie, voi muri... Proiectul era astfel finalizat... Dar care să fie rostul adevărat al tuturor acestor etape? În fond, care este sensul, scopul vieții? Rutina fiecărei zile devine dezgustătoare: dis-de-diminează pornim grăbiți spre locul de muncă, unde petrecem opt ore de lucru, care de obicei nu ne furnizează nicio satisfacție și ne absorb toată energia, apoi casa, mâncare, puțin somn de după-amiază, lânzezeala televizorului, fotbal, nelipsitele știri menite să ne spună ce ar trebui să ne intereseze și ce părere ar trebui să avem despre diverse chestiuni absolut secundare, apoi somnul... și iarăși de la capăt. Din când în când mai întâlnim și câte un prieten, mergem împreună la o terasă, spunem un banc... Cine are mintea sau cutezanța de a pune măcar în discuție și probleme serioase? Trece și această zi "fără nicio durere" și "în mod plăcut" și astfel se scurge întreaga noastră viață. Așa ceva n-am putut tolera. Mă exaspera gândul că într-un chip asemănător se va consuma și viața mea, fără să înțeleg ce mi se întâmplă. Sufeream cumplit... mă apropiam de prabușire. Trebuia să scriu, să vorbesc despre mine, nu se cuvenea ca toate

aceste întâmplări minunate să se piardă în adâncul întunecat al uitării. Ele erau deosebit de prețioase.

Am scris această carte pentru mine însumi, spre aducere aminte, spre a nu uita mai târziu, spre a înțelege mai bine. Precum se pare, aceste întâmplări din viața mea îmi sunt izvor nesecat de cunoaștere. Pe de altă parte, există oameni cărora le pasă de mine și aș fi vrut să le ofer prietenește ceea ce am, căci comunicarea este și o necesitate a mea; apoi, îmi doresc ajutorul lor spre a fi evaluate aceste lucruri. Voiesc, în același timp, să am pe drumul vieții însoțitori care să mă cunoască și pe care să-i cunosc în profunzime. Nu am avut și nu am niciun fel de calități deosebite, dar este adevărat că atunci când am pornit proiectul acestei cărți, m-am gândit și la copilul meu Alexandru. Socotesc ca această carte este un însemnat dar adus lui.

Nu sunt scriitor profesionist, nici nu am veleități și pretenții literare. Relatez pur și simplu istoria vieții mele. Nu expun teorii, nu produc idei noi, nici nu fac sondaje. Nu emit reflecții, nu susțin anumite puncte de vedere. Mă limitez la a expune întâmplările pe care le-am trăit.

Cartea este autobiografică, întâmplările care sunt descrise sunt expuse condensat. Este ca și când aș fotografia evenimentele mai importante, le-aș dispune într-o oarecare ordine cronologică și le-aș prezenta apoi într-o relație de interconexiune. Se creează astfel posibilitatea formării unei viziuni de ansamblu și a aprofundării unora dintre întâmplări.

De multe ori m-am întrebat ce-ar fi dacă viața mea ar fi o carte, iar eu aș fi autorul acestei cărți? Ce fel de carte ar fi? De aventură, mister, ficțiune? Povestea ar curge lin? Cât de interesante ar fi personajele? Dar cum ar fi locul de desfășurare al poveștii? Ar exista acțiune în cartea mea? Dacă cineva ar alege de pe raft cartea mea ar găsi-o interesantă? Ar recomanda cartea unui prieten?

Cartea propriei mele vieți nu este o carte goală. Nu este nici gata-scrisă cu cuvintele altcuiva. În schimb este jumătate plină, jumătate goală. Este mult mai scurtă decât mi-am putut imagina și mult mai lungă în același timp. Ar putea fi citită într-o singură zi dar poate lua o viață să fie scrisă. Are un infinit număr de pagini pe care nu am putut să scriu nici măcar un cuvânt - sunt

paginile dinainte de începutul cărții și cele de la final. Am putut în schimb să scriu între capitolele “naștere” și “perioada de acum”.

Acest lucru mi-a folosit pentru a-mi stabili obiectivele și pentru a-mi monitoriza progresul. Pur și simplu am sărit câțiva ani în avans și am început să scriu ce anume doream să fiu, să am, să fac. Apoi, am citit atent cum punctele de cotitură în viața mea se întâmplau, cum se întâmplau și eșecurile și cum anumite obiective erau atinse sau abandonate.

S-au scris multe sfaturi pentru cei care se îmbarcă în călătoria vieții: cunoaște-te pe tine însuși, caută moderația în toate lucrurile, fă celorlalți ceea ce ai vrea să îți se facă ție, fii autentic, urmează-ți inima, fii... tot ce poți să fii...

Deși am știut că nu există o anume cale spre succes, calea aceasta arată totuși astfel: mi-am stabilit un obiectiv, am încercat ceva, iar dacă a eșuat, am încercat altceva și am repetat din nou și din nou până când am găsit ceva care să funcționeze.

Odată ce am găsit metoda care a funcționat, am continuat s-o folosesc până când nu a mai mers. Apoi am încercat ceva nou. Când m-am împotmolit, am rămas pe poziție și m-am rugat Bunului Dumnezeu să-mi trimită semne de continuare.

În fine, tot ce am avut nevoie cu adevărat să fac a fost să-mi dau seama cine sunt și să fiu cea mai bună versiune a mea! Nu mi-am pierdut timpul creând o copie pală a persoanei pe care ceilalți se așteptau s-o întruchipez. De ce să trăiesc viața închipuită de altcineva, când pot să trăiesc propria mea viață? Am încercat să fiu eu însumi sau “să mor” încercând să fiu eu.

Cum a luat naștere această carte? Aveam atâtea de comunicat celorlalți... Am trăit într-un timp scurt cât alții într-o viață, și ceea ce am de zis e expresia trăirilor, a ființei și a experiențelor mele. Merita să vorbesc despre ceea ce am trăit, despre ceea ce sunt eu, despre descoperirea, identificarea, realizarea de sine, despre procesul maturizării și devenirii, și toate acestea, din dorința de a da un sens vieții, din sentimentul că pot să scriu... De când mă știu scriu, nu vorbesc prea mult, însă gândurile mi le notez în ascuns.

Am scris această carte din legătura mea cu aproapele, din legătura aproapelui cu mine, din relația specială cu cărțile citite, care nu doar că mi-au ținut companie, dar m-au și creat, conturat. Vorbesc de cărțile de referință, pe care nu încetez niciodată să le

citesc, mă întorc la ele de fiecare dată când îmi lipsește curajul de a continua...

Am scris această carte din nevoia de a vorbi despre gândurile și sentimentele mele, din dorința de a ajunge prin tine, cititorule, mai aproape de mine. Căutam sensul vieții, căutam să realizez ceva. Nu mai puteam să trăiesc de pe o zi pe alta, fără să am o direcție clară și precisă. Nu mă mai împlinea nimic din exterior, eram din ce în ce mai apatic, gândeam că nu pot să-mi trăiesc existența astfel, fără rost, fără scop. Vroiam mai mult, visam ca gândurile mele să prindă viață, să se realizeze și scrisul mi-a oferit această șansă. Ce era de făcut cu experiența acumulată? Se cerea scrisă, exprimată. Și asta am făcut, m-am apucat de scris...pentru tine și pentru mine... Pentru noi...

Am scris această carte din dorința de a dezvălui cititorului evenimentele care au avut loc și care s-au derulat pe parcursul vieții mele. Nimic nu este imaginar. Toate etapele pe care le-am trăit și care sunt descrise în această carte s-au petrecut în realitate. Am încercat să redau cât mai fidel posibil istoria vieții mele cu urcușurile și coborâșurile ei, cu preocupările și incertitudinile, cu bucuriile și necazurile, specifice, de altfel, fiecărui om. Personajele ce apar în această lucrare sunt deasemeni reale și unele dintre ele mai sunt încă în viață. Sunt convins că ele se vor regăsi în paginile cărții mele așa cum au trăit și au participat, într-un fel sau altul, mai mult sau mai puțin, la evenimentele ce s-au succedat în viața mea, în perioada cuprinsă între anii 1966 și până în zilele de acum. Cartea descrie și menționează numai principalele evenimente marcante ce s-au desfășurat în perioada arătată deoarece, în realitate, volumul lor real fiind foarte mare, ar fi trebuit să scriu și să desfășor acțiunile romanului meu în cel puțin trei sau patru volume. Țin să aduc un omagiu tuturor celor care în momentele mele cele mai grele, m-au ajutat și m-au încurajat să depășesc perioadele cele mai negre din viața mea. De asemeni, vreau să-mi exprim înalta mea grațitudine și sincere mulțumiri pe care le adresez Preotului Doctor Armași Ion, Protoereu al Protoieriei Sector 4 București, un om de o înaltă probitate morală și capacitate intelectuală care, prin prezența, sfatul și ideile lui, m-a determinat să scriu rândurile ce urmează. De asemenea, aduc calde mulțumiri tuturor celor care au ajutat la realizarea acestei cărți, fie cu propuneri, fie cu

recomandări și sfaturi, fie îndreptând greșelile și neajunsurile mele, punându-și la dispoziție talentul și cunoștințele lor. În spiritul celei mai nobile modestii, au preferat anonimatul... Să-i răsplătească Bunul Dumnezeu.

Viața mea e o carte deschisă, și asta e tot ce e nevoie să știi... Începe să o citești!

Nașterea și începutul copilăriei mele

Mama mea, Maria Constantinescu, pierduse al doilea copil, pe Constantin, care a murit la vârsta de șase luni, în salvare pe drumul spre spital. Celălalt copil, o fetiță pe nume Lucica, în vârstă de șapte ani decedase înainte lui Constantin pentru că a mâncat mere otrăvite din ograda unui vecin. Îngrozită de ceea ce se întâmplase cu ceilalți copii, mama, spunea că este blestemată și că nu mai are tăria să aducă pe lume încă un copil, care poate că va avea soarta celorlalte doi. Nu mai vroia, nu mai dorea să nască, după gândirea ei, încă o ființă condamnată de la început să moară. Multă lume o încuraja spunându-i: "Ești tânără, ai toată viața înaintea ta și am convingerea că totul o să se termine cu bine." Asta a mai întărit-o pe mama, luând hotărârea să mă aducă pe lume...

M-am născut pe data de 24 mai 1966 la dispensarul din Modoia, comuna Armășești. La naștere am cântărit trei kilograme și aveam ochii mari căprui care nu și-au schimbat culoarea toată viața mea. Era o zi frumoasă de primăvară cu mult soare. Pomii erau verzi iar această culoare, care se reflecta în apa limpede a Cernișoarei, predomina dealurile ce înconjură comuna. Cu 15 zile înainte de a mă naște, mama mea, a avut un vis frumos. Se făcea că Fecioara Maria i-a apărut în cale și i-a zis: "Vei naște un băiat!", după care a dispărut. După ce s-a trezit, i-a povestit visul ei tatălui meu, care la auzul cuvântului "băiat", aproape că înebunise de bucurie.

Visul mamei i-a întărit acesteia încrederea și speranța deplină în Fecioara Maria care i-a fost, de altfel, călăuzitoarea întregii sale vieți. După naștere, mama își împărțea timpul în marea lui majoritate îngrijirii mele, iar când puterile i-au mai revenit, mergea aproape zilnic la cimitir, care nu era prea departe de casa noastră, unde erau îngropați fratele Constantin și sora Lucica. Nu se refăcuse încă după moartea celor doi copii ai ei. Botezul meu religios a avut loc la Biserica satului Mădulari, având ca nași pe Aurel (Ică fratele lui tata) și Valerica Constantinescu care erau stabiliți în Hunedoara. Mamei mele, care era foarte bisericoadă, i-a plăcut numele Gheorghii care, de altfel, a rămas pentru totdeauna diminutivul meu.

Sincer, nu îmi amintesc cum am fost botezat deoarece eram foarte mic, așa că am întrebat-o pe mama cum a avut loc acest eveniment important din viața mea. De la ea am aflat că am fost botezat pe data de 24.07.1966 la biserica "Adormirea Maicii Domnului" din satul meu natal, de către parintele Nicolae Ionescu. Când nașul meu (unchiul Ică de la Hunedoara) m-a luat de acasă, eram un necreștin; am ajuns la biserică, iar la intrare, a avut loc o mică slujbă prin care nașul, în numele meu, s-a lepădat de trei ori de satana. În acea zi părinții mei au fost foarte fericiți. Nașii au venit la biserică ținându-mă în brațe și m-au dus, cu multă bucurie și cu zâmbetul pe buze, în fața altarului. Apoi a început slujba propriu-zisă a botezului, în cadrul căreia preotul în rânduiala slujbei citea rugăciuni, din Sfânta Evanghelie și formula de botez: "Se botează robul lui Dumnezeu Gheorghe în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Amin!". A venit și timpul în care eu trebuia să fiu băgat de trei ori în cristelniță. Spre bucuria mamei și a nașilor mei, când am fost băgat în cristelniță nu am plâns. Din momentul botezului, am primit numele de creștinul Gheorghe. A urmat clipa în care a trebuit să fiu uns cu sfântul mir, iar apoi am fost îmbrăcat și plimbat prin fața altarului. După Botez am devenit creștin și m-am adăugat la marea masă a creștinilor din lumea întreagă. Am plecat de acasă, în brațele nașului, un mic păgân, și m-am întors, în brațele mamei, un adevărat creștin, un Gheorghe biruitor.

Din primele amintiri pe care le am despre mine, nu mi vin în minte decât imagini foarte vagi: un pat mare de lemn, cu stinghii de jur-împrejur, pe care era o saltea umplută cu paie și pe

care era doar o pătură de lână aspră, iar pe ea troaca în care mă aflam eu, învelit în scutece. Voiam să mă întorc pe spate, că mă dureau coatele, tot încercând să zăresc ceva, ridicând capul, dar nu vedeam decât un perete vopsit în alb. Mă durea burta, vroiam să mă ridic și eu în sus, dar în încercarea mea am căzut cu troaca din pat și m-am lovit la cap, căpătând un cucui de toată frumusețea, apoi am început să urlu. Mă durea îngrozitor tot corpul, și am început să țip tare, să urlu de durere și abia atunci s-a deschis brusc ușa, și a apărut într-un suflet bunica Catrina care m-a luat în brațe și a început să-mi bage griș în gură, de pe masa alăturată, crezând că-mi potolește plânsul. Eram ud și când i-am simțit căldura trupului, m-am lipit de ea, am prins-o de gât cu mânuțele, am vrut să-mi lipesc fața mea de fața ei, din nevoia mea de ocrotire. Simțind asta, bunica m-a smuls cu delicatețe din brațele sale și m-a așezat pe pătura aspră, spunându-mi: “M-ai udat dragul bunicii, stai liniștit că de îndată te va schimba bunica!”.

În acest timp eu trăgeam cu mânuțele de scutece, căci nu suportam să fiu ud, mă simțeam murdar și vroiam să scap de senzația aceea de frig îngrozitor în tot corpul meu. Urlam cât puteam de tare, dar am tăcut brusc atunci când s-a deschis ușa și s-a auzit un glas blând: “Vin-o la mama Gheorghe!”. Am ridicat încet capul și-am văzut niște brațe ce se întindeau spre mine, niște ochi calzi, rotunzi ce-mi zâmbeau dulce.

Eu am atins brațele, am vrut să mă ridic, căci scutecele mi le desfăcuse bunica, dar am căzut la loc, lovindu-mă cu capul de spătarul patului. M-am ridicat în picioare, m-am clătinat, am căzut și m-am târât spre ea, dar m-am împiedicat de pătura aspră, deranjată de la locul ei.

Atunci, cea care îmi vorbise blând, s-a aplecat, m-a prins de cap și m-a ferit să mă lovesc iar de spătarul patului, m-a luat în brațe, m-a mângâiat, a scos din dulap o scufiță albă și zâmbind, mi-a pus-o pe cap, m-a înfășurat în niște scutece curate și uscate și m-a așezat în troacă, a pus o păturică de lână, făcută la război, peste mine, apoi mi-a spus șoptit: “Ia ceva dulce de la mama!”. Mi-a băgat în gură o fărâmă dintr-o clătită proaspătă și eu m-am bucurat, căci era foarte bună. A venit apoi cu un biberon cu lapte și mi l-a pus în mână, iar pe burtă mi-a pus o sticlă cu apă caldă, m-a sărutat pe frunte și mi-a urât: “Noapte bună!”.

M-a încălzit repede sticla aceea cu apă caldă și eu am adormit cu un zâmbet pe chip...

Am început destul de târziu să merg, fiind ajutat de mama mea, care venea la mine, îmi zâmbea, mă lua din patul cel mare cu spătar în brațele ei atât de calde care îmi făceau atât de bine, mă săruta pe obraz, apoi mă lăsa jos pe dușumea și-mi întindea mâinile ei moi și bune, că-mi venea să-mi pun capul în căușul lor și să dorm, să dorm un somn bun și binefăcător. Dar eu abia puteam merge, mă țineam cu mâinile de cadrul de lemn al patului și vroiam să ajung iar la ea, ca la cea mai dorită ființă din viața mea, căci atingerea ei îmi făcea așa de bine... Ea îmi arăta un obiect și-mi spunea: "Vino la mine Gheorghe, vino!". Auzeam glasul ei blând, vedeam ochii ei luminoși și brațele ce se-ntindeau spre mine. Eu repetam în gând cuvintele ei, dar nu spuneam decât: "ma... ma... ma" și porneam încet, temător, nesigur pe picioarele mele, spre brațele ei întinse cu atâta dragoste spre mine. Îmi amintesc toate acestea, deoarece am vorbit și am mers puțin mai târziu decât alții. Dacă alunecam, dacă mă clătinam, ea se repezea și mă cuprindea repede, cu brațele ei dragi, de mijloc, mă ridica în sus, mă săruta și apoi, iar mă lăsa încet jos, să exersez mersul, privindu-mă cu drag, ținându-mă de mână, să fac primii pași. Dacă reușeam să fac primii pași singur, mă strângea la piept și mă săruta pe obraz laudându-mă cu vorbe bune: "Dragul mamei băiat! De acum ești mare... hai, hai să mergem! Hai cu mama! Hai că poți! Vino la mama!". Când mă ridica și mă strângea în brațe, eu îmi lipeam capul de capul ei, îi înconjuram gâtul cu mânuțele și trăgeam de batic, să-i văd părul șaten, mătăsos și să mă prind de el, ca să o simt mai bine cât mai aproape de mine, să nu-i mai dau drumul, că nu voiam să dispară iar cu treburi prin curte.

Într-una din zile, mama m-a scos în curte, iar eu am început să fac singur primii pași, încurajat de ea care întindea drăgăstoasă mâinile spre mine, zâmbindu-mi mereu, cu toată fața radiind de lumină. Eu o strigam "ma... ma...ma!", mă prindeam de cămașa ei de ie, albă și apretată și râdeam, râdeam, căci tot sufletul meu înflorește, când o vedeam pe mama. Ea fugea în cămeruță să bucătărească și mă lăsa în grija fratelui meu Vasile, care era mai mare ca mine cu 9 ani, să se mai ocupe de mine, dar acesta urmărea când mama nu era atentă și mă împingea de

cădeam cu “roțile” în sus pe iarbă. Apoi zicea cu voce tare: “Tita sus Gheorghe...” să-l audă mama, iar mama scotea capul din cămeruță să se convingă că totul e în regulă și văzându-l cum mă ridică de pe iarbă să mă îndrepte, zâmbea mulțumită în sinea ei...

Simțeam că trece timpul foarte greu, până venea vremea mesei, când apărea mama și mă lua în brațe, să mă ducă la masă, îmi oferea “ceva bun” cum spunea ea, apoi servea și pe Vasile.

Revenea la mine și mă îndemna să mănânc “să mă fac mai repede mare”, apoi îmi aducea un desert bun, făcut cu multă pricepere și mie mi se părea că-i fericită, când, atingându-i mâinile calde cu capul, îi mulțumeam cu ochii mei căprui ce se roteau doar după ea, umplându-se de bucurie.

Seara când se mai liniștea din treburile gospodărești, mama iar mă lua în brațe și mă plimba pe afară. Devenisem greoi, fiindcă mă hrănea bine, îmi dădea “bunătați” să cresc mare, să fiu puternic.

Am învățat să vorbesc de dragul mamei, din dorința de a comunica mai ales cu ea, atâta doar că mai poceam unele cuvinte, dar ea nu se supăra, se amuza, mă imita și îmi spunea apoi cum este corect să vorbesc. De aceea o iubeam așa de mult și nu înțelegeam de ce mai pleca de acasă cu treburi, de ce nu stă tot timpul cu mine, cum o rugam eu. Era singura care se ocupa cu multă dragoste de mine, mă învăța să vorbesc, punea mâna pe un obiect, îl numea, mă pune să repet și avea răbdare cu mine, nu se lăsa, până nu mă auzea vorbind corect. Imita sunetele animalelor și mă pune să le numesc, să fac așa cum făceau ele. Timid față de fratele meu Vasile, le repetam doar în gând, de teamă să nu râdă de mine, fapt ce l-a făcut să creadă că sunt prost, chiar mut.

Nu știam ce înseamnă cuvântul prost, dar știu că într-o zi, după ce Vasile m-a supărat, m-am îndreptat către mama și am zis: “Sile post...”. Mama s-a înroșit, m-a luat în brațe, a mers cu mine la tata și i-a zis: “Nicule, Gheorghe a început să vorbească!”.

Îmi amintesc ziua în care a fost pusă soră-mea lana în pat lângă mine. Avea câteva luni, iar eu cred că aveam un an și ceva. Mama a coborât în cămeruță să-i aducă laptele. Urla și nu venea nimeni la ea. Eu m-am târât pe burtă, m-am apropiat de

ea, sperând că poate, dacă mă vede, se va potoli. Dădea mereu din mâini și din picioare, mișca în toate părțile căpușorul ei mic, urla într-una, dar s-a potolit când m-a prins de mână și mi-a dus degetele la gurița ei, apoi a început să sugă. Mie mi s-a făcut frică, să nu mă muște și am tras-o repede, dar ea s-a răsucit un pic și mi-a prins mâna, ducând-o la guriță. Am lăsat-o, că acum nu mai urla, chipul îi devenise din vânăt, roșu, iar eu am acoperit-o cu păturica de pe pat, să se-ncălzească. Începuse chiar să-mi fie dragă acea ființă micuță ce se zbătea să trăiască. Vroiam să o ocrotesc și nu știam cum, i-aș fi dat ceva să-și potolească foamea, dar nu aveam ce... M-am speriat când a venit Vasile și m-a smuls de lângă ea: "Dacă-i faci ceva rău, te mănânc, urla el la mine, trântindu-mă în alt colț al patului".

Țin minte că în camera noastră, a copiilor, era un vacarm: râdeam, plângeam, țipam...

Dintre toți cei trei copii ai ei, simțeam că mama ține mult mai mult la mine, ce mai... eram preferatul ei. Îmi aducea mereu din cămeruță câte "ceva bun", îmi cumpăra îmbrăcăminte, sau îmi făcea lucruri tricotate de ea. Eu eram foarte mândru și fericit, când vedeam grija ei pentru mine, eram bucuros că o aveam aproape, o vedeam ca pe cea mai dragă ființă din viața aceea monotonă și nu vroiam să mă despart de ea. Seara, înainte de culcare, mă mângâia, îmi vorbea blând, mă învăța alte cuvinte. Simt parcă și acum pe obraji mângâierea mâinilor ei calde și sărutul dulce pe fruntea mea, revăd încă lumina surâsului ei, căldura ochilor căprui care mereu, mereu mă învăluiau cu multă iubire și acea legătură ce ne unea mereu se aprofunda în fiecare zi. Acesta este chipul pe care eu am deschis ochii, cel pe care-l voi iubii mereu.

Îmi amintesc ce spaimă simțeam noaptea, când mama cobora în cămeruță, să pregătească laptele pentru soră-mea, era un întuneric cumplit. Mi-era îngrozitor de frică, fiindcă nu știam de ce aleargă pe pereți niște umbre negre, mi se păreau uriașii căpcăuni care mâncau copii, ca cei din poveștile spuse de mama înainte de a ne adormi pe noi. Mă liniștea după ce-i povesteam de ce nu puteam dormii noaptea și mă-ncuraja să nu-mi fie frică de căpcăuni. Ea mi-a spus că sunt doar niște umbre, care par că aleargă pe pereți, căci pe șosea trec mașini și lumina farurilor face să se miște acele umbre. Eu nu înțelegeam nimic și

tot cu mare teamă în suflet adormeam. Când mama mea era bolnavă, parcă și eu eram bolnav și trăiam cu spaima să nu i se întâmple ceva, ca eu să rămân al nimănui.

Într-o zi i-am spus la ureche că am plâns după ea și mama a tresărit. M-a luat în brațe, m-a sărutat, eu am sărutat-o cu multă iubire, apoi am privit-o, stând cuminte pe un scaun, cum lucrează la bucătărie. Nu mă lăsa să mă mișc de acolo, să nu pățesc ceva rău. Tot timpul mă învăța poezii și cântece.

Eu răceam foarte des, bănuiesc că aveam imunitatea scăzută, dar de câte ori mă îmbolnăveam, ea mi-aducea medicamente, ceaiuri, deși acestea se găseau foarte greu.

Când am ieșit pentru prima oară pe poartă, în afara curții, cu mama de mână, orizontul parcă mi s-a mărit, eram cu adevărat fericit, foarte fericit. Îi strângeam mamei mele, mâna ei dragă care mă ținea foarte strâns, să nu mă pierd de ea și eu priveam uimit noul univers în care pătrundeam, un univers necunoscut mie, cu oameni, căruțe, mașini și mulți, mulți copii veseli ce se-ntorceau cu ghiozdanele în spate de la școală.

Când am văzut pentru prima dată flori într-o grădină, am făcut ochii mari și am întreat-o uimit pe mama ce sunt acelea. Ea mi-a spus că sunt flori și m-a întreat: "Nu-i așa că sunt frumoase?". Erau zambile roz, albe, albastre, mov și panseluțe, văzute pe sub ramuri înflorite.

Reîntorși acasă, m-a întâmpinat tata, care m-a ridicat în sus, zicând: "Ești atât de frumos!". M-a strâns la piept și atunci am înțele că și el mă iubea. Eu am întins mâinile și m-am prins de ramurile înflorite ale mărilor, situat în grădina de din deal de casa noastră, am pipăit acele flori roz-albe și acel prim contact cu natura a declanșat în mine una din primele bucurii ale copilăriei.

Mi se lărgea orizontul, nu mai vedeam doar zidurile casei în jur, ci o grădină frumoasă, cea în care mi se părea că văd raiul din poveștile spuse de mama. Am luat petalele de flori în mână și le-am dus la gură, să le simt gustul. Erau moi și bune, dar mama s-a repezit și m-a luat din brațele tatei, zicând îngrijorată: "Să nu-l înțepe vreo albină!".

Într-una din zile, stând la soare pe scare casei, am auzit un lătrat și am fugit repede într-acolo. Era un cățeluș frumos, maro cu blana lucioasă și eu repede m-am atașat de el. L-am luat

în brațele mele, i-am mulțumit tatei pentru un așa dar, că am aflat că el mi-l adusese, să-mi fie tovarăș de joacă. Tata l-a botezat Castor și așa i-a rămas numele, fiindu-mi prieten ani buni...

Așa cum v-am mai spus, după naștere, starea sănătății mele era cam fragilă deoarece mama, care trecuse prin multe probleme de sănătate și șocuri psihice, era și ea suferindă. Veghea tot timpul ca să nu mi se întâmple ceva și tresărea la cel mai mic zgomot pe care eu îl făceam. Într-o zi, pe când ea se plimba cu mine, eu fiind instalat în brațele ei, mama s-a întâlnit cu o vecină și dintr-una într-alta i-a povestit oful ei :

- Bună ziua, doamna Lucreția. Mă bucur că vă văd. Arătați foarte bine și mai ales sunteți foarte elegantă, i-a zis mama.

- Bună Maria, tu ce mai faci? Nu prea te mai arăți prin lume în ultima vreme!

- Băiatul meu, Gheorghe, este tare bolnăvicios și trebuie să mă ocup mai îndeaproape de sănătatea lui. După cum știți, moartea celor doi copii ai mei m-a marcat profund și tot timpul tremur la gândul că Gheorghe ar putea urma soarta lor. Mă urmărește în permanență ideea că cineva m-a blestemat și că din această cauză îmi mor copiii.

- Ascultă Maria, mama mea, după ce m-a născut, avea aceleași probleme ca și tine. Cineva îi spusese că dacă o să-și vândă copilul, în mod simbolic, la o țigancă sănătoasă și cu mulți copii, sănătatea fetiței se va ameliora iar presupusul blestem va fi îndepărtat. Cred că acest lucru este adevărat deoarece, iată-mă acum în formă și scăpată de toate necazurile copilăriei mele.

- Interesant ceea ce mi-ați povestit! Am să încerc și eu să fac acelaș lucru. Vă mulțumesc foarte mult pentru ideea dumneavoastră.

După ce s-a despărțit de doamna Lucreția Zamfirescu, vecina noastră, mama a început să se intereseze pentru a găsi o țigancă care să îndeplinească condițiile povestite, dar mai ales, ca să și vrea să mă cumpere simbolic.

Pe la noi prin sat treceau des țiganii nomazi cu tot feluri de chilipiruri, iar într-una din zile, după ce s-a interesat mai îndeaproape de istoria unei familii sosite în sat, mama a hotărât să încerce să facă ceea ce doamna Lucreția i-a povestit. S-a dus la țigancă, care era înconjurată de zece puradei și după ce i-a povestit temerile preocupării sale, i-a zis :

- Măi femeie, văd că Dumnezeu ți-a dăruit zece copii frumoși și sănătoși. Am o rugămintă mare la tine, bine înțeles dacă vrei. Aș vrea să ți-l vând pe Gheorghe, în mod simbolic, deoarece am convingerea că prin această tranzacție copilul meu va scăpa de fragilitatea sănătății lui, iar eu nu voi mai fi terorizată de ideea că eu și copilul meu suntem blestemați. Spune, ești de acord? Țiganca a privit-o îndelung cu ochii ei negrii, pătrunzători și cu simpatie, i-a zis:

- Cum să nu cucoană! Încă un copil nu-mi strică, mai ales că băiatul tău este tare frumușel. Îți dau 5 bani pe el și safteaua s-a făcut. Ce zici?

- Dumnezeu să te binecuvinteze pentru binele ce mi-l faci! zise mama și auzind acceptul țigăncii s-a repezit acasă, m-a luat în brațe și s-a reîntors la țigancă. Ajungând la cortul țigăncii, care era așezat la capul podului ce traversează Cernișoala prin locul numit "La Țigani", mama a vrut să mă dea acesteia însă țiganca a refuzat zicându-i :

- Coană Mărie, conform ritualului, copilul trebuie să mi-l dai pe fereastră și nu așa, în interiorul cortului. Toate astea trebuiesc respectate pentru ca duhurile rele să nu poată să-i mai facă vreun rău băiatului. Leși din cort cu el și dă-mi-l pe geamul acesta, arătându-i o porțiune decupată în cort, pe care tocmai o scotea în evidență dând într-o parte un țol ce ținea loc de perdea.

Mama a ieșit din cort, s-a îndreptat spre fereastra deschisă și m-a dat țigăncii. Luându-mă în brațe, țiganca a rostit în șoaptă un descâtec, știut numai de ea și după ce m-a sărutat m-a așezat în troaca adusă de mama, zicându-mi :

- Bine ai venit frumosule la mine. Acum faci parte din familia mea și apoi, adresându-i-se mamei mele, îi zise: Gheorghe trebuie să stea la mine cel puțin o zi. La miezul nopții am să-l descânt din nou, de trei ori, pentru ca blestemul vostru să se risipească. El trebuie să se deștepte a doua zi la mine, în cortul meu. Acum, ia te rog cei cinci bani pe care ți-i dau în schimbul copilului. Mama luă moneda de cinci bani și fericită, își luă rămas bun de la țigancă, iar apoi cu pași repezi se îndreptă spre casă. A doua zi, pe la ora prânzului, după trecerea a 24 de ore, mama s-a dus la țigancă ca să mă ia acasă. În momentul când a pășit pragul cortului, țiganca tocmai mă schimba de scutece.

- Bună ziua, i-a zis mama. Ce mai face Gheorghiuță al meu?

- A fost tare cumișel, toată noaptea. A dormit fără vise, mai ales după ce l-am descântat de trei ori la miezul nopții. Acum, după cum vezi, îmi plătește binele pe care i l-am făcut și râzând mă sărută pe frunte. După ce a terminat cu schimbatul scutecelor mele, ce-i fuseseră date de mama cu o zi mai înainte, țigancă m-a dat mamei și după ce aceasta m-a luat în brațe, s-a așezat pe unul din scaunele așezate în jurul vetrei focului la invitația gazdei și au început să vorbească.

Fiind ora prânzului, copiii țigăncii începuseră să intre în cort și să se învârtăască pe lângă oalele cu mâncare. Masa era deja pusă și nu aștepta decât droaia de copii care râzând și îmbrâncindu-se se așezară în așteptarea bucatelor pregătite de mama lor. După câteva minute, mama își lua rămas bun de la țigancă și apoi îi dădu acesteia un pliculeț cu bani al cărui conținut îl știa doar ea. De atunci, când țigancă, care trecea des prin satul nostru, mă întâlnea îmi șoptea la ureche:

- Ce mai face copilașul meu?

Timpul trecea și eu începusem să cresc. Primii ani de viață i-am petrecut în sânul familiei mele, înconjurat fiind și de bunicii Mihail, căruia îi spuneam Mieilă, și Ecaterina, bunici din partea tatălui meu ce aveau casa așezată sub pădurea de peste vale, dincolo de Cernișoară. Nu am uitat-o niciodată pe bunica mea Catrina care m-a ajutat să fac primii pași în viață. Despre ea am vorbit foarte mult în cartea "Povestea copilăriei mele" Ed. Amanda Edit, dar pentru mine ea reprezintă un subiect nepuizabil: Era o femeie blândă și iubitoare, care și-a iubit copiii și nepoții cu pasiune. Imaginea ei mi-a rămas întipărită în memorie pentru totdeauna. Era o femeie de statură mică cu părul alb mereu acoperit cu o basma neagră. Avea ochii verzi și o privire ageră dar blândă. Pe fruntea ei ridată de necazurile vremii se citea voința de a răzbate în viață. Imbrăcămintea ei era simplă și curată; purta o rochie de culoare neagră și era încinsă cu un șorț de culoare gri închis. Când venea pe la noi, totdeauna îmi aducea fructe proaspete, iar în perioada vișinelor mă răsfăța cu buchețele de vișine, pe care le lua din vișinul ei situate în mejdină cu Pușica Barbu, buchețele în formă de cercei pe care mi le atârna de după urechi, spunându-mi că eu sunt "cercelușul ei". La cincizeci de

metri de locuința noastră, își avea casa Ionel, fratele lui tata, căsătorit cu Florica Măriuței din Cârstănești. De aceea, după ce ne vizita pe noi, bunica mergea și la ei să vadă și ceilalți doi nepoți ai ei: Gigel și Daniela.

Cum casa bunicii era așezată sub pădurea de peste vale, trebuia să traversez Cernișoara pe un pod de bârne foarte rezistent, pod făcut în tinerețe de bunicul Mieilă. Îmediat după ce traversam podul, pe malul drept al Cernișoarei străjuită de sălcii pletoase, mă jucam tot timpul, singur. Locul meu preferat era o salcie bătrână care își întindea crengile sale groase până la suprafața apei. De fiecare dată când ajungeam la "salcia mea", cum ziceam eu, mă cățaram pe una din crăcile sale și stăteam ore în șir suspendat, deasupra pârâului, meditănd și privind la peștii care înotau fulgerător printre pietrele și valurile repezi ale pârâului. Într-o zi, după ce mama spălase rufele noastre, le-a luat punându-le într-o albie de lemn și, ca să le usuce, a ieșit pe poarta de din vale a curții și s-a îndreptat spre locul unde eu eram cățarat în salcia mea și unde așteptam cu înfrigurare să apară peștii. Locul respectiv, era o pajiște destul de mică situată la gura uliței ce traversa Cernișoara unde femeile cătunului Murgulești își întindeau pe iarbă rufele pentru a le usca. După ce mama și-a întins rufele la soare, pe iarba verde a pajiștei, s-a îndreptat spre salcia unde eu eram cățarat și mi-a zis :

- Gheorghe, nu te-ai săturat, măi mamă, să stai atârnat de atâta timp pe craca aia? Vezi să nu se rupă să cazi în apă!

- Nu mămico, craca este groasă și nu se rupe. Chiar dacă am să cad în apă, eu știu să înot. Tu știi... am învățat să înot la toi, împreună cu copiii. Mă chinuiesc de dimineață să văd peștii cum se aleargă, dar ai naibi nu vor să iasă de sub răgălie. Nu s-or fi sculat săracii!

- Da ce crezi tu... peștii sunt foarte inteligenți! Sigur te-au văzut că stai la pândă spânzurat acolo, deasupra apei și atunci ei nu s-au încumetat să iasă de sub răgălie, chiar dacă-i "mănâncă călcâiele" de poftă de joacă. Dă-te jos din salcie și ascunde-te după salcie, ca ei să nu te vadă. Vei vedea că aceștia ies cu toții la joacă.

- Bine mămico, așa am să fac! Dar până acuma cum au ieșit?

După ce am coborât din salcie și am început să fac ceea ce-mi zisese mama, la locul cu pricina se apropie vecina Vasilica lui Partenie, care și ea venise să-și usuce rufele. Zărind-o pe mama, îi zise în timp ce se pregătea să întindă rufele pe pajiște, la soare:

- Bună ziua Mărie, ce soare minunat pentru uscatul rufelor. Azi, avem noroc să terminăm mai repede.

- Bună să-și fie inima Vasilico, îi zise mama.

- Gheorghe al tău stă totă ziua în salcia aia și se tot uită în Cernișoară. De ce nu se joacă cu ceilalți copii din sat?

- De felul lui este mai singuratic și nu prea îi place să se amestece cu mulțimea.

- Da asta nu e bine. El trebuie să zburde și să-și consume energia.

- Da... ai dreptate... însă el preferă locurile singuratic și liniștite. Ști... încă de la vârsta de doi ani, observam cum el era atras și admira apa Cernișoarei, păsările și celelalte animale care treceau prin fața lui. Mă întreba mereu cât este de adâncă apa și câți pești înoată în ea. De multe ori i-am povestit că există ape mult mai mari decât Cernișoara și că acestea se întind pe suprafețe mari. Lui îi place să-i spun povești și adoră pe cele care fac referință la misterul și necunoscutul apelor.

Da, mama avea dreptate. Eu iubeam Cernișoara, pentru faptul că mă născusem acolo, în împărăția ei și de fiecare dată când mă apropiam de cursul ei, un fior inexplicabil îmi trecea și mă fulgera prin tot corpul, creându-mi o stare de extaz. De aceea, toată viața mea am admirat și iubit întinderile apelor care mi-au produs un sentiment de echilibru, de forță și de stabilitate, atunci când eram în apropierea lor. Poate și pentru faptul că, fiind mai retras, nu aveam cui să destăinui micile secrete ale copilăriei mele, deși uneori încercam să-i spun mamei ceea ce gândeam, însă răspunsurile ei erau pe măsura vârstei mele și nu satisfăceau preocupările ce mă frământau. De aceea, mă izolam de lume și trăiam intens clipele singurătății mele.

Femeia mă privi cu ochii ei obosiți de munca zilnică, în timp ce eu stăteam liniștit la pândă și apoi îmi zise:

- Apăi măi băiete... nu mai pierde timpul cu peștii ăia. Du-te și te joacă cu Cornea băiatul meu și apoi îndreptându-și privirea către mama începură a vorbi câte-n lună și în stele.

În timp ce femeile vorbeau, eu am început să strig :

- Mamă, mamă, am prins un pește! Vino repede să ți-l arăt! Mama își întoarse privirea către mine, care mă chinuiam cu el să nu-mi alunece din mână și îmi zise:

- Ai văzut dacă m-ai ascultat pe mine! Ai și prins un pește! Dar ce ai să faci numai cu unul și așa de mititel? Mai bine dă-i drumul în apă, că și el este o viețuitoare ca și noi! Eu am privit peștele care se zbătea în mâinile mele, m-am apropiat de pârâu și i-am dat drumul în apă. Apoi privindu-l cu regret, cum înoată în apă, i-am zise mamei:

- Mămico, l-am lăsat să trăiască că e mic și neajutorat și poate că mama lui îl caută și plânge după el!

Vecina noastră, termină cu întinsul rufelor și îi spuse mamei că pleacă acasă ca să pregătească masa de prânz. Nu-i era teamă că cineva ar putea să-i fure rufele deoarece niciodată nu se întâplase un asemenea caz în satul nostru. Oamenii erau cinstiți și se respectau între ei, fiecare își vedea de treburile, de familiile și de copiii lor...

Originile mele

Dintodeauna m-a fascinat să aflu cât mai multe despre rădăcinile mele, ca om. Încă de când eram un copil îmi chestionam părinții despre bunici, despre străbunici, despre destinul și viețile lor... convins cumva că aflând mai multe despre viețile lor trecute, pot ști câte ceva despre viitorul meu... Nu am aflat multe și nu foarte departe... În plus, mai departe de bunici, e greu de aflat ceva despre rădăcinile anterioare.

Bunicii mei după mamă

Mi-aș fi dorit mult să cunosc cei doi bunici după mamă (Ioana și Nicolae Simionescu), dar ambii au decedat cu câțiva ani înaintea nașterii mele. Dumnezeu fie cu ei!

Bunicii mei după tată

Pe atunci erau vremurile în care eram mic și mergeam la bunicii mei, care adesea mă așteptau pe prispa veche a casei, cu brațele deschise stând cu ochii țintiți spre uliță să vadă dacă apar.

Mi-aduc aminte de casa din cărămidă arsă acoperită cu tablă, de grădina cu meri și pruni, de livada dinspre pădure unde bunica îmi spunea toată ziua povești din bătrâni sau chiar inventate de ea, de fântâna din fața casei, de florile înmiresmate ale salcâmului de lângă portiță și de micuța grădină cu flori, din fața casei, ce înfloreau în fiecare primăvară spre bucuria mea.

Când frigul își da mâna cu căldura venea primăvara și totul se trezea la viață. Toată natura reîntinerea. Așa era copilăria mea ca și primăvara, plină de speranță și bucurie. Casa bunicilor a reprezentat tărâmul fermecat al copilăriei mele. Era plină de povești, basme, cântece, poezie și râsete. Cu zâmbetul ei de bunică grijulie mă lua de mână și mă ducea în livada de pruni de din deal de casă. Acolo se așeza sub un prun bătrân. Eu îmi puneam capul în poala ei, iar ea începea să depene povești și basme. În același timp torcea la fus. Niciodată nu puteam să rezist și să ascult un basm de-al bunicii până la sfârșit. Ninge cu flori de prun, era cald și sfârșitul fusului se auzea parcă ca bâzâitul unui bondar. Totul se contopea și mă făcea să adorm. Până și păsărelele se opreau din cântat, fluturii din zburat și albinele din bâzâit. Parcă vroiau să asculte și ele poveștile bunicii mele. În apropiere pădurea fremăta de bucurie. Spre ea pașii mă purtau adeseori în zilele cele mai calde. Cu o carte în mână, visător mă plimbam până îmi găseam un loc fermecat și liniștit. Acolo în mijlocul pădurii mă așezam sub un copac rămuos și începeam să citesc. Mă relaxam. Așa îmi petreceam zilele cele mai frumoase ale copilăriei mele în casa bunicilor și în pădurea fermecată din apropiere. Aici erau bucuriile copilăriei mele...

Bunica Ecaterina (Catrina)

Mi-aduc aminte de chipul cald al bunicii mele, de surâsul ei, părul său cărunt parcă era o vale înflorită numai cu floricele albe. Pe obraji ei vechi izvorau ca niște râulețe încrețituri ce trăgeau spre coada ochiului. Cele două dungi ușoare de sprâncene rare ale bunicii se tot ascundeau și iar ieșeau de sub învelișul alb. Pentru mine, modelul suprem în viață a rămas bunica mea. Nu era bogată, nu a avut o viață plină de împliniri, dar zâmbetul pe care îl purta pe buze era neprețuit. Fiecare zi o începea cu speranță, cu o glumă, cu fericire în stare pură. Acea fericire nealterată de dorințe “pământești” precum banii și obiectele care în fapt nu valorează nimic. A știut să ia viața ca atare, necazurilor le-a răs în nas, oricât au fost de mari. Niciodată nu a așteptat să-i dea alții, ci a muncit pe rupte pentru fiecare bănuț.

Ei, uite-așa vreau să fiu și eu! Să pot să o iau de la capăt fără teamă, să mă tăvălesc de răs în fața necazurilor, să nu mai văd mereu partea urâtă a lucrurilor, a societății ăsteia în care ne scaldăm fără vrerea noastră. Acum, mai mult ca oricând, avem nevoie de modele de genul ăsta, oameni care să ne arate că se poate trece peste orice fără drame, fără lacrimi.

Ea îi zicea simplu “Lupta cu viața”.

Eram la liceu în Vâlcea, când bunica Catrina s-a dus în lumea celor drepti și încercam să-mi explic de ce trebuia să plece, dar explicațiile mă lăsau rece. Nici în ziua de azi n-aș putea spune în ce măsură am înțeles ce se petrecea. Cert e că și ceea ce

înțelegeam, refuzam să accept. Parcă s-a rupt ceva în mine când mă gândeam că bunica nu se va mai întoarce niciodată. O iubeam așa de mult! Se purta foarte atent cu mine. E drept că era mai mult plecată la muncă, dar când stătea acasă mă lua în brațe și se juca cu mine cât voiam... Multă răbdare trebuie să fi avut! Cel mai mult îmi plăcea să mă joc cu venele de deasupra dosului palmelor ei. Le apăsam și așteptam să văd cum se îngroașă. „Uite, iar au apărut!” Râdeam, căznindu-mă cu toată puterea mâinilor mele de copil să-i țin venele apăsat. Ea stătea liniștită și mă lăsa să mă joc cât voiam. Nu spunea nimic, numai câteodată mă tachina spunându-mi: „Mușchi de găină!” Apăsam atunci și mai înverșunat, dar, nereușind s-o scot la capăt, de la o vreme mă plictiseam și-mi căutam altă ocupație. Se purta întotdeauna frumos cu mine și cu sora mea, Iana. Ne făcea cadouri fără vreun motiv special. Spunea doar: „M-am gândit că ți-ar face bine”, și o licărire fugară îi lumina ochii verzi ca smaraldul. Seara, când se apropia ora să vină pe la noi, nu-i mai dădeam pace mamei și mă uitam nerăbdător la ceas. Alergam afară și stăteam în capul uliței privind până o vedeam venind trecând Cernișoara. „Bunicoo!”, țipam fugindu-i în întâmpinare. Mă lua pe sus până în casă. Când a plecat ea, s-a terminat cu toate. Pentru sufletul meu, viitorul părea o întindere fără margini și fără speranță. Nu puteam concepe viața fără bunica.

Amintiri dragi împletite cu lacrimi de dor și tristețe este ceea ce simt și acum când se împlinesc 30 de ani de când m-a părăsit pentru totdeauna iubita mea bunică. Pentru bunătatea și dragostea cu care m-a înconjurat și m-a crescut îi datorez eterna prețuire. Îl rog pe Bunul Dumnezeu să-i dăruiască odihna veșnică în Împărăția Sa. Amintirea ei va rămâne cel mai de preț bun al sufletului meu. Timpul nu aduce uitarea, ci adâncește și mai mult durerea în sufletul meu. Nu o voi uita niciodată!

Bunicul Mihail (Mieilă)

Unul din cei mai cumsecade oameni pe care i-am cunoscut a fost bunicul Mieilă. Bun la suflet, blând și plin de respect erau doar câteva dintre cuvintele care-i descriau cel mai bine profilul moral. Nu l-am auzit niciodată ridicând tonul la cineva, cu atât mai puțin la mine. Întotdeauna mi-a vorbit frumos, iar vorbele ieșite din gura sa au reprezentat pentru mine sfaturi prețioase, iar uneori adevărate lecții de viață. Deși era un om simplu, fără prea multă carte, bunicul meu, poate și datorită vârstei, dădea dovadă de multă înțelepciune. Ori de câte ori aveam nelămuriri sau aveam nevoie de o persoană care să mă asculte și să mă înțeleagă, bunicul meu era acolo. Cu toată experiența lui de viață, m-a îndrumat și m-a povățuit, iar ulterior i-am apreciat învățăturile. Dar toate aceste impresii nu sunt doar ale mele. Bunicul meu era un om respectat și în comunitate. Vecinii, precum și ceilalți oameni care îl cunoșteau, aveau doar vorbe bune de spus despre el.

Din punct de vedere fizic, bunicul meu era de înălțime medie. Mi-l aduc aminte cu palmele sale aspre și degetele groase pline de bățături. Toată viața sa a muncit cu îndârjire pentru a-și crește copiii și pentru a aduce bunăstare casei.

Părul său alb, cândva șaten, cu un început de chelie și ochii albaștrii, precum cerul de primăvară, completa profilul bunicului meu. Fața sa prezenta câteva riduri, mai ales în jurul ochilor, care vorbeau de la sine despre anii grei care s-au scurs peste viața grea, uneori plină de lipsuri.

Îmi amintesc de bunicul în ultimii ani stând întins în patul vechi din odaie, lângă plita ce servea pe post de aragaz și sobă. Avea ochii deschiși și încerca în zadar să-mi spună ceva, ceva ce aproape niciodată nu reușeam să înțeleg. Bucuria pe care o aveam când eram copil și intram în casa bunicilor s-a transformat pe parcurs în durerea vederii bunicului pe acel pat ce avea să-i devină patul morții. Intram și stăteam un timp în tăcere lângă el. Acum acel timp îmi pare a fi fost prea puțin...

Bunicul a suferit de o boală numită Parkinson, un tremur al articulațiilor. Era unul din cei mai cumsecade oameni din sat.

Acesta era bunicul meu, unul din cei mai importanți oameni din viața mea. L-am iubit mult, iar această dragoste pe care i-am purtat-o o împărtășea și el față de mine.

Casa bunicilor

Voi încerca să prezint casa bunicilor mei, așa cum o rețin în amintire și care reprezenta modelul tipic de casă, din timpul când a fost construită, prin anul 1937. Era așezată la circa 70 m de malul drept al Cernișoarei, chiar sub pădurea de peste vale. Sărăcia sătenilor, modestia lor, lipsa materialelor și tehnologiilor superioare de construcții, îi determinau pe săteni să-și construiască singuri sau cu ajutorul unor oameni mai pricepuți, casele. Temelia era făcută din pietre mai mari adunate de pe marginea pârâului Cernișoara. Peste ele se puneau grinzi, din salcâm (copac cel mai des întâlnit în zonă). Era ridicată din cărămidă arsă, netencuită, iar acoperișul era din tablă. Casa avea un plan care cuprindea: o prispă mare, lungă cât casa și lată de 1-1,2 m, în care se găsea un hambar din lemn (un fel de ladă mare, suspendată pe picioare înalte de 10 – 15 cm), care avea două compartimente, unul pentru mălai și altul pentru făină de grâu. În dreapta hambarului era cămara. În prispă, la stânga era o ușă care dădea spre camera mică. Acea cameră era folosită ca dormitor, dar și ca bucătărie pe timp de iarnă. În ea se aflau: o sobă cu plită; un pat din scânduri, cu saltea umplută cu paie; o masă. Două ferestre mici, dădeau lumina necesară și posibilitatea de observare în curtea interioară. Vizavi de această cameră, era situată odaia, camera bună, ce era destinată unchiului Ică când venea pe acasă, deoarece el era stabilit în Hunedoara. Imediat

după această cameră urma bucătăria care conținea o scară ce ducea în podul casei

Aveam 8 ani când am urcat pentru prima dată în podul casei bunicilor. Era un loc aproape sacru unde, de teama întunericului, nu fusesem niciodată. Mirosea a praf vânturat de pe ulița uscată de arșiță și a porumb cariat de rozătoare. Pe la colțuri, sub tabla încinsă, mici candelabre de faguri cu viespi astupau colțurile neregulate dintre planurile sub formă de triunghi ale acoperișului. Coșul de fum, din cărămidă netencuită, părea că pătrunde curios prin plămâni tavanului spre a respira bruma de orizont dintre corcodușii ce străjuiau cărarea de pământ spre casă. Lucruri nefuncționale trăiau anonim în saci de rafie, agățați firav în cuie subțiri și ruginite. Peste grinzile trainice și peste plafonul firav se ridica un praf albicios semn al timpului necruțător, care eroda celulele fericite ale casei. Înspre ochiurile de lumină, pe o ladă nelăcuită, câteva fotografii alb-negru înfățișau prilejurile sătești de ospăț. Ce minune, aceiași oameni în aceleași straie de sărbătoare! Doar chipurile trădau semnul răsăritului sau cel al apusului. Prin aerul dens, înecăcios, la orice efort de răscolire a amintirilor materiale, mâinile mele desenau vârtejuri inofensive și efemere. Înăbușit, dangănul din clopotnița îndepărtată a bisericii, îmi turna în auz un fir subțire de lut și coboram visător scara din lemn de cireș. Pe pământ aceleași lucruri.

Casa bunicilor, a rămas și va rămâne în memoria mea totdeauna, drept casa copilăriei mele, deși casa părinților mei (cea de la șosea), era mult mai mare, mai somptuoasă, cu tendință de modernism...

Familia mea

Ce înseamnă familia? De ce m-am născut tocmai aici? De ce ești tu mama mea? De ce l-ai ales pe el să-mi fie tată?... Sunt doar o serie de întrebări banale pe care le puneam părinților mei încă de când am început să vorbesc, de pe la vârsta de 3-4 ani când e perioada “De ce-ului?”.

Îmi aduc aminte de primii mei pași? Mă ajuta chiar fratele meu Vasile, care era mai mare ca mine cu 9 ani, el mă ținea de mână... dar sunt convins că de câte ori avea ocazia, mă împingea de la spate să mă tot rostogolesc, având în vedere că prima reacție pe care a avut-o în clipa în care m-a văzut a fost să latre, dar ce poți face, așa sunt frații...

Nu mi-am putut alege familia, dar cu siguranță am ajuns să-mi dau seama că de fapt nici nu aș fi vrut să fi avut puterea asta, de a-mi alege singur propria familie, pentru că cea pe care am avut-o a fost pur și simplu cea potrivită pentru mine.

Poți locui într-un palat învăluit în mătase, cu zeci de oameni în jurul tău care îți fac toate poftele, având cele mai spectaculoase ținute, dar le ai degeaba atunci când nu poți să te bucuri de ele alături de cineva drag. Persoanele nu pot fi înlocuite în adâncul sufletului de lucruri niciodată... iar la rândul ei familia nu poate fi înlocuită niciodată de absolut nimic, nici măcar de prieteni.

Să vă dau un simplu exemplu: de câte ori am avut un prieten cu care nu am mai ținut legătura absolut deloc după o mică neînțelegere și de câte ori m-am certat cu fratele și cu sora

mea ajungând până la degete mușcate, zgârieturi și alte tipuri de bătăi, iar după câteva minute ne-am vorbit de parcă nu s-a întâmplat nimic? Ei bine, acesta e spiritul familiei... orice s-ar întâmpla, oricât de rea ar fi fost situația, ei erau mereu acolo pentru mine.

Ce a reprezentat familia pentru mine? Pentru mine, familia mea era ca o casă, construită cărămidă cu cărămidă (părinții Nicu și Maria, eu, fratele meu Vasile și sora mea Elena căreia îi spuneam Iana), zugrăvită cu armonie, comunicare, înțelegere, respect și cel mai de preț lucru: dragoste. În felul acesta dădeam noi culoare zi de zi.

Dar după cum știți și voi, cum arată o casă fără acoperiș? Acoperișul casei mele era reprezentat de fratele meu Vasile. Se vorbește de acel suflet pereche, lucru care te duce cu gândul la persoana iubită din viața ta. Ei bine acea persoană poate fi reprezentată de iubită, mamă, tată, soră, frate, poate chiar și un bunic.

Sufletul pereche pentru mine era reprezentat de acea persoană pentru care trebuia să fie în stare de orice, dar eu n-am realizat asta la vremea respectivă. Prin urmare sufletul meu pereche era fratele meu, mâna mea dreaptă. El m-a ajutat să fac primii pași, el m-a luat cu el peste tot și mă făcea "codiță", el a fost cauza pentru care am învățat să scriu și să citesc mai repede decât ar fi trebuit, el m-a învățat să mă apăr sau mai bine zis să mă bat și credeți-mă că păream eu firav dar aveam o lovitură destul de puternică; el a fost cel lângă care stăteam de fiecare dată când era furtună, el era singurul cu care puteam comunica din priviri

Iubesc tablourile de familie. Și când spun tablou de familie mă refer la familia aceea unită pe care o aveam eu când eram copil, care deși a trecut prin multe încercări, suferințe și coborâșuri eram mereu acolo în căsuța noastră neavând nevoie să cunoaștem numărul banilor din cont ca să fim fericiți. Eram fericiți pur și simplu, având nevoie doar de strictul necesar, deoarece banii se făceau, dar fericirea nu se putea nici face, nici cumpăra după cum relatam anterior.

Datorită familiei am devenit ceea ce sunt, deoarece în interiorul ei mi-am format cele mai importante structuri: politețea, punctualitatea, cei șapte ani de acasă, ordinea, grija față de cei

dragi, răbdarea, demnitatea, iar ultima dar nu cea din urmă, iertarea. Prin urmare părinții mei și-au atins țelul. Pot spune că sunt “până la soare și înapoi” de mulțumit pentru toată munca lor. Ei erau singurii care știau toate problemele, toate suferințele, toate zilele fericite prin care treceam, ei erau singurii care mă iertau la nesfârșit oricât de neastâmpărat și insuportabil aș fi fost...doar ei.

De felul meu pot spune că sunt o persoană care se atașează exagerat de repede din momentul în care am lăsat pe cineva să se apropie de mine. Atunci imaginați-vă atașamentul meu față de familia mea, fiind alături de ea tot timpul.

Când dădeam peste un obstacol, când luam un examen, când eram acceptat într-o instituție, când m-am îndrăgostit pentru prima dată, când eram departe, când râdeam, când plângeam ... la cine credeți că-mi fugea gândul prima dată? Pe cine sunam? La cine mă întorceam? La primul tren spre casă, pentru că după cum se zice : "Nicăieri nu e ca acasă", iar când zicem acasă, nu mă gândeam la casa propriu-zisă, deoarece "acasă" pentru mine era familia. La ea se referă acel "acasă", pentru că până la urmă nu îmi era dor de cei patru pereți între care stăteam, ci de cei alături de care stam între cei patru pereți.

Atunci când zilnic eram alături de familia mea, probabil că nu îmi dădeam seama cât de mult mă ajuta, mă enervam repede când "sta cineva cu gura pe mine". Dar în momentul în care i-am părăsit, atunci am realizat fiecare diferență, simțeam cum mă cuprindea dorul, îmi era dor să mă alintă părinții. Orice loc minunat am văzut, aveam mereu un gând: "De-ar fi și ai mei aici ", așa că i-am luat cu mine peste tot purtând o cruciuliță la gât, pentru că i-am iubit mult și le datorez totul pentru ceea ce m-au învățat să devin...

Părinții mei, Nicu și Maria Constantinescu au fost binecuvântați de Bunul Dumnezeu cu cinci copii: gemenii Vasile și Lucica, apoi am urmat eu după ce Lucica a decedat, și gemenii Constantin și Elena, Constantin decedând la câteva luni de la naștere. Foarte interesant de remarcat, este faptul că la cele două grupuri de gemeni au murit perechile. La primul grup a murit fata – Lucica iar la cel de-al doilea băiatul – Constantin. Din relatările mamei mele, pot spune că dacă Lucica trăia, eu nu mă mai nășteam. Poate așa a vrut Bunul Dumnezeu, nimic nu e

întâmplător. Despre Lucica nu știu prea multe dar din povestirile mamei, a trăit până la vârsta de 7 ani când a murit datorită faptului că a mâncat mere otrăvite din ograda unui vecin. Era foarte frumoasă și în același timp bună la învățătură, terminând clasa a I-a pe primul loc. Nu ne-a rămas nicio amintire de la ea.

Fratele meu Vasile, (Dumnezeu să-l ierte!) a plecat la veșnicie pe data de 21 martie 2014 la vârsta de 57 de ani, a fost un om foarte bun cu mine. Mi-l amintesc foarte bine până la vârsta de 20 ani, când subit s-a îmbolnăvit de o boală foarte grea. Era un băiat vesel căruia-i plăceau foarte mult cele două genuri de muzică: ușoară și populară; la aceea vârstă dansul era viața lui. Mi-l amintesc cum dansa, de sărbători, la Căminul Cultural, nu-i scăpa fată nedansată și sincer să fiu, se observa cum fetelor le sclipeau ochii după el. Se îmbrăca modern, a fost primul om care a introdus blugii pe valea Cernișoarei. Într-un cuvânt i-a plăcut viața, dar asta până ce a terminat armata, când s-a îmbolnăvit de o boală foarte grea. A dus această boală timp de 37 de ani, până anul trecut când Bunul Dumnezeu l-a iertat.

După ce s-a îmbolnăvit, Vasile trăia într-o lume a lui, puțin schizofrenică, poate pentru că trăia după niște reguli nescrise și după propria sa credință. Și-a pierdut, printre adierile vântului, acum multă vreme, voința și simțul direcției. Și totuși nu și-a pierdut niciodată inteligența și gândirea profundă. De multe ori gândea mai mult decât pe o persoană puternic ancorată în realitate. Când eram lângă el la țară vorbeam zile întregi, luptând cu putere pentru a-mi păstra fratele, să își redescopere scopul și direcția în viață. Încă trăiește și astăzi în catalogările celor din jur pentru greșelile trecutului...

Despre Constantin nu-mi amintesc nimic. Din povestirile mamei știu că a murit la 6 luni de la naștere, în salvare, în drumul spre spital.

Tare mult trebuie să fi suferit părinții mei din cauza celor două pierderi! Mi-amintesc cum mama mea ieșea, în fiecare dimineață, într-un suflet, din bucătăria de vară (cămeruța) cu firimituri de pâine în mână și întorcându-se fără ele spunea: „Gata! Le-am dat și lui Constantin și Lucica să mănânce. Acum să vă dau și vouă”. Mi-a trebuit mult timp să realizez faptul că cei doi frați ai mei despre care vorbea mama, nu erau altceva decât doi

porumbei sălbatici (guguștiuci) pe care mama îi hrănea în fiecare dimineață.

Despre sora mea Elena, căreia îi spuneam Iana, știu foarte multe. Practic am copilărit cu ea. Acum ea lucrează în armată și este căsătorită cu șeful Poliției din Tg. Cărbunești, jud. Gorj și are o fată studentă în anul VI la Medicină Veterinară în București.

Părinții mei

Îngerii mei păzitori, călăuzitorii vieții mele, ființele care m-au zămislit și mi-au dat viața, creând din mine un tot întreg cu suflet și trup, au fost părinții mei Nicu și Maria. Pentru ei, acum timpul e oprit în loc. Cuvintele de laudă le aduc pe această cale și pot să spun că sunt “Om” datorită lor, care mi-au fost păstorii vieții mele. Nu pot să creez un univers fără persoanele dragi mie, adică părinții mei, căci, piatră cu piatră, au construit în mine o persoană care acum se apleacă în fața mormintelor lor și mângâie cu drag pozele de pe crucile ce-i reprezintă.

Au făcut tot posibilul ca să savurez de copilărie, de cei mai nevinovați ani ai vieții mele. Pășind în ei am căutat răspunsul la lucrurile cele mai frecvent întâlnite, pas cu pas, regăseam un început al cărui sfârșit nici nu îmi dădeam seama că există.

Apoi am mers ca orice copil la școală, unde am învățat să culeg propria viziune și să înțeleg cele mai mici, dar importante lucruri. Am primit în dar de la școală, botezul cunoașterii și a înțelepciunii. Mărturisind adevărul, am găsit în ochii semenilor mei plăcerea de a trece mai repede la o altă perioadă a vieții. Și iată că am ajuns și la adolescență, care mi-a fost cea mai frumoasă și neuitată treaptă, fiind iubitoare și visătoare.

Cu părere de rău, târziu am înțeles că părinții au investit în mine multă iubire, căreia abia acum îi înțeleg sensul. Nu știu dacă voi vărsa lacrimi amare pentru ceea ce nu am făcut și care cu regret pot să zic că am greșit, însă știu cu adevărat că mă voi schimba cu trup și suflet doar ca să semăn părinților mei, care

m-au zidit și au insuflat în mine puterea de a trăi și a iubi. Cu drag îi voi ține minte, căci de tot ce mi-au făcut le datorez tot ce-i mai sfânt.

Pentru mine rămân cele mai scumpe ființe din viața mea. Părinții sunt acei oameni pe care nu îi voi uita niciodată, pe care îi port cu mine în suflet mereu, pe care, chiar dacă nu mai sunt, îi iubesc enorm și cărora le datorez viața. Știu că nu îmi va ajunge o viață să le mulțumesc pentru tot ce au făcut pentru mine, pentru încrederea și sprijinul necondiționat pe care mi l-au oferit zilnic. Au fost acolo prin cele mai grele momente ale mele, au avut mereu un cuvânt bun pentru mine, m-au încurajat și s-au bucurat pentru succesele mele. Bucuria mea a fost și bucuria lor, tristețea mea a fost și tristețea lor. Erau atât de modești, se mulțumeau cu atât de puțin... bucuria lor rezumându-se doar la a mă vedea pe mine fericit. Apoi timpul a trecut, am crescut și m-am depărtat, creându-mi și eu o familie, distanțându-mă astfel de ei.

Mă voi întoarce mereu la casa părintească, pentru că sunt atras de acel univers în care am crescut și am copilărit. Îmi voi aduce aminte atunci de tot ce a fost mai frumos în copilăria mea și atunci mă va încerca acel resentiment, dar totul în viață trebuie să meargă mai departe. Părinții mei fac parte din tabloul vieții mele... nu-i voi decupa niciodată, pentru că fără ei tabloul va fi gol, sters, va fi doar o umbră.

Deși lacrimile-mi năpădesc obraji, timpul nu-l mai pot da înapoi. Atât aș mai vrea să adaug: Te iubesc mamă! Te iubesc tată!

Mama mea-Maria Constantinescu

Cu numele ei de fată - Simionescu Maria, s-a născut în comuna Armășești pe 13 ianuarie 1937, dintr-o familie de agricultori și care, mai avea doi frați, Vergică și Codin și o soră mai mare, Rina, căsătorită în Cârstănești. Părinții ei, Ioana și Nicolae Simionescu, aveau o căsuță în satul Armășești, iar situația lor materială era destul de modestă.

Din povestirile mamei, curtea casei copilăriei ei era plină de flori și de ronduri cu legume, parfumând cu mirosul lor aerul proaspăt de primăvară.

Aici, în universul ei de fată, mama și-a strâns și păstrat multe amintiri ale copilăriei și adolescenței sale. După ce s-a căsătorit, la plecarea din satul Armășești, a adus cu ea o cutiuță unde păstra mici amintiri din anii copilăriei. Mai târziu, a început să scrie, într-un caiet secret, unele memorii și reflexii din tinerețea sa, pe care din când în când mi le arăta cu multă mândrie.

Cea care era credincioasă și avea o determinare și o siguranță care mă intimidă când era vorba de „ce vrea Dumnezeu” era mama mea. Era o femeie riguros proporționată, care purta niște haine parcă prea foșnitoare, mirosind toată a busuioc și-a mai ceva, un miros pe care, dacă-l l-aș simți acum, mi-ar evoca dintr-o dată toată copilăria. A lemn geluit, spălat cu leșie, uscat, dat cu „naftalină” și iubit îndelung și cu tandrețe de soare... Se trezea dis-de-dimineată, se spăla pe mâini și pe față, se ștergea, își desfăcea cosițele (două cozi, groase cât degetul meu mic de-acum), le piepțana cu grijă gândindu-se și zâmbind

cine știe cărui gând și le împlătea la loc așezându-le apoi cunună, precum o coroană, în jurul creștetului capului. Avea niște ochi albaștri dumnezeiești de frumoși, desăvârșiți de frumoși, cum cerul într-o zi de septembrie, un albastru intens care amesteca tot, din marginea universului până-n cel mai mic colțișor al sufletului meu care n-avea niciun secret pentru ea. Știa exact ce gândesc și ce vreau și asta înainte ca eu să apuc să cer, să fac și asta mă umplea de spaimă – iată, altcineva îmi vedea gândurile! După ce-și împlătea cosițele, își netezea basmaua, o îndoia pe diagonală, cu un triunghi mai mic și unul mai mare, nu neapărat chiar pe diagonală, se ducea la icoana Maicii Domnului aflată în muchia dinspre răsărit a casei, se închina până la pământ și vorbea ceva. La vremea respectivă nu înțelegeam ce spune, oricât de tare încercam să-mi încordez auzul, chiar dacă-mi țineam respirația, tot nu reușeam să deosebesc vreun cuvânt. Parcă, uneori, când își făcea crucile mari și apăsate, auzeam „Ducamin”. Ducaminul („Sfântului Duh”, „Amin”) a devenit pentru mine, atunci, un personaj fabulos cu care mama mea era prieten și cu care vorbea despre ale ei, un fel de străjer, de cavalier în armură strălucitoare și cu vizieră pe cap, care te putea preface în stană de piatră dacă îndrăzneai s-o superi pe mama... Am asistat de multe ori la acest ritual al rugăciunii într-o tăcere și c-o seriozitate absolută. Nu îndrăzneam nici să respir zgomotos. Așa simțeam că trebuie să mă port, să n-o întrerup pe mama din conversația ei cu Ducamin. Se ruga tot timpul. Când se ruga, mi se părea ca un înger căruia nu i se văd aripile. Și, Doamne cât suferea pentru mine fiindcă nu stăteam locului deloc, mă cățaram în toți copacii, am învățat să scuipe la țintă, să-mi fac praștii, să prind păsări, să trag cu arcul făcut din coardă de alun, jucam fotbal, mă băteam cu pumnii, înjuram ca un birjar și eram un mic, încăpățânat și ciufulit. Mama se ruga în taină, uneori plângând. Nu plângea cu hohote, doar o auzeam suspinând, în „odaie”. „Odaia” e o cameră „de curat”, cu mobile frumoase pe care nu aveai voie să pui degetele unse cu magion (puteai, dar luai bătaie), cu față de masă dintr-un material ca o hartă în relief, cu perdele făcute cu croșetul, foarte frumoase, ca niște broderii grele cu desene fantastice, unde mirosea a parfumul mamei, a pudră și a pânză apretată proaspăt călcată, pe perete erau două icoane mari, desăvârșit de frumoase, una cu Iisus Christos căruia i se

vedea inima și această inimă era învelită într-o cunună de spinișori și el, așa, cu inima însângerată, ținea în mână o cruce subțire și delicată. Cealaltă icoană era o reprezentare a Maicii Domnului, cu un chip liniștit, cu fruntea puțin aplecată și ei i se vedea inima dar inima ei era înconjurată de raze, nu era însângerată. Maica Domnului avea în mână un crin. Nu știam ce-i mai frumos, mâna ei delicată cu degete subțiri sau crinul. Mă uitam un pic la mâinile mele, mă strâmbam dezamăgit și fugeam afară. Mâinile mele n-o să fie niciodată așa de frumoase.

„Odaia” era un fel de sanctuar unde n-aveam voie. Evident că niciunul dintre noi (nici eu nici soră-mea) nu respectam interdicția, dar o încălcăm doar când nu erau părinții acasă. Dar chiar și-atunci încercam să nu lăsăm urme, nu reușeam întotdeauna și bineînțeles că ne făceam rost de câte-o bătaie. Ei, nu ne omora nimeni cu bătaia, dovadă că am crescut mari găligani, doar așa o cârpeală, să ținem minte să nu mai facem.

Cea mai cumplită experiență a copilăriei mele a fost s-o aud și s-o văd pe mama plângând. Dintr-o dată, am simțit că în pieptul meu sub coastele mititele am o vietate care se zbate ca un pui de vrabie în mâna unui copil și arde! Aveam în piept o pasăre care ardea și-am întrerupt-o pe mama din plânsul ei să-i cer să pună mâna și urechea s-o audă! Mama m-a liniștit și a uitat să-și plângă suferința ei, privindu-mă cu o privire nouă, pe care n-o mai văzusem, în ochii ei atât de frumoși, cu irișii cu picățele maronii, cu ape verzi și câmpii gălbui, cu piscuri negre, delimitați, la marginea bogăției de culori de un cerculeț nu chiar perfect, ci unul cu raze cum se întâmplă atunci când scrii cu stiloul pe sugativă. Ochii mamei erau ca niște continente pe unde-aș fi colindat în voie și în siguranță întotdeauna. Cei mai frumoși, mai dramatici, mai veseli, mai ironici, mai duioși ochi pe care i-am văzut vreodată... Și când plângea, aș fi vrut să pot să mă adun, să mă fac mic, mic, mic și să mă duc pe firul lacrimii, să intru în ochi și să-i opresc plânsul acolo. Cel mai greu pentru un copil este să-și vadă părintele deznădăjduit. De ce plângea mama la icoana Maicii Domnului? Nu pricepeam. Când mama nu era acasă, intram, trăgeam un scaun, mă urcam până la icoană și mă uitam cu atenție la chipul ei. Nu era nimic acolo care s-o înspăimânte sau s-o sperie pe mama. Atunci? O întrebam încetșor, fiindu-mi groază ca nu cumva să-mi răspundă: „Măica lu’ Iisus Cristos, de

ce o faci pe mama să plângă? N-o mai face să plângă! Întreabă-L pe băiatu' tău, dacă nu crezi... Uite, are spini la inimă dacă tu plângi – și-i arătăm cealaltă icoană, cea mare de pe peretele dinspre miazănoapte. Dacă mai plânge mama din cauza ta, să vezi ce-ți fac!” – amenințam eu și coboram repede de pe scaun, îl trăgeam la loc în tot acest timp urmărind cu coada ochiului și cu pielea de găină de groază, să văd dacă nu cumva Măicuța Domnului coboară din icoană și ia o nua de alun să mă croiască...

Cea care mi-a influențat cel mai mult viața, a fost mama mea. Ea a fost cea care m-a susținut, care m-a învățat să am încredere în puterile mele. De la ea am învățat să fiu blând, să fiu sincer și să am demnitate. M-a crescut cu o dragoste părintească imensă. Mă susținea, când simțea că cedez. Mă dojenea când greșeam, dar și asta o făcea cu dragoste. Era bună la suflet și plină de iubire. Avea ambiții mari cu mine și m-a făcut să cred că și eu pot obține de la viață din ce în ce mai mult, destul, numai să-mi doresc asta mult. M-a ocrotit de rele, mi-a mângâiat cu sărutări creștetul firav și zvăpăiat, mi-a șters lacrimile din ochișorii înroșiți, m-a educat în așa fel încât să nu-i fie rușine cu mine, m-a îmbărbătat acolo unde cuvântul tatei părea la prima vedere neputincios, m-a ambiționat să cred și să vreau că pot mai mult și mai bine, m-a învățat ce înseamnă mila față de copiii care nu o au și m-a îngenuncheat seara în fața Icoanei la un „Tatăl nostru” spus cu inima deschisă.

De la ea am învățat să îi respect pe cei din jur și să-mi iubesc familia mai mult decât orice. Îi mulțumesc enorm pentru viața pe care mi-a oferit-o. Îi rămân recunoscător toată viața pentru că a fost atât de bună și un părinte extraordinar. Sper să fiu și eu un părinte bun și să pot influența pozitiv viața celor din jur... Cu privirea caldă mi-a urmărit fiecare pas al vieții, m-a învățat să cred în puterea de a exista, mi-a alungat tristețea și mi-a șters obrajii înlăcrimați. I-am împărtășit tristețile mele, am râs cu ea, atunci când am fost fericit, m-a mângâiat atunci când am fost rănit. Fără iubirea ei nu aș fi fost nimic din ceea ce sunt în prezent. Inima ei era un adânc abis la capătul căruia am găsit mereu iertare. Rugăciunile ei fierbinți mă urmăreau la fiecare pas, căci Dumnezeu îi asculta inima de mamă. O vedeam mai puternică când credea în speranța ce-o purta în gând zi de zi.

Mai important însă mi se părea faptul că mama reușea să ne inspire încredere familiei. Îmi era dor și de tata care săracul era plecat tot timpul la lucru, e drept, dar mă simțeam bine numai cu mama și cu sora mea Iana, pentru că așa eram într-adevăr fericiți. Mama, femeie cu o educație ce se limita la patru clase, crescută în mijlocul greutăților, într-o familie numeroasă, a făcut minuni din viața ei și a noastră. Parcă o aud și acum spunând: „Lasă, Gheorghe, o să vezi că totul va fi bine!” chiar în momentele în care părea că nu mai exista nici o cale de ieșire; și nu erau deloc doar vorbe goale. Le rostea cu toată convingerea și tocmai această convingere îmi dădea un sentiment de siguranță. Tăria ei de caracter se trăgea pe de o parte dintr-o credință profundă în Dumnezeu și pe de altă parte dintr-o uimitoare capacitate de a ne inspira încredere, mie și sorei mele. Eram conștienți că nu aveam bani și că viitorul nu prevestea nimic bun, dar nu ne făceam griji că nu vom avea ce mânca sau unde sta.

Mama avea un caracter puternic – nu era omul care să accepte resemnat ordine, ci avea planuri foarte clare în ceea ce ne privea. Era o femeie atractivă înaltă, bine făcută, genul de om muncitor și ambițios care nu se mulțumea cu jumătăți de măsură, ci făcea totul la modul absolut. Avea o inteligență ascuțită și-și făcea imediat o imagine de ansamblu asupra unei situații, fără să se piardă în amănunte. În plus, avea și o intuiție uimitoare care îi spunea imediat cum să acționeze. Cred că această calitate o definea cel mai bine. Ambiția, hotărârea și personalitatea ei puternică au avut o influență hotărâtoare asupra mea. N-aș vrea să vă faceți impresia că am avut o mamă perfectă; de multe ori, mi se părea că-mi caută nod în papură și mă tratează fără pic de milă. Era de neclintit în convingerile ei și n-ar fi lăsat de la ea nimic. Nu eram întotdeauna încântat s-o aud spunând: „Trebuie să reușești! Doar nu te-ai născut să trăiești aici în satul ăsta uitat de Dumnezeu!”. O altă replică favorită a ei era: „Roagă-L pe Dumnezeu și te va ajuta”. Copil fiind, nu eram prea încântat de sfaturile ei. La rândul ei, avea mult de furcă cu neascultarea și încăpățânarea mea, dar nu se dădea bătută. Încurajările ei mi-au adus cu timpul convingerea că pot reuși orice mi-aș propune. Încrederea ei o întărea pe a mea. Parcă o aud și acum spunându-mi peste umăr: „Gheorghe, poți reuși. Să nu te-ndoiești niciun moment!”. Așa cum am mai spus, mama n-avea decât

patru clase primare, dar ea conducea totul în casă. Ea era cea care-l împingea de la spate pe tata să facă una și alta. Numai datorită spiritul ei econom au reușit să strângă niște bani și să construiască casa cea nouă din cătunul Gânțulești. Îmi permit să cred că, dacă ar fi depins de ea, n-am fi avut niciodată probleme financiare.

Am sufletul greu și mâna tremurândă, încerc să scriu despre despărțirea de mama mea și deja de la primele cuvinte plâng. Este a nu știu câta încercare de a aborda acest subiect dar până acum de fiecare dată efectiv parcă uit literele alfabetului și mintea o ia aiurea către copilărie, către tinerețe cu imagini și amintiri alandala. Și acum imaginile, amintirile se rostogolesc neclare ca timp și importanță, dar o sigură imagine, una singură este ca un fir roșu indiferent de vârsta mea, care leagă totul și toate. O aud, o văd și acum; mândria și fericirea din copilăria mea, atunci când mama mea ieșea la poartă, acolo în Mădulari-ul natal și mă striga de la joaca de copil: "Gheorghe, hai la masă mamă". Da mama mea a gătit la pirostreie, a gătit la oală de lut, a gătit la plită cu lemne, a gătit cele mai simple, cele mai bune și gustoase mâncăruri, cea mai bună mămăligă, cele mai bune ochiuri, cea mai bună piftie, cele mai bune sarmale, cel mai bun ostropel și mereu dezmiardate cu același "Gheorghe, hai la masă mamă". Plâng, nu pot să mă abțin, dar nu mă opresc din redat amintiri, o ce amintiri frumoase! Cât de frumoasă este amintirea primei bății încasate de la mama atunci când m-am cocoșat, pe vârful ulucilor gardului învățătorului Titu Zamfirescu, imitându-l pe Tarzan, până m-am dezechilibrat și mi-am agățat piciorul drept între două uluci, iar când m-a văzut ajuns jos cu glezna luxată, atunci să vezi bătaie la fundul meu. O, Doamne o văd și acum cum râdea înfundat în pumni, atunci când eu aveam 6 ani iar fratele meu Vasile care avea 15 ani și ca un "nemernic" mi-a furat mânușile de lână abia terminate de mama și a fugit cu ele în spatele casei, eu țipam că ăsta nu se mai întoarce acasă decât după ce le poartă el.

Cravata de pioner, cât de tare am fugit cu ea până acasă să mă vadă mama. Prin fața ochilor văd imaginea ei fericită atunci când am reușit la facultate, văd fericirea ei când l-a luat pentru prima oară în brațe pe fiul meu Alexandru și aud cuvintele:

”mânca-l-ar mamaia!”, cuvinte cu care l-a întâmpinat apoi toată viața ei – ”manca-l-ar mamaia!”.

Am întrebat-o pe mama, în ultima zi a trecerii ei pe pământ: ”Ce să fac când o să-mi fie dor de tine? Învață-mă! “ S-a uitat galeș la mine și mi-a spus: „Pupă-ți mâna!” Și-am înțeles că în carnea mea e ea, tata, sunt toți ai mei. Am făcut-o, o fac, și am tot timpul și certitudinea că sunt în mine: părinții, amintiri, Dumnezeu. Toți sunt înghesuiți în mine. Ce minune! Mi-e dor deci de minunea din mine, pe care câteodată o uit, o pierd... În mine e mare înghesuială! Tot universul e înghesuit în mine! În cap aud vocea și plânsetul unei vecine, Lenuța lui Costică al Păunii, venită cu multe flori și lumânări la praveghiul mamei mele...

Acum plâng puternic și mă rog lui Dumnezeu să-i dea odihna veșnică și un somn liniștit în acel loc unde nu este durere, nici suspinare nici întristare...

Amintiri cu mama

Am fost crescut cu frică de Dumnezeu. Îmi aduc aminte că atunci când eram copil și începeam să aud despre El, puneam tot felul de întrebări. “Lui Dumnezeu îi plac oamenii cu bun simț”, mi-a spus mama cândva, după ce am întrebat-o despre păcate și despre alte curiozități legate de divinitate. Anturajul mi-a insuflat o teamă de Dumnezeu, iar când mama a observat asta, m-a ajutat să văd lucrurile altfel. Mi-a explicat că nu trebuie să-mi fie frică de Dumnezeu, ci că trebuie doar să îl iubesc. Ce dreptate avea! Când iubești nu vrei să dezamăgești și nu vrei să rănești. Dar suntem oameni și suntem supuși greșelilor. Ne învinovățim ori de câte ori greșim... Cu toate acestea Dumnezeu ne iubește și imperfecți... și cred că dacă ne-ar fi dorit perfecți, ne-ar fi creat așa. Probabil că, la un moment, fiecare om se întreabă în sinea lui, ce ar vrea Dumnezeu de la el? O avea așteptări absurde de la oameni? Răspunsul l-am aflat tot din discuțiile cu mama, care mi-a spus ceva ce mi-a rămas bine întipărit în minte: “Imaginează-ți că te uiți în oglindă și te vezi pe tine... nu un chip, ci tu cu faptele tale. Ți place ce vezi? Și imaginează-ți că Dumnezeu vede același om pe care îl vezi tu. Poartă-te astfel încât să îți placă omul pe care îl vezi în oglinda ta și să nu te rușinezi de el”.

Cred că aveam vreo 5-6 ani, când am aflat că un băiețel din vecini a furat o jucărie de la un alt băiețel. Pe uliță toți copiii vorbeau despre asta, iar acel băiețel nu mai ieșea să se joace cu noi, rușinat probabil de ceea ce făcuse. Mama m-a întrebat de ce

nu mă mai joc cu el, fiindcă acel băiețel venea, de obicei, în fiecare zi pe la mine.

- Pentru că e un hoț! i-am spus eu.

- De unde știi asta?

- Mi-au spus copiii pe uliță.

- Și ești sigur că e adevărat?

- Nu știu...

- Și atunci de ce repeți ce au spus alții? Dacă nu e adevărat?

În ziua aceea mama mi-a dat o lecție importantă pentru viață. M-a învățat să nu cred tot ceea ce spun alții despre oameni și mai ales să nu spun mai departe răutăți pe care unii le răspândesc. Prin felul plin de înțelepciune cu care mi-a explicat lucrurile, m-a făcut să mă simt rușinat pentru că am dus vorba și pentru că am acuzat, fără să știu adevărul. După câteva zile, am aflat că băiețelul respectiv nu furase jucăria, ci o primise de la băiețelul care l-a acuzat că o furase. Acesta i-o dăruise, dar când mama lui l-a întrebat unde este jucăria, s-a temut să îi spună că o dăruise și a mințit, aruncând vina pe băiețelul care a trebuit să suporte rușinea față de copiii de pe uliță. De atunci când aud zvonuri, nu cred în tot ceea ce se spune, mai ales când știu că aceia care le răspândesc nu sunt deloc bine intenționați. Și, chiar dacă acel zvon este real, eu nu-l duc mai departe. Este nedemn de sufletul meu să înjosesc oameni și să mă bucur de rușinea lor, indiferent care le-ar fi greșelile. Am învățat că în astfel de situații tăcerea este o virtute...

Cândva când eram mic, mama m-a surprins plângând. Mi-a spus atunci că Doamne–Doamne le-a dat oamenilor un număr fix de lacrimi. Și că există două feluri de lacrimi: de tristețe și de fericire. Mi-a spus mama: “Nu îți irosi lacrimile, mamă, pentru lucrurile care nu merită. Păstrează-le pentru atunci când va trebui să plângi de fericire. Ar fi păcat să nu ai în acele momente cu ce să plângi”. De atunci fac economie la lacrimi și nu le mai irosesc pe nimicuri și pentru oameni care nu merită. Doar cei pe care îi iubesc merită, pentru că ei le compensează cu fericire. Plâng atunci când ceva îmi bucură inima, când îmi este dor, când sufletul îmi vibrează la frumos. De atunci lacrimile mele sunt numai de fericire...

Îmi amintesc că eram în primii ani de școală, când mama m-a surprins spunându-i unui copil, vecin cu noi, că este prost. Și atunci mi-a spus așa: “Vorbește-i fiecărui om, ca și cum ți-ai vorbi ție, pentru că un cuvânt rostit nu mai poate fi retras. O jignire nu se mai poate șterge cu un “îmi pare rău” și nici cu o mângâiere. Un cuvânt nelalocul lui poate să tulbure bucuria unui om pentru o zi întreagă. Îl poate răni, îi poate lua încrederea de sine, îl poate îndepărta... și îi poate influența existența. Cuvintele pot fi arme care distrug sau pot fi trepte care să poată să ajute omul să urce cât mai sus. Pot fi lovituri sau pot fi mângâieri. Pot răni sau pot alina”. Încă și acum îmi amintesc cât de mult mi-a dat de gândit acea frază.

Atunci când eram copil și cineva îmi rănea sufletul, aveam tendința să alerg către brațele mamei mele. Aveam nevoie de siguranța brațelor ei, unde mă simțeam protejat de răutățile lumii. Într-o zi, nu mai știu ce m-a trimis alergând către brațele mamei mele, dar aceasta nu m-a primit. Și m-am ascuns în podul cămeruței unde mă simțeam nevăzut și am plâns până am obosit. Atunci m-am supărat pe mama și am simțit sentimentul straniu de nesiguranță. De fapt, mama știa de ce mă refugiam în brațele ei. Eram speriat de răutatea cuiva care îmi rănea sufletul. Acea răutate mă făcea să caut cu disperare protecție și iubire și mă făcea să mă simt mic, neputincios și neiubit. Mama m-a refuzat și a doua oară când am căutat protecția brațelor ei, pentru a plânge. M-a durut, iar de atunci nu am mai căutat alinare în brațele ei, ori de câte ori cineva mă rănea. Și, în loc să fug plângând către mama, în loc să mă ascund în podul cămeruței pentru a plânge, am început să înfrunt lumea. Am început să prind încredere în mine și nu m-am mai lăsat rănit. Am început să nu mă mai simt singur, avându-mă doar pe mine. Și am înțeles că nimeni nu are dreptul să mă neîndreptățescă și am început să-mi aleg prietenii și să înlătur lucrurile care nu îmi făceau bine, de care, în trecut mă agățam cu disperare, crezând că într-un fel, depindeam de ele. Timpul a trecut, iar eu am înțeles din ce în ce mai bine de ce, la un moment dat, mama nu m-a mai primit în brațele ei atunci când simțeam nevoia să găsesc consolare și siguranță. Am început să înțeleg că, deși o durea fiecare lacrimă a mea, că deși simțea cu ardoare nevoia să mă îmbrățișeze și să îmi șteargă lacrimile, că deși s-ar fi luptat cu lumea întreagă pentru a mă apăra, a trebuit

să mă lase să mă descurc singur, fiindcă numai așa aș fi putut dobândi putere și încredere în mine.

Azi, dacă cineva încearcă să mă rănească, să mă sperie și să mă descurajeze, știu că nu mai sunt mic, știu că nu mai sunt neputincios și mai știu că nu sunt singur. Știu, de la mama, că îl am pe Dumnezeu, care îmi este tot timpul alături și care mă protejează, suferind împreună cu mine, alintându-mi fiecare durere și dăruindu-mi încredere, putere și pace...

Mi-a mai rămas în minte o întâmplare cu mama pe care o relatez în continuare: Cel mai bun prieten al meu, pe care l-am avut în copilărie, era de aceeași seamă cu mine și era vecin cu noi. Eram nedespărțiți, dar totodată ne certam foarte des. Era o fire mai greu de mulțumit și adesea trebuia să mă supun dorințelor lui, pentru a-i face pe plac. Ori de câte ori refuzam să-i fac pe plac, acesta se supăra și nu vorbea cu mine zile întregi. Era orgolios și nu venea niciodată să caute împăcarea, iar asta mă durea. Îmi lipsea compania lui și făceam tot posibilul să mă împac cu el. Într-o zi, când el era supărat pe mine, mama m-a surprins în fața porții cum îmi ceream iertare de la el. Dar el mi-a întors spatele și a plecat, lăsându-mă plângând.

- De ce ți-ai cerut iertare? M-a întrebat mama.

- Nu știu. Am spus eu.

- Cum nu știi? Ai greșit cu ceva?

I-am povestit mamei mele de ce se supărase prietenul meu, iar ea a înțeles că eu nu greșisem cu nimic.

- Nu trebuia să îți ceri iertare. Mi-a spus mama.

- Dar nu ai spus tu, mamă, că cine e mai bun, lasă de la el?

- Da, dar asta nu înseamnă că trebuie să te umilești și să cerșești prietenie. Știi că ți la prietenul tău, dar dacă și el ar ține la tine, nu te-ar obliga să te umilești în fața lui și să ceri iertare pentru greșeli care nu există. Am văzut că ori de câte ori sunteți certați, tu te duci la el. De ce faci asta?

- Pentru că e prietenul meu și țin la el.

- Dar tu nu ești prietenul lui? El nu ține la tine? Te-ai gândit vreodată de ce este el prietenul tău și ce vede în tine? Ești cu adevărat un prieten sau doar un copil cu care să îți piardă timpul?

Atunci am revăzut multe episoade dintre mine și prietenul meu, momente în care el m-a făcut să plâng nemeritat și în care

m-a supus umilinței de a-mi cere iertare pentru greșelile închipuite. În disperarea mea de a nu-l pierde eram în stare de orice. Și am realizat atunci un adevăr dureros: că nu mă prețuia la fel cum îl prețuiam eu. Am înțeles că purtarea prietenului meu nu era datorită firii lui capricioase, ci lipsei iubirii. Chiar și acum, ca adult, mi se mai întâmplă să mă străduiesc să țin cu disperare alături de mine oameni pe care-i iubesc. Mă trezesc justificându-mă pentru neputințele mele și făcând eforturi să fiu cât mai atent, cât mai prezent, sau cât mai bun pentru ei. Cu toate acestea realizez că niciun efort nu este de ajuns, că nu mi se recunoaște niciun merit și că nu sunt iubit, ci doar folosit. Această întâmplare mi-a dat posibilitatea să înțeleg că sufletul meu este dependent de apropiere, de prietenie și de iubire. Dar nu toți oamenii pe care îi am aproape îmi pot fi prieteni. Pe unii dintre ei mi-i aduce viața în preajmă ca vecini, colegi, sau cunoștințe din anturaj. Am văzut prietenii care s-au terminat de îndată ce una din personae a trebuit să plece într-un alt oraș. Și astfel, vechii prieteni au fost înlocuiți cu alții noi.

Cred cu tărie că nu poate exista prietenie fără iubire. Dar nu poți forța pe cineva să te iubească. De multe ori m-am amăgît cu prietenii imaginare, crezând că sentimentele îmi erau împărtășite. Și m-am trezit la un moment dat că în loc să am un prieten alături, aveam de fapt un străin... De la mama am învățat că adevăratul prieten nu mă rănește, nu mă obosește, nu pretinde tot timpul să i se ofere... Că prietenia înseamnă libertate și iubire, înțelegere răbdare, armonie și nicidecum teamă și eforturi pentru a ține pe cineva lângă mine...

Aceasta a fost mama mea, așa a înțeles ea să mă educe, drept pentru care îi sunt recunoscător în veci și o rog ca, acolo unde este, să primească promisiunea mea că o să transmit învățăturile ei și copilului meu Alexandru, pentru ca acesta să pășească cu dreptul în viață.

Lacrimi în decembrie

Am observat că oamenii evită să vorbească despre persoanele dragi pe care le-au pierdut. Poate că durerea și dorul îi împiedică... Eu simt nevoia să vorbesc despre oamenii dragi plecați, poate că astfel îmi alin dorul de ei. Ziua de 02 decembrie dintr-un an, a fost cea mai tristă zi din viața mea. A fost ziua în care am pierdut-o pe mama mea. Am fost luat prin surprindere, pentru că sufletul meu nu era pregătit să piardă omul care însemna întreg Universul meu. De fapt, nu suntem pregătiți niciodată să ne pierdem părinții...

Mama mea a fost primul om pe care l-am cunoscut și alături de care mi-am petrecut toată copilăria, până la vârsta de 14 ani. Tata era plecat tot timpul la muncă, pentru a face rost de cele necesare traiului de zi cu zi. Îmi amintesc cu drag de o zi în care mă aflam cu mama plecați în satul ei natal - Armășești, iar eu am întrebat-o în joacă: "Cine sunt?" - pentru că noi doi vorbeam foarte mult și aveam tot felul de jocuțe ale noastre. "Tu ești un vis împlinit" - mi-a spus mama. Atunci a fost pentru prima dată când mi-a vorbit despre vise și când m-a convins că ele pot deveni realitate. Uneori mă întreb cum a avut mama atâta răbdare cu mine. Mă amuz ori de câte ori îmi amintesc discuțiile noastre lungi, răbdarea cu care îmi povestea și îmi lămuria fiecare curiozitate. Mi-a fost și mamă și prieten. A fost o femeie înțeleaptă, blândă, bună și corectă. M-a învățat să trăiesc frumos, să fiu puternic și să mă stimez. M-a învățat să fiu demn, să nu permit nimănui să îmi spună cine sunt și ce pot, să nu cad de la

calitatea de om, oricât mă vor provoca oamenii. M-a învățat să fiu disciplinat și să nu fac promisiuni pe care nu le pot îndeplini. Și m-a învățat că orice bine și orice rău făcut este recompensat de viață. M-a învățat să prețuiesc oamenii, sentimentele și amintirile, nu lucrurile... Să respect orice om, să nu fac ură de rasă și să nu fac diferențe pe criterii de condiție socială, defecte fizice, convingeri religioase... M-a învățat să nu fiu egoist, să nu trăiesc doar pentru mine și să fiu eu cel care ajută oamenii, nu să fiu ajutat. M-a învățat să fiu liber și curajos, să fiu eu, asigurându-mă că vor pleca de lângă mine doar oamenii care nu mă vor iubi cu adevărat. Tot de la mama am învățat că un om nu este bătrân dacă iubește viața. Pentru că deși trecuse de 40 de ani, ea mi se alătura când mă jucam sau când făceam năzbâții copilărești. Iar când devenisem adolescent, m-a sfătuit ce caractere să-mi apropiu pentru a-mi face prieteni. Mama mi-a fost dovada că un părinte poate oferi toată dragostea unei familii. M-a învățat foarte multe, m-a pregătit pentru viață, dar nu m-a învățat să trăiesc fără ea.

Ani la rând, 02 decembrie a fost o zi în care m-am izolat de lume și am plâns... deși știam că mama nu ar fi vrut să plâng. Dar lacrimile mele udă florile pe care i le sădesc mereu în sufletul meu... Chiar dacă nu mai este prezentă fizic, chiar dacă nu mă mai pot bucura de îmbrățișările ei, de glasul ei, ea este prezentă în sufletul meu și în conștiința mea. Îmi imaginez că este undeva, dincolo de nori și că ne vom regăsi atunci când îmi voi încheia și eu călătoria numită viață. Am scris mult... și totuși am spus atât de puțin... În sufletul meu am scris o carte întreagă despre mama și cred că în fiecare zi mai adaug câte un gând. Încă mă întreb dacă am făcut tot ce am putut pentru ea, încă mă întreb dacă am fost copilul pe care l-a meritat... i-aș cere iertare pentru toate momentele mele de decădere, în care m-am purtat altfel decât m-a educat și în care poate s-a rușinat de mine.

Mi-a vorbit cândva de echilibru... și sper că balanța faptelor mele înclină mai mult către cele bune. Iar dacă nu am reușit mereu, nu voi da vina pe oamenii care m-au influențat, dar aș putea da vina pe faptul că lipsa ei m-a dezechilibrat adesea...

Dacă ar mai fi lângă mine, i-aș săruta mâinile pentru tot ceea ce mi-a dăruit, pentru tot timpul și pentru toată răbdarea cu care m-a ajutat să descopăr lumea și cu care mi-a răspuns la

aceleași întrebări iar și iar... i-aș săruta mâinile pentru toate mângâierile și îmbrățișările pe care mi le-a oferit, pentru că m-a dus în brațe atunci când mă alintam, i-aș săruta mâinile care mi-au șters lacrimile atunci când eram trist și care mi-au mângâiat părul, făcându-mă să mă simt protejat și prețuit. I-aș săruta mâinile cu care mă dădea în leagăn, cu care trăgea sania, cu care îmi dădea clătite, cu care mi-a ținut cana de ceai atunci când eram bolnăvior. Azi nu mai sunt copil... și doar lacrimile sărută amintirea mamei mele...

Am să vorbesc mereu despre mama... cu mândrie și cu dragoste, iar pentru ea voi rămâne mereu acel copil pe care ea l-a ajutat să descopere lumea, un copil care avea un curaj nebun să înfrunte orice provocare dacă ea îl ținea de mână.

Voi plânge mereu pe 02 decembrie... dar voi ști întotdeauna că atunci când am nevoie, ea mă va ține de mână...

Tatăl meu - Nicu Constantinescu

Tatăl meu nu a fost un sfânt și nu s-a afișat niciodată a fi astfel în ochii lumii. A fost un om simplu, însă responsabil, iar pentru acest lucru, în ochii mei cei de astăzi, imaginea lui a devenit portretul unui om bun. Era o fire foarte comunicativă, dar nu iubea vorba multă. Demnitatea și dorința de a nu face alegeri greșite în viață, au fost principalele trăsături de caracter ale lui. Dacă stau acum să depăn firul amintirilor, să retrăiesc frumusețea și gingășia din peisajul acelor clipe de neuitat pe care le-am petrecut cu nesaț în preajma tatălui meu, mă apucă deopotrivă și plâns și bucurie. Bucuria unei visări ce-mi scormonește măruntaiele sufletului până în profunzimea lui și plânsul de neoprit al acelui moment când te trezești la realitate ca dintr-un vis frumos legat de persoana iubită (al cărei dor pur și simplu îți frânge sufletul) și ai dezgustătorul sentiment că omul iubit, nu e lângă tine, nu mai trăiește, a murit pur și simplu cu mult timp în urmă. Și cu toate aceste sentimente confuze, de dor, bucurie, dragoste, tristețe adâncă, răzvrătire, resemnare, țin să spun că moartea tatălui meu a fost punctul cheie al vieții mele de până acum. El m-a schimbat și m-a modelat să fiu așa cum sunt. Lui îi împărtășeam toate bucuriile mele, la el găseam protecție în brațele lui primitoare atunci când eram trist și descurajat, lui îi ceream sfatul atunci când trebuia să fac alegeri importante.

Dorul de el m-a motivat așa de mult încât mi-a dat speranța vie că dincolo îl voi întâlni. Lupt și sunt în stare să fac aproape orice pentru a-mi îndeplini acest crez al dragostei mele față de el.

Dragostea de părinții mei și de cei dragi nu are ca hotar temnița timpului, ci raiul veșniciei sau realitatea faptelor mele. Consider că dacă am destulă dragoste pentru un suflet prețios, Dumnezeu, din mila sa nemăsurată, va îngădui cumva să mă văd dincolo cu el. Dar iubirea de Dumnezeu trebuie să primeze întotdeauna, altfel ceea ce am descris eu mai sus, cred cu tărie că se poate întâmpla.

Durerea aflării vestei morții tatălui meu m-a lăsat năuc în mijlocul ființei mele. Era într-o zi de miercuri din vara anului 2008 când, împreună cu soția și băiatul meu Alexandru, ne-am hotărât să ieșim din București, din pricina temperaturilor ridicate, pentru că efectiv Bucureștiul fierbea precum o oală sub presiune și să mergem la tata la țară, care ne aștepta cu mare drag. În weekend-ul ce urma trebuia să susțin examenul de licență la Facultatea de Matematică, din cadrul Universității București, așa că după ce mi-am dus familia la țară, m-am reîntors la București.

Chiar în ziua când am dat ultimul examen, soția mi-a dat cutremurătoarea veste și recunosc că nu am avut curajul să cred cele spuse mie de ea. Am încremenit în durerea provocată la aflarea acestei vești, iar sufletul meu a început să sângereze.

M-am răzvrătit pe moment Cerului de multă, multă durere pe care o simțeam... Dar răzvrătirea mea nu a durat mult. Mi-am dat seama într-un târziu că Dumnezeu a făcut cum a crezut El că este mai bine atunci, la momentul respectiv. Însă durerea mea nu s-a transformat într-o pace care să îmi anestezieze conștiința faptului că mi-am pierdut tatăl, ci într-un dor dureros și visător. Dor care de atâția ani îmi roade sufletul cu multă, multă răbdare. Acea răbdare pe care o are veșnicia până să înghită câte un suflet. Singura alinare a durerii mele este faptul că îl pomenesc în fiecare zi în rugăciunile mele și îi păstrez cu drag amintirile.

De altfel, de tatăl meu mă leagă o amintire pe care nu o voi uita niciodată și pe care vreau să v-o împărtășesc și dumneavoastră: Era în vara anului 1995 când împreună cu familia ne aflam într-o scurtă vacanță pe la țară. Într-una din zile copilul meu Alexandru, pe atunci în vârstă de 4 ani, în joaca lui prin curte, a dat peste un topor foarte bine ascuțit. Tot jucându-se cu el prin spatele casei, a dat peste o deschizătură în gard și... atâta i-a fost, s-a oprit direct în curătura de porumbi a vecinului Cică Bănuț. La vremea aceea porumbii aveau știuleții bine conturați și

începuseră să dea bine în pârgă. Văzându-se în lanul de porumb și fără să mai piardă din “timpul prețios”, Alexandru s-a pus pe treabă, tăind cu toporul, la ras, toți porumbii pe o parcelă destul de mare. După aproximativ o jumătate de oră de când “a început treaba” a fost zărit de tata pe geamul mic din “camera de la mijloc”. Îndată l-a oprit pe Alex din “lucrul serios pe care-l presta” și cu calmitate, care de altfel îl caracteriza, i-a explicat că nu este bine ceea ce face, pentru că cel care a plantat, porumbii respectivi, a trudit din greu și nu o să aibă ce mânca la iarnă. Nedumerit, probabil realizând că ceea ce a făcut nu este bine, Alex a început să plângă. Văzând aceasta tata l-a mângâiat părințește și luându-l în brațe i-a zis:

- Lasă băiatul bunicului, nu mai plânge că rezolvă el bunicul situația asta...

Și nu a mai stat pe gânduri, l-a contactat pe vecinul, relatându-i năzdrăvănia nepotului de la București, totodată rugându-l să nu blesteme “lumina ochilor lui”, pentru că se va socoti și va restitui integral paguba. Și-așa s-a și întâmplat, pentru că în după amiaza acelei zile, tata a dat vecinului patru băncioare de porumb, pentru paguba produsă. Câtă credință la tata, auziți: “să nu blestemi lumina ochilor mei...”. Oricât aș încerca să-mi stăpânesc emoțiile, nu reușesc și văd aievea în lacrima care ia forma unei lentile sferice, chipul mărit al tatei care-mi spune: “Lasă tată Gheorghe că rezolv eu toate aceste probleme ale tale, nu mai fi necăjit...”

- Rugăciunea m-a făcut să îl simt aproape pe tata, să alung cu strășnicie ideea morții sale din mintea mea, să am speranța vie că într-o bună zi, ne vom îmbrățișa din nou. E foarte greu când pierzi pe cineva drag dar este și mai greu când îl uiți. Îl dai uitării de teama de a nu suferi mai mult din pricina amintirii lui. Dar nu e corect. Oamenii nu ar trebui să se uite. Am să dau un mic exemplu, care mărturisesc sincer că m-a impresionat profund și mi-a confirmat încă o dată ideea mea despre iubire: Invitați fiind, am fost împreună cu soția la o bătrânică ce locuiește în blocul în care locuim și noi (o cheamă d-na Șerbănoiu, dar asta are mai puțină importanță). În timpul discuției cu dumneaei, am putut observa nestingherit lumina unei candelă frumoase, aprinsă în fața unei fotografii. Curios din cale afară, deși intuiam de la

Început cine ar putea fi persoana din fotografie, nu m-am putut abține și am lansat următoarea întrebare bătrânei:

- Nu vă supărați că vă întreb, sunteți văduvă, așa-i?

- Da... de 40 de ani, iar soțul meu este persoana din poza pe care o admiri de când ai intrat în casă! a răspuns bătrâna.

- Și mergeți la mormântul dumnealui? Faceți vreo rugăciune pentru el, am întrebat eu cât se poate de curios.

- Cât am fost tânără și am putut, nu a fost zi lăsată de la Dumnezeu în care să nu fi fost la mormântul lui ca să îi aprind candela și să spun o rugăciune. Dar acum, vezi bine, am îmbătrânit și nu mai pot. Dar îi aprind candela în fiecare zi și după ce îl pomenesc în rugăciunile mele către Domnul, depăn cu drag amintiri frumoase și îmi aduc aminte de toate lucrurile bune pe care le-am învățat de la el.

Deci ideea mea despre dragoste mi s-a confirmat încă o dată. Vă dați seama ce profunzime a dragostei trebuie să ai în suflet pentru cineva, încât să fii în stare 40 de ani să faci asemenea lucruri pentru el, după ce a murit? Foarte mare. Și acum când îmi aduc aminte de bătrâna respectivă (care încă trăiește) și de felul ei molcom de a povesti despre soțul dumneaei și a-și ascunde așa de bine durerea de ochii străini, mă simt mic de tot și rușinat. Bătrâna are 88 de ani.

Mi se mai întâmplă uneori să mai aud pe câte cineva înjurând de morți. Și atunci mă tulbur rău de tot. Cum poți să înjuri de mama care te-a crescut și te-a purtat în pânțece nouă luni și de tatăl tău care a avut grijă de tine? Este inadmisibil. Nu te doare sufletul oare cât de puțin acolo, când lovești în rădăcinile tale? Eu cred că un om care nu își respectă rădăcinile, nu va putea înfăptui idealuri prea mari în viața lui. Am scris aceste rânduri mie în primul rând. Aveam nevoie de ele să îmi alin dorul nestăvilit de tatăl meu.

Tată, acolo unde ești, aș vrea să știi că încerc să-ți urmez comportamentul tău, să fiu la fel ca tine, un om bun. Și să mai știi că nu te-am uitat nici o clipă din sufletul meu. Dumnezeu să te aibă-n pază, tată!

Casa părintească

Am vorbit mai sus despre casa bunicilor, pe care o consider ca pe o casă părintească, căci acolo mi-am desfătat copilăria cu tot ce poate fi mai frumos. Cunoșteam toate cotloanele și eram la vârsta în care îmi fugea imaginația, de a-mi ascunde sufletul prin pod, prin cămară, pe la frumoasele povestiri ale bunicii...

Casa părintească, de drept, am avut-o la șosea, tata a primit-o moștenire de la bunicul Mieilă. Terenul pe care era amplasată avea dimensiuni mai mari (era mai lat și mai lung), decât curtea casei.

Ea a fost așezată la câțiva metri, distanță, față de gardul de la șosea și tot cam așa față de gardul cu vecinul din dreapta casei. Vecinul era Partenie Constantinescu, verișor primar cu tata (deoarece Gherghină tatăl lui era frate cu Mieilă bunicul meu). Copiii vecinului, patru la număr: Bebe, Ghiță, Nicolae și Cornea erau verișori de-al doilea cu mine și cei care mi-au influențat copilăria.

Avea cam aceeași schemă cu casa bunicilor de peste vale (descrisă mai sus), dar era mai încăpătoare. Se intra din curtea de lângă șosea, pe un antreu principal. În antreu, pe peretele din dreapta, spre Vest, era o ușă fără geamuri, cu încuietoare, zisă și broască, care dădea într-o cameră, lată cam de trei metri și lungă de patru metri. Camera mea avea o dormeză, la al cărei căpătâi era o cutie pentru lenjerie, ce conținea 8-10 cărți, „speriate” și înegrite de scurgerea vremii. Nu le știu proveniența. Cu timpul

s-au adunat mai multe cărți, căci îmi plăcea să procur de pe unde puteam, mai ales de pe la prietenul copilăriei mele Gigi Ionescu.

Acea era biblioteca casei și în mod deosebit a mea, căci eu le citeam cu nesaț în tot conținutul lor.

În acea cameră, cred că, mi-am petrecut cel mai mult timp din zi și din noapte, în perioada cât am stat acasă cu părinții.

Revenind la antreul, sau livingul (cum i se spune azi), care oferea intrarea „oficială” în casă, lăsând la o parte ușa din dreapta, urma o altă ușă în stânga, care dădea într-o cameră mare, care folosea și drept cameră bună.

În rest nu mai descriu, căci celelalte aspecte pot fi găsite la descrierea casei în “Povestea copilăriei mele” Ed. Amanda Edit, 2015. Să mai spun că doar spațiul culoarului era mult mai mare față de cel din casa bunicilor. Altceva deosebit, se poate spune despre soba din camera de zi și noapte. Acea sobă încăzea două camere, adică pe cea „de din deal” și pe cea de la mijloc. Camera de la mijloc, era încălzită numai la nevoie, căci era un sistem de blocarea trecerii căldurii spre ea, cu o placă metalică, cam de 60x60 cm. și care culisa pe o șină, dar era cam greu de mișcat.

Camera de zi, menționată, avea trei geamuri: două de aceleași dimensiuni unul spre curtea interioară a casei și celălalt spre șosea, iar cel de-al treilea, în peretele din sud, foarte mic, probabil de numai vreo 15x20 cm. Acea era cea mai mare cameră a casei. Era mai lungă decât celelalte și erau amplasate în ea două paturi. Patul părinților era amplasat sub geamul ce ducea în curtea interioară, iar celălalt pat era amplasat de-a lungul peretelui de vest al camerei, lângă soba de teracotă.

Pe peretele dinspre șosea, cum intrai din această cameră, vegheau câteva icoane, iar în dreptul geamului se afla o mică măsuță, pe care mama, o dată pe lună, când pleca la treburile câmpului, lăsa 2 ouă și 1-2 lei, ca ofrandă pentru preotul satului, atunci când venea cu sfințirea casei. Era ca o lege nescrisă, ca la începutul lunii, toate ușile casei să stea descuiate, astfel ca părintele Nicolae Ionescu și dascălul Costică al lui Cioacă, din Armășești, să intre în casă, să stropească toți pereții casei cu aghiasmă de la Bobotează, prin intonarea imnului Sfintei Cruci „Mântuiește, Doamne, poporul tău...!”, după care dascălul colecta ofrandele de pe masă, chiar dacă gazdele nu erau acasă. Pe

această mică măsuță, la Paști și la Crăciun, familia servea bucatele pregătite pentru prăznuire.

Ieșind din casă, prin ușa culoarului dinspre sud-est, dădeai în bățatură, un spațiu deschis de vreo 25 metri, până la peretele grajdului.

Grajdul nu era prea mare și avea 2 iesle. Cum se intra dinspre curte, pe stânga, după ușă, se afla ieslea vacilor, iar pe dreapta, după, era ieslea calului Cezar. Podelele pentru sălăjluirea animalelor erau un pic înclinate, pentru a fi ușor de curățat și pentru a se menține uscate. Cealaltă ușă a grajdului dădea înspre ceir, unde strângeam bălegarul pe care-l căram iarna cu sania și-l răspândeam pe ogoare.

Lângă grajd, în continuarea lui se afla șopru cu podul pentru furaje, iar în continuarea acestuia era cunia, dotată cu un cuptor de cărămidă și lavița continuată cu hornul ce se termina direct în coroana nukului din spatele casei.

Șopru adăpostea, mai ales pe timpul sezonului rece, cele două oi, iar în pod erau păstrate furajele pentru hrănirea animalelor mai ales pe timp de iarnă. În partea de sud-est, lipit de peretele exterior, aveam și un coteț al găinilor cu două încăperi (una pentru găini și curci, iar cealaltă pentru rațe și găște). Din vale de ceir, înspre Cernișoară aveam o cocină de porci cu două încăperi care se continua cu un mic "ceir al porcilor" ce era betonat și de obicei țineam mai tot timpul doi porci de prăsilă, un vier și o scroafă.

Între gard și cunie, sub nucul aflat în ceirul grajdului se afla „palatul” în care se trona pentru supliciu „ușurării”. Desigur că se afla cam la vreo 15-20 m de casă, pentru a nu suporta anumite consecințe ale ușurării.

E de la sine înțeles că suportam adesea unele necazuri, mai ales iarna, când trebuia să facem pârtie prin zăpadă și viscol, pentru a ajunge la „tron”. Aveam o lopată special pregătită și un „prăpădit” de felinar, pe timp de noapte. Pentru noi, copiii, era simplu, când simțeam că burta ne bagă la înghesuială, țâșneam adesea desculți... fuguța, ne rezolvam interesele și nici că aveam probleme cu răceala.

În spatele casei, la distanță față de casă de vreo 2-3 metri, tata a mai ridicat o cămeruță, cu intrare din bățatură, având două geamuri, unul spre șosea, celălalt la stânga ușii de intrare.

Acea cămeruță se numea bucătărie și merita denumirea de bucătărie de vară, dar reprezenta mai mult, căci era o cameră bine clădită și ca dormitor de vară. În bucătărie se afla o sobă cu plită, cu ochiuri, ca la aragaz, numai că acele ochiuri erau încălzite de flăcările focului din sobă.

Bucătăria mai avea o măsuță, 2-3 taburele (scaune fără spătar) și un pat, unde noi, cei mici dormeam în timp ce mama pregătea mâncarea. Uneori, pe la miezul nopții eram sculați să mâncăm, dar somnul ne adormea până și foamea din noi și preferam să dormim, în loc să înfulecăm ceva mâncare.

Sub camera bună a casei mari, dinaintea cămeruței se afla beciul, cu înălțime de vreo 2,5 m. și cu volum cca 50 mc.

Sub streășina șoprului, tata a construit o colivie pentru porumbei și eu aveam răspunderea să închid seara ușa coliviei, spre a nu lăsa mâțelor calea spre un festin „sângeros”, iar dimineața deschideam din nou.

Eram prins într-un ritual, mai ales când aveam vreo zece drăgălașe zburătoare, încât mă simțeam bine în calitate de șef al lor, dar nu pricepeam de ce nu puteam să le conduc și în zbor. În zbor era libertatea lor deplină, după cum vine și vorba că uneori ne simțim “liberi ca pasărea în zbor”. Le mai dădea târcoale câte un uliu sau erete, iar eu când îl vedeam, fluieram într-un anumit fel și ei mă înțelegeau și veneau ca vijelia și aterizau pe prispa coliviei, sub fânar, plonjând cu o precizie pe care nu o puteam înțelege, apoi gângureau ca un fel de protest și ca semn că tare s-au speriat. Tot așa eram de intrigat, cum de avionul poate zbura, fără să dea din aripi...

Cred că porumbeii aveau o putere mare asupra mea, de a-mi îmbuna și mai mult sufletul. Înțelegeam mai multe de la ei decât de la vreun prieten de-al meu. Îi vedeam cum, prin preajma coliviei se înfoiau unii împotriva altora pentru a cuceri vreo porumbiță, sau pentru a impresiona porumbețele cu penajul și cu uruitul lor. Mai greu de înțeles ce anume discutau, dar erau ușor de înțeles preocupările și temerile când se împerecheau, când cloceau, când se temeau de pericole, etc.

Lângă casă, spre șosea, cam pe 50 mp., se afla grădinața de legume (roșii, vinete, catraveți, gogoșari, ardei iuți...).

În față, spre șosea, până la colțul grajdului era curtea (bătătura – cum i se mai zice), iar în continuare, până dincolo de

capătul dinspre sud al grajdului, se afla grădina animalelor și acel “palat”, despre care am vorbit mai sus. Păsările, erau lăsate slobode pe timpul zilei, în acea curte. Paza lor era aigurată de Castor care pe timp de zi, nu era lăsat slobod, ci era legat cu un lanț care glisa pe câte o sârmă lungă de cca 10 m. Mereu aveam grijă să-l hrănesc și să-i pun apă de câte 2-3 ori pe zi. Avea cușca lui, unde se adăpostea noaptea, pe timp de intemperii și pe timpul arșițelor mari ale verii.

Dincolo de gardul curții, înspre Cernișoară, imediat după ceirul porcilor se afla gădina mare. Îmi amintesc că pământul acesta era foarte fertil și creșteau lanuri de porumb foarte frumoase, demne de admirat.

La capătul luncii dinspre Cernișoară erau 25 rânduri de vie, care produceau boabe ce semănau cu mărgelile mari de chihlimbar și a căror savoare rămâne neuitată în mine.

Concluzionând despre casa părintească, o percep și acum ca fiind integrată organismului meu. Camerele ei, le rețin ca pe camerele inimii mele, iar toate acareturile și toate facilitățile îmi apar ca niște căi prin care circulă sângele adolescenței mele și seva împlinirii mele ca om. Voi fi veșnic alături de sufletele bunilor mei părinți, de ale vietăților pe care le-am îngrijit, de visele adolescenței mele și voi călca, fără pizmă, departe de acele suflete care au făcut rău familiei mele și care nu au știut și nu știu să se pocăiască cu credința în Dumnezeu.

Amintiri izvorâte din copilărie

Îmi aduc foarte des aminte de copilăria mea de parcă ar fi fost ieri și de fiecare dată cu zâmbetul pe buze. Rare sunt amintirile care doar îmi umbresc zâmbetul, nu reușește nici una să mă întristeze, toate au haz, farmec și magie, au copilărie. De altfel copilăriei mele i-am închinat o carte, de care sunt foarte mândru și al cărui stoc s-a epuizat într-un timp foarte scurt, fiind căutată în special de cei care lucrează în străinătate... probabil datorită dorului de casă și de țară. Multe exemplare mi-au fost solicitate pe facebook în Italia, Spania... și nu numai. M-am conformat și le-am trimis personal, la adresele primite.

Copilăria a fost cea mai frumoasă perioadă a vieții mele de care-mi amintesc cu drag. Locul unde lumea îmi părea o poveste magică și unde părinții și bunicii mi-erău protectori absoluți. Era perioada când trăiam în lumea mea plină de veselie, de jocuri și lipsită de griji. Copilăria m-a pregătit pentru viață, dar nu m-a lăsat niciodată să uit mirosul de mere coapte din livada bunicii, de laptele cu mirosul lui dulce și bun, de mirosul de pâine coaptă a bunicii care mă îmbia de la poartă, de calul Cezar mândru și frumos cu care plecam să strângem fânul de la Armășești, sau de cățelul Castor care însoțea calul, chiar și atunci când era priponit cu zilele, pe dealul copilăriei mele. Îmi aduc cu drag aminte de copilărie pentru ca am avut-o fericită și magică.

Perioada copilăriei îmi aduce și acum aminte să fiu copil, lipsit de răutăți și de griji. Mi-e dor de perioada copilăriei unde nu conta nimic. Jocurile erau mai frumoase și pline de poezie și

plăcere. Prietenii pe care mi-i făceam erau parcă pe vecie și jocurile erau minunate, de poveste, de care-mi amintesc cu drag și astăzi. Îmi amintesc cu drag de jocurile pe care le jucam atunci când ne strângeam o gloată de copii, gălăgioși și plini de viață, de prin cătun și încingeam o distracție care dura până târziu în noapte de speriam tot satul cu larva pe care-o făceam. Se mai găsea câte-un vecin care ne lua la goană și ajungeam acasă oboseți și supărați. Sau când făceam câte-un foc care se vedea în tot satul și uitam să plecăm acasă prinși de vraja acestuia, care ne juca pe fețe și ne încălzea trușoarele mici și plâpânde.

La țară prietenii se leagă foarte repede, iar noi eram mulți copii de vârstă apropiată, toți zglobii și aveam un scop comun: multă joacă. Jocurile copilăriei mele erau diferite de jocurile copiilor de astăzi, ale noastre aveau copilărie în ele. Cea mai apropiată gașcă de prieteni erau vecinii care spre norocul meu erau toți băieți, nu mă ocoleau, ne jucam cot la cot și cel mai des "de-a războiul". Alergam de mama focului și ne ascundeam în tranșeele improvizate, pitiți pe după copaci, garduri și alte locuri care ne serveau drept paravan și luptam cu multă dârzenie pentru libertate, pentru pace sau pentru lucruri mai copilărești.

Ne jucam "de-a mama și de-a tata", copiam sau improvizam pe loc diferite situații din viața de familie și ne rosteam replicile ca niște actori cu experiență. Și dacă într-o zi nu aveam chef de jocuri de băieți, coboram mai jos la gașca de fete unde era și sora mea împreună cu Aura și Delia, fetele primarului și unde ne jucam cât era ziua de lungă: șotron, elasticul, leapșa/atinsa, coarda, telefonul fără fir, de-a v-ați ascunselea, țară, țară vrem ostaș, rațele și vânătorii, etc.

Nu existau zile în care nu mă puteam juca, chiar și după ploaia de vară caldă ieșeam desculț în drum și construiam din nisipul adus de apă pe lângă gard: baraje, poduri, iazuri și mă bălăceam în apa adunată ca niște găște, rațe și pești, așteptând să apară curcubeul peste sat. Mereu găseam un motiv de joacă, eram foarte inventiv și jucăuș, alegeam o frunză de salcie, mai alungită, îi puneam la mijloc un pai de iarbă uscată și alergam în bătaia vântului până mi se învârtea frunza morișcă. Nici arșița verii nu mă îndupleca să merg acasă, îmi potoleam setea pe la fântâni, de foame nu mai zic, știam toate gardurile și locurile ușor accesibile de unde mă puteam înfrupta din bunătățile naturii, o

ulucă ruptă, un pom cu ramuri multe spre drum, o curte fără câine... Mâncam și cireșe și alte bunătăți, alergam de-mi scăpărau călcâiele precum lui Creangă. Acasă trăgeam abia spre seară, epuizat, murdar din cap până-n picioare și cu o poftă de mâncare ca după o zi lungă de post. De m-ar fi văzut mama la lumina zilei ar fi jurat că nu sunt eu. Iarna era fermecătoare, dacă nu eram la săniuș, eram la colindat, dacă nu acolo, atunci eram pe porcul tăiat înainte de Crăciun la bunica, la vecini sau acasă, sau modelam oameni de zăpadă, intram în casă doar după ce îmi degerau degetele de la picioare, aveam nasul și mâinile sloi de gheață. Primăvara împleteam coronițe din primele floricele apărute, suflam în păpădii și alergam în lungul și-n latul satului cât era ziulica de mare; eram copil, fericit până-n măduva oaselor...

Pot spune că am avut o copilărie liniștită, plină de culoare, veselie și aventuri minunate. Copilăria mi-a fost vârsta frumuseții sufletești. Întotdeauna trebuie să-mi aduc aminte de ea și să nu uit ca, din când în când, să fiu copil.

Mi-aduc aminte de luna decembrie a copilăriei mele, mi se părea cea mai frumoasă lună din an, dar și cea mai bogată în sărbători. Bunica Catrina mă privea cu mândrie. Știam că sunt nepotul favorit, care-i semănam întru totul și încerca să mă învețe câte ceva despre adevăratul spirit al Crăciunului.

- Dragul bunicii, ce înseamnă pentru tine Crăciunul?

- Ce să însemne bunico, o sărbătoare de iarnă în care oamenii, dar mai ales copiii, primesc cadouri. Până acum câțiva ani credeam că Moș Gerilă aduce cadourile, dar acum știu că părinții sunt cei care fac aceste cadouri.

- Bravo, așa e, părinții fac în general aceste cadouri. Dar asta înseamnă că eu nu pot să-ți fac un cadou?

- Ba da bunico, poți și tu să-mi faci un cadou, spuneam repede eu, ca nu cumva să pierd un posibil cadou. Eu cred că de Crăciun oamenii fac cadouri celor dragi. Iar cum tu mă iubești și sunt nepotul tău favorit, nu e nicio problemă să-mi faci un cadou.

- Așa e! Ești nepotul meu favorit și te iubesc mult, zâmbea bunica, văzând șiretenia mea. Dar totuși ce înseamna Crăciunul pentru tine?

- Altceva decât cadouri și Moș Gerilă nu știu bunico. Îmi spui, te rog?

- Da, dragul bunicii, îți spun pe scurt. E la fel ca Paștele, este o sărbătoare creștină, sărbătorită în ziua de 25 decembrie a fiecărui an. În această zi, creștinii din toată lumea sărbătoresc nașterea lui Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru. Dar care este legătura cu cadourile? Dar cu pomul de Crăciun?
- întreba bunica.

- Cred că are legătură cu faptul că din când în când trebuie să mai și dăruim. Așa ne-a învățat popa Ionescu la biserică, că trebuie să fim buni cu aproapele nostru.

- Ai dreptate. Cu mult timp înainte, Sfântul Nicolae, pe care astăzi îl sărbătorim pe 6 decembrie, împărțea cadouri copiilor în noaptea de 24 spre 25 decembrie. Peste alți mulți ani, inspirat din imaginea Sfântului Nicolae, apare tradiția lui Moș Crăciun căruia voi îi spuneți acum Moș Gerilă. Legenda spune că moșul care împarte cadouri copiilor pe hornurile caselor are barbă albă și este îmbrăcat în haine roșii. Vine de undeva din nord, într-o sanie trasă de reni.

- Interesant bunico, nu știam. Spune-mi mai departe.

- Sărbătoarea Crăciunului s-a potrivit cu imaginea lui Moș Crăciun pentru că data nașterii lui Isus Cristos este o zi plină de bucurie pentru creștini. O zi plină de iubire, o sărbătoare a întregii familii. Iar copiii trebuie să învețe încă de mici să dăruiască celor din jur, așa cum și Isus Cristos și-a dăruit celor mulți propria viață.

- Dar pomul de Crăciun bunico? Cu pomul acesta plin de luminițe, ce este?

- Se spune că unul dintre creștinii de seamă a fost impresionat de cerul înstelat. Neputând să vorbească familiei în cuvinte ce simțea la vederea cerului înstelat, a tăiat un brad, l-a dus în casă și a pus în el lumânări, pe care le-a aprins. Dar asta s-ar putea să fie doar o legendă. Cert este că pomul împodobit este o tradiție mult mai veche, spre exemplu el este prezent în tradițiile românești, în sărbătorirea nunții.

- Ce frumos! Dar bunico mi-ai vorbit doar de creștini, de cum sărbătoresc ei ziua de 25 decembrie. Dar ceilalți, cei care nu cred în Isus Cristos bunico? Ceilalți ce fac, nu sărbătoresc Crăciunul?

- Odată cu trecerea timpului, sărbătoarea a devenit cunoscută în toată lumea, iar bradul este și un simbol al veșniciei, al puterii și al vieții, el fiind mereu verde.

- Dar cadoul de sub brad, cu el ce e bunico?

- Și ele au suferit niște schimbări de-a lungul timpului. Darurile nu mai sunt aduse de Sfântul Nicolae, ci de Moș Gerilă, un bătrânel simpatic care aduce cadouri copiilor. Dar nu oricărui copil, ci doar celor cuminiți! Și că tot am ajuns aici, tu ai fost cuminte?

- Mai întrebă bunico? Cuminte cât se poate! Spuneam eu zâmbind șăgalnic. Auzi bunico, că tot știi tu atât de multe despre Crăciun, nu există și vreo tradiție care să-i oblige pe părinți să facă cadouri și copiilor mai puțin cuminiți?

- Dar de ce întrebă, spuneai că ai fost cuminte? Sau nu?

- Până acum am fost bunico, dar mai sunt câteva zile până la Crăciun. Și mă gândesc să nu o dau în petec, adăugam repede eu.

Auzind acestea bunica se punea pe râs. Mă strângea în brațe și mă săruta pe frunte. Avea un nepot iute la minte și șiret din cale afară...

Îmi amintesc, plin de nostalgie, cu ce bagaj încărcat de emoții și teamă am plecat la grădiniță și, mai târziu, la școală, toate însemnând acum, câte un mare dor, fiecare în parte. Când învățam să scriu și să desenez, mama venea înfuriată la mine când plângeam, pentru că mă împotmoleam la vreo propoziție greu de scris sau la desen. Suflecată până la coate, avea mâinile pline de spuma din albia în care spăla rufe ori de aluat și făină din căpestelea în care frământa aluatul pentru pâine sau cozonaci. Este adevărat că s-a întâmplat câteodată să-i simt palmele pline de săpun sau de aluat pe ceafă. Mă durea sau nu, eu începeam să plâng mai tare, să o impresionez și să-mi ascund neputința de a rezolva „problema” fără ajutorul său. Eram ambițios, se pare, dar și încăpățânat sau prea orgolios. Tata, dacă se întâmpla să fie pe aproape, râdea. Nu avea el timp de mine. Avea serviciu, pe atunci, lucra la mina din Armășești și nu stătea pe acasă în toate zilele sau nopțile. Abia aștepta să vin cu el în lunca de din vale de casă, să-l ajut la tunderea pomilor, la stropitul sau legatul viei, la repararea gardului sau la culesul porumbului. Erau treburi serioase, necesare. Zicea că mai este timp de învățatură, dar de mămăligă, nu, că trece sezonul și se strică porumbul. În asemenea momente, mă înfuriam la început și înjuram lunca în gând, pe motiv că este mare și cere prea multă muncă. Mai târziu

îmi plăceau toate aceste lucrări. Căpătasem îndemânare în timp și îmi formasem deprinderi practice stabile, care îmi dădeau încredere în mine, astfel că uneori începeam câte ceva de trebăluit din proprie inițiativă și tare mulțumit eram când mă lauda tata că am făcut treabă multă și bună...

În ziua în care am plecat la școală, îmi ziceam că am terminat cu munca în curte și în grădină. Eram fericit și-mi purtam gheozdanul plin de mine, semet, deși eram de-o șchioapă. Până aproape de clasa a șaptea am fost, poate, cel mai scund dintre colegii de clasă, dar când am început să mă deșir, cred că i-am depășit pe toți la înălțime și iuțea în deplasare. În pauze, mă alergau toți colegii prin curtea școlii și ajungeam la locul de start primul, neatins. Era mare satisfacție și chiar mă laudam cu aceste victorii trecătoare. În ghiozdanul despre care am zis că-l purtam cu mândrie, aveam cărți și caiete. Era cumpărat de mama și de multe ori mă puteam apăra uneori, cu el, de câini, că erau destui pe șoseaua pe care o străbăteam mai mult în fugă, frică mare având de ei, după ce mă tăvăliseră odată prin țărână.

Nu era șoseaua asfaltată în acele vremuri. Pe anumite ulițe nu era nici linie de electrificare. Dar mă bucuram de alte condiții, de libertate, de curtea mare, în care jucam duminica fotbal cu o minge, însă numai după ce greblam și măturam obligatoriu toată curtea și udam florile din grădină. Acolo, din fosta groapă de var, amenajasem și o groapă de sărituri în lungime, fără nisip, doar cu pământ mărunțit la maxim, pe locul unde se afânase de la sine după mulți ani în care se adunase acolo bălegarul, pe care-l aruncam în grădina de din deal de șosea, toamna, după strângerea cocenilor de porumb și după ce miriștea era arată. Nu se foloseau chimicale niciodată, nici nu se inventaseră pe la noi, de altfel, dar ce recolte excelente aveam acolo! În mărul de din deal de casă am făcut eu primele exerciții de gimnastică la inele! Legasem cu frânghie împletită în patru, din cea veche de rufe a mamei, două inele aproximativ rotunde, adică două mânere, de fapt, de la niște lăzi vechi în care se păstra mălaiul și făina, pe care le-a aruncat tata din magazie, înlocuindu-le cu altele noi lucrate chiar de mâinile lui pricepute la toate. Era o creangă groasă, solidă, a bătrânului măr, existent înainte de a se însura tata și a-i da bunicul moștenire casa cu toate acareturile. Una peste alta, viața în familie, toată copilăria și adolescența mea, au

fost minunate. Învățasem de la părinți să mă bucur cu puțin, să muncesc curat și cu mare râvnă, să mă chivernisesc. Știam să prețuiesc orice lucru, orice rezultat al muncii. Știam să mă bucur de zilele cu soare sau de ploaia venită atunci când era necesară, să mă bucur de iarnă sau de toamnă, de puținele plimbări duminicale prin orașul târg Horezu și de zilele marilor sărbători religioase de peste an, de micile mele „aventuri” pe dealuri, când mergeam cu vitele la păscut. Nu puține au fost zilele în care îmi luam manualele când plecam cu vacile pe deal, să citesc acolo. Acasă mereu era treabă de făcut. Era de udat, aproape zilnic, grădina mică plină de legume orânduite de mama în răzoare, pe anotimpuri și sezoane, era de udat grădinița plină cu flori, care mai de care mai frumoase, care stăteau înflorite din primăvară, începând cu ghiocei și viorele, până târziu în toamnă, terminându-se cu crizanteme, iar fântâna noastră, construită de mult timp de către bunicul din partea tatălui, avea 20 de metri adâncime. Învârteai de ameteai la brațul care transmitea mișcarea butucului pe care se trăgea lanțul ce lega găleata, iar curtea era mare, aveai de mers, nu glumă, cu gălețile pline cu apă, după ce treceai șoseaua! Nu era o simplă joacă. În plus, erau animalele și păsările de adăpat și de întreținut, ceea ce presupunea și curățenia generală în grajd, în cocină și sub șopru, erau lemne de tăiat, porumb care trebuia cules și curățat, erau glugi de paie, de fân și de coceni, de înălțat, era iarba de prășit în lungul gardului de la șosea și multe alte treburi de făcut...

Îmi plăcea grozav de mult când venea vremea de cules a porumbului. Parcă mă ascundeam în munții de foi și aruncam printre ei știuleții curățați, țintind gălețile sau coșurile mari de nuiete până le umpleam. Tata le ridica pe umăr, unul câte unul, urca pe scara de la podul cămeruței și le golea acolo pentru a le aduce goale și eu, din nou, le umplem cu știuleții curățați. Mama ne spunea povești și amintiri din copilăria ei, tata ne povestea despre pădure și animalele ce se adăposteau în ea, despre viața și obiceiurile acestora, despre vânat și orânduielile lui. Poate că tocmai sub influența acestor povești am început eu să scriu prima oară. Scriam mici povestioare de ale noastre, ale copiilor și elevilor, pe care le citeam mai ales cu prietenul meu Gigi, coleg de clasă, care scria și el ca mine, ambiționându-ne între noi. De mare folos mi-au fost compunerile pe care le primeam la școală

ca temă pentru acasă. Îndrumările doamnei profesoare de Lb. Română, Capezanu Veronica mi-au fost de mare preț. Acolo, în acele locuri, m-am născut și am învățat ce este dragostea de părinți și de frați, am învățat să scriu și să citesc, am învățat să înțeleg și să iubesc natura cu toate frumusețile ei prin care m-a binecuvântat Bunul Dumnezeu.

Acolo am văzut și am simțit pentru prima oară femeia, chiar dacă este vorba doar de o idilă nevinovată, dar prin ea am simțit și am trăit alt gen de iubire, o iubire ce ieșea din cadrul familial, ce depășea relațiile obișnuite de colegialitate și de prietenie existente între mine și alți copii, fete și băieți, de vârsta mea ori de vârste apropiate...

Dar, pentru a mă face mai bine înțeles, am să vă povestesc o întâmplare: Cred că eram pe la sfârșitul clasei a VII-a. Un iunie călduros făcuse ca grădina lanei lui Calistrat, din pripor, să fie invadată de verdeață, de flori și fructe de toate felurile, în diferite stadii de dezvoltare. Primele caise intraseră deja în amintire și corcodușele dădeau timid în pârg. Aveam, printre alți pomi fructiferi, un cireș mai mare ca vârstă decât mine, cu fructe mari și pulpă tare și bogată. Ajunseseră la maturitate și unele începuseră să cadă de pe crengi, semn de coacere maximă și de cules înainte de a se strica în pom.

Urcasem priporul cu gândul de a da "atacul" la acest cireș. Mergeam pe potecuța de lângă gardul de ulucă lung, cu gândul departe și cu ochii după stolurile de grauri ce păreau că planează chiar spre cireșul meu preferat. De dincolo de gard, am auzit o melodie fredonată cu voce joasă și m-am oprit în dreptul unei uluci să văd cine se învrednicește cu o așa frumoasă îndeletnicire. Era fata cea mică a lui Vasile Voinete, Mioara - mai mică decât mine cu un an, care era sub cireș și aduna cireșe cântând.

Fără să mă vadă și fără s-o întrerup, am privit-o atent și am ascultat-o până a dat să treacă la o altă melodie. Era parcă mai frumușică decât o observasem până în acel moment. Purta o băsmăluță legată ștregărește sub bărbie, cu bluzița răsfrântă neglijent aproape până la brâu și cu o fustă lungă, bogată în falduri, care părea să o facă mai subțirică decât era și mai înăltuță. Am strigat-o și am chemat-o la gard.

Încântată că mă vede, mă invită să culegem cireșe, m-am strecurat abil printre două uluci mai depărtate și cu greutate am trecut dincolo. Stând în poziția necesară adunării cireșelor, i-am văzut sânii micuți cum încercau să năvălească peste bluzița subțire, gata să scape din strânsoare, și obrații înroșindu-se de efort în acea poziție incomodă de adunat cireșe. Am trecut cu privirea peste trupul ei mlădios ce se îndrepta cu vioiciune și i-am tras băsmăluța aninată de o crenguță, după care am făcut întrecere în a culege fructe din cireșul, care ne aștepta blând, cu crengile de pe poale încărcate de rod și aplecate de greutatea acestuia până la pământ.

Am mâncat cireșe mai mult decât am fi putut să umplem două punguțe, am spus glume, după care am coborât puțin obosiți să ne odihnim. Era iarbă verde, bogată, sub cireș și umbră deasă, răcoroasă și o priveliște de basm. Stăteam întinși pe spate, cu mâinile sub cap, încercând să numărăm cireșele micuțe de pe ramurile ce păreau că se împreună cu cerul de un albastru pur atât de senin, încât părea a fi o boltă imensă ce acoperă întreaga lume. Am întors capul spre ea pentru a-i spune ceva...

Buzele cărnoase și roșii precum cireșele, stăteau întredeschise ca într-o admirație sublimă. Sânii micuți înțepau cu sfârcurile bluza rășfrântă larg, lăsând a se vedea rotunjimile aproape sferice, cu pielea bronzată pe întregul trup, cu mijlocel nefiresc de subțire și fragil. Nările dilatate inspirau cu nesaț aerul curat și parfumat de întreaga vegetație în floare. Ochii erau închiși, cu pleoapele atât de strânse, încât genele-i lungi căpătaseră un tremur ușor și ritmic.

O priveam surprins și o descopeream cum nu o văzusem niciodată. O simțeam și o vedeam femeie, așa cum îmi imaginasem de atâtea ori că trebuie să fie cea pe care aș dori să o mângâi, să o sărut și să fac dragoste cu ea, precum auzisem și eu de la băieții mai mari. Nu sărutasem pe gură niciodată o fată și nu mă culcasem până atunci cu o femeie. Departe gândul de așa ceva...

Privind-o, am simțit un impuls căruia nu mă simțeam în stare să-i pun rezistență. Mi-am așezat mâna, încet, cu dorință adâncă și cu oarecare teamă împletită cu multă curiozitate, pe șoldurile ei subțiri, în formare, strânse de un cordon ce-i susținea fusta lungă, acum mototolită sub acel trup nefiresc de plăcut și

care-i lăsase pulpele aproape goale. Tăcută, a întors capul spre mine, fără să deschidă ochii. M-am apropiat de chipul ei și am sărutat-o cu emoție, ușor, aproape fără să o ating, de teamă că se va supăra. Nu a opus rezistență și chiar mi s-a părut că-mi răspunde, deși... nu prea știam eu cum este ori ar trebui să fie un sărut de dragoste. Am continuat să o sărut pe gât, trecându-mi celălalt braț pe sub umerii ei, până am ajuns la acei sâni care mă puseseră pe jar, mai tari decât cireșele de deasupra noastră. Am simțit așezarea ușoară a mâinii ei peste umerii mei și apoi o căldură imensă ce-mi invadea trupul, pornită parcă din palma ei ori din trupul meu sau din ambele părți.

Am dat la iveală, timid, dar curios și doritor, sfârcurile ce parcă se întăriseră și căpătaseră culoarea trandafirie a cireșelor în pârg. Le-am sărutat pe rând, încet, lung, pătruns ca de un sentiment de evlavie, făcând eforturi să-mi stăpânesc tremurul mâinii izvorât din emoția ce o trăiam. Era pentru prima oară când îmi plimbam palmele pe trupul dezgolit al unei fete și, fără să vreau, imaginam din nou gesturi din cele auzite la băieții mai mari, poate, eram doar stăpânit de asemenea gânduri. Și pentru că nu am întâmpinat nicio rezistență din partea ei, ceea ce pentru mine a însemnat cea mai reală încurajare, am urmărit instinctiv linia fină a șoldurilor către în jos și i-am mângâiat pulpele-i tari, dezvelind cu grijă și ce mai rămăsese acoperit de faldurile fustei. Le-a strâns, cu un geamăt ușor, abia auzit, nelăsându-mi mâna să le desfacă...

Tocmai atunci, Gică al lui Mitrușel se urca pe scară în fânar pentru a lua fân să dea calului să mănânce. Probabil atras și el de acel cireș și-a aruncat privirea exact spre noi și văzându-ne în acea poziție nefirească, a început să urle cât îl țineau bojongii:

- Ce faceți acolo bă? Lasă că vin eu acuma la voi.

Auzind aceasta, nici nu știu cum Mioara și-a strâns bluzița pe corp, și amândoi la unison, ne-am băgat sub claua care era la vreo 10 m de cireș. După ce s-au mai liniștit lucrurile am ieșit cu precauție, văzându-ne fiecare de ale noastre...

Sunt clipe unice, toate acestea prezentate în povestire, de neuitat, așa cum de neuitat sunt locurile în care ele au fost trăite. Povestea se termină frumos, fără „probleme”, dacă ați fost tentați să credeți altceva. Era firesc, la acea vârstă, la educația primită de la părinți și din școală, la care pot adăuga lipsa de cunoaștere

a domeniului de referință. În zilele de azi, din nefericire, constat că asemenea momente se consumă mult mai timpuriu, atât în cazul băieților, cât și în cazul fetelor și fac această afirmație cu reală tristețe în suflet. Poate că sunt copiii de azi mai inteligenți, poate că se maturizează mai repede, dar să treci peste o mare parte a copilăriei - cea mai frumoasă perioadă a vieții omului, fără să te bucuri de gingășia a tot ce este în jurul tău, a vorbelor, gesturilor și jocurilor de tot felul, mi se pare că este total nelipsit de logică și frumusețe.

Am primit multe obiecte de folosință în viața mea. Unele m-au uluit și m-au copleșit, altele mi-au fascinat și împlinit copilăria – cum erau praștia cu suport pentru piatră dintr-o limbă de pantof vechi din piele (neapărat) și arcul din creangă de alun cu săgeți din fâșii de draniță – toate acestea mi le făcea vecinul și prietenul meu Ionică (Pisoiu). Trăgeam cu săgețile-n nori, cum citisem că făceau dacii.

Într-o livadă din vecini, se făceau devreme niște merișoare teribil de acre. Nu apucau să crească mai mult decât o alună... Habar n-aveam atunci că suplineam carențele de vitamina C de peste iarnă, le ronțăiam pentru că erau grozave. Corcodușele aveau sâmburul amar, dar erau bune și ele.

Când mă tăiam - pentru că de prin luna mai, mai umblam și desculț - sau mă împungeam în vreun mărăcine, căutam o foaie de pătlagină pe care-o legam peste rană. Se vindeca în trei zile. Și acum procedez la fel. Când înfloreau salcâmi, eram la concurență cu albinele, după florile pe care le mâncam la început întregi, apoi, când mă săturam, doar miezul dulce. La vreo 300 de metri de casă, pe malul Cernișoarei, din vale de școală și de casa lui Ilie Georgescu, era un teren de fotbal unde băteam mingea toată vara. Pe malul pâraului erau anini și de-o parte și de alta. Și pentru că un mal era râpos, legam frânghii, luate de acasă, în anini și treceam ca Tarzan de pe-un mal pe celălalt, cu urletele aferente. Câte unul mai firav scăpa frânghia și se oprea în albia rece - prilej de hohote pentru toți ceilalți.

Un alt rai al copilăriei, adiacent celui de-acasă, era la bunici. Acolo nu luam niciodată bătaie, indiferent ce drăcii aş fi făcut. Bunicul era bolnav la pat dar avea tăria să zâmbească, iar bunica mă amenința doar cu: „te spun lu’ mă-ta!” - dar nu mă spunea niciodată. Bunicii aveau o grădină de flori în fața casei,

toate fermecate. În curte, într-o bucătărioară de vară, trona un cuptor ciudat de care mă temeam ca de-un balaur. Pentru că arăta ca un balaur. Așa m-am întâlnit eu cu Pământul: primăvara - cu tot ce era fruct crud și acru; vara - cu poamele aproape pârguite, cu prune albe, galbene și vinete, cu cireșe și vișine toate din livezile vecinilor! Cu frunze pentru tămăduit și flori pentru diferite ceaiuri care-mi alinau durerile, tusea, febra. Atunci, pământul era sacru. Tot el scotea în pădurea Agestului, pădurea copilăriei mele (căreia i-am consacrat o carte), „bureții” - de toate felurile și cu toate gusturile - pe care astăzi nu-i mai culegem pentru că s-au făcut otrăvitori... Toate au fost cum trebuiau să fie și acum s-au smintit, cum smintiți suntem și noi în goana noastră după produse procesate, ultraprocesate, sterilizate și pasteurizate, după medicamente și siropuri - toate sintetice - când Pământul ne stă la îndemână cu toate ale lui, să ne hrănească, să ne aline, să ne vindece și să ne întărească. Dar noi îl ignorăm și-l disprețuim de la înălțimea confortului nostru care nu-i decât un generator perpetuu de reziduuri și de otrăvuri...

Perioada cât am trăit la țară a fost de 14 ani, până-n clasa a VIII-a, când am mers la liceu la Vâlcea, dar pot spune că am cunoscut și țin minte multe treburi țărănești. Părinții mei aveau mai multe loturi arabile pe dealuri și tata era unul dintre gospodarii apreciați ai satului. Avea tot ce trebuie pentru munca pământului: căruță, plug, disc, semănătoare, sape, coasă, greble, furci și altele, dar mai ales acel cal minunat Cezar, de care nu-mi pot dezlipi gândul. Nu este cazul să detaliez, cum arăta, la ce și cum erau folosite toate uneltele, căci despre ele se poate afla ușor din „dicționarul țaranului individual” de azi. Și cartea monografică a comunei Cernișoara poate fi consultată, căci sunt și câteva poze ale uneltelor de lucru individual.

Nu prea am mers la arat și semănat cu tata, deoarece lucrările astea se efectuau primăvara și toamna, când eu eram prins cu școala. Mergeam cam pe la sfârșitul primăverii și în timpul verii, la unele munci: prășitul porumbului, la cositul furajelor etc. Mai eram prins și toamna cu câte ceva la culesul porumbului, culesul viei. Erau zile când la muncile agricole participa toată familia: mama, tata, soră-mea și eu, pentru că Vasile era ori în armată, ori agajat la Combinatul de Sodă de la Govora, dar greul apăsa pe umerii lui tata.

În zilele de vară, tata lucra pământul din Armășești, pe care mama îl primise ca zestre. Avea cu el căruța cu cal, așternuturi și acolo (la distanță de 5-6 km de sat), lucra câte 11-12 ore pe zi, cu o pauză când mama (sau noi, copiii), ajungea cu mâncare și încă una cam de o jumătate de ceas pe la amiază, când soarele topea și pietrele. Tot timpul avea grijă de hrana și adăparea calului, cu care vorbea adeseori, îi înțelegea păsurile și el îl asculta cu supunere la solicitări.

Când mama îi aducea mâncarea, lua tata un țol (pătură țărăneasă, țesută la război de mama), o întindea la umbra căruței și împreună mâncau, gândind în același timp că Domnul le-au dat să aibă ce lucra, ce pune pe masă și mai ales că le-au dat trei copii frumoși și ascultători. Copiii au fost rodul dragostei lor și al credinței în Dumnezeu și pentru ei aveau să sacrifice totul. Tăceau și mâncau și se înțelegeau din ochi și cred că nu era masă mai sfântă ca aceea când viteazul bărbat, pe frontul luptei lui (fie chiar și aceea cu arșița și cu duritatea muncii), primește răsfățul mâncării gătite.

De regulă, ca mâncare de început, era ciorba „cea de toate zilele”, cu zarzavaturi și mai ales cu fasole verde din grădina noastră și acrită cu oțet de mere din butoiașul de oțet, sau cu prune verzi, sau zarzâne și din care avea o porție și pentru masa de seara, înainte de asfințit.

Mămăliga era și ea la loc de cinste și mai aduceam în traistită: gogoșari, roșii, un borcănaș cu lapte proaspăt, câte un ou, ceva brânză... Uneori ca desert era mămliguță cu struguri. Toate produsele erau proaspete și din gospodăria noastră.

Totul era planificat ca după un plan bine pus la punct. Uneori când întârzia cu mâncarea pe foc, mama ne silea să mergem repede cu ea la tata, că-i ora două (14,00). O întrebam, de unde știe cât e ora, că noi nu aveam ceas. Mama zicea: „Vino să-ți arăt!” Mă ducea în grădină și-mi arăta un par din grădină care servea și ca arac pentru fasole și jos era umbra lui, care se rotea ca limba ceasului, după cum era soarele pe cer. “Vezi? Îmi zicea, când depășește poarta mică înseamnă că e ora două!” Ingenios era ceasul mamei, fără mașinării mecanice, electrice, sau sisteme electronice.

Îmi imaginez că în timp ce tata prășea, era atent, cât era, la treaba lui, dar îi mai fugea gândul la cum să facă mai mult bine

pentru ai lui, vorbea în gând cu fiecare și sunt sigur că pe mine mă vedea de pe atunci ofițer al Armatei Române. Uneori pornea gura să-i urmeze gândurile: „A, ofițer îl fac, să-l văd cum vine îmbrăcat militar în sat! Și cum toată lumea îl respectă ... Au, am tăiat un porumb și ce păcat, începuse să-i crească trei pănuși, cam atât câți copii am eu! Hai că buruienile trebuie tăiate și chiar porumbii care sunt în plus și-i parazitează pe cei buni, că și Domnul ne învață că buruienile pământului, care crează greutatea celor din jur, trebuie îndepărtate și se înțelege că se referea în principal la oamenii-buruieni!”

Seara, după ce se asigura că totul este în regulă, chiar și adormirea în picioare a calului, așeza iarba în șușletele căruței și peste ea țolul, pune la cap un braț de iarba, lua plapuma pe el, după caz și, cu ochi-n stele și gândurile duse, începea să viseze înainte de a adormi. Și cum se crăpa de zori, zâmbea soarelui cu un ochi întredeschis și apoi „la-o Nicule de la început!”

În concluzie, pot spune că cele mai frumoase amintiri de la câmp, le-am avut din vremurile în care mergeam cu tata la cositul lucernii, la prășit, la secerișul ovăscului, la culesul strugurilor și mai apoi la culesul porumbului.

Eram meseriaș, nu glumă, în calitate de conductor de greblă și la zdrobitul strugurilor, la cărat apă din Cernișoară pentru udatul legumelor și altele.

Cine n-a trecut pe la câmp și n-a participat la astfel de îndeletniciri, înseamnă că e rupt de legătura extraordinară cu natura. Căci natura dacă-i dai, ea îți dă însutit, atât în plan material, cât și spiritual. Natura este de la Dumnezeu și are în ea substanță dumnezeiască. Se poate spune că cel ce nu lucrează la ajutarea naturii, care nu a trăit la țară, țărănește, acela este demn de milă, căci nu a cunoscut o parte însemnată a frumuseților dumnezeiești.

Din deal de șosea, pe pământul cumpărat de la Lica Borți cu un aparat de radio, tata a construit o fântână, cu lanț. Mă impresiona mult curajul lui când, fără mijloace de protecție, cobora din piatră în piatră (pereții fântânii erau stabiliți cu pietre luate din Cernișoară) la o adâncime de peste 20 m, pentru a scoate vreo găleată căzută.

Pentru mine copilăria a reprezentat o perioadă a inocenței, a fericirii, a lipsei totale a grijilor. Ea a fost evocată cu nostalgie de

scriitori în operele lor. Un exemplu în acest sens îl oferă Lucian Blaga: „Copilăria este inima tuturor vârstelor”.

Ea mi-a devenit o dimensiune magică a existenței mele, când, la maturitate, am căutat un refugiu în trecutul propriu. În opinia mea, copilăria este însă și un mod de a cunoaște, de a explora lumea exterioară, oamenii asimilând experiențe pe care le reconstituie succesiv. Jocul și joaca mi-au fost elemente caracteristice copilăriei, ele i-au dat farmec, reprezentând o modalitate prin care am descoperit lumea înconjurătoare și totodată minunatele lucruri pe care copilăria mi le-a putut oferi. Prin joc am descoperit lumea, iar acum mă întorc, la perioada copilăriei, redescoperind această vârstă. Vremea maturității mele a avut ca suport experiențele dobândite în perioada copilăriei; de aceea, la acea vârstă, puteam ușor schimba totul.

Cred că nevoia de copilărie are caracter permanent, căci fiecare dintre noi are grija fixării unor repere constante ale propriului univers la care să revină, ori de câte ori resimte această necesitate. În concluzie, putem spune că „nevoia de copilărie” a adulților apare tot timpul, nu numai când aceștia au probleme. „Un copil poate oricând să învețe un adult trei lucruri: cum să fie mulțumit fără motiv, cum să nu stea locului niciodată și cum să ceară cu insistență ceea ce își dorește” (Paulo Coelho).

Locuri și oameni ce mi-au modelat copilăria

Satul de unde provin eu, Mădulari, este așezat geografic în partea de sud a județului Vâlcea. Un sat mic, ascuns printre dealurile domoale din împrejurimile Horezului - un orașel târg de provincie. Ca toate satele din vremea copilăriei mele, avea casele răsfirate, vecinii nu se vedeau unii cu alții decât dacă treceau pe uliță, dar se auzeau foarte bine, chiar de la două case distanță.

Satul în care am copilărit era unul destul de mare, cu ulițe, cărări și poteci la capătul cărora se aflau mereu un loc în care puteam să mă dezlănțui, locuri în care puteam striga cât mă ținea gura de vesel ce eram. Aveam casa la șosea, locuiam în centru, biserica se afla la zece minute distanță, școala la trei minute depărtare, cel mai mare magazin din sat era doar la șapte minute de casa noastră, iar Primăria la opt minute, ce mai, eram privilegiat. Cizmulitele achiziționate de la magazinul din sat și pantofiorii erau tociți după atâta amar de mers pe jos în fiecare zi, am fost un copil foarte risipitor, rupeam pe iarnă și două perechi de încălțăminte.

Aici, oamenii erau altfel, pomii erau mai mulți, mai verzi, păsărelele erau multe, aveau ciripitul vesel, iar aerul te-mbia cu un miros plăcut. Băncile vechi din fața porților unde stăteau bătrânii și ulițele erau animate de praful întăritat de copitele vacilor venind de la păscut pe înserat, a câte unei mașini răzlețe sau a căruțelor greoaie scârțâind; aici aveam școala de care eram mândru să știu că e școala mea, cea în care am descoperit cel

mai sfânt prieten: cartea. Vorbind despre satul meu Mădulari, gândul deja îmi zboară la ulițele satului, la bătrânii din poartă, la mama cu mânecele suflecate frământând aluatul de cozonaci, la tata făcându-și de lucru în grajd, la copiii vecinilor făcând să răsune satul de râsete... și mă pornește plânsul, un plâns de dor, de fericire, nici eu nu mai știu... Da, sunt de la țară! Pentru mine, cuvântul acesta atât de simplu, „țară”, înseamnă enorm, căci aici m-aș întoarce de fiecare dată, chiar și numai cu gândul, ca să-mi refac forțele, să respir aerul curat și să simt mirosul de liliac din fața porții, căci de aici îmi iau seva, de aici capăt curaj de fiecare dată când viața mă pune la încercare. Sătenii mei erau oameni cu bun simț, ei puteau da oricând o lecție de modestie, de credință, determinare, statornicie, ei știau cum e să-i iubești și pe semeni, și animalele din ogradă, și vița-de-vie, și fiecare frunză, și fruct din livadă; ei știau ce înseamnă să fii în comuniune cu natura, să trăiești cu credință și fără cârtire acel: „Domnul a dat, Domnul a luat fie numele Domnului binecuvântat!”. Eu mă mândresc că părinții mei au fost țărani și niciodată n-o să-mi ascund originea. Mi-ar place să trăiesc la țară, nu doar pentru liniștea aproape deplină ci și pentru că aici oamenii sunt mai cumsecade, sunt iubitori, se ajută între ei și încă mai au frică de Dumnezeu. Chiar dacă nu sunt atâtea condiții și posibilități, aici distracția există, e mai naturală, e adevărată. Mădularii, din timpul copilăriei mele, era ca o oază de tradiții și de valori transmise din generație în generație, era un bun refugiu pentru mine ca să evadesc în natură. Oamenii din satul meu erau oameni puternici, nu se lăsau doborâți prea ușor, erau învățați cu greutățile vieții. Deși am plecat, nu îmi voi uita satul în care am copilărit și o să mă reîntorc cu bucurie de fiecare dată când o să am ocazia. Sunt oameni care, odată ce au scăpat de povara de a fi umiliți că sunt de la țară, uită să facă un drum până în satul încărcat de amintirile copilăriei și preferă mai degrabă o vacanță într-o destinație de lux. Nu, eu nu voi uita nimic! Îmi voi asuma originea și nu mă voi rușina de ea niciodată. Aș prefera să vin să îmi vizitez satul decât să plec într-o vacanță, căci pentru mine e o bucurie imensă să vin între „ai mei”. Fiecare întâmplare petrecută aici o voi retrăi revăzând ulițele, Cernișoara mea cea iubită cu apă cristalină, copacii...

Îmi place cum arată satul acum, cu peisajul minunat. Nu știu câți săteni or mai fi... poate mulți, poate puțini, dar sper să nu-și piardă bunătatea și spiritul acela specific oamenilor din copilăria mea. Mi-amintesc atunci când mergeam și eu în copilărie la muncile câmpului. Nu îmi explic de ce, dar mâncarea atunci când muncești pe câmp este mult mai bună, poate că este binecuvântată de Dumnezeu pentru că este câștigată cu sudoarea frunții. Mi-aș dori să văd, bătrânele satului, poate și pe mama mea, îmbrăcate în haine de sărbătoare atunci când mergeau la biserică. Cât aș vrea să revăd obiceiul din ziua de Bobotează, când oamenii și preotul ieșeau din biserică și se-ndreptau către cișmeaua de la Cocă pentru a sfinți apa și nu conta cât era de frig, toată lumea era la slujbă pentru a primi Aghiasmă Mare. În satul meu, oamenii creșteau animale, aveau gospodării, munceau mult. Mi-aș dori ca acest sat să își păstreze tradițiile moștenite din moși-strămoși. Aș vrea să văd un sat plin de copii fericiți, să învețe pentru a-și putea croi un drum în viață. Iarna, colindam să anunț Nașterea Domnului cu gând bun și speranță. De Postul Paștilor, mergeam pe dealuri, să aprindem torțe făcute din cârpe îmbibate cu motorină și le rostogoleam. Mi-amintesc de frumosul obicei de a sta la poartă în duminici și sărbători pentru a povesti. Și mama mea avea acest obicei și îi plăcea mult să stea vara la poartă cu vecinele ei. Parc-o văd! Îmi aduc aminte și zâmbesc nostalgic... Tăierea mieilor de Paște și a porcului în postul Crăciunului! Parcă simt miros de friptură, de cârnați... câte bunătăți! Noaptea de Înviere la biserică, aprindeam o lumânare înainte de a intra în sfântul locaș și asistam la slujbă iar la sfârșit luam Sfintele Paști, „înconjuram” biserica în Vinerea Mare, ce reprezenta atunci Mormântul Mântuitorului Isus Hristos.

Satul meu, cu dealurile și văile sale, cu pârâul Cernișoara lin ce-l străbate, a fost locul unde m-am regăsit, unde gândul meu zbură neoprit, unde găseam acel bine dorit cu atâta nesaț... Hoinăream pe deasupra potecilor, peste umbra unui stejar bătrân, desprinsă de realitate, mă duceam cu tovarășii mei de joacă acolo unde erau hornuri fumegânde, unde cuptorul cocea pâinea, unde era liniște și era credință, unde glăsuia o voce lăuntrică a fericirii. Cum toată lumea este într-o continuă schimbare, și sătucul meu natal, Mădulari, poartă amprenta evoluției umane, a tehnologiei avansate. Încă de la Drumul Național nr. 64 ne este marcată

existența printr-un indicator proaspăt comandat și instalat. Acum toată lumea poate ști că la 10 km se află satul Mădulari. Îndată ce faci dreapta de la DN, te trezești pe o șosea asfaltată, mărginită de rigole betonate. Nu departe de intrare te întâmpină clădirea primăriei proaspăt vopsită și reamenajată.

Satul meu este locul cu cele mai frumoase priveliști, în care mi-am cunoscut prietenii adevărați, în care mi-am trăit copilăria. Este locul meu natal, care îmi cunoaște foarte detaliat viața, de la primul strigăt și până în prezent. În gândurile și în visele mele apare mereu bătrânul sat într-o dimineață de vară, cu copiii ce conduceau vacile la păscut cu drag. În satul copilăriei mele, femeia era cea care avea grijă de casă, de copii, cea care trimitea până în văzduh mirosul pâinii și a delicatelor coapte pe vatră. Așa era femeia mădulăreancă: muncitoare, pricepută în toate treburile gospodărești, o mamă minunată pentru copiii ei și o adevărată soție. Tot astfel, bărbatul își petrecea aproape tot timpul muncind pământul, iar seara, când se întoarcea acasă după o întreagă zi de muncă, își găsea familia iubitoare așteptându-l cu o masă caldă, cu multă bucurie și căldură sufletească.

Vara, când soarele dogorea pe bolta cerească, oamenii se îndreptau în căruțe spre vile bogate. Ajungând acolo, coborau și începeau să adune cu dibăcie strugurii înmiresmați, care mai apoi se transformau în vin ce binecuvânta buzele țăranilor osteniți. După ce vara trecea, cerealele făceau roade și umpleau lanurile de aur.

Odată venită toamna, frunzele se desprindeau din brațele înaltului, găsindu-și alinarea la pieptul vântului. Mistuite de foc, își dăruiau viața pământului rece. Soarele trimitea săgeți palide pe fructele coapte ce dormeau înghesuite în coșurile împletite din nuiele. Mădulărenii recoltau și strângeau provizii, toate acestea pentru că venea iarna.

Iarna, când șirul sărbătorilor ne vizitau, toți mădulărenii se pregăteau cât puteau de bine pentru ca spiritul acela misterios să ajungă în sufletele tuturor. De Crăciun, gospodinele pregăteau cozonaci și prăjituri delicioase, iar casa toată era înveșmântată într-o mantie de lumină. Copiii se întreceau în colinde, de dimineață până seara, purtând în vocile lor obosite vestea Nașterii Domnului și ducând-o pe la fiecare casă. În dimineața Ajunului,

colindătorii porneau cu "Bună dimineața la Moș Ajun", după care, în ziua Crăciunului, mergeau cu "Steaua" și cu "Moș Crăciun". În această perioadă, fericirea, râsetele și clinchetul de clopoței domneau satul. În satul meu, se obișnuia ca în ziua dintre ani să se meargă cu "Plugul", un colind vechi care încă mai păstrează tradiția strămoșească în glasul flăcăilor. Toate aceste sărbători continuau până în următorul an, încheindu-se cu Boboteaza, atunci când oamenii își curățau cu grijă casele, așteptându-l cu ușile deschise pe preotul Nicolae Ionescu, care îi boteza. Troienele de zăpadă începeau să se topească, iar iarna pleca de pe meleagurile noastre, gonită de mânia primăverii.

Primăvara sosea cu daruri pentru locuitorii satului meu, aducând cu ea o nouă imagine naturii. Pomii înmugureau, păsările cântau din nou, florile multicolore cu rochițe din rouă stropeau iarba crudă cu un parfum suav, iar copiii cântau în cor cuprinși și ei de această magie a reînvierii. Prima sărbătoare care încununa stăpânirea primăverii pe pământurile mele natale era Paștele. La această sărbătoare, oamenii se îndreptau cu pași mărunți spre biserica din sat. Acolo participau cu toții, într-o liniște deplină, la Deniile din acea săptămână sfântă. Biserica, lăcașul nostru în care ne putem ruga lui Dumnezeu, veghea de decenii întregi satul, acoperindu-l la fiecare răsărit de soare cu umbrelele turlilor înalte. Viața țaranului mădulărean era în strânsă legătură cu biserica. Aici era locul unde era față în față cu propriile gânduri și sentimente, iar prin rugăciune, legătura cu Dumnezeu devenea din ce în ce mai profundă. De mici, noi copiii eram învățați să credem și să-L iubim pe Dumnezeu, pentru că un suflet nehrănit, fără învățături este un suflet pustiu. Biserica era lăcașul unde nou-născuții îl primeau pentru prima oară pe Domnul în sufletul lor, devenind creștini. Tot aici, învățau cum să se ferească pe parcursul vieții de tentațiile lumii care era mereu în schimbare. În acest loc, viața lor de buni creștini continua, unindu-și destinul cu persoana iubită, jurându-și în fața lui Dumnezeu credință și iubire veșnică. Biserica a fost, este și va rămâne întotdeauna izvorul tămăduitor al sufletului, care, prin rugăciune, nu va seca niciodată. În acest sat, oamenii înțelegeau că, mai presus de exterior, era interiorul, care trebuia hrănit în permanență, deoarece acesta ne definit ca om. Nu-mi voi uita niciodată satul. El este cel care m-a

cunoscut cel mai bine, aici am petrecut cele mai frumoase momente din viața mea.

Trăiesc la intensitate maximă prezentul, dar, uneori, când melancolia mă cuprinde în mrejele ei, mă gândesc la viitor. Mă gândesc dacă trecutul va fi uitat fără nicio remușcare, oamenii schimbându-se odată cu pașii mici, dar siguri ai viitorului. Mereu mi-a plăcut să încerc lucruri noi, dar parcă mi-e teamă că nu voi putea îndura faptul că satul meu liniștit, ce păstrează încă poveștele trecutului, se va transforma cândva într-un sat în care tehnologia de ultimă generație face diferența dintre oameni. Îmi iubesc satul din toată inima, pentru că el face parte din mine, el e albumul meu cu fotografiile, iar cât voi trăi pe acest pământ mă voi bucura mereu că m-am născut într-o casă de oameni simpli și muncitori, care nu se dădeau bătuți în lupta cu viața și cu piedicile ei. Am copilărit într-un sat cu oameni curajoși și solidari, am trăit într-o familie iubitoare. Am crescut. Eram copil și iubeam locul sufletului meu, satul. Acolo era acasă, orice-ar fi fost, oricât s-ar fi schimbat. Așa cred...

Acum mă întorc acasă, după ani de lipsă și de durere între străini și în locuri de care nu mă leagă nimic. Satul e învăluit în mister și noutate. Și acum, găsesc în Pripor aceea "plimbă" de lemn, pe care ne adunam seara zeci de copii, ne jucam, ne povesteam unii altora întâmplări și vorbeam despre arcuri, prăștii etc. Pe gardul lui nenea Ion Papuc, situat în vecinătatea "plimbii" încă sunt scrijelite poreclele pe care ni le puneam. Eu eram Gudiță, poreclă pusă de tata atunci când mă alinta. Am oprit pentru un moment mașina să mă uit pe o ulucă mai dosită, unde scrijelisem, în secret, o declarație de dragoste Mioarei, o vecină pe care o iubisem și despre care v-am povestit mai sus. Era încă acolo, secretă, neatinsă, nevăzută. Înaintez spre inima satului, dar dezamăgirea mă cuprinde și mă strânge, îmi strânge inima și sufletul așa de tare, că abia pot să mai respir normal: nimic nu mai e la fel și "plimba" îmi dăduse atâtea speranțe că voi întâlni oameni cunoscuți și voi avea din nou ocazia să mai stau pe ea și să-mi povestesc viața plină de aventuri. Nu! Am trecut pe lângă locul unde se afla casa lui Gigi Ionescu, cel mai bun prieten de pe atunci. Gol, îngrădit și fără zarva pe care eram obișnuit s-o aud de câte ori mergeam să-l chem pe Gigi afară. Pustii erau și restul locurilor pe care le iubeam și pe care nu le mai văzusem de atâtea

amar de vreme. M-am uitat în jur, cu inima plină de revoltă și durere: ulițele, care pe vremea copilăriei mele erau pline de fete și băieți jucând "pitulușul", "șotron", "prrr-pac", erau dezgolite de suflete și sentimente. Doar câte o babă tristă scotea capul de după gard, să verifice dacă nu-i vin copiii de departe, dar pleca imediat ce realiza că nu sunt ai ei. Ulițele sunt acum îmbâcsite de parfum de nou și de căldura din asfalt. Îmi amintesc ce răcoare era când eram copil, ce-mi plăcea să mă joc în noroiul proaspăt, să mă duc acasă murdar, să mă certe mama. Casele vechi mi se par acum atât de frumoase, când nu le mai văd, când nu mai există. Am ajuns acasă la mine, casa sufletului mă așteaptă mohorâtă, năpădită de buruieni și flori sălbatice. Via de pe malul Cernișoarei, necurățată și neroditoare pare să se bucure că mă vede în sfârșit acasă. Mă așteptam s-o văd curată, vie, veselă, așa cum am știut-o mereu. Voiam să fie așa. Voiam s-o văd pe mama în prag, cu brațele deschise, zâmbindu-mi trist, urându-mi „Bun venit, copilul mamei!”, dar mintea m-a trezit din vis: „știi foarte bine că ei nu mai sunt aici pentru tine, aici nu mai e casa lor; du-te să vezi unde-s ai tăi!”. Mi-am continuat drumul prin sat, pe jos, colindând ulițele, observând schimbările drastice care au avut loc pe parcursul timpului. Deși sunt obișnuit cu modernul și cu tot ce ține de el, aici nu, aici în sat îl urăsc. Nu accept să-mi schimbe iluzia copilăriei. Am văzut, în același loc dintotdeauna, casa mătușii Florica. E printre singurele pe care mi-o amintesc din copilăria mea și care mai e în viață. Toți au plecat, câte unul, pe rând. și mama, și tata... Privind-o pe mătușa Florica, mi-a trecut prin minte fiecare moment al vieții copilului din mine trăit acolo. Fiecare căsuță care a fost distrusă, fiecare om trecut de partea cealaltă, fiecare prieten. Ea are aceeași privirea tristă ca și restul babelor. A avut și ea o fată, pe Daniela, dar se pare c-a uitat-o, noroc cu Gigel fiul cel mare. Am plecat de la tanti Florica, dar nu fără să gust din vinul acela bun, dulce, pe care îl făcea dintotdeauna și pe care l-am iubit mereu. Am rugat-o să taie un buchețel din minunățiile de flori pe care le creștea, în grădina din fața casei, ca pe copilul ei. Mi-a dat cu drag, cum ar da și copilului ei. Am pornit mai departe. Pe linia orizontului se profila cimitirul vechi, trist, cu cruci rupte, antice, fiecare cu povestea ei. Am mers într-acolo, admirând câmpurile pârloage înflorite sălbatec. Am intrat pe poarta de lemn înnegrit de vreme și de lacrimi vărsate

peste suflete pierdute și trupuri reci, de gheață. Știam drumul și l-am parcurs în neștire. M-am trezit în fața mormântului părinților mei. Durerea m-a cuprins mai strâns și am îngenunchiat în fața crucilor lor, pe care știam că le-au dus cu greu o viață întreagă. Mi-am cerut iertare printre lacrimi și am lăsat buchetul pe pământul negru, dureros de negru, îndoliat. Chipurile triste ale babelor de după garduri și al lui tanti Florica mi-au răsărit în minte. Așa m-a așteptat și pe mine mama, amar de vreme, scoțând capul trist de după gard, cu speranța că vin. N-am venit, nu m-au mai văzut mult timp, înainte să moară, pentru că eu eram prins cu serviciu la București. Am stat așa, înlăcrimat, până a început o ploaie mărunță. M-am ridicat și am pornit spre sat.

M-am întors la casă, cu sufletul mâncat de regrete. Mă durea că nu m-am întors acasă atât de mult timp și că mi-am lăsat părinții îndurerați să mă aștepte. Mă rugam Celui de Sus să nu mă pedepsească, făcându-mă să-mi aștept copilul atâta timp. Am ajuns la mașină, m-am urcat la volan, am mai aruncat o ultimă privire casei și am pornit pe drumul pe care am venit.

La ieșirea din sat am mai întors o dată capul, o ultimă dată și am plecat pe drumul fără de întoarcere pe care am pornit demult... Satul m-a uitat, a continuat fără mine. Întoarcerea mea târzie a fost fără rost. Am plecat trist, așa cum am venit acasă. Satul meu drag s-a dus, s-a schimbat. Am îmbătrânit... Am îmbătrânit odată cu limbile ceasului ruginite de timp, ca foile calendarului prăfuit cu mii de însemnări, am îmbătrânit odată cu mândria care a pus stăpânire pe mine. Am fost un laș care a pus pariu cu viața și-a pierdut tot. Am plecat, crezând că sunt mai puternic, că sunt gata să dau piept cu viața cea cu două fețe sau chiar mai multe.

Acum sunt furios pe gândirea mea de atunci, când îmi puneam tot felul de întrebări: "De ce Dumnezeu m-a ales tocmai pe mine să trăiesc aici, în acest loc izolat de "tendențele" marilor orașe? Ce se va alege de viața mea, de visele și de idealurile mele, de speranțe și chiar de iluziile mele? Aici viitorul nu era decât o lumină palidă ce-și risipea spiritul în brațele întunericului. Un întuneric din care se desprind strigătele salvării. Așa este cel mai bine. Viitorul mă așteaptă, destinul meu nu este scris pe cerul acestui sat".

Acum îmi dau seama că numele meu nu e sculptat pe trunchiul copacilor, iar acest pământ nu îmi va simți niciodată respirația, că nu merit să trăiesc aici, alături de niște oameni care vor trăi la nesfârșit după tradițiile strămoșești. Oameni care muncesc de dimineață până seara, cu trupul secerat de oboseală și sudoare doar pentru o bucată de pâine. O bucată de pâine care nu va seca foamea unui copil, o bucată de pâine pe care ți-e milă s-o dăruiești gurii când te gândești cu câtă trudă a fost pusă pe masă.

Alături de acești oameni am trăit introducerea vieții mele sau, mai degrabă, introducerea unei tinereți risipite. Așa e... mi-am bătut joc de cea mai frumoasă perioadă a vieții mele. Mândria, orgoliul și dorința nebună de a arăta tuturor că cine dorește poate reuși oriunde, oricum și oricând m-au transformat din tânărul plin de viață, care își ajuta părinții și bunicii, care slăvea pământul unde a văzut pentru prima oară lumina zilei... m-au transformat într-o fiară care calcă în picioare sentimentele celorlalți. "Dacă eu sunt bine... Viața la sat e grea, munca pe pământuri e înjositoare, țăranii – niște oameni de care ar trebui să-ți fie rușine, pentru că mulți nu au învățat carte și nu au maniere, nu sunt niște oameni citiți, nu se îmbracă la modă pentru timpurile noastre, nu știu altceva decât muncă, muncă și iar muncă. O muncă cu care te lupți pentru supraviețuire", așa-mi spuneam eu atunci.

Mi-e foarte rușine, cum am fost în stare să gândesc astfel despre oamenii locurilor mele? Și mi-e mai rușine că am gândit așa ceva despre satul unde am îngropat jucării, poze, amintiri, zâmbete, lacrimi. Și despre familia, prietenii și vecinii mei. Ar trebui să fiu condamnat și să mi se dea pedeapsa maximă, dar cred că asta nu mi-ar răscumpăra greșeala. Atât ar fi prea puțin, faptul că mi-am părăsit viața, deci m-am părăsit pe mine, e de neiertat.

Am plecat la drum plin de ură și de o ambiție trădătoare fără să privesc înapoi. Ce fel de om am fost? Acolo, în locurile unde zbura imaginația mea, nu era totul la fel de roz cum mi-am imaginat. Oamenii nu se puteau numi oameni. Erau reci, distanți, vorbeau puțin și parcă îți răspundeau cu ură la orice întrebare, asta dacă îți răspundeau...

Îmi vine în minte cum, puținii bani pe care îi aveam când m-am mutat pentru prima dată la Internatul Liceului Roaită din Vâlcea, mi-au fost furați în toiul zilei de către un grup de copii murdari, cu haine zdrențuite. Mi-era milă de acei copii flămânzi, dar oare lor nu le-a spus nimeni că nu e bine să furi? Am văzut și am auzit cum toată lumea țipa la ei, cum aruncau cu diferite obiecte în bieții copii. Ei nu au o mamă care să îi apere? Sunt singuri pe lume? Dar de ce mai întreb? Eu am o mamă, o mamă care mi-a dăruit inima și dragostea ei pe tavă, care mi-a dat tot ce avea ea mai bun și câteodată se culca flămândă numai ca să-mi fie mie bine. Și eu... eu am părăsit-o fără nicio explicație. Am închis ușa și dus am fost...

Perioada petrecută departe de casă a fost ca o luptă pentru supraviețuire. Nicio îmbrățișare, nicio mângâiere când necazurile se țineau scai de mine. Nicio vorbă bună. Toată lumea bună mă respingea pentru că eram un băiat din provincie care nu poate supraviețui în oraș. Așa e, cu greu am putut supraviețui. Toți erau ca niște roboți: fără sentimente, fără suflet. Erau ofiliți pe dinăuntru. În afară de niște bani pe care îi țineau cu mândrie în mână, nu aveau ce să arate.

Timpul a trecut și recunosc că nu voiam să mă întorc cu coada între picioare în satul meu și să mă recunosc învins. Cu multe eforturi am reușit să termin liceul și să intru la facultate. Mă chinuiam degeaba. M-am întors cu ochii inundați de lacrimi, cu sufletul împietrit de durere. M-am întors în satul începutului meu. Parcă îl auzeam cum mă strigă și mă întreabă de ce l-am părăsit. Nu știam ce să-i răspund, mă simțeam ca un trădător. După examenul de admitere la facultate, primul gând a fost să o caut pe mama. Era o zi de primăvară, iar ghiociei zâmbeau inocenți în lumina caldă a soarelui. Păsările cântau, iar florile îmbătau natura cu un parfum suav. Prima dată nu știam dacă sunt chiar în satul meu. Nimic de când am plecat nu mai era la fel. Era normal să se schimbe, dar nu totul și nu atât de brusc. Acum eram și mai debusolat. Pe drumurile pline de noroi și de pietre de care odinioară se împiedicau căruțele pline de țărani ce se duceau la lucrul pământului, acum erau asfaltate, iar mașini scumpe defilau cu o muzică ciudată dată la maxim. Casele aveau care mai de care culori mai țipătoare, perdele mai sofisticate, iar copiii, care demult se jucau desculți pe câmpurile înverzite, acum nici urmă

de ei. Parcă toată lumea dormea un somn al veșniciei. Nici un om nu mi se mai părea cunoscut. Ori eu mă schimbasem, ori ei nu mai erau cei de demult. Într-un final, am dat de Vetuța lui Vasile "Gâscanu", care se întorcea de la biserică. Cu glasul tremurat mi-a spus că tocmai a fost să-i aprindă o lumânare lui mama. În acel moment parcă îmi pierdusem cunoștința, pentru că mama mea a plecat fără ca măcar să-mi iau rămas bun de la ea și să-mi cer iertare... Am plecat fără să scot un cuvânt. M-am așezat în genunchi și am plâns ore bune, rugându-mă la Dumnezeu să mă ierte. Am fost mulți ani marcat de această pierdere, dar, cu ajutorul lui Dumnezeu, am reușit să trec peste și să-mi întemeiez o familie iubitoare. Cu toate acestea, n-am reușit s-o uit și nici nu vreau asta. De fiecare dată când merg în Mădulari, merg la mormântul ei cu un buchetel de flori...

Doamne, cât de dragă îmi era casa bunicilor! Aceasta era locul în care practic am copilărit, de unde am plecat în lume cu o grămadă de dulci amintiri. Nu e zi să nu retrăiesc cu gândul măcar o amintire a copilăriei și toate acestea s-au întâmplat în acest minunat loc. Sunt file în cartea vieții mele, unele mai de preț ca altele, pe care adesea le întorc să-mi amintesc, așa cum spune poetul, de locurile natale, de satul meu drag, cu dealuri nesfârșite, sub ceruri largi de vară, pe unde au înflorit și s-au scuturat teii copilăriei mele. Mirosul pomilor și armonia satului îmi umplea sufletul.

Nu e zi să nu merg cu gândul în satul meu natal, un loc de refugiu al liniștii. Știu acum răspunsul la întrebările „Cine sunt?” și „De unde mă trag?” Mă trag din țara copilăriei mele, din cea a poveștilor și a veșniciei! Satul e vatra veșnică, pentru că, ori încotro ne-ar duce pasul, amintiri ne bat în inimă, în puls, cu un ecou adânc, și ca un fir ne leagă, până la ultimul nostru ceas, de cuprinsul acestor depărtări. Acest loc, acest sat răsună cu vocea lui în orice ființă ce suflă a viață, în orice lucru ce murmură bucuria de a exista și în fiecare suflet ce îl înțelege și îl simte. Satul meu natal, pentru mine, semnifică cel mai ocrotitor și adecvat loc pentru a mă refugia, liniștindu-mă. Satul meu drag este poate singura speranță că eu încă trăiesc.

Oamenii satului meu... pot să spun că sunt chinuiți, uitați de sufletul naturii în brațele destinului, dar sunt frumoși pentru ceea ce păstrează în suflet. Ei adorm cu gândul că dimineața se

vor putea trezi cu același zâmbet pe care l-au purtat pe chip și acum două zile, căci sunt atât de ambițioși doar când le privești lumina ascunsă în ochi, și, totuși, majoritatea au atâta timp să trăiască și să se bucure de viața care le leagănă ușor sufletul... infinitele comori ale satului. Tatăl lor este soarele, știu întotdeauna că lumina, ziua cu cerul însoțit și glasul aerului de deal sunt cele mai prielnice momente din viața lor.

Stau și mă întreb: De câte ori m-am uitat la soare și i-am cerut eternitatea? Ei bine, poate de prea puține ori, pe când săteanul copilăriei mele asta făcea în fiecare zi, de teamă că, odată fără lumină, doar pe întuneric nu-și va mai putea găsi pe cei dragi. Cât de curat era sufletul săteanului meu, când cu albia Cernișoarei și cu verdele dealurilor în inimă mergea la cules de roade încă de dimineață. Rupți de lume uneori, sătenii mei au știut întotdeauna că a crede în veșnicul lor suflet, este deja un semn de salvare sigură. Puterea și curajul de a supraviețui în vremuri neprielnice, nesiguranța zilei de mâine, parcă le-au întărit sufletul ca o stană de piatră, dându-le ospăț interiorului lor. Aveau curaj și țineau cu credință la tăria de a trece peste orice problemă întâlnită în drum. Deși aveau pe mâinile lor răni vizibile, erau totuși mai limpezi la suflet, mai dulci la vorbă, mai săritori la glas, erau săteni cu anotimpurile vieții în casele lor adâncite de tinerețe.

Ori de câte ori am ocazia să vorbesc sau pur și simplu să mă gândesc la satul în care m-am născut și am copilărit, îmi trec prin minte amintiri frumos ilustrate de Ion Creangă. Mi-aduc aduc aminte de războiul cu care bunica țesea "macaturi". Era atât de mare, încât acoperea aproape toată odaia ei. Așternuturile ei rezistau mult, le pune pe pat cu plăcere. Deșii au trecut mulți ani de atunci, mă gândesc cu drag la bătrâna mea bunică. Doamne, ce simplu trăia ea! Nu avea nevoie de televizor color, de cablu, de vreun produs umflat cu e-uri de la magazine. Ei nu-i trebuia nimic, doar sănătate îi cerea lui Dumnezeu. Încă nu pot să-mi dau seama cum, la 83 de ani, se îngrijea singură de văcuța ei care, deși părea la fel de bătrână ca și ea, încă îi dădea lapte. Era printre singurii oameni din sat care, atunci când îi veneau colindătorii de colindeț, îi primea cu mere, covrigi și dovleci pentru spart. Dar ce să mai spun de pâinea ei fierbinte, pe care abia o scotea din cuptorul ei de pământ din bucătăria de vară din curte? Niciun alt cuptor și nicio altă bunică nu mai făcea asemenea

pâine. Acum, că stau și mă gândesc, îmi dau seama că la ea casa era mereu curată. Parcă tot ce era vechi avea un iz nou, proaspăt. O fi de la bucata aia mare de săpun pe care îl numea „de casă”. Adoram să mă duc la ea și să mă cuibăresc în pat lângă sobă. Aștepam cuminte să dea la găini și la porcei, apoi o așteptam să-mi povestească. Mă uimea cu memoria ei tânără atunci când îmi spunea despre tinerețea ei și despre faptul că ea nu a făcut prea multă carte, căci fetele se măritau de tinere, făceau copii și se duceau la muncă la câmp, la porumb, lucernă sau cartofi. Știu fiecare amănunt din viața fiilor ei, ca și cum asta ar fi fost ieri și nu cu mulți ani în urmă. Plecam de la ea seara târziu și parcă intram într-o altă lume. Cu pierderea bunicii am pierdut legătura cu trecutul? Mă bucuram când vedeam duminica bătrânele satului care se duceau la biserică. Adesea, acestea țineau de mână câte un prichindel de nepot, cu speranța că îi vor insufla din obiceiurile lor.

Viața, în zbaterele ei imprevizibile, m-a purtat prin lume, dar am sperat mereu că mă voi întoarce să zăbovesc acasă, în satul de unde am plecat, ca să zdrobesc uitarea și să îmbătrânesc frumos. Am sperat că mă întorc în Paradis cu demnitate și iubire, dar satul nu mai e ca pe vremea copilăriei și adolescenței mele. Poate întoarcerea mea ar fi doar o nevoie îmbătătoare de iluzii care să mă liniștească și să-mi împlinească bucuria unei revederi.

Îmi plăcea să-mi privesc satul din Dealul Ciobârnei, unde se vedea maiestuoasă silueta bisericii, cu clopotnița într-unul din turnuri, unde participam la Liturghia săptămânală, la sărbători, la botezuri sau nunți. În mintea și sufletul meu, ea a rămas catedrala care stă de vorbă în șoaptă cu oamenii, piatră de stabilitate, țesătură de iubire ce se așează lin peste sufletul satului. Duhovnicul copilăriei mele, preotul Nicolae Ionescu s-a mutat de mult în lumea celor drepți. El a trecut de atâtea ori prin fiecare casă ca să culeagă bucurii și nevoi, ori să împartă povețe și încurajări. El ne spunea mereu în predicile de la Liturghie că doar prin credință pot exista satul și familia. Și câte alte cuvinte simple și înălțătoare... Părintele Nicolae predica și se adresa chipurilor aliniate, din biserică, care priveau semețe drept în față, parcă spre sfinții de pe Catapeteasmă. Nu se clinea nimeni, era o liniște de templu, doar glasul blândului duhovnic răsuna ca o adiere în

răcoarea zilei. Se mai profila și școala... Acum e aceeași clădire ca în copilăria mea, dar cu aspect înnoit, cu ferestre moderne.

Oamenii din satul meu își duceau viața într-un miraculos acord cu Dumnezeu. Satul meu a fost odinioară precum o cupă a luminii pe care în starea sa de adorație, creștinul o ridică spre Dumnezeu... De ce acum totul se rostogolește tragic? De ce? De ce? Mi-amintesc de gardurile ușor aplecate de lemn vechi, dincolo de care se mișcau absenți bătrânii satului. Gardurile, profilurile acestea vechi, cu monotonia lor grandioasă, se lăsau mângâiate de umbrele lunii în nopțile de vară. De-a lungul ulițelor satului clocotea odată viața. De aici au plecat odată speranțe, vise îndrăznețe, care nu s-au mai întors.

Curtea în care am făcut primii pași, adulmecând mirosul de mere din mărul cel bătrân, de din deal de casă, sădit odată cu nașterea bunicului Mieilă, curtea în care nucile, hreanul și mărul mi-erău imprimare adânc cu gust, miros și imagine pe harta minții mele. Se spune că Dumnezeu a lăsat Crăciunul ca omul să fie în această zi acasă... locul unde, în pragul ușii, zâmbea timid, cu brațele deschise, mama. Timpul parcă sta în loc când o țineam de brațe. Locul unde făceam omul de zăpadă, unde mă jucam cu bulgări, unde mă aruncam în omătul alb și moale, unde mă trezeam dimineața cu gândul că mă așteaptă ceva bun sub bradul de Crăciun. Diminețile de decembrie erau friguroase și, totuși, calde. Calde, pentru că nu trecea o zi din această lună minunată fără sunet de colinde. Ele parcă încălzeau casa și sufletul. În timpul copilăriei mele, o dimineață de decembrie purta aroma de portocală și de brad și aducea liniște sufletească. Brăduțul meu, adus de mine din Pădurea Ciobârnei, aștepta să fie împodobit și mă încânta cu mireasma lui. Aici era locul în care simplitatea se îmbina armonios cu omenia. Mama pregătea tot felul de gustări minunate, iar eu priveam la geamul înghețat să văd strălucitorii fulgi de nea. Pentru toate aceste trăiri mă întorc în fiecare an...

Îmi este dor de simplitatea în care am trăit cândva, de lucrurile care aveau sens pentru mine și de aceea, ori de câte ori am ocazia, mă întorc cu nostalgie spre frumoșii ani ai copilăriei, în satul meu, chiar dacă o singură dată pe an. De fiecare dată scotocesc satul uliță cu uliță, privesc în curțile oamenilor cum femeile desprind boabele de porumb de pe coceni, își hrănesc păsările, întind rufele și învârt oale prin bucătării.

Fiecare dintre noi are o insulă a sufletului. Acolo locuiesc cei mai dragi oameni inimii noastre, acolo ne-am petrecut copilăria. Ferice de aceia care vizitează această insulă, împrumutând de la ea înțelepciune, hărnicie și bunătate. Omul nu poate trăi numai cu zilele de astăzi sau numai cu frica viitorului necunoscut. El trebuie să-și cunoască, să-și amintească de lecțiile trecutului, de istoria satului natal, a neamului său. Fără dorul trecutului nu există bucuria prezentului și fericirea viitorului.

Fiecare om este curios să-și afle rădăcinile, de unde vine, cărui loc aparține primul parfum al universului copilăriei sale. Orice ființă are rădăcini din care își extrage seva, lumina ce îi va călăuzi pașii și îi va da forță să lupte cu vicisitudinile vieții. Locul din care își pornește drumul vieții, împodobit cu cele mai minunate flori, copaci înalți, iarbă ca mătasea scăldată în picături de rouă cristalină, pictată în acel verde sublim pe care nu îl vei regăsi niciodată mai frumos ca cel din locul nașterii tale.

Locul în care vrei să regăsești cu gândul fiecare pietricică ce-ți mângâia tălpile de copil, când alergai desculț prin șoaptele mângâietoare ale mamei. Spațiul unde erai micuța pasăre din paradisul teritoriului natal și de unde aripile tale s-au înălțat spre călătoria vieții.

Rădăcinile mele ascund felii din clipele minunate ale copilăriei, fin strecurate în camera cu vise speciale. Învelesc magie în ele, scipiri de diamant pe aripi ce cresc peste noapte, apă proaspătă din izvorul sufletului. Pe luntrea lor sunt legănat atât de bine! Cred că aveam vreo nouă ani când am alergat cu emoția ascunsă în suflet la bunica Catrina, singura în măsură să îmi depeze istoria plaiurilor mele, cu toate amănunțele ei. Și... avea bunica un dar minunat în a povesti, încât mi-amintesc că mi se umezeau ochii de patima cuvintelor rostite de ea! Cred că ea ar fi trebuit să fie acrițită, așa de bine știa să intre în pielea personajelor din poveștile sale.

Oriunde mă vor conduce pașii n-am să uit niciodată locul nașterii mele, locul în care se țes cele mai frumoase vise. Unde speranța croiește cel mai frumos veșmânt, pentru că nicăieri viața nu este mai frumoasă ca acasă, în culoarea aceea simplă a zorilor de la țară, după cum mă învăța bunica. Și de câte ori îmi va fi greu, asemeni unei păsări rănite ce se întoarce la cuib, să mă întorc acasă, în satul meu și rănile cu siguranță mi se vor vindeca

de fiecare dată! Chiar dacă anii au trecut peste mine, încerc de fiecare dată să străbat cu plăcere eternul poveștii meleagurilor natale, tivite în marginea sufletului de vorbele bunicii. Mi-au brodat în suflet cele mai frumoase gânduri despre primii locuitori ai acestui minunat sat, prin cuvinte care îmi vor fi ecou în viață și din care îmi vor înflori speranțele mereu.

Veșnicia s-a născut în satul meu, în cutele ascunse ale viselor mele, în căsuța de sub pădure în care bunica îmi depăna povești. Rădăcinile mele erau ascunse în cuibul de cristal din sufletul bunicii, ce știa să așeze universul la picioarele mele și frământa în palme pentru mine stele de pe cer, iar din praful lor îmi făurea talisman cu care îmi împodobea gâtul picurând asupra mea norocul cules de la rădăcina mea.

Locurile mele natale vor purta amprenta degetelor Divinătății, din momentul în care eu am deschis prima oară ochii spre lume și-am făcut să tresară tot Universul la scâncetul meu de nou născut, vor purta prima față legată de trupul firav pe care am destrămat-o când am pătruns în vârtoarea vieții, când pântecul meu și-a început creația.

Satul meu natal păstrează același farmec irezistibil în fața timpului, este una din certitudinile vieții pe care nu mi-o poate clătina nici cea mai aprigă furtună, pentru că este însăși sanctuarul ființei mele. Copacul trupului meu înmugurește mereu, e plin de flori și frunze sănătoase pentru că are rădăcini adânc înfipte în pământ și pentru că ploaia sufletului meu i-a picurat întotdeauna apă vie. Oricât de sus s-au înălțat crengile mele, nu am uitat să privesc spre locul de unde am răsărit, unde am plesnit pământul cu sămânța ce și-a înălțat mugurul spre soare!

Doamne ce-mi mai plăcea viața de la țară, pentru că aici cerul era senin și înstelat, aici puteam să fac orice, era locul unde soarele mi-era prieten, dar nu numai mie ci la o întregă lume, o lume în care totul se schimba. Era locul unde puteam să visez, așa departe, încât simțeam că zbor undeva unde puteam să ating norii și de unde vedeam lumea. Stăteam pe iarba rece și priveam spectacolul stelelor. Mă fascinau cum străluceau, alături de lună, din înaltul cerului. Vântul bătea lin printre crengile firave care dansau potolite. Stelele parcă fugeau una de cealaltă. Se alergau pe întunecat cer. Priveam de pe dealul Ciobârnei, satul care se vedea precum un joc de luminițe, mai mari și mai mici. Îmi plăcea

să stau sub lumina lunii să privesc dărele luminoase ale stelelor, cum se stingeau în tăcere. Pe cerul prăfuit, zăream în depărtare printre norii fumurii, o stea strălucitoare. Aceasta era deosebită. Avea sclipiri nemaivăzute. Parcă mă aștepta să urc la ea și să o descopăr. În acel moment, vedeam cum toate lumânările aprinse ale stelelor mi se apropiau de parcă ar fi vrut să-mi spună ceva.

Mă atrăgea natura locurilor mele natale, o natură care îmi permitea să văd frumosul în care trăiam, apa de izvor, al aerului curat, a tot ceea ce-mi doream eu, fiindcă eu aici dictam, eram propriul meu stăpân, în natură.

Mădularii, era locul unde liniștea și gândirea se armonizau perfect, aici puteam să fac baie în ploaia de lumină, aici simțeam totul, trecut prezent și viitor, aici mă puteam simți la mine acasă. Mare parte din copilărie mi-am petrecut-o în curtea casei noastre. Curtea gemea de orătării gălăgioase, care mișunau de colo-colo în căutare de hrană. Mi-aduc aminte cum găini svelte, cu pene brune și strălucitoare în bătaia sorelui, defilau țanțoșe, de parcă ar fi fost pe podiumul unei săli de spectacole. Cotcodăceau de zor precum niște precupețe. Când se apropia câte un cocoș de ele, găinile se înfoiau în pene, mândre de coloritul penelor multicolore. Ca și când ar fi uitat că nu pot zbura așa cum o fac păsările sălbatice, găinile își desfăceau aripile și foșneau de câteva ori din ele. Nu se ridicau de la sol mai mult de câțiva centimetri, dar păreau a fi mândre de realizarea lor. Apoi își reluau căutările de hrană, scormonitul neobosit prin pământ. Ridicau capul din pământ doar la auzul câte unui cucurigu, scos de câte un cocoș, strigat din străfundul plămânilor. De asemenea, rațe cu pene albastre pe gâtlej și cu roșu în jurul ochilor adunate la un loc, în jurul unei cratițe cu apă sporăvăiau în limba lor. Către grupul lor se îndreptau alene, abia târându-și labele mari și galbene, alte rățuște. Își unduiau corpul de parcă ar fi dansat pe o muzică auzită doar de ele, iar din când în când scuturau vesel din codița mică. La intervale regulate de timp, măcăitul grupului de zburătoare se auzea în toată curtea. Parcă ar fi vrut să înștiințeze pe mama de existența lor, pentru a le arunca câteva grăunțe de boabe. Creaturile cele mai mândre din toată bătaura noastră erau niște găște mari, cu pene albe ca spuma laptelui. Penele lor erau mereu curate, iar mersul lor legănat se asemăna cu niște prințese. Atunci când găinile se apropiau de ele, scoteau din gâtlejul lung și

arcuit un sâsâit prelung. După mersul lor grațios, găștele se asemănau cu niște balerine suple, pline de farmec. Liniștite și foarte sigure pe ele se plimbau prin curtea înverzită ca niște vedete. Celelalte păsări, supuse, se dădeau la o parte din calea lor. În semn de mulțumire, găștele le răspundeau acestora cu câte un ga-ga-ga șuierător.

Odată cu sosirea toamnei, sosea și culesul roadelor câmpului și a celor din grădină. Pentru mine, cea mai frumoasă activitate agricolă din acest sezon era culesul viei, culesul strugurilor era o adevărată sărbătoare. Via de pe malul Cernișoarei gemea sub greutatea ciorchinilor de struguri imenși. Unul lângă altul, atârnați ca niște candelabre naturale printre frunzele veștede, strugurii mă îmbiau să-i culeg și să-i gust negreșit. Strânse în ciorchini de diferite forme, boabele mari și cărnoase, pline de parfum și aromă, se asemănau cu niște stupi de albine. Asemeni acestora și struguri erau plini de dulceăță și nectar, esențe care îmbăta cu siguranță simțurile oricărui om. După ce mâncam pe săturate din bogăția rodelor viței de vie, venea și momentul culesului. Trebuie să recunosc că activitatea în sine nu era la fel de entuziasmantă ca degustatul boabelor arome, dar cu gândul la mustul pe care îl vom face ulterior mă puneam și eu pe cules. În câteva ore, împreună cu părinții și cu sora mea, epuizam subiectul culesului viei. În tot acest timp, grămada de struguri culeși creștea văzând cu ochii. Tocmai când mă gândeam că nu am văzut atât de mulți struguri la un loc niciodată, tatăl meu îmi citea gândurile, exclamând bucuros: "Ăsta a fost un an grozav! Nu cred că am scos atât de mulți struguri în niciunul din anii trecuți!". Extrem de bucuroși și mândri de recolta peste așteptări, începeam să aranjăm strugurii în teascul cel nou. De undeva de sub instrumentul de presat struguri, clipocitul dulce al mustului îmi încânta auzul. În câteva secunde recipientul de sub teasc se umplea de mustul brun-roșcat. Cu mâna tremurândă umpleam o cană și degustam lichidul mult așteptat. Imediat o explozie de arome îmi invadau toate simțurile. Acesta era punctul culminant al culesului viei: momentul în care vița de vie ne răsplătea pe deplin, cu esența sa parfumată. Pentru mine, mustul proaspăt stors era și cea mai bună băutură din câte existau. Din acest motiv, când eram copil, în fiecare an, participam cu mare plăcere la culesul viei!

Fiecare din noi undeva departe, sau poate mai aproape, străin de zgomotul orașului, avem o casă. Un colțișor unde plecăm cu bucurie și un pic de nostalgie. E casa părintească de la țară, din satul unde ne-am petrecut copilăria, înconjurată de dealuri unde ne-au rămas atâtea amintiri plăcute și nopți nedormite. Cuvîntul țară are mai multe sensuri, așa numim noi satul, țara cea adevărată.

Dar iată că creștem. Plecăm din sat, ne înghit străzile și clădirile frumoase ale orașului și tot mai rar pășim pragul acelei case pline de amintiri. Și tot mai rar găsim acele clipe cînd putem să ne rupem dintre pereții birourilor și caselor ce ne țin prizonieri în orașe... Pe lângă faptul că nu mai găsim acele clipe, satul de odinioară cu veselile și sărbătorile sale, cu oamenii care știau a se aduna la o masă întinsă, la o bucurie sau la o tristețe, satul care păstra cu sfințenie toate sărbătorile de se știa că e mare păcatul să lucrezi într-o așa zi, acest sat dispare... Se duc oamenii. Cei vîrstnici pentru totdeauna, tinerii pleacă și ei, toți cei ce pot pleacă, nu e vorbă fiecare se duce acolo unde își găsește locul, unde-l cheamă soarta. Rămân cei bătrîni și cei ce nu pot pleca. Dispare nu doar satul, dispare o lume aparte...

Ceea ce mă îngrijorează e că dispar tradițiile sfinte ale satului nostru, care erau atît de bine păstrate. Locul lor este preluat de civilizația urbană. Deja tot mai rar umblă colindătorii, tot mai pustii sunt bisericile... Riscăm să pierdem ceea ce avem mai scump – satul cu tradițiile sale unice. Și dacă se spune că *veșnicia s-a născut la sat*, astăzi tindem cu tot dinadinsul să o înmormîntăm tot acolo.

Vedem cum dispar satele unul după altul, acele sate descrise de poeți, unde s-a format poporul nostru ca neam, satele ce ne-au protejat de vitregiile vremii, de război și foamete...

Prima mea experiență cu Dumnezeu

De fapt, când am început să mă întreb cine sunt și pentru ce sunt? Știu doar că mă nedumerea Dumnezeu. În familie se pomenea des de Dumnezeu, de Isus Hristos, de Maica Domnului. Mi-a rămas întipărită în memorie o scenă din copilăria mea. Era într-o după-amiază, când mama terminase treburile. Stăteam amândoi pe pat. Începusem să gândesc, când am întrebat-o pe mama, cu nesusă dorință de a ști:

- Mamă, cine L-a făcut pe Isus Hristos?

- Maica Domnului, a venit răspunsul. Porneam să mă joc în curte, repetându-mi: Pe Isus Hristos L-a făcut Maica Domnului. Înseamnă că ea e mama Lui. Cine o fi Tatăl Lui? Mama cusea la o carpetă și se făcea că nu observa că în mine se plămădea o întrebare nouă.

- Mămică, dar Tatăl lui Isus Hristos... cine era?

- Dumnezeu. Dumnezeu Tatăl! Stabileam în minte: Aha, Isus Hristos avea o mamă și un Tată. Dar o altă nedumerire mă întorcea spre mama:

- Și cine a făcut-o pe Maica Domnului? Mama începea să se enerveze:

- Dumnezeu a făcut-o! Nu mai puteam da înapoi: mai aveam o întrebare, una singură. Ah, de-ar putea mama să-mi răspundă!

- Mămică, dar pe... Dumnezeu... cine L-a făcut? Și deodată, mama explodă:

- Mai lasă-mă măi mamă în pace cu-ntrebările astea! M-ai înnebunit...

Încremenisem. Nu știam ce-am făcut rău. Doar nu vorbisem urât. De ce s-o fi supărat mama atât de tare? Nu știam atunci, nici prin minte nu-mi trecea că mama nu știa răspunsul, că era ceva la care mama să nu știe să-mi răspundă. N-aveam cum să știu eu, un copil de patru ani că aceasta era marea întrebare a umanității, pe care n-a dezlegat-o nimeni niciodată, pentru că nu are răspuns. Am intrat la școală la vârsta de șase ani, pentru că prietenul meu Gigi, mai mare cu un an decât mine, intra la școală în anul acela, la vârsta de șapte ani. Ce-i drept, învățătoarea Lucreția Zamfirescu, vecina noastră vorbise cu mama să nu cedeze, căci mai devreme sau mai târziu o să obosesc, să mă mai dea un an la grădiniță, căci eu împlineam vârsta de școală abia după șapte luni. N-a fost cu puțință! Eram prea legat de Gigi! Avea tot felul de jucării. Toată ziua mă duceam la el, mama lui, tanti Nușa, iubindu-mă ca pe copilul ei. Eram ca frații și mă simțeam atât de bine la Gigi, încât odată, când mama mi-a spus, în glumă :

- Ce-ai să te faci, Gheorghe, dacă mor eu? Cine o să mai aibă grijă de tine? Eu am consolat-o:

- Nu-i nimic, pe mine mă ia tanti Nușa.

Încă din vară, învățasem, împreună cu Gigi, să citesc. Nimeni nu mă putea convinge să mai stau acasă un an. Comisia de la școală i-a dat mamei aprobarea. Doamna Lucreția, învățătoarea mea mă punea mereu să recit. Nu știu de unde învățasem atâtea poezii. Eram în clasă cu Gigi. El era mai inteligent decât mine. Am auzit acest lucru odată și aceasta m-a îndârjit împotriva lui. O, cât de mult îmi doream să fiu și eu inteligent ca el! O, de-aș fi putut să-l întrec!

Serbarea de sfârșit de an școlar - 30 iunie 1973. Am spus o poezie (nu-mi mai amintesc care), am dansat "Brăulețul", îmbrăcat în costum național. În căminul cultural, părinții așteptau cu emoție strigarea numelor și a premiilor. Doamna învățătoare a venit la mine pe scenă și m-a așezat în rândul al doilea. O presimțire amară mi-a dat fiori, dar nu am înțeles semnificația așezării. Stăteam acolo, în rândul al doilea în margine, unde mă pusese doamna și așteptam să mă strige, să-mi pună coroana aceea de vis, pe cap. L-a strigat pe Gigi și i-a pus, în aplauzele

asistenței, coronița. Inima îmi bătea repede și tare. Dar de ce nu mă striga și pe mine? S-a făcut un anunț scurt, ca o sentință:

- Premiul al doilea, Ionică Zamfirescu! Atunci Ionică auzindu-și numele s-a dus în față. I-a dat un pachet cu cărți și aștepta să-i pună coroana pe cap.

Al treilea am urmat eu. Deși mi-a acordat premiul trei, această recompensă nu-mi putea alunga amărăciunea, neînțelegerea, suferința amară în care eram cufundat. Toate aceste sentimente se zugrăveau pe chipul din fotografie al copilului de șapte ani, îmbrăcat în costum popular. Știu că n-am vrut să mă fotografiez cu coroana pe cap. Mult a insistat mama să o fac. Cred că voiam să mă pedepsesc singur, refuzând fotografierea cu coroana. Dar am cedat, în cele din urmă. Seara, când mi-am făcut rugăciunea, mi-am adus deodată aminte de ce mi se întâmplase acest lucru: pentru că, în ajun, după "Tatăl Nostru", mă rugasem așa:

- Doamne, fă ca eu să iau premiul întâi, ca Gigi! Deși m-a durut, am înțeles că Dumnezeu mă învață să nu vreau răul altuia și am încetat să mai sufăr. A fost prima mea experiență cu Dumnezeu, care m-a convins de existența Sa. O experiență care nu mi s-a șters din minte. A fost primul pas pe drumul credinței într-un Dumnezeu adevărat, care aude rugăciunile, dar un Dumnezeu drept.

Drumul credinței

Nu-mi dau bine seama de unde mi-a venit, în anii copilăriei, atâta drag de Biserică și de credința în Dumnezeu. Poate că „Sfânta Treime” a sădit în mine gena acestei credințe, dar sigur știu că strămoșii, moșii și părinții mei au trăit în frică și credință creștină, față de Cel de Sus.

Tot timpul copilăriei am admirat pioșenia părinților mei și am fost atras de Biserică și de toate canoanele bisericesti. Chiar dacă uneori am fost marginalizat și chiar luat în râs pentru „apucăturile” mele, am mers la Biserică și m-am rugat. „Iartă-i Doamne, că nu știu ce fac!”

Eram copil și mă lăsam prins și eu, ca alți copii, în plasa plăcerilor specifice copilăriei, dar când era vorba de Biserică, nu prea mai aveam puncte comune, ca de altfel și astăzi.

Cele mai frumoase amintiri din anii copilăriei le păstrez în inima mea și anume, participarea la slujbele duminicale, slujbele din săptămâna patimilor, Slujba Învierii, la Sfintele Paști, care începea pe la miezul nopții și doream să fie fără sfârșit. Costică al lui Cioacă, din Armășești, Dascălul Bisericii, rezemat cu coatele de speteza stranei, parcă se întrecea cu el însuși, în intonarea canonului „Ziua Învierii”, care în sine dura cam 2 ore, înainte de începerea Liturghiei Pascale, care și ea dura vreo 2 ore. Prin zori de zi, înainte de răsăritul soarelui, obosiți, dar și încărcați de harul Învierii, cu lumânări și candelă aprinse, fiecare credincios se îndrepta spre casa lui, pentru a se odihni câteva ceasuri, după care, pe la orele prânzului să revină iarăși la biserică pentru slujba

cele de a doua Învieri. Era ceva magic, absolut divin, să vezi o mare de lumini ieșind din biserică.

Ajunși în șosea, oamenii o luau unii la dreapta, alții la stânga, mergând gânditori și cu speranțe că Iisus le-a ascultat slava și rugăciunile. La o sărbătoare de Sfintele Paști, când am ajuns la șosea, privind înapoi, am văzut cum aceasta devenise, chiar și numai pentru o jumătate de ceas, din zori de zi, ca un „bulevard feeric luminat”, fără artificii și lămpi electrice, ci numai cu lumânări sfinte. Realizăm că chemarea lui Iisus: „Veniți de luați lumină!” a fost primită cu credință și luminile Lui ne luminau, divin, ulițele satului. Îmi venea să strig: „Este Paștele Domnului, Paștele...!”.

Tot așa de plăcute, sufletului meu, erau Deniile din Săptămâna Sfintelor Pătimiri. Tresar și acum, amintindu-mi de slujba Deniei din Joia Mare, când preotul Nicolae Ionescu ne citea din scripturi (cele 12 evanghelii), sau din Vinerea Sfântă, când credincioșii cântau Prohodul Domnului Hristos.

Impresionante amintiri am și de la ziua de Paște. Sătențele mele, bunici, mame și surori, în straie de sărbătoare, aduceau la biserică în coșuri frumos decorate cu pânze și prosoape înflorate, bunătați ca la Paște: ouă roșii, cozonaci, pască și alte bunătați pascale. Le așezau pe masa dinaintea Catapeteasmei astfel ca Părintele, la sfârșitul Liturghiei, să vină din Sf. Altar și să le binecuvânteze. Coșurile cu bunătați pascale erau în memoria celor răposați.

La Crăciun, trăirea duhovnicească avea aceeași intensitate, ca și la Sfintele Paști. Așteptam, cu deosebită bucurie, praznicul Crăciunului, să ni se vorbească de Nașterea lui Hristos. În biserică, la sfârșitul utreniei și a Sfintei Liturghii, Părintele Nicolae Ionescu ne povestea cu mult har, cum venirea lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în lume, acum două mii de ani, a fost prevestită de Prooroci, în Vechiul Legământ; cum S-a născut Hristos în ieslea cea săracă; cum vitele din grajd Îl încălzeau prin suflul lor, pe pruncul Iisus; cum Magii i-au adus daruri și cum noi, prin prezența în Biserică, comemorăm toate aceste acte măntuitoare. În timp ce ne istorisea, trăind el însuși, duhovnicește, aceste evenimente legate de Nașterea Domnului, ne exemplifica în chip vizual, arătând către Sfintele Icoane ale Nașterii Domnului, evenimentele descrise.

Acestea se întâmplau cu peste 45 de ani în urmă. Cred că ceea ce face lumea modernă de astăzi, prin prezentări vizuale de video-clipuri, în scopuri educative, sau comerciale, se inspiră din practica bisericii de peste 2000 de ani, de a prezenta vizual, prin iconografia bisericii, Împărăția lui. Nu degeaba se spune că „icoanele reprezintă biblia neștiutorilor de carte”. Deși nu aveau biblii în casele lor, țăranii noștri știau scripturile, prin venerarea Sfințelor Icoane.

La Crăciun, după slujbă, toți membrii familiei se adunau la casa părintească unde se înfruptau cu caltaboși, cârnați de casă, sarmale, și alte bunătăți, pe care numai gospodinele noastre cernișorence știau să le pregătească. E trist să constat că în vremurile, „moderne”, de azi nu se mai găsește timp pentru întruniri ale familiilor, cu toți membrii lor. Crăciunul, aproape în aceeași măsură cu Paștele, era „Sărbătoarea Sărbătorilor și Praznicul Praznicelor”. După o odihnă de una-două ore, noi, prichindeii casei, mergeam la săniuș.

Cum aș putea uita vreodată timpurile normale și amintirile frumoase ale participării mele la sfințele slujbe, când, la „momentul iertării”, înainte de citire în Sf. Biserică, de către mama, a Crezului (Simbolul Crediței), eram învățați, de către părinții noștri, prin exemplul lor personal, să mergem la fiecare vârstnic, din străună în străună (strane care erau plasate de-a lungul pereților bisericii, special pentru cei vârstnici, sau cei cu anume infirmități fizice), să le sărutăm mâna, și să le cerem iertare.

Aproape că nu-mi vine să cred că au apus acele vremuri minunate ale profundului respect pentru cei vârstnici. Bine se mai zicea „cine nu are bătrâni, să și-i cumpere!”. Se mai zice și azi așa ceva, dar e departe de a se mai ține cont de aplicarea în practică. Bătrânii satului erau modele vii de credință și trăire neaoș-ortodoxă. Pentru trăirea și propagarea credinței bisericii drept-măritoare, pentru acești vârstnici, nu existau excepții, sau abateri neortodoxe. Postul era post. Nevenirea la biserică era considerată de ei drept păcat greu, iar lenevirea duhovnicească (adică, a fi „căldicel”, după cuvântul Apocalipsei), o biciuiau fără menajament.

Am fost crescuți și educați ca să-i salutăm, să-i respectăm și să-i venerăm pe bătrâni. Eram învățați să nu-i deranjăm din ale lor preocupări, de aceea trebuia să trecem pe cealaltă parte a

șoselei și când ajungeam în dreptul lor, să ne oprim, până când fiecare dintre ei își aținea privirea asupra noastră și eram foarte dornici să le spunem un respectuos „Bună ziua”, iar ei ne răsplăteau plecăciunea cu al lor salut „Bună ziua, să trăiești!”.

Mi-e dor de voi, bătrâni ai satului copilăriei mele!

În timp ce scriu aceste rânduri, îmi trece prin minte o întâmplare ce pare hazlie, însă vă spun că este adevărată. Eram în biserică, la finele Sfintei Liturghii, participam împreună cu alți copii, mai mici sau mai mari, la ora de cateheză ținută de părintele Nicolae Ionescu la biserica din satul nostru.

La acea oră de cateheză, pe care părintele Nicolae ne-o predă, acesta ne explica, la un moment dat, cum era îmbrăcat Isus Cristos, în aceea epocă. Printre altele, el a menționat că Isus purta ca încălțăminte sandale. Eu ascultam dar nu eram prea atent pentru că nu mă simțeam prea bine și aveam o stare de somnolență. Observând că atenția mea este dispersată, părintele Nicolae m-a apostrofat zicându-mi :

- Gheorghiuță, văd că nu ești prea atent la ceea ce spun eu. Poți să repeți ce încălțăminte purta Isus Cristos? Eu m-am precipitat și i-am făcut un semn colegului meu Ionică Zamfirescu să-mi spună răspunsul. Acesta mi-a șoptit “sandale”, dar eu nu am înțeles prea bine. Si atunci, fără să mă gândesc, i-am răspuns preotului răspicat și cu voce tare:

- Sarmale, părinte! Toți participanții au izbucnit într-un râs isteric, iar părintele serios mi-a zis:

- Stai jos că oricum o să-i spun lui maică-ta că nu ești cuminte și altă dată să fii mai atent! Auziți copii ce răspuns, Isus Cristos purta în picioare... ”sarmale” și și-a făcut semnul crucii...

Mama mea, Maria Constantinescu, ne-a crescut pe mine și pe frații mei, Vasile și Iana, în cea mai pură credință ortodoxă. Nu numai că mergeam împreună la biserică (unde mama cânta în strană), dar și acasă ea ne citea din Biblie, se ruga împreună cu noi și ne-a modelat pentru a trăi o viață plină de dragoste. Nimic nu a fost forțat sau impus; a fost o viață normală și naturală pe care noi o trăiam în familia noastră în fiecare zi. Dacă astăzi sunt cel care sunt, aceasta se datorează influenței mamei mele...

Trezirea conștiinței mele

Pe la vârsta paisprezece ani, când am intrat la liceu, mi-am început un jurnal, reușind să-l duc până în ziua de azi. Ce înseamnă jurnalul acesta pentru mine nu înseamnă pentru nimeni din cei apropiați. Băiatul meu Alexandru dacă l-ar răsfoi, ar afla cum tratam părinții, la vârsta pe care o are el acum, ce cărți citeam sau cum mă comportam la școală, ce note luam. Eu caut în jurnalul meu copilăria conștiinței mele. Episoade care s-au șters din memorie și care au însemnat cândva pentru mine atât de mult, îmi dau impresia scăpării propriei mele conștiințe de sub control - o forță exercitându-se în mine fără acordul meu. De aceea, descoperirea unui asemenea episod reașază ordinea în eul meu. Eu caut să aflu cum m-am format, cât am realizat din visele mele de altădată, dacă le-am rămas fidel.

Bunica Catrina era foarte credincioasă. Îmi plăcea s-o aud vorbind despre Dumnezeu, sperând să mi se dezlege enigmele. Văzându-mi interesul, îmi dădea să citesc cărți creștine, pe care ea nu putea să le citească, fiind, ca majoritatea bătrânilor, neștiutoare de carte. Dar sensibilitatea mea excesivă mi-a fost fatală. Și așa visam noaptea diavoli pe sub pat, prin colțuri întunecoase, de mi-era teamă ziua să stau singur în casă. Cartea aceea "Inima Omului" avea ilustrații la tot pasul, cu diavoli, fie în fumul de țigară, fie în spuma din halbele de bere. Atât mi-a trebuit! Seara, deliram: aveam obsesia că am uitat cum se respiră. Mama credea că mă joc, dar curând și-a dat seama că deliram. Și acum, când au trecut zeci de ani de atunci, mi-aduc aminte de panica

trăită: eram convins că voi muri, pentru că uitasem lecția elementară a respirației. Ce mă îndurera era că mama nu mă credea și, prin urmare, nu mă putea scoate la liman. Într-un târziu realizând că am ceva, a chemat o vecină, pe Marioara lui Ghiță, de mi-a descântat, pentru că aceasta cum m-a văzut mi-a și pus verdictul: "Mărie, copilul tău este deocheat". După ce vecina m-a descântat de deochi, stăteam în pat acasă, în camera cea bună. Cred că se desprimăvăra. Nu-mi puteam aduce aminte numele obiectelor din jur. Mama și sora mea Iana scuturau, ștergeau chiar geamul de la camera unde zăceam și vorbeau în șoaptă. Mie mi se părea că nu mă voi mai vindeca niciodată, că ele știu că voi muri și că de aceea vorbesc încet, ca să nu aud adevărul. Și că fac curat pentru înmormântarea mea. Că mă vor "uita" și pe mine, cum au uitat-o pe sora mea Lucica, care murise. Eram sub plapumă și nu-mi aduceam aminte cum se numește. M-am încordat cu toată puterea, m-am întrecut cu propria mea neputință, provocându-mă: "Dacă-mi aduc aminte cum se cheamă asta cu care sunt învelit, reușesc să mă fac bine". Noțiunea a venit concomitent cu strigătul meu: "Plapumă!" Ce biruință! Pe urmă, memoria mi-a revenit încetul cu încetul. Am rămas totuși cu o iritabilitate nervoasă, până atunci fiind foarte calm. Mă supăram ușor și nu suportam să fiu contrazis. Mama trebuia să fie mereu prin preajmă, pentru că fratele și sora mea se delectau să mă vadă enervându-mă. Doream din suflet să nu mai pun totul la inimă, dar îmi era imposibil. Crescusem, devenisem adolescent, dar nu reușeam să am un echilibru. Orice aluzie sau ironie îmi produceau disperare. Mă retrăgeam într-o cameră și plângeam acolo, sfâșietor. Pur și simplu, era peste puterile mele să-mi stăpânesc aceste stări. Mama îmi spunea mereu că eu singur trebuie să vreau să mă stăpânesc. Iar eu luam de fiecare An Nou hotărârea ca măcar în ziua aceea să nu mă supăr. Și nu puteam să mă țin de ea. Și iar cădeam în disperare, că eu nu voi putea avea prieteni, pentru că nu pot să trec de această sensibilitate. La sfârșitul clasei a IV-a, m-am dus într-o tabără de munte, undeva la Săliște de Sibiu. Atunci, la zece ani, am mers pentru prima oară cu trenul și am văzut pădurea de munte, cu covorul gros, secular, arămiu, al frunzelor căzute. Dar frumusețea nu-mi era deajuns. Mi-era tot timpul foame și n-aveam bani să-mi cumpăr biscuiți. Aș fi ros și coji de pâine. Luam mere sălbatice de pe dealul din fața

căminului unde eram cazați, ca să-mi potolească foamea, dar nu se puteau mânca. Noroc că un coleg, din altă localitate, cu care mă împrietenisem, avea biscuiți de casă și-mi mai dădea și mie. Așa mi-am căpătat pofta de mâncare. Conștiința mea a început să se trezească atunci când am descoperit că exercit atracție, asupra mea, din partea colegilor. La început, mi-am ținut jurnalul foarte riguros. Dar cred că mi-am dat seama că nu merită să-mi pierd timpul cu însemnări ca aceasta: "Astăzi, ca de obicei, am mâncat dudu, iar după-amiază a venit Cornea pe la mine". De aceea am notat în el lucruri demne de a fi reținute. Și ce mult mă ajută acum să recompun imaginea conștiinței mele, din bucatelele decupate, de acolo!

Am crezut în Moș Gerilă pe care-l credeam una și aceeași persoană cu Dumnezeu și nu-mi trecea prin minte să mă-ntreb de ce vine numai de Crăciun. Gândul că vine cineva bun la copiii sărmani era suficient ca să mă fericească în totalitate, deși nu-mi aminteam să fi venit la mine, de prea multe ori. Cu toate acestea, de fiecare Crăciun eram plin de emoții și mă sileam să nu adorm. A venit o dată, prima și ultima dată și atunci era să-l muște câinele Castor. Am povestit pe larg despre aceasta în cartea "Povestea copilăriei mele".

Rolul cel mai important în formarea caracterului meu l-am avut o carte citită în vremea aceea. O cumpărasem de la magazinul "Complex", de lângă Primărie al cărui vânzător era Culae Pănescu, cu bani "împrumutați" din banii fratelui meu Vasile, a căror ascunzătoare o descoperisem.

Raționamentul meu era bun pentru ca să-mi liniștească conștiința: dacă ar fi avut bani, mama mi-ar fi dat; fratele meu Vasile nu dădea bani în casă, nepăsându-i de lipsurile noastre; iar eu știam că are și știam și unde-i ține. N-am luat bani de la el, decât pentru cărți. Le consideram cea mai de preț comoară. Cartea aceasta era "Mizerabilii" de Victor Hugo. Nu atât suferințele micuței Cosette m-au emoționat, cât un personaj care a reabilitat în ochii mei imaginea lui Dumnezeu: domnul Myriel, monseniorul Bienvenu. Preot prin vocație, acesta a reușit, fără vreo predică, să facă dintr-un om abrutizat, un sfânt. O, cât doream în inima mea să fiu și eu sfânt!

În copilărie și în adolescență aveam un vis care s-a repetat de câteva ori. Era, în vis, o poartă îngustă. Așa începea visul, cu

poarta. De îndată ce intram pe ea, mă trezeam într-o altă lume, într-o împărăție din care nu mă izgonea nimeni. Mai întâi vedeam copacii, niște copaci frumoși, frumoși și blânzi. Creșteau în sus, cu niște coroane de un verde potolit. Iarba înaltă nu tănuia niciun șarpe în ascunzișurile ei. Erau cărări care urcau spre niște dealuri blânde, joase și care te purtau singure. Și erau flori... flori pe care nu simțeai nevoia să le rupi. Mergeam prin pădurea aceea cu sentimentul că e a mea și că nimeni nu mă va izgoni vreodată de acolo. Nicio clipă nu aveam sentimentul că acest tărâm nu-mi aparține. Și nu m-aș fi dat scos de acolo. Pădurea aceea era reîntorcerea într-un spațiu al meu, din care viața reală mă alungase pe nedrept. Urcam și coboram dealuri cu fericirea secretă de a fi regăsit paradisul pierdut, de a fi deținătorul unic a titlului de proprietate asupra acestui tărâm. Eu experimentam existența acestui real Paradis, ascuns tuturor. Și era acolo o Prezență, care nu numai că nu incomoda, dar umplea de farmec spațiul acela. Era ca un surâs presimțit, de care n-aveai pentru ce să te ascunzi, pentru ce să te temi. Era conștiința că acolo nu erai singur, că acolo erai împlinit deplin. Ar fi prea puțin dacă aș spune că pădurea din vis era totul. O, ea era prea totul meu... Mă-ntorceam, totuși. Regăseam cărarea ce ducea spre poarta de unde totul avea să reintre în realul din care evadasem. Dar drumul îl regăseam până la un punct. Nu știam cum intram, nu știam cum ieșeam. Întreaga zi după aceea, tânjeam să fiu acolo. Acest vis era atât de viu încât și acum, când scriu, după patruzeci de ani, retrăiesc bucuria aceea. Și mai era un vis. Incredibil. Plutirea ... Eram într-un spațiu de un alb odihnitor, prietenos, pufos, cu forme de relief moi, blânde, iar eu planam puțin deasupra lor, ca o pasăre, ca un înger, imaterial dar totuși eu, un eu conștient aproape imposibil, dar atât de real în levitație...

Uneori, mă lua mama la biserică, să mă spovedesc, să mă împărtășesc, îndeosebi de Paști, când ne împăcam cu toții. În ziua când luam sfânta împărtășanie, mă simțeam purificat și cât aș fi vrut să mă păstrez așa! Dar, vai, până seara redeschideam lista de greșeli pe care aveam s-o prezint, spre ispășire, preotului Nicolae, abia peste un an! Cine să le mai țină minte? Mă frământa ideea că Dumnezeu le știe pe toate și că eu o să le mărturisesc doar pe cele de care-mi aduceam aminte, celelalte rămânându-mi neiertate. Grea povară pentru un copil care tânjea în adânc să-l

fie lui Dumnezeu pe plac! La biserică eram conștient de prezența lui Dumnezeu, iar faptul că sufeream de atâta stat în picioare și că mă amețea fumul lumânărilor și mirosul tămâiei a creat în ființa mea un complex de dileme: voiam să mă dăruiesc lui Dumnezeu, în timp ce locul unde se afla Dumnezeu nu-l puteam suporta. Începea să se contureze în conștiința mea ideea că Dumnezeu nu e ceva la care se ajunge prin ritualuri, ci că e împlinirea de sine. Așa un Dumnezeu voiam eu, iar nu unul care să pună peste mine poveri imposibil de purtat. Așa se face că dădeam mereu roată acestui mister, fapt care m-a făcut să frecventez biserica. Oricum, predicile mă satisfăceau, mă scoteau din teama pe care mi-o dădea ceremonialul din care nu pricepeam nimic. Nu știam că despre Dumnezeu scrie în vreo carte. Tot ce voiam să știu despre El trebuia să descopăr treptat, credeam eu, mergând la biserică...

Perioda preșcolară

Perioada cuprinsă între trei și șapte ani mi-o aduc aminte destul de bine. Mi-aduc aminte că la acea vârstă nu distingeam ceea ce este real de ceea ce este fals, de aceea până la vârsta de șapte ani fabulam fără a putea spune că mint. Credeam în Moș Gerilă și credeam că acesta poate aduce cadourile, exact la ora 12.00 noaptea, tuturor copiilor.

Până la 5-6 ani, îmi explicam lucrurile prin magie, le asociazam suflet obiectelor: scaunul avea suflet, floarea avea suflet. Credeam că fiecare lucru avea rolul lui: masa era ca să mănânc, soarele era ca să facă lumină, consideram că totul era confecționat.

Între 4 și 7 ani deja aveam o gândire intuitivă, operam numai cu noțiuni concrete. În jurul vârstei de 4 ani debutam cu întrebări cauzale de tipul "De ce?", ceea ce indica o "foame intelectuală" a copilului din mine. Joaca ocupa cea mai importantă parte a timpului meu în această perioadă. A fost perioada când mă jucam "de-a milițianul", "de-a profesorul", "de-a doctorul", "de-a militarul"...

De pe la vârsta de 4 ani simțeam nevoia unui partener de joacă. La această vârstă eram mare amator de basme și povestiri. Poveștile spuse de bunica Catrina îmi dezvoltau imaginația.

Pe lângă povești, jocul a fost un teren deosebit de bun pentru dezvoltarea imaginației mele la acea vârstă. La vremea aceea îmi plăcea compania altor copii, dar eram incapabil să împart ceva cu ei. Nu ne joacam împreună: jucam același joc, în

același timp, dar fiecare pentru el. Abia mai târziu am fost capabil să împart o jucărie cu un partener de joc al meu. Nu vedeam decât punctul meu de vedere. Eram aproape incapabil să țin cont de ideile altora. Raportam totul la modul meu de a vedea lucrurile, credeam că aceasta era realitatea și că lucrurile nu existau decât în funcție de mine. Aveam un respect pentru cei mai mari, chiar dacă nu ascultam de ei și nu contestam autoritatea lor. La această vârstă acceptam obligațiile, interdicțiile și pedepsele, dar cu greu suportam să fiu părăsit de mama pentru diferite activități, mai ales toamna. Începusem să mă obișnuiesc cu colectivitatea, deși la început mă temeam puțin de ceilalți copii.

Către sfârșitul acestei perioade am început să ascult de o autoritate, care se numea educatoarea. Acum mi-am format un control asupra impulsivității și asupra instabilității. Găseam la grădiniță un climat de siguranță și mă simțeam bine. Aici am învățat primele mele poezii. Am învățat să mă orientez în timp, să fac distincție între "înainte" și "după", între dimineață și după-amiază. Deja știam care e diferența între dreapta și stânga. Aici am învățat să țin în mână un creion. Primul desen făcut de mine la grădiniță a fost un omuleț.

Eram un copil mofturos la masă, atât de mofturos că nici pătrunjelul din ciorbă nu-mi intra pe gât, iar mama care gătea toată ziua pentru familie, mă găsea la borcanul cu magiun, unde îmi lingeam cu poftă și degetele și buzele. Din ciorbă mâncam doar zeama, căci dintre legume, nu toleram decât cartoful, așa că îmi lua mai mult timp să mă lupt cu ele prin farfurie, decât să le mănânc. Altceva nu țin minte să fi mâncat în această perioadă preșcolară, decât că fiind la țară, ciorba buncii era mai delicioasă decât cea a mamei, dar nu zicea nimeni nimic, se bucurau că mănânc și eu câte ceva.

Curtea casei părintești conținea în perimetrul ei doi copaci dragi mie: în spatele casei, un nuc ce depășea acoperișul fânarului, iar în grădina de zarzavat și flori din fața casei, un măr ce făcea mere dulci ca mierea și care aprovizionea toți copiii ce treceau prin fața casei noastre. Vara mă pierdeam prin grădină, mă urcam în copacul meu preferat, acel măr ce făcea fructe dulci, din care îmi umpleam toate buzunarele; deasemenea îndesam în buzunare și ceea ce găseam prin grădină: roșii, castraveți, ridichi, căpșuni, ceapă verde, etc. În rest nu știu ce mai mâncam, căci

nici la grădiniță nu mă împăcam bine cu mâncarea. Mama îi explica educatoarei să stea cu ochii pe mine atunci când mănânc, că sunt mai pretențios și uneori chiar îi spunea ironic că probabil mâncarea se pierde printre coastele ce se vedeau clar de slab ce eram. Dar educatoarea o liniștea pe mama să stea fără grijă, că ea mereu mă urmărește până ce termin pachetul cu mâncare de mâncat.

Unele amintiri sunt doar frânturi, altele le țin minte de parcă s-ar fi întâmplat astăzi, însă țin minte perfect cum mi-am spart capul. Nu mai știu ce vârstă aveam, dar eram la grădiniță, eram mărișor deja, cam de 4-5 anișori. După ce am terminat pachetul de mâncat, ni s-a spus să ieșim în curte; eu am rugat-o pe doamna să mă lase să stau în clasă să mă joc. Grădinița era o cameră, parte integrantă a Căminului Cultural din Mădulari, cămin ce era așezat pe malul stâng al pârâului Cernișoara. Camera avea două geamuri mari sub care erau aliniate scăunele noastre, unul câte unul, în partea din față era ușa, în partea dreaptă pe colț, trona dulapul în care doamna educatoare își păstra lucrurile personale. Iar eu am început să alerg de-a lungul scaunelor, când în stânga, când în dreapta, atingând cu mâna toate scaunele și la un moment dat am amețit după atâta alergat și mi-am pierdut cumva echilibrul sau am uitat să mai întorc, cert este că m-am oprit exact în muchia dulapului din colț. Nu îmi aduc aminte durerea, țin minte doar ce a urmat după, mi-am pierdut cunoștința și m-am trezit când roiau în jurul meu multe persoane, presupun că educatoarea, care în momentul impactului se afla afară cu ceilalți copii, alertată de femeia care întreținea curățenia și care se afla în aceiași încăpere cu mine. Apoi iar mi-am pierdut cunoștința și m-am trezit la dispensarul comunei care era situat în satul Groși, cam la 30 de minute distanță de mers cu căruța, mi s-a pus o cârpă albă pe cap și am adormit. Apoi îmi amintesc că m-am trezit acasă la poartă de mână cu educatoarea. Când m-a văzut cu jumătate de frunte bandajat, cred că educatoarea și-a pierdut tot curajul, căci nu avea nici o scuză, faptul era deja consumat. A deschis mama gura de i-a zis și verzi și uscate: "că e plătită să aibă grijă de noi și ea ce face toată ziua, cască gura?"... de și-a blestemat educatoarea ziua în care și-a ales această meserie, iar eu am intrat în casă mândru că am ajuns mai devreme acasă. După această întâmplare doamna educatoare nu mă mai scăpa

din ochi, nu eram obraznic și asta o știa, dar nu îmi mai dorea să intre în gura mamei și oricum am mai avut incidente, așa sunt copiii se împiedică în propriile picioare...

Petreceam patru ore pe zi la grădiniță, timp în care ne dezvoltam armonios cântând, dansând, și multe alte chestii pentru noi cei mici, care ne captivau, ne făceau să ne simțim independenți și siguri pe noi.

Grădina din fața casei mele parcă înflorea în fiecare zi mai mult. Ce bine mă simțeam când ajungeam acasă de la grădiniță și vedeam florile înflorite, cu un miros plăcut! Fiecare floare semnifică o bucurie. Dimineața, înainte de a pleca la grădiniță, mama deschidea geamurile să aspir mirosul florilor, care parcă mă trimitea într-o lume parfumată. Plantele aveau diferite culori, cu diferite forme. Lalelele atrăgeau privirea mea cu ajutorul culorii lor galbene ca soarele, iar narcisele parcă erau niște fulgi magici cu un miros amețitor de plăcut. Zilnic stăteam și priveam florile parcă hipnotizat de aspectul lor. Anotimpul florilor era special pentru grădina noastră, remarcând-o prin diferite plante.

Când ajungeam acasă o vedeam pe mama în grădină uda florile, parcă ar fi vrut să stea acolo toată ziua.

Eu eram foarte timid și alintat, plângeam în primele zile la fiecare început de an, plângeam de frică de Moș Gerilă, de trezitul matinal, de orice altceva mi se mai năzărea. Nu m-am bătut niciodată, mă bruscau alții, eu eram din catifea, poate din prea mult răsfăț părintesc, dacă vărsam vreo lacrimă...

Un episod m-a marcat adânc în acea perioadă, momentul în care părinții mei au încercat să mă lase toată săptămâna la bunicii din partea lui tata. De altfel acest episod a fost foarte bine zugrăvit în cartea "Povestea copilăriei mele", pe care, cu plăcere vă invit să o citiți. A fost groaznic, a fost o schimbare majoră peste care nu am reușit să trec. Când m-au dus la bunici mă simțeam ca un copil care mergea la orfelinat (groaznic), iar în sâmbăta în care s-au întors părinții mei, era acel moment în care toată tristețea, toate gândurile negre și scenariile din capul meu din timpul săptămânii se transformau în dor de acasă, de cei dragi, dragoste pentru părinți; o îmbrățișare și eram tot un zâmbet, atât era necesar.

Școala, amintire... trăire

Fiecare mai devreme sau mai târziu va gusta din cei mai frumoși ani, anii de școală, anii care nu se uită ci rămân gravați în fiecare inimă cu cele mai minunate amintiri.

Cei mai frumoși ani din viața mea au fost anii de școală... Pentru mine școala a reprezentat casa și profesorii, părinții pe care nu-i voi uita niciodată.

În anii de școală am luat cele mai importante decizii, și m-am format ca personalitate pentru a-mi crea o cale în viață. Chiar de mic copil, începând a vorbi, a face primele lucruri, am devenit o personalitate a timpului meu. Însă școala mi-a fost acel impozant astru care mi le-a destăinuit, mi le-a dezvăluit și mi le-a dezvoltat introducându-le în adâncul sufletului meu cu măreție, pentru a-mi fi drag ceea ce fac, ceea ce creez.

La început mi s-a părut greu, dar mai apoi mi-a devenit prieten devotat al spiritului meu. Prima încercare a fost primul sunet caracteristic oricărui elev începător, primul zâmbet, primul buchet de flori dăruit din suflet învățătoarei, primul pas alături de ea în clasă, primul sunet de clopoțel dus în propria mână de copil pentru a vesti 1 septembrie, toate acestea m-au făcut să mă pomenesc într-o lume nouă, începătoare, plină de tainele învățaturii, ale cărților și să mă reculeg mai apoi în paginile timpului ca un erou al unei povestiri.

În anii de școală m-am simțit cel mai fericit și vesel copil din lume, alături de colegi și prieteni, căpătând o adevărată experiență a vieții. În băncile școlii am găsit un simplu refugiu al

sferei mele, deoarece nu eram în singurătate, erau și colegii și profesorii care m-au susținut mereu, în fiecare clipă. Deasemenea în anii de școală mi-au apărut și primele vise, primele dorințe despre viitorul meu. Alături de glume și prieteni m-am simțit mai curajos, stăpânit pe forțele proprii și mai încrezător. În acest minunat timp am reușit să devin matur, să înțeleg ceea ce doresc să devin.

N-o să uit niciodată de anii de școală, colegii și profesorii care m-au inspirat și mi-au fost călăuze.

Mă gândesc cu bucurie și melancolie la zilele petrecute pe băncile școlii, la clipele amuzante din timpul orelor și al pauzelor, la profesorii care m-au încurajat. Toate acestea adunate, fac o pagină din viața mea, ce conțin întâmplările din școală, colegii și profesorii care mi-au fost exemplu viu timp de atâția ani.

În timpul școlii fiecare clipă am prețuit-o, fie ea mai rea, fie mai bună, dar întotdeauna am plecat de la ideea că... se întâmplă cu un scop!

Am avut momente grele în perioada școlii, a tezelor, dar întotdeauna am avut pe cineva aproape să îmi aducă aminte că nu sunt singur...

Dar să nu fiu doar melancolic! Este de menționat că, am avut momente teribile, dar și amuzante, comice. De câte ori nu râdeam de colegi! De cum cădeau pe lângă scaune, se împiedicau de ghiozane și cădeau! Sau când râdeam de mine înșami și de "capodoperele" mele din teze și teste... Adolescența și plăcerile ei! Toate niște amintiri, niște trăiri interioare... cu adevărat plăcute... Dorința de nou m-a împins la limite, ajungând să vreau mai mult.

Întorcându-mă puțin înapoi, cu riscul de a mă repeta, reamintesc că, totul s-a întâmplat cu un scop... Voi afla și care este scopul acestor schimbări psihice? Cu siguranță...

Până atunci, cei mari (adulții) aduceți-vă aminte cu drag de "vremurile bune" și voi, copiii de pretutindeni, să vă bucurați de ce aveți, de ce vedeți, auziți. Învățați zilnic și să fiți conștienți că trăiți ceva ne neuitat. Să rețineți momentele școlii, chiar și pe cele neplăcute, să le povestiți și celorlalți...

Parfumul primei zi de școală

Sosise toamna și odată cu ea prima zi de școală din viața mea. Mirosul de mere coapte, vântul călduț și razele de soare se împleteau într-o cheie de aur deschizând porțile de acces în curtea școlii din Mădulari. Zâmbete, priviri entuziazmate și fețe luminoase de copii nerăbdători și curioși... În vibrații armonioase de vânt coborau frunze ruginite. Buchete de trandafir cu suflet sângeriu se adunau în brațele părinților și a copiilor ce tremurau de emoție în curtea școlii.

Printre colegi, aveam și doi copii care mai mult bolboroseau între ei decât vorbeau. Erau doi țigani a căror șatră se instalase la capătul Podului Țiganilor de peste Cernișoară, înspre pădurea de peste vale, vizavi de casa lui Culiță tâmplarul. Țin minte că pe unul îl chema Venus, iar pe celălalt Ceaușescu, ca pe președintele statului... Când eram în curte și ne vedeau fugeau înspre noi țipând. La început noi fugeam de ei și nici nu prea voiam să ne jucăm cu ei, mai mult ne venea să râdem de comportamentul lor și să le punem porecle, ceea ce-i făcea să se supere. Încet, încet însă am început să-i înțelegem. Deoarece, locuiau în corturi, undeva la capătul satului, neavând alți copii pe lângă ei, nici chiar vecini, când au văzut atâția copii erau bucuroși, de aceea țipau când ne vedeau. Și fiindcă prietenii lor de joacă au fost animăluțele (în special caii), nu prea știau să vorbească cu noi. Dar, nu s-a terminat nici primul trimestru și colegii noștri erau deja alții, toată lumea a început să-i îndrăgească. Această întâmplare a fost pentru mine o lecție care m-a învățat multe și de

aceea am vrut să v-o spun și vouă. Copiii când văd un coleg cu probleme, de orice natură, nu trebuie să râdă de el, să-l izoleze, nici chiar să-l privească cu milă. Trebuie să se joace cu el, să-l privească ca pe un prieten pentru că și el are dreptul la joacă, la a avea prieteni, adică la bucuriile vieții. Și de multe ori nu se pot bucura de ele din cauza răutății celor din jur și nu a problemelor cu care se confruntă.

Îmi amintesc cu drag de prima zi de școală. Parfum de entuziasm, timiditate, curiozitate și nerăbdare străbătea din sufletul meu. Gândurile-mi zburau la început de drum, când, timid, pășeam în clasa cu... cer senin și păsări călătoare, cu flori și manuale așezate ordonat pe bănci...

Parcă o văd în fața clasei pe doamna învățătoare Lucreția Zamfirescu, vorbindu-ne așa cum numai ea știa s-o facă. Urma să ne fie mamă, mama noastră de la școală! Cu vocea sa caldă, dar convingătoare m-a fascinat mereu, cu privirea ei pătrunzătoare m-a provocat să citesc mai mult, să învăț mai mult, să descopăr lucruri noi. Îmi amintesc cu câtă răbdare îmi dirija mâna spre cunoașterea literelor, a cuvintelor... Și cât de frumos am învățat apoi să le împletesc, să dau glas gândurilor mele, să las cuvântul să-mi fie prieten.

O caracteriza modestia, nu-i plăcea să fie prea cochetă, dar era de o frumusețe naturală și originală. Ochii ei plini de soare și căldură, m-au vegheat îndeaproape și mi-au inspirat putere și încredere. Ei erau oglinda sufletului său atât de pur și limpede. În ușoarele încrețituri ale frunții ei, am citit mereu înțelepciunea și străduința de a mă învăța. Am știut din prima clipă că ea îmi va fi o a doua ființă dragă, alături de mama, care mi-a dat încrederea și curajul de care aveam atâta nevoie la început de drum...

M-a îndrumat mereu să citesc mult și m-a sprijinit să mă mențin. Această atitudine mă determina și mă îndemna să mă depășesc pe mine însumi.

Ea este cea care m-a învățat să cuprind cerul în mâini și să călătoresc cu gândul pe norii pufoși, m-a învățat cum să adun razele soarelui și să croiesc un voal de lumină din ele. M-a învățat cum să simt și să trăiesc alături de personajele cărților preferate, m-a învățat ce înseamnă a citi cu pasiune sau a zbura alături de îngeri.

Cei doi ani de școală s-au risipit în patru zări, iar cutia sufletului meu s-a umplut încet, încet de amintiri neșterse alături de doamna învățătoare și colegii mei.

Ea a privit lumea prin ochii mei de copil: cu bunătate, cu iubire și înțelegere, înțelepciune, blândețe... Ea mi-a dăruit aripi gândurilor și năzuințelor mele ca să-mi pot lua avânt în lume, în viață... Ea a dat tonul simfoniei vieții mele.

Voi simți mereu palmele sale fine atingându-mi ușor umerii în semn de apreciere și mulțumire. Cu ea orice lecție era un zbor spre lumină, încă o energie pentru gândire, încă un subiect de povestit.

Aș vrea să-i umplu sufletul ei gingaș cu florile recunoștinței mele și să-i mulțumesc pentru că există și că a fost întotdeauna alături de mine. Ea m-a învățat să simt și să trăiesc, să fiu OM. Nu găsesc cuvinte potrivite pentru a-mi exprima aprecierea, dar știu că ea îmi înțelege gândul și simte dragostea ce i-o port.

Voi păstra mereu în suflet parfumul primilor ani de școală, parfum de amintiri...

Perioada gimnazială

Odată cu începerea școlii visele începuseră să mi se destrame, Moș Gerilă, Feți Frumoși și Zâne... nu mai existau. Acum începeau să mi se dezvolte deprinderile, înclinațiile, memoria, caracterul și temperamentul.

Până la vârsta de nouă ani, m-am trăit pe mine, ca parte integrantă a lumii de la sat.

Vârsta de nouă ani mi-am trăit-o dramatic pentru că începusem să-mi înțeleg Eul. Înțelegeam brusc și adesea dureros că Eul meu era în opoziție cu lumea. Au început să apară primele minciuni controlate, când aflu că pot spune altceva decât simțeam și gândeam.

Într-o zi nefericită am descoperit că „Îngerii mei Păzitori”: părinți, bunici, dascăli, prieteni, nu mai erau cei de altădată! Luptam cu mine însumi să-mi dovedesc faptul că adulții, erau îngeri adevărați și le meritam iubirea și încrederea. Mi se contura deja temperamentul. Eram plin de forță, nu oboseam niciodată în încercarea de a-mi impune lumii propria voință. Eram independent și greu de disciplinat.

Începând cu vârsta de doisprezece ani am avut o pronunțată creștere în înălțime și mi-am schimbat vocea, aproape rușinându-mă de noile mele dimensiuni. Eram copil pe dinăuntru și bărbat pe dinafară, iar aceasta polaritate mă speria.

Mult mi-era dragă clasa care conținea două rânduri de bănci nou-nouțe și în care am absolvit cei opt ani din școala generală. Când îi pășeam pragul, părea că tot ce era în jur îmi

zâmbea: tablourile de pe pereți, ușa și ferestrele în chenare albe, florile roșii ale mușcatelor din ghivece.

De pe peretele din dreapta te îndeamna la călătorii o Hartă a României viu colorată. Prin cele două ferestre mari, înalte și plasate înspre casa lui Gheorghe al lui Nifon, năvăleau razele luminoase ale soarelui. O adiere de vânt umfla ușor perdelele albe și curate, brodate pe margini cu fir roșu, gri-deschis și negru. Aceași broderie tivea și fața de masă albă, care acoperea catedra.

Mi-aduc aminte de luna martie din perioada gimnazială. În primele zile ale acestei frumoase luni, băieții ofereau mamelor, învățătoarelor și fetelor mărtișoare. Prin simbolul mărtișorului oamenii celebrau și se bucurau de venirea primăverii. Totodată dăruirea mărtișorului unei persoane dragi era un semn de prețuire și iubire. Legate cu un fir împletit în două culori, roșu cu alb, mărtișoarele se așezau la piept sau la reverul hainelor.

În acele zile elevii din școala noastră ofereau mărtișoare colegelor de clasă, dar mai ales doamnei învățătoare. Mărtișorul era ales cu grijă, deoarece prin simbolul pe care îl reprezenta transmitea un anumit mesaj. Pentru doamnele profesoare copiii cumpărau mărtișoare cu flori, fluturi sau diverse figurine. Colegelor lor, băieții le ofereau mărtișoare în formă de inimioare mici și gingașe, reprezentări de animăluțe, floricele, litere sclipitoare sau chiar numele fetițelor care le vor purta.

Fetițele le agățau cu mândrie în piept și le purtau agățate de haine toată luna martie, ca pe niște bijuterii autentice. Deși acum tradiția nu mai este respectată, în trecut, fetele purtau mărtișoarele până ce vedeau primul copac înflorit, după care le legau de ramurile aceluși copac. Era un simbol prin care își exprimau speranța, optimismul și credința în mai bine.

Desfăcând cufărul de amintiri am dat în căutările mele de un caiet din clasa a IV-a, unde am dat peste următoarea scrisoare către mama:

Dragă mamă,

Cu ocazia zilei de 8 martie - Ziua Femeii, dar și a mamei, doresc să-ți împărtășesc dragostea și recunoștința pe care ți-o port. Chiar dacă uneori te mai necăjesc și nu te ascult, să știi că

nu o fac cu bună știință. Iar după ce fac câte-o boacăină îmi pare rău pentru supărarea pe care ți-am pricinuit-o. Acesta e și motivul pentru care nu pot să-ți ascund nimic și îți mărturisesc imediat ce am greșit.

Încă de mic copil, ai avut grijă de mine, m-ai protejat și mai înconjurat cu iubire. Îmi aduc aminte și acum câte nopți nu ai dormit, deoarece ai vegheat la căpătâiul meu, eu fiind bolnav. În alte dăți când m-au supărat alți copii, m-ai încurajat și mi-ai insuflat curaj. Pentru asta, mamă, îți voi fi pentru toată viața mea recunoscător.

Și acum, ca elev, îmi dai în fiecare zi o mână de ajutor la lecții. Știu că de multe ori ești oboșită, dar niciodată nu mi-ai spus că nu ai timp pentru mine. Întotdeauna te-ai sacrificat pentru mine și pentru asta mamă te voi respecta mereu.

Pentru viitor, dragă mamă, îți urez să ai parte de bucurii multe, sănătate, mult noroc și spor în tot ce întreprinzi. Mai sper mama mea să ai parte de liniște și zile senine. Eu mă voi strădui să-ți fac cât mai puține greutăți.

Draga mea mamă eu cred că ești cea mai bună mamă din lume. Și cea mai frumoasă! Cred că orice copil și-ar dori să aibă așa o mamă.

Trebuie să fiu sincer și să recunosc faptul că în momentul în care am citit această scrisoare către mama mea o lacrimă s-a scurs pe obrazul meu, ca o picătură de ploaie aspră...

În clasele V-VIII se întâmpla ca profesorul să mai urecheze câte un elev, dacă nu își făcea tema, ori nu învățase lecția, iar de spuneai acasă la părinți ce ți s-a întâmplat, erai urecheat și de ei.

Am fost crescuți în respectul față de strădania profesorilor în învățarea elevilor cu tot ce știau, iar dacă întâlneam un profesor pe stradă, ori în altă parte, în afara orelor de curs îl salutam cu tot respectul, în același timp eram cuprinși de o anumită emoție. Profesorii nu permiteau elevilor nici un fel de apropiere, relațiile noastre erau strict oficiale, în acest sens erau susținuți de părinți.

Părinții noștrii nu mergeau la școală pentru a certa profesorii, că fiul sau fiica lor, a luat notă mică, deși știau ei că merita mai mult. Ei colaborau cu profesorii pentru ca odrasla lor

să învețe cu adevărat carte, sigur că erau și elevi slabi la învățătură, atât îi ducea capul, atâta știau. Dar în general se învăța carte, se punea un mare accent pe lecturile în afara clasei, pe dezvoltarea capacității de a putea susține o discuție, de a putea comunica, de a te integra în societate. Și astăzi, îmi amintesc cu emoție, de foștii mei profesori, cărora le mulțumesc pentru tot ce m-au învățat, pregătindu-mă astfel pentru viață.

Prin anul 1980, eram în clasa a VIII-a gimnazială. După serbarea din luna iunie, de sfârșit de an, aveam să facem întâlnirea noastră de “La revedere”, de la școala noastră dragă din Mădulari. Aveam să ne vedem fiecare de viața noastră, sau – cum zice Sfânta Scriptura – “să ne risipim fiecare pe la ale sale”.

Din fotografia de “absolvent” al școlii gimnaziale, se întrevedea ieșirea la suprafață a unei mustăcioare a adolescentului din mine, simbol a apropierii maturizării și timpului când viitorul trebuia să mi-l pecetluiesc singur.

Începusem să-mi trăiesc tinerețea și maturitatea, dar am mai păstrat un timp o doză de naivitate. Încă visam să ajung militar. Am adorat și profesia de dascăl. În calea acelor aspirații mi-a stat tata, care mă bătea la cap să rămân acasă pentru că aveam destul pământ și nu avea cine să-l lucreze. Totuși o aveam pe mama de partea mea și mă susținea în toate “proiectele” mele.

Sentimente de gimnazial

Acum fiind ajuns la finalul clasei a VIII-a, finalul școlii generale, mă încercă un sentiment de melancolie. Chiar dacă pe parcursul anilor petrecuți în gimnaziu au fost unele momente mai puțin plăcute, pe ansamblu viața de elev gimnazial a fost frumoasă. În toți acești opt ani am avut și o serie de experiențe pozitive. Mi-am propus ca doar pe acestea să le păstrez vii în minte, pe restul vroiam să le uit, să le șterg din minte ca și când nu ar fi existat.

Începutul frecventării școlii primare am făcut-o la vârsta de șase ani, fiind înscris la Școala generală cu clasele I-VIII din sat ce era situată în apropierea locuinței mele. Primii patru ani de școală i-am făcut sub supravegherea învățătorilor Titu și Lucreția Zamfirescu.

De la învățătoarea mea, Lucreția Zamfirescu, am învățat multe lucruri frumoase și utile care mi-au servit ulterior în viață. Eram un băiat sânguinos, liniștit și cuminte, ceea ce mi-a atras simpatia învățătoarei mele. La prima serbare a absolvirii primului an de învățământ, învățătoarea mea m-a ales să recit o poezie care se numea "Gândăcelul" și în care era vorba de un gândac ce a murit strivit de palma unui copil rău. După recitarea poeziei, care a avut un efect favorabil asupra publicului, eu am început să plâng, de mila gândăcelului din poezie.

Prima experiență pozitivă ca elev a fost clasa I. Atunci am învățat să citesc și să scriu. Îmi aduc aminte și acum de frumosul abecedar, primul pas în lumea literelor. Apoi îmi amintesc de

prima carte de povești pe care am reușit să o citesc singur. Am fost foarte mândru de mine: reușeam să înțeleg singur o parte din învățăturile acestei lumi, fără ajutorul părinților sau învățătorilor. În clasele în care au urmat mi-am îmbunătățit cititul, astfel că am reușit să citesc singur subtitrarea la un film. A fost grozav. A fost primul semn că încep să mă descurc de unul singur în vuietul vieții.

Undeva în clasele primare, am fost într-o excursie cu școala, pe Transfăgărășan, la Lacul Vidraru. Am cumpărat o carte poștală și plin de emoție am așternut pe hârtie câteva rânduri pentru cei dragi. Am realizat în acel moment care sunt beneficiile școlii și ale educației. Fără zilele petrecute la școală nu aș fi fost capabil să le transmit celor dragi câteva gânduri de la distanță. În excursiile ce au urmat am înțeles și utilitatea celorlalte materii învățate în anii de școală. Geografia m-a învățat să mă orientez, să știu în fiecare moment unde mă aflu. Științele naturii și fizica erau ca o busolă care îmi arătau direcția în care trebuia să o apuc, dar și pericolele de care trebuia să mă feresc. În diverse alte situații am aplicat în practică și alte cunoștințe deprinse în orele de matematică, istorie, dirigenție etc. Deși la începutul școlii multe din învățăturile transmise de învățători și profesori îmi păreau de prisos, odată cu trecerea timpului am conștientizat că fără aceste învățături mi-ar fi fost foarte greu să mă descurc în viață. Toate informațiile acumulate mi-au permis să descriez realitatea înconjurătoare precum un puzzle, piesă cu piesă, iar într-un final am putut să văd imaginea mare.

Nu în ultimul rând, orele petrecute în școală mi-au dat ocazia să leg prietenii trainice cu colegii mei. Mi-ar fi făcut o mare plăcere să fi păstrat aceste relații bune toată viața. Împreună ne-am certat, iar apoi am aflat că supărarea nu ne este utilă. Am învățat ce este toleranța între elevi, deoarece fiecare copil este unic și are propriile opinii și gânduri. Împreună cu colegii am format o echipă, am reușit să urmărim și atingem obiective comune. Dar mai presus de orice am învățat să ne ajutăm reciproc la bine și greu și să împărtășim bucurii.

Mi-amintesc de sunetul clopoțelului care sfâșia liniștea din clasă. Atmosfera monotonă se anima dintr-o dată. Dinspre coridor se auzeau glasuri vesele, semn că în unele clase sfârșitul orei coincidea cu sunetul care anunță pauza. Profesorul anunța

sfârșitul orei și în clasa mea. Abia atunci cei 16 de elevi ai clasei se ridicau în picioare, iar pauza putea începe. Pe nesimțite, vacarmul creștea în clasă. Glasurile vesele și pline de viață ale elevilor făceau clasa mică să răsunе. De obicei, o parte din colegii mei ieșeau din sala de clasă și se îndreptau spre curtea școlii deja devenită neîncăpătoare. În tot acest timp eu priveam această mișcare, dinspre clasă spre curtea școlii, din banca în care stăteam.

Curtea școlii... Era mare și curată. Un grup de băieți se jucau veseli cu mingea, aruncând de la unii la alții o minge roșie cu dungi albastre. Chiuiau și se veseleau fără să dea niciun semn de oboseală. Un alt grup de băieți se jucau la autoturismul IMS abandonat sub părul din curtea școlii, situat aproape de mejdina cu Gheorghe al lui Nifon, "învățând" tainele șofatului. În altă parte a curții, grupuri de fete își povesteau întâmplările de peste vară, explicând și gesticulând rapid.

Și-acum păstrez imaginea din curtea școlii pe timp de iarnă... În mijlocul curții pline ochi cu zăpadă pufoasă, grupuri de copii chiuiau de zor. Glasurile lor bine dispuse însuflețeau curtea școlii dominată de albul rece al zăpezii. Îmbrăcați cu haine groase, cu căciuli mari și mănuși călduroase nu păreau să simtă frigul de afară. Se aruncau unii pe alții în zăpadă și aruncau neîncetat unii asupra altora cu bulgări de zăpadă. Bucuria sinceră, însoțită de o roșeață în obraji, li se citește pe față. Aleargau de colo-colo de parcă ar fi dorit să calce în picioare toată neaua din jur. Veselia lua amploare în momentul în care cerul se deschidea și începea să ningă sănătos. Cu ochii ațintiți în înalțuri, copiii admirau fulgii mari și grei, care se rostogoleau cu viteză spre pământ. Ninge exact ca în povești, iar abundența fulgilor de nea creau o atmosferă de basm. În scurt timp hainele multicolore ale copiilor erau acoperite de un strat generos de alb. În zadar se scuturau ei de stratul albicios, zăpada îi inunda din nou. Ca niște năluci, își continuau zăpezii veselă fără să dea vreun semn de oboseală. Bucuria nețărnută a copiilor era firească. Era prima zi de zăpadă și în fiecare an prima ninsoare aducea emoție și bucurie în sufletele lor. Fulgii mari, care cerneau din cer cu o abundență nemaîntâlnită, făceau din prima ninsoare o adevărată sărbătoare.

Veselia generală din curtea școlii era întreruptă brusc de sunetul strident al clopoțelului. Ne îndreptam fiecare către intrarea în clase și nici nu se termina bine pauza că deja eram cu gândul la următoare recreație. La scurt timp profesoara își făcea simțită prezență, elevii fiind deja la locurile lor. O nouă oră începea.

Un loc special în capitolul experiențe pozitive ca elev au fost dascălii. Fără ajutorul lor evoluția mea de la copilărie la adolescență ar fi fost dificilă. Acești oameni deosebiți, profesorii, m-au ghidat pas cu pas. Uneori a fost nevoie de o vorbă bună, alteori de severitate. Am primit note bune, precum și unele mai puțin bune. Dar cu toate acestea nu sunt supărat. Am realizat că toate acestea au fost spre beneficiul meu, iar dacă uneori severitatea lor mi-a provocat și supărări, într-un final am trecut peste, având în gând motivația lor: binele meu ca elev. Pentru toate orele petrecute alături de mine, le mulțumesc învățătorilor și profesorilor mei din școala generală: învățătorii Titu și Lucreția Zamfirescu, profesorul de matematică Nae Ionescu, profesoara de Limba română Capezanu Veronica, Profesoarei de Limba franceză Ionescu Maria, profesoarei de sport Ionescu Mioara, profesoarei de chimie Nicolae Minodora, profesorului de fizică Tănase Virgil, profesoarei de istorie Ionescu Maria. Le voi purta veșnică recunoștință!

Finalul clasei a VIII-a a fost doar finalul unei etape din viața de elev. O altă etapă, la fel de fascinantă, stătea să înceapă și anume viața de licean. Eram nerăbdător să fac primii pași în liceu! Dar cu siguranță nu voi uita niciodată momentele frumoase din școala generală. În amintirea experiențelor pozitive pe care le-am avut ca elev, de câte ori voi avea ocazia, mă voi întoarce cu plăcere la prima mea școală, la primii mei învățători și profesori și la colegii mei de clasă.

Adolescența

După absolvirea școlii primare de opt clase, devenisem un băiat subțirel cu aliură sportivă, șaten și cu ochi căprui. Fetele când treceau pe lângă mine, chicotau și-mi aruncau ochiade. Nici eu nu eram indiferent deoarece simțeam în mine o schimbare care mă facea să freamăt când mă apropiam de o fată. Eram însă timid, deși necunoscutul mă atrăgea. Începutul pubertății mele, specifice adolescenței, își spunea cuvântul și mă influența.

Pentru mine, adolescența a fost vârsta unei mari confuzii și incertitudini. Un picior mi-era încă în copilărie, căutând încă sprijinul părinților iar celălalt în încercarea de a fi adult, de a fi independent, de a decide singur. Mersul meu în adolescență mi-a fost un pas înainte, doi înapoi sau doi pași înainte și unul înapoi.

Gândeam scurt și precis adică mai mereu în extreme: bun sau rău, grozav sau groaznic; de aceea întotdeauna prietenii erau cei pe care mă bazam, opiniile lor fiind foarte importante, spre deosebire de cele ale părinților care, când s-au văzut puși în fața unei transformări radicale a mea, nu au reacționat tocmai cum ar fi trebuit și se ajungea deseori la certuri, fiindcă ei ar fi vrut să rămân același copil ascultător care nu ieșea niciodată din cuvântul lor. Ei nu realizau nevoia mea de a-mi găsi propriul drum, de a descoperi, experimentând. Părinții simțeau nevoia să mă controleze și să mă supravegheze în permanență în timp ce eu vroiam să văd totul cu proprii mei ochi, de aceea tindeam să-mi îndepărtez părintii, având mai multă încredere în prieteni.

Perioadă scurtă și dulce din viața mea, când totul era permis, când visele mi se împlineau doar atunci când clipeam, iar grijile plecau departe atunci când băteam din palme, când fie că vroiam sau nu îmi dădeam seama că surâsul meu deschidea calea norilor spre soarele auriu și arzător de vară, când sufletul meu sălta ușor și sigur în fața cuiva drag, când totul părea mai viu, mai colorat, mai intens, atunci bobocul vieții mele era aproape de a înflori, de a ajunge la maturitate și de a străluci, de a atinge adolescența...

Însă realitatea m-a izbit, nu mai puteam fi copilul de altă dată, nu mai puteam să iert și să uit așa ușor, nu mai puteam să plâng și apoi să cred că nimic nu s-a întâmplat. Unde era pușca mea de jucărie ce era odinioară alinarea și scăparea cea mult așteptată, unde erau jucăriile? Știam bine că nimic nu mai era așa de simplu, că totul va atârna de umerii mei micuți de acum, că soarta mea era oglinda faptelor și întâmplărilor schimbate numai de mine. Nu mai era la fel, totul se schimbase și totuși eram tot eu acela, nimic nu era surprinzător, nimic nu mă speria.

Da, acum adolescența si-a intrat pe deplin în drepturi. Fluturași în stomac mi-apăreau, griji multe și probleme, planuri de viitor ce trebuiau puse la punct cu orice scop. Mă tot întrebam dacă era nesfârșită această perioadă de timp? Se va mai liniști și mintea mea vreodată? Zborul meu era la început, eram purtat de o boare înceată prin viața trecătoare, norii pufoși ai conștiinței mele mă ajutau să cred că mereu totul poate fi rupt din basm, că totul nu era așa de greu, că totul era dulce și frumos. Câți oameni nu au trecut prin această experiență și au reușit să biruie fiorii schimbării? Oare era așa de greu? Cu siguranță că voi reuși și eu!

Poate că eram prea mic atunci pentru a vedea rolul meu în această lume imensă, poate că nu puteam alege profesia și mă întrebam, ce s-ar întâmpla dacă acest vis frumos, această perioadă din viața mea nu ar fi existat? Hmm... cam grea întrebare! Și chiar atunci când mi-am pus acest lucru în minte, o carte s-a deschis și m-a absorbit în adâncurile ei.

O lume colorată, plină de muzică și voie bună s-a deschis brusc în închipuirea mea. Filme și jocuri, desene și cărți, fete și băieți făceau parte din peisaj. Univers paralel sau miraj? Adevăr sau imaginația mea ce se răzvrătea? Unde mă aflam? Cine m-a trimis aici?

În imaginația mea întrebam pe cineva unde sunt, ce caut în acest loc, cine erau locuitorii. Răspunsul venea prompt și la obiect: eram într-o țară specială, numită Adolescență, unde numai copiii ce cugetau la acest subiect ajungeau, iar șederea lor nu era limitată de timp și spațiu. Bună descoperire.... foarte interesantă. Populația acestei țări era alcătuită numai din boboci proaspeți, copii de aceeași vârstă cu mine. Mă voi înțelege de minune cu ei! Începea să-mi placă aici. Nu mai erau constrângeri, nu mai erau părinți, nu mai erau reguli. Ce fericire! Ce paradis nedescoperit până atunci! Plin de bucurie, porneam în pași de “dans” în această viață. Era foarte ciudat să nu descopăr oameni mai în vârstă, mai înalți și care să se uite cu un aer de superioritate la mine, ca și cum eu aș fi fost ultimul gândăcel de pe fața pământului ce era nesuferit și periculos pentru toată lumea. Eram stăpân pe mine, eram sigur și încrezător. Cine știe, poate atunci se vor fi finalizat planurile mele pentru viitorul apropiat. Mă întrebam dacă există școală aici, căci în lumea mea era doar o instituție creată de către adulți, și nu de adolescenți. Vedeam eu bine? Sau doi băieți se băteau pentru a impresiona o biată fetiță ce se uita disperată la ei, neștiind ce să facă, pe cine să despartă primul, cui să nu-i frângă inima. Adolescența asta.... Se mai întâmpla și în lumea mea, nu era nimic nou. Nu trebuia să mă alarmez. Fiorii dulci ai primei simpatii se mai întâmpla să mai explodeze într-o astfel de manifestare. Începeam să îmi recapăt calmul când observam un băiat încercând să escaladeze o clădire. Parcă se dezechilbrase odată sau de două ori, iar eu mă alarmasem din ce în ce mai mult, neștiind ce să fac. Întrebându-l de ce face asta, primeam răspunsul: “Nu există reguli aici”, deci el putea să facă tot ce dorește, nimeni nu-i atrăgea atenția. M-am cam speriat puțin, poate puțin mai mult. Dar nu existau copii ca aceștia și în lumea mea. Adolescența asta... Mereu existau oameni să ducă regulile la extrem, să exagereze și să-și riște viața pentru a demonstra cât de bravi și curajoși erau. Doream să ajung până la instituția ce ar fi trebuit să știe cum să procedez în privința cazării mele, căci se întunecase și trebuia să găsesc un loc unde să dorm. Însă nu eram sigur dacă există așa ceva în această lume. Când... surpriză! Toată suflarea tânără era la discotecă distrându-se așa de bine. M-am alarmat de-a binelea. Unde mă aflam? De ce totul nu era controlat de nimeni, de ce

totul era un dezastru? De ce nimeni nu avea grijă de nimeni, de ce nu existau reguli ce trebuiau aplicate cu strictețe? Vroiam acasă, alături de părinții mei ce mă cicăleau mereu, dar fără de care aș fi ajuns și eu la fel ca și acești tineri... nicăieri. Fără reguli, fără autorități, fără cineva care să mă aducă cu picioarele pe pământ atunci când ușurința adolescenței mă ridica, sigur ajungeam în neant. Voinicia, bucuria, misterul și frumusețea unei flori dispăre dacă nu avem termen de comparație, nu-i așa? La fel era și cu această perioadă din viața mea. Dacă nu ar fi existat cei mai mari decât mine, mi-aș fi dat oare seama ce minune s-a întâmplat cu mine, ce schimbare nemaivăzută s-a petrecut? Cum să plec de aici cât mai repede? De ce am fost blestemat să stau aici? Oare acești copii de aici nu își dădeau seama de aceste greșeli ce se vor transforma cu timpul în ceva foarte grav? Oare dacă nu îmi făceam planuri așa amănunțite, reușeam să părăsesc acest vis al adolescenței mele, reușeam să fiu departe de pericolul unei vieți trase la indigo? Aveam aceeași soartă ca unii dintre adulți? Adică voi crește mare, nu mă voi uita în spate și voi uita parfumul unei copilării fericite, unice, la fel ca cele ale eroilor de poveste despre care citeam în multe cărți? Nu voi permite așa ceva.

Când am ajuns în sfârșit la această concluzie, am revenit la lumea mea, cea frumoasă, cea simplă și cea în care aparent mama mea mă cicălea. Însă vă spun cu siguranță că eu chiar am pășit pe acel tărâm, că totul s-a petrecut, că a fost real. Această revelație pe care am avut-o m-a făcut să înțeleg mai bine cine sunt, cine vreau să fiu, ce am de făcut. Trebuia să fiu eu însămi, să cred în puterile mele, să nu mă îndoiesc de nimic și să trăiesc viața mea la dimensiunile ei. Mai mult, trebuia să ascult și de cei din jur, pentru că dacă nu ar fi existat ei, nu mi-aș fi putut găsi locul meu. Soarele, luna, stelele stau mărturie că în fiecare zi și noapte, de atunci, nu mi-am mai dorit să cresc la fel cum doreau alți copii de vârsta mea, că doream să mă bucur de viață așa cum era ea, că nu doream să grăbesc lucrurile.

Și ca să-mi aduc aminte de aceste minuni întâmplate cu mine, ca și personaj principal, m-am gândit să scriu aceste rânduri pentru a nu cădea în capcana realizabilului, pentru a nu crede că acest lucru interesant s-a întâmplat doar datorită cursului vieții. Și, de ce nu, poate vorbele mele vor rămâne și peste ani și ani, iar

cineva care va ajunge pe meleagurile Adolescenței își va da seama ce trebuie să facă.... adolescența asta....

Viața, prin ochi de adolescent

Așa cum toată lumea știe, atunci când schimbi ceva în viața ta începi o nouă etapă în care trebuie să te acomodezi încetul cu încetul. În adolescență se schimbă ceva, pentru că trebuie să te acomodezi noii vieți. Cred că mulți dintre cei care au devenit adolescenți, odată cu mine, erau foarte stresați, deoarece toți ne gândeam la ce va urma, mai ales la cum vor evolua lucrurile în continuare.

În ceea ce mă privește, realizam faptul că treceam la un alt nivel, că va fi din ce în ce mai greu, că trebuie să încerc pe cât de puțin să fac față noii vieți chiar dacă acesta era un capitol nou pe care îl voi urma.

Trebuia să mă obișnuiesc cât mai repede posibil cu noile reguli, trebuia să trec peste orice obstacol, chiar dacă mi se părea greu, nu trebuia niciodată să mă dau bătut și să fiu tot mai puternic.

Anii adolescenței au reprezentat o perioadă foarte importantă cu care m-am întâlnit o singură dată.

Consider că adolescența este vârsta de aur, vârsta marilor realizări, a integrării sociale, dar și vârsta crizelor, a nesiguranței, a insatisfacției. Orice vârstă are specificul ei, importanța ei, dar vârsta adolescenței o consider cea mai importantă, deoarece atunci mi s-a dezvoltat personalitatea, atunci mi s-a dezvoltat modul de gândire pentru că era perioada de maturizare.

Această perioadă a fost unică în viața mea și am trăit-o din plin, pentru că așa cum spunea Octavian Paler: "Ceea ce nu trăim

la timp, nu trăim niciodată.” Ca să profit de această vârstă, am decis să nu îmi fac planuri pe termen lung, deoarece preferam să trăiesc fiecare clipă din plin, să mă bucur de oamenii pe care îi aveam lângă mine, să profit de fiecare șansă pe care o aveam ca să învăț ceva nou și folositor sau să reușesc să păcălesc cumva timpul, furând astfel cât mai multe amintiri. Albert Einstein spunea că: “Sunt două feluri de a-ți trăi viața: unul, de a crede că nimic nu este un miracol; al doilea, ca și când totul este un miracol”. Eu am preferat să cred că totul este un miracol și orice lucru sau om are partea lui bună. De aceea, pot spune că nu am pierdut nimic, iar dacă am pierdut, au fost doar lucruri care nu mi-au influențat viitorul într-un mod negativ. În viața mea, fiecare întâmplare a avut importanța ei, însă aceasta fiind relativ scurtă, a trebuit să învăț și din experiențele altora.

Timpul nu trebuia lăsat să treacă degeaba, el trebuia folosit la maxim, fiindcă în orice moment puteam primi o altă șansă sau puteam face un alt pas spre un viitor cât mai bun, iar eu trebuia să știu să profit de orice astfel de oportunitate, pentru că orice pas, cât de mic, avea însemnătatea lui.

Fiind vârsta integrării sociale, am ales că tot ce voi face în acești ani să mă reprezinte, adică să fiu eu, indiferent în ce situație m-aș afla, pentru că viața e prea scurtă ca să fiu altcineva. Am realizat că trebuie să pot să fac pași cu vântul în față, deoarece până să ajung unde va trebui să ajung, va fi un drum lung, cu multe obstacole, care vor cere, la rândul lor, multe sacrificii, iar unele din zidurile pe care le voi întâlni, va trebui să le transform în porți, pe care, mai presus de toate, cu cheile potrivite va trebui să le deschid.

Am fost conștient că trebuie să lupt pentru ce îmi doresc, iar cu o voință puternică, orice poate deveni realizabil. Mi-aș fi dorit să găsesc “o ușă” pe care nu a încercat-o nimeni sau poate că nu a găsit nimeni înaintea mea cheia potrivită, fiindcă și-au dorit asta mulți înaintea mea, persoane care poate erau mai bune ca mine sau o meritau mai mult și au eșuat.

În anii adolescenței am văzut viața ca pe o școală, unde când greșești înveți, atâta timp cât nu îți repeți greșelile, unde trebuie să îți minte cine ești sau ce vrei să faci. Lecțiile de viață date în perioada adolescenței mi-au prins bine, în schimb mi s-a părut înjositor să primesc lecții de viață de la niște

neexperimentați ca mine: asta îmi dădea dovada că nu am învățat lucrurile potrivite în momentul potrivit și că probabil nu meritam să mă aflu unde eram.

Încă din adolescență eram convins că drumul meu va duce undeva, la un viitor foarte bun.

Examenul de la Liceul Militar din Craiova

Către sfârșitul clasei a VIII-a începusem să-mi pun întrebarea: “Ce am să mă fac în viață?” Și de-o dată, zarurile au fost aruncate. Părinții mei au hotărât să mă susțină și să sacrifice totul pentru mine, numai ca eu să intru în liceu, la Liceul Militar din Craiova.

Sincer, prea multe vești despre acest liceu nu ajunseseră pe la mine, la țară, în orice caz nu prin bătătura noastră. Văzusem, totuși, cu vreun an înainte prin Vâlcea niște elevi de liceu militar („lemiști”) și mi-a plăcut foarte mult uniforma lor. De asemenea, îmi plăcea să mă uit la televizor, la emisiunea Armatei, la televizor. Prea multe, și mai ales în roz, nu mă așteptam să găsesc în Liceul Militar.

Trăind și învățând la țară, orice pas spre oraș mi se părea un bun câștigat. Și nu fac pe... interesantul. De regulă, iau viața așa cum este, fără a-mi face iluzii, ori speranțe prea mari și nu neapărat pentru că vreau ca dezamăgirile (din multele cumpene ale vieții) să nu fie prea mari față de așteptările mele.

Examenul de admitere la acest liceu avea loc cu o lună de zile înaintea celorlalte licee civile, pentru ca în caz de nereușită, candidatul să poată fi înscris la unul din aceste licee. Dacă picai examenul de admitere la Liceul Militar, cu media obținută puteai fi admis la un liceu civil fără a mai da examen.

În satul meu, oamenii aveau, și sper că mai au, un profund respect pentru „haina militară”. Nu am avut în familie ceea ce se cheamă o „tradiție militară”.

Educația primită de la părinții mei în școala generală, precum și faptul că mi-a plăcut întotdeauna uniforma militară, cred că sunt elementele hotărâtoare care, la vârsta de 14 ani, mi-au îndreptat pașii către Liceul Militar din Craiova. Și cred că a mai fost ceva: pasiunea, care deja se contura, pentru matematică, literatură și istorie. Cu siguranță însă rolul decisiv l-am avut eu care, cunoscându-mă destul de bine, am știut să mă orientez către ceea ce am crezut că mi se potrivește și nu regret alegerea pe care am făcut-o!

Pentru mine, copilul venit de la țară, surpriza mare a constat în modul de organizare și funcționare a liceului. Era altceva decât auzisem că există pe la liceele din Vâlcea, sau cel din Horezu, iar afirmația mea nu este deloc una cu tendințe ofensatoare la adresa acelor instituții civile de învățământ, sau față de elevii care le-au absolvit. Nu am niciun motiv!

În incinta Liceului Militar din Craiova am avut mereu impresia că sunt într-un mic orașel, cu o viață aparte de cea a orașului propriu-zis.

Venind de la țară, mie mi-a convenit de minune programul din timpul examenului (mulți vor strâmba din nas citind!), dar acest sistem își va pune amprenta asupra stilului meu ulterior de viață. Eu nu vorbesc aici despre elementele concrete ori de detaliu ale programului, ci despre spiritul acestuia, despre ceea ce presupunea acesta: rigoare, tenacitate, călire a voinței, capacitatea de a esențializa, educație, tăria de a trece peste privațiuni, punctualitate etc.

Impactul cu viața militară, din timpul examenului, m-a marcat pentru toată viața. Era prima dată în viața mea când luam contact cu un program. Dimineața, o voce care striga impunător: „DEȘTEPTAREA! SE FACE ÎNVIORARE!”... te trezea cu duritate și greutate din dulceața somnului. O înviorare plictisitoare și obositoare. După masa de dimineață și o inspecție apăsătoare, urma momentul solemn al intonării imnului, pe care ni-l asumam toți cu responsabilitate și seriozitate. Parcă și acum aud ușa deschizându-se ușor și o voce autoritară îmi spune: “Domnule candidat, te afli într-o instituție de prestigiu și ar trebui să te porți ca atare!”. Mă trezesc brusc și văd înaintea mea privirea indignată a elevului de anul IV ce m-a surprins dormind. La

amiază, raportul. La cantină, mâncare bună. Seara, o altă voce impunătoare striga: "STINGERA!"

Mi-aduc aminte că rezultatele s-au dat într-o zi în care ploua cu găleata. Cu media obținută la acest examen am intrat la Liceul Militar de Marină din Constanța. Sosind acasă și aducându-le la cunoștință alor mei, aceștia nici n-au vrut să audă acest lucru: „Nu vrem să ți se întâmple și ție ce s-a întâmplat lui Bebe al lui Iulica lui Dumitrașcu”. Ghinion, pentru că chiar în vara aceea, tocmai avusese loc accidentul cu Nava Independența în Strâmtoarea Bosfor unde marea majoritate a marinarilor își pierduseră viața, printre aceștia aflându-se și Bebe. Nu au scăpat decât trei marinari din șapte zeci și opt.

După discuții aprinse ce au avut loc în seara aceea, a doua zi, mama a luat dosarul și l-a depus la Liceul de Matematică-Fizică „Nicolae Bălcescu” din Rm. Vâlcea fiind admis direct cu media de absolvire de la Liceul Militar. Pentru mine a fost un șoc, deoarece îmi doream foarte mult să devin militar, dar în același timp am luat hotărârea și angajamentul ca după absolvirea celor patru ani de liceu să dau la una din școlile militare existente.

Unde am vrut și unde am ajuns!

Vara dinaintea clasei a noua... Îmi aduc aminte cum pășeam neîncrezător spre porțile imense ale liceului, nu știam ce va fi, nu știam pe nimeni. Eram un puștan care pășea timid pentru prima dată pragul Liceului Nicolae Bălcescu din Rm. Vâlcea.

Am fost izbit de aerul încărcat de istorie; am rămas uimit de arhitectura și grandoarea liceului. Apoi am fost întâmpinat de chipul lui Bălcescu sculptat, ce părea să ureze bun venit oricărui vizitator. Următorul lucru ce ieșea în evidență erau scările: într-o ușoară spirală, ele confereau liceului alura unui castel. Uși, ușițe, coridoare, scări, săli de clasă; locul părea că se întinde la nesfârșit. Curiozitatea mi-a fost stăvilită de un profesor, care, alarmat de privirile cercetătoare aruncate locului, a decis să intervină. Mi-am dat seama într-o fracțiune de secundă că acesta era locul unde avea să-mi petrec următorii ani ai adolescenței, în calitate de elev. Nu mai trebuie menționat că a fost cea mai bună decizie pe care am putut să o iau. Bălcescu nu era doar un liceu la vremea respectivă, era o stare de spirit pentru vâlceni. Era amplasat în nordul orașului Rm. Vâlcea, nu departe de centrul orașului. În perioada când eu am început să frecventez acest liceu, faima acestuia s-a păstrat, datorită profesorilor și elevilor care au colaborat împreună la menținerea lui. Primul an de liceu, l-am început în toamna anului 1980. Fusesem repartizat într-o clasă cu 25 de elevi, dintre care eram numai 5 băieți

Anii de liceu sunt cei mai frumoși ani din viață, pentru că liceenii încă nu cunosc grijile vieții pe cont propriu, sunt tineri,

Într-o perioadă în care descoperă ce le place, ce vor să facă în viață, se îndrăgostesc, învață ce înseamnă responsabilitatea, își fac prieteni și, în general, se bucură de fiecare zi. Până să se bucure însă de această experiență, cu toții trec prin primul an de liceu, care poate fi destul de dificil, cel puțin la început, dacă nu sunt ajutați puțin de către cei din jur.

Îmi amintesc prima zi de liceu ca și cum ar fi fost ieri. O zi mohorâtă de septembrie, dominată de stratul gros de nori cenușii ce vegheau amenințători orașul. Nu făceau decât să prevestească ploaia torențială ce avea să se abată asupra noastră. Drumul de la internat (situat în nordul orașului) până la liceu l-am parcurs parcă instantaneu. Afară norii încă erau stăpâni pe situație și ploaia își făcea apariția. Într-un final am ajuns, ud learcă, la liceu. Surprinzător nu îmi păsa câtuși de puțin.

Ne-am strâns în curtea școlii și am socializat puțin cu grupul, de viitori colegi, deja strâns. Unii bucuroși că au ajuns la liceul la care au dorit, alții dornici să-și găsească prieteni cât mai repede și eu nepăsător de ei.

Pășeam pragul liceului elită din Vâlcea, ca elev al său. Coridoarele imense erau pline de elevi: unii entuziaști, fericiți de revederea cu liceul și colegii; alții dezamăgiți că vara și implicit vacanța se sfârșiseră. Pentru singura dată în viața mea făceam parte dintre cei entuziaști. Toate stările de spirit se uneau într-un zumzăit indescifrabil, dar plăcut. După festivitate, am ajuns și în clasă însoțiți de viitoarea dirigintă care era profesoară de limba rusă. Cu toții am trecut ca printr-un ritual, în șir indian oferindu-i flori. O auzeam, stând la rând, cum glumește despre timiditatea colegilor. Iar eu? Odată ajuns, am ridicat buchetul cu flori, am zâmbit și am auzit-o zicând: "în sfârșit pe cineva fără emoții!"

Încet, încet lucrurile deveneau serioase. Mă făceau să realizez responsabilitatea asumată ca elev al "Bălcescului" pentru următorii patru ani. Și de atunci am trecut printr-un adevărat proces de adaptare: "cum să mă întrecă cineva în clasă, la învățătură? Cum să mă las mai prejos? Trebuie să fiu cel mai bun!". Și încet încet, am ajuns printre cei mai buni (în special la matematică și fizică), a început să-mi placă competiția, să învăț mai mult, să mă împrietenesc cu cei care într-adevăr aveau ceva de spus. Azi, când mă uit înapoi, sper că am reprezentat cu mândrie clasa din care am făcut parte în liceu. Așa a decurs prima

zi de liceu, prima zi din momentul în care am început să devin conștient de cine sunt și cine vreau să devin.

Îmi amintesc că pe parcursul clasei a IX-a, cineva mi-a spus că timpul petrecut în liceu trece repede, foarte repede. Ca orice boboc, mă gândeam că tipul spune numai baliverne, patru ani? O eternitate. O mulțime de lucruri de făcut și învățat, o mulțime de aventuri de trăit; o nouă “galaxie” de descoperit. Ca și cum implicațiile vieții de licean nu erau suficiente, împrejurimile liceului mă făceau să îmi doresc să descopăr și “galaxia” vecină. În fiecare zi, noi amintiri prindeau contur în aceste locuri; uneori în timpul orelor de curs, alteori în timpul liber. Nu am să uit mingile de baschet ce se auzeau țopăind în curtea liceului de-a lungul lungilor ore de curs. Cu fiecare bătaie a fiecărei mingii îmi doream din ce în ce mai mult să găsesc o modalitate de a ajunge în curtea liceului; de cele mai multe ori reușeam.

Fizica, matematica și româna erau adesea considerate obiecte de studiu cauzatoare nu doar de emoții zilnice, ci mai cu seamă de emoții aduse în pragul atacurilor de panică. Câte nopți nedormite, câte ore petrecute în sala de meditații a internatului, câte coșmaruri n-au provocat, aceste științe exacte, multora dintre noi! Uneori lecții învățate pe de rost, alteori mici fițuici menite să înșele vigilența profesorilor se dovedeau inutile și ineficiente când era vremea rezolvării de probleme.

Vă mai amintiți? Termodinamică, optică, electricitate, mecanică? Câte suspine... Dar anii de liceu au trecut și rămas-au în urmă “lucrul mecanic”, “vectorii”, “unde electromagnetice”, tensiunea, curentul, viteza...

Sunt convins că nume precum Ștefănescu Maria, Nicolau Maria, Fota Flavia vă sunt cunoscute. Sunt oameni ai județului nostru care și-au dedicat viața acestor nobile științe.

Când m-am interesat pentru prima dată ce facultate o să urmez, mi-a fost foarte dificil. Profesoara de matematică din liceu, d-na Nicolau și cea de fizică, d-na Fota nici nu concepeau ca eu să nu urmez o facultate tehnică. Totuși eu vroiam să-mi urmez instinctul și să devin ofițer. Că voiam să devin ofițer nu încăpea nicio îndoială, dar n-aveam nici cea mai vagă idee ce specialitate să aleg. Televizorul avusese și el partea lui în această alegere; vroiam calea de mijloc, adică ofițer-tehnic, iar televizorul prin emisiunea “De strajă patriei” m-a determinat să fac alegerea:

vroiam să devin ofițer-inginer de Artilerie și Rachete. La vârsta aceea, devenisem foarte conștient ce înseamnă banul și îmi spuneam că, la atâta armată câtă avea România în vremea aceea, aveam toate șansele să fac o avere bunicică, pentru că armata era bine plătită. Colegul meu de clasă, Tudor Vasile mi-a risipit și ultimele îndoieli, făcându-mi cadou de ziua mea un abonament la revista revista "Pentru Patrie". A fost cel mai frumos cadou pe care l-am primit vreodată. Colegul meu era și un prieten ideal. În mod sigur nu i-a fost ușor să-și cheltuiască banii strânși cu atâta grijă. Tudor nu era numai generos, ci era și foarte sensibil. Știindu-mă pasionat de armată, alesese să mă ajute pe această cale. Deși revista era destul de greoaie pentru vârsta mea, unele articole erau destul de inteligibile, ca să mă facă să aștept cu nerăbdare numărul următor. Citeam și cărți în domeniu și mă închipuiam deja un mare conducător de armată. Toți colegii de clasă veneau la mine cu diverse postere, luate din diferite reviste din domeniu și îmi făcea plăcere să stau cu ei, să le discutăm. Gândul că ceilalți mă considerau demn de încredere mă făcea să mă simt foarte bine. „Așa deci, Gheorghe”, îmi spuneam într-o zi, „ai găsit în sfârșit ce cauți și ai trecut direct la subiect.” M-am mai răzgândit o dată, însă mult mai târziu, în timpul studenției. Mama nu înceta să-mi atragă atenția asupra atitudinii mele și nu e de mirare că a reușit în cele din urmă să mă îndrepte pe calea cea bună. Era foarte perseverentă când era vorba să-mi formeze caracterul și metoda ei a prins; nu-mi făcea morală. Avea alte metode, mult mai subtile. Știa pe de rost poezii și proverbe pe care mi le recita ori de câte ori avea ocazia. Era un fenomen. Nu găsesc un cuvânt mai potrivit. Avea o poezie preferată, „Nu da vina pe alții”, pe care n-am găsit-o scrisă nicăieri. Ideea era că de fiecare dată se găsesc scuze când nu-ți dai toată osteneala să realizezi ceea ce ți-ai propus. Nimeni nu e vinovat pentru eșecurile altuia. Destinul ți-l faci cu propriile mâini. Totul e să profiți de ocazii atunci când ți se oferă și să porți singur responsabilitatea pentru alegerile pe care le faci. Mama nu m-a slăbit până n-am înțeles pe deplin că, în ultimă instanță, sunt singur răspunzător pentru viața mea; că, dacă voiam să realizez ceva, era timpul să iau frâiele în mâini. N-a trecut mult și notele mele au început să crească simțitor. În clasele a XI-a și a XII-a mă număram, din nou, printre cei mai buni. Revenisem la bunele

obiceiuri. În afară de mama, a mai existat o singură persoană în această perioadă care a lăsat o impresie puternică asupra mea: doamna Nicolau, profesoara de matematică. Mă remarcasem în clasa a IX-a la orele dânzei și îmi spunea multe lucruri suplimentare. Era mândră de mine. Ea a fost cea care m-a învățat să iubesc matematica... și a mai fost cineva: pedagogul Ioniță fost profesor de matematică la "Liceul de matematică-fizică Vasile Roaită". Se zvonea prin internat că într-una din zile, scos din minți până la exasperare, a palmuit directorul liceului și de aceea fusese scos din învățământ. Nu știu ce a văzut omul ăsta la mine, dar pe loc m-a simpatizat și a început să mă ajute foarte mult la matematică. Stăteam nopți întregi în sala de meditații a internatului, iar el când el era de serviciu își petrecea timpul cu mine până dimineața la orele 04.00-05.00. A fost cel dintâi care a realizat lacunele mele din generală în ceea ce privește matematica și după un plan bine întocmit de el, de recapitulare a matematicii din clasele generale, am reușit, ca într-un timp relativ scurt, să ajung la zi cu această materie. La început și-a dat seama de indiferența mea față de această materie; renunțam repede, în loc să mă ambiționez și să lupt. Desigur că vedeam dezamăgirea lui cu privire la mine și, pe atunci, părerea lui conta mai mult decât a mamei. Mi-am dat seama în cele din urmă că, dacă era cineva vinovat de situația mea, acela eram eu. Am început să mă înstrăinez încet, încet de gașca mea. Hainele nu mai contau atât de mult. O dată rezolvată problema hainelor și a atitudinii, s-a îmbunătățit și situația mea la matematică. Nu știu dacă acest om mai trăiește dar sigur a făcut parte din Planul Lui Dumnezeu referitor la mine, pentru că Dumnezeu lucrează prin oameni. Dumnezeu să-l aibă în pază acolo pe unde este.

În liceu, am avut câțiva profesori care au însemnat foarte mult pentru mine: m-au încurajat, mi-au arătat interes, pur și simplu nu mi-au dat voie să renunț. Pe doi dintre ei i-am amintit mai sus. Doamna Fota, profesoara de fizică, era înaltă de 1,75 m, de constituție medie, și purta ochelari. Dacă aș fi văzut-o pe stradă, fără să știu cine era, aș fi spus: „Uite o profesoară de fizică!” Doamna Fota punea mare preț pe aptitudinile mele matematice în înțelegerea fenomenelor fizice; aproape cât de frumoase și interesante sunt interpretările fizice ale formulelor matematice! Mă încuraja, îmi dădea ore suplimentare, mă

însărcina să pregătesc experimente pe care să le prezint celorlalți în clasă și să supraveghez laboratorul. Al doilea profesor pe care l-am admirat era doamna Nicolau, o eminentă profesoară de matematică, ce terminase facultatea cu 10. Era ceva mai scundă, mai tot timpul serioasă, deși, când era vorba de glume, n-o întrecea nimeni. Doamna Nicolau cerea întotdeauna perfecțiunea. Nu era mulțumită cu jumătățile de măsură. Trebuia să fi perfect. Nu era dintre aceia pe care nu-i interesează altceva decât propria materie; mă încuraja întotdeauna să studiez mai departe. Deși mă știa talentat la matematică, îmi spunea:

- Constantinescu, în primul rând studiul. Nu uita ordinea priorităților! Cred că era o atitudine demnă de toată lauda, având în vedere că tocmai ea era profesoara de matematică. Pe lângă calitățile matematice, îi apreciam curajul; era unul dintre puținii profesori care nu se lăsa intimidat de "piliști". Nu suporta nedreptatea.

Îmi vine de multe ori să râd când mă gândesc la „cheia succesului meu”. Nu este altceva decât multă, multă... muncă. Totul a început când pedagogul Ioniță mi-a stabilit norma de o carte-culegere de probleme de matematică pe săptămână. Toată săptămâna așteptam să vină duminica, când intra dânsul de serviciu și toată ziua se reducea la discuții matematice interminabile. Nutream un gând ascuns: să devin și eu ca și dânsul, profesor de matematică. Știam că, pentru a avea o șansă, trebuia să acumulez cunoștințe multe din domeniu, așa că-i dădeam zor cu rezolvarea altor culegeri de matematică, pe care dânsul mi le împrumuta, pentru că din partea mea, slabe șanse să le procur, costau o grămadă de bani.

Cele două profesoare, văzându-mă atât de setos după învățătură, îmi dădeau ore suplimentare și îmi recomandau ce fel de cărți să citesc. Eram bine pregătit la cele două materii amintite mai sus, o singură medie de 9 am avut-o prin clasa a IX-a, în rest numai 10. La celelalte materii, în special la Limba română, luam diferite note, atingând chiar și limita superioară în materie de notare. Limba română... cum să nu-mi aduc aminte de doamna profesoară Ștefănescu Maria, o somitate în domeniu. Cum să nu-mi aduc aminte remarcile ei la adresa mea:

- Constantinescu, eu până la tine nu am întâlnit matematicieni sau fizicieni care să nu stăpânească și Limba română. Măi băiatule “româna” este ca și matematica, este.....

Și nu mințea, avea perfectă dreptate, dar la convingerea asta am ajuns ceva mai târziu, în anii de facultate.

- Măi Constantinescu, măi tu nu ești prost din moment ce la matematică și fizică ai numai medii de 10. Dar cu româna ce se întâmplă?

Oare nu-și dădea seama că la mijloc erau lacunele. Cred că-și dădea seama, dar eram greu de urnit, pentru că eu nu vedeam în fața ochilor decât matematică și fizică. Totuși în timp am ajuns la performanța să iau și nota 10 la română. Când aveam timp, și asta numai în pauzele de lucru de la matematică și fizică, mă repezeam la Biblioteca liceului, de unde împrumutam cărți. Treptat, “subiectul” a început să mă pasioneze. În scurt timp, recunoșteam toate operele celebre și puteam spune în dreptul fiecăreia titlul, autorul și stilul. Dar asta nu era de ajuns pentru că se apropia bacalaureatul, iar eu în continuare aveam mari lipsuri la română... La vârsta la care încă îți permiți să visezi cu ochii deschiși, toate acestea îmi păreau că se unesc într-un univers plin de posibilități și oportunități. Zilele treceau ca orele, lunile ca zilele, însă nu îmi păsa. Eram prins în acest balon lipsit de griji și probleme. Cu trecerea anilor însă, universul a devenit din ce în ce mai mic, iar balonul începea să se dezumfle, odată cu apropierea examenului de bacalaureat.

Bacalaureatul l-am susținut la următoarele materii: matematică, fizică și română. La cele două materii tehnice nu a existat niciun fel de problemă, dar inevitabilul s-a produs... Într-una din zile, când așteptam rezultatul, doamna Stoica, profesoară de română la celelalte clase, mă contactează pe holul liceului și-mi spune entuziasmată:

- Măi Constantinescu ai trecut și la română, greu dar ai luat un 6. După discuții îndelungi, comisia de corectare a ajuns la concluzia că meriți să treci și această materie... De ce nu mi-ai spus până acum că ești băiatul lui Maria? Știi că eu sunt din Modoia și am fost colegă cu mama ta timp de patru ani și ea lua numai locul I la învățătură? Nu a mers mai departe pentru că părinții nu au lăsat-o. Mergi mai departe cu facultatea și să n-o faci de răs pe mama ta, pentru că are toată speranța în tine.

După această întâmplare am amuțit. Pe deoparte eram bucuros că am trecut cu bine peste acest examen al maturității, iar pe de altă parte nu-mi explicam cum această profesoară a aflat atât de multe lucruri despre familia mea... După aceea am aflat de la mama că ea o contactase și îi povestise totul despre mine. Și tot mama m-a informat că doamna profesoară era soția Prim Secretarului Județului Vâlcea.

Acum am aflat că a trecut la cele veșnice și îl rog pe Bunul Dumnezeu, la fiecare Liturghie din duminici, s-o aibă-n pază.

Cel mai frumos lucru care mi s-a întâmplat în liceu au fost prietenii pe care le-am legat și nenumăratele întâmplări prin care am trecut. Cei mai frumoși ani sunt cei din liceu? Da, dar poate nu pentru toți. Mulți spun că perioada facultății e cea mai importantă, cea mai memorabilă și cea în care te definești ca om. Poate e așa, pentru unii. Cu siguranță anii de liceu sunt cei mai frumoși și nu cred că există o perioadă mai frumoasă ca anii de liceu.

Îmi aduc aminte cu plăcere și acum de prima zi de liceu, plină de emoții, oameni noi și profesori necunoscuți. E plăcut să-ți aduci aminte de toate momentele din liceu, chiar și de unele poate mai puțin plăcute. Liceul este legat de atâtea lucruri, încât nu-mi pot da seama care e cel mai important dintre ele. Dacă stau să mă gândesc mai bine, un lucru foarte important care este legat de liceu este timpul. Probabil e cel mai important lucru. Nu îți dai seama cum trece, iar la final, când realizezi cât de repede s-a scurs, parcă ai vrea să dai timpul înapoi și să mai trăiești puțin anii de liceu. Practic, trăiești zilnic o viață monotonă. Te trezești, mergi la școală, stai pe acolo cât stai, mergi la internat, dormi și tot așa în fiecare zi. Însă, acea viață monotonă va deveni o obișnuință, iar după ceva timp în care ne-am acomodat, ne va lipsi și acea viață monotonă. O viață monotonă, dar plină de întâmplări, persoane, zâmbete, nopți nedormite și teste neanunțate.

Toate lucrurile legate de anii de liceu sunt unice și trecătoare. Emoțiile de început, prietenii legate, orele plictisitoare, trezirea grea de dimineață, bilețelele trimise în ore, testele și foșnetul caietelor ascunse în bancă, pauzele mult așteptate, râsetele și convorbirile din timpul orelor, nelipsitele pomele date profesorilor,

copiatul temelor, întârzierea la ore, somnul dulce de la ora de istorie, lacrimi vărsate pentru notele mici, prima oră „adormită”

și ultima oră mult așteptată, schimbul de „opinii” la lucrări, cărți de citit, compuneri de făcut, absențe nemotivate, motivări inventate și mult așteptata zi de duminică. Toate aceste lucruri și întâmplări mi-au rămas mereu niște amintiri plăcute. Amintiri care-mi vor trezi în minte acea imagine plăcută numită - liceu.

Mi-e dor de liceu. Mi-e dor să pierd timpul aiurea și să duc o viață monotonă. Mi-e dor să râd în ore, să aștept cu nerăbdare să sune clopoțelul de pauză, să mă plictisesc la ora de istorie și să mă amuz cu colegul meu de bancă Valentin, când încercam să copiem la o lucrare neanunțată. Mi-e dor de tot, iar dacă aș putea aș da cu cel mai mare drag timpul înapoi să mai trăiesc măcar puțin viața de liceu. Cu toate astea, continuăm să creștem. Nu putem da timpul înapoi, ci putem doar retrăi anumite momente. Liceul va rămâne în trecut, doar o amintire plăcută, sau poate cea mai plăcută.

Liceul m-a ajutat pe parcursul anilor să mă descopăr, să mă cunosc mai bine și să mă maturizez. În liceu mi-am dat seama de dorințele mele și de viitorul pe care mi l-am dorit. Mi-a scos în cale oameni extraordinari și persoane de care îmi aduc aminte toată viață. Mi-a dăruit o mulțime de întâmplări care au devenit amintiri inestimabile. Liceul mi-a oferit tot ceea ce mi-aș fi putut dori. În timpul liceului am profitat la maxim și m-am bucurat de fiecare zi și de fiecare întâmplare.

Fiecare vârstă are frumusețea ei. Mulți își doresc să se maturizeze peste noapte, să ajungă la sfârșitul liceului și să își înceapă viața; dar nu este chiar așa. Este timp destul pentru a fi adult și doar câțiva ani pentru a fi adolescent. Din punctul meu de vedere fiecare clipă ar trebui trăită la maximum. Atâta timp cât ești dispus să îți asumi consecințele faptelor tale, totul este în regulă.

Personal îmi voi aminti cu foarte mare plăcere de anii de liceu: profesorii, colegii, prietenii, petrecerile, realizările, dezamăgirile. Lucrurile petrecute în liceu sunt imposibil de uitat...

Lectura din perioada liceului

De când eram copil, doamna învățătoare și mama mea încercau să mă învețe să citesc, spunând că este un lucru esențial în viață. Nu înțelegeam, la o vârstă atât de fragedă, de ce cititul este atât de important pentru toată lumea. Am început să învăț să citesc mai mult din curiozitate pentru că tot ce mă înconjura, era scris.

Plăcerea cititului era încă un mister pentru mine: toate acele litere greu de descifrat, se amestecau în ochii mei și nu reușeam să descopăr secretul tainic, ascuns bine între paginile cărții... și atunci ce era de făcut? Astfel, începeam să "citesc" prin ochii altcuiva - ai mamei... Iar această aventură am re trăit-o de sute de ori, până când am reușit să îmi ațintesc ochii asupra rândurilor și să ascult povestea direct din vocea literară a autorului... căci o carte este un dar pe care îl poți deschide iar și iar... Abia atunci am putut înțelege că o carte este și un izvor de cunoaștere, de bucurii, ce-ți poate oferi informații despre lume și viață, care te ajută să devii om mare, să descoperi tainele vieții... Odată ce mi-am terminat prima călătorie de unul singur, am devenit oficial un călător în mirifica lume a literelor și a cuvintelor, prima lectură reprezentându-mi pașaportul cu ajutorul căruia am pornit în alte aventuri, una mai palpitantă și mai incitantă decât alta... Căci cartea mi-a fost un univers magic, o lume în așteptare. Când am deschis-o, a dat viață spiritelor ei vrăjite și am început s-o trăiesc. Atunci când ochii mei începeau să descifreze un nou

secret ascuns între paginile ei, mi se putea citi ușor pe chip curiozitatea, fericirea, încântarea...

Rătăceam ca într-un labirint... mă înfundam, rătăceam, dar în final găseam ieșirea. Mi-a devenit cea mai bună prietenă, pentru că o citeam din plăcere, nu din obligație. Căci, până la urmă, cititul era un joc! Dar ce magie, ce mister ascundea?

Ea îmi șoptea, îmi povestea aventuri și peripeții nemaîntâlnite, care puteau avea loc numai între paginile ei magice, aventuri care îmi stârneau sentimente atât de fericire, dar uneori, poate de frică, de tristețe... Mă atrăgea, mă ispitesc și îmi vorbea... Atunci când eroii cărții vorbeau între ei, era ca și când lumea mea reală nu mai exista și mă cufundam în această lume paralelă în care fugeam când aveam chef de o evadare din realitate...

Mi-aduc aminte de momentul când am pus mâna pe prima carte. Încă îmi amintesc cu nostalgie titlu "Basmе". Chiar dacă încă erau ilustrații, scisul era de asemenea prezent. Am răsfoit acea carte de nenumărate ori cu bucurie și mândrie că pot citi. Începusem să tot fac rost de cărți (pentru că familia mea nu poseda bibliotecă). Eram încă destul de mic să realizez cât de important este pe viitor să citesc pentru a-mi îmbogăți vocabularul.

Am început mai mult să citesc de unul singur când tot observam la școală o colegă de clasă (Crina Pănescu) care venea zilnic cu câte-o carte diferită și citea în fiecare pauză. Părea ca și cum în clasă se aflau doar ea și cartea, nimeni altcineva în jurul ei. Eram fascinat cum poate cineva să fie atât de concentrat și prins în întâmplările cărții încât nici măcar zgomotul asurzitor nu o deranja. Acela a fost momentul în care am realizat că a citi trebuie să însemne mai mult decât îmbunătățirea vocabularului.

Ajungeam acasă, motivat să încep să citesc. Alegeam una din cărțile împrumutate de la colegul meu de clasă Gigi Ionescu și începeam... călătoria. Era ca și cum eu trăiam acele întâmplări, simțeam că sunt alături de personaje trăind multitudinea de stări conform cu ce se întâmpla. Înțelesesem acum că cititul îmi oferea posibilitatea de a trăi experiențe pe care poate nu aveam șansa să le trăiesc eu însumi în această viață. Pe lângă asta, îmi oferea cunoștiințe și îmi dezvolta modul de a gândi.

Ajunsesem să iubesc cititul, iubeam să văd puținele cărți pe care le aveam, frumos aranjate pe raft, unele așteptând să fie citite altele stând acolo liniștite deoarece ele fuseseră deja răsfoite și îmi oferiseră poveștile ce cu nerăbdare așteptau să le împărtășească.

A venit și vremea liceului când cartea a jucat un rol foarte important. A fost ca o comoară fără preț, m-a făcut să mă bucur, să râd și să plâng. Cartea mi-a dezvoltat vocabularul și nu numai, m-a făcut să fiu mai bun. Puteam termina liceul foarte bine și fără să citesc, mulți colegi de liceu nu au deschis niciodată nici o carte, iar dacă vroiam să le explic ce pierdeau era la fel cum ai fi explicat unui surd frumusețea muzicii. Lectura din perioada de liceu, m-a ajutat să comunic cu cei din jur, m-a învățat să gândesc, mi-a îmbogățit cunoștințele despre viață și lume, mi-a modelat caracterul. Cel mai sigur prieten, și cel mai bun, mi-a fost cartea. Lectura din timpul liceului mi-a fost, probabil, cea care m-a ajutat cel mai mult în viață. Făcută să-mi lumineze mintea și să-mi încălzească sufletul, cartea mi-a fost purtătoarea peste milenii a înțelepciunii și a cunoașterii umane. Mi-amintesc și acum, cu plăcere, prima mea carte de colorat, aveam vreo cinci anișori. Am rasfoit-o cu mare nerăbdare, imagini după imagini îmi treceau prin fața ochilor. Apoi a urmat faimosul abecedar care m-a învățat să scriu și să citesc. Din liceu, de când am descoperit-o, cartea s-a dovedit a-mi fi un prieten credincios, răbdător, care a avut întotdeauna timp pentru mine.

Nu trecea o zi să nu mă fi întâlnit cu acest prieten fidel, să nu petrecem împreună câteva ore. În fiecare zi când veneam de la școală, cartea mă aștepta nerăbdătoare pe noptiera de la internat să-mi spună noi informații. Dacă mai multe zile la rând nu aveam timp să citesc câteva pagini deveneam trist, iar tristețea era alungată doar de o nouă reîntâlnire cu cartea. Cititul mi-a fost foarte util în viață pentru că mi-a dezvoltat foarte mult personalitatea și mi-a și oferit o cale să mă rup de realitate și să experimentez lumea virtuală.

Acum, vorbesc și scriu mai corect, am un vocabular mai bogat, pot cu o mai mare ușurință să aștern pe hârtie și să transmit prin viu grai gândurile pe care le am. Sunt mândru să am în carte un prieten atât de bun și mă bucur că ne-am cunoscut...

O fire iute la mânia

Perioada de 4 ani cât am fost elev la “Bălcescu”, am fost cazat la internatul Liceului de matematică-fizică “Vasile Roaită” situat în nordul oraşului Rm. Vâlcea. Viaţa de “internist” este o viaţă cu totul aparte şi nu se poate uita. Din anul I până-n anul IV de liceu, am stat în aceeaşi cameră şi cu aceeaşi colegi, jumătate dintre ei fiindu-mi colegi de clasă: Ungureanu Valentin, Tudor Vasile, Pătrăşcan D-tru şi Dumitriu Gheorghe; în clasă eram 5 băieţi şi 20 de fete. Camerele internatului erau destul de spaţioase, conţineau câte opt paturi aşezate simetric faţă de axa de simetrie a camerei, axă ce cădea perpendicular pe holul ce traversa internatul de la un capăt la altul. Aici ne petreceam majoritatea timpului şi era aproape imposibil să nu se ište discuţii între noi, discuţii care de cele mai multe ori denaturau. O astfel de discuţie s-a iscat între mine şi Tudor Vasile, într-una din zile, după ce ne-am întors de la liceu:

- Ai spus o prostie mai mare decât tine! Vocea colegului meu de cameră, Tudor acoperea hărmălaia de pe coridor. Am dat din umeri şi am zis aparent indiferent:

- Ei, şi? Nu voiam să-mi mai aduc aminte. Răspunsul de la ora de matematică fusese penibil.

- Nu-ţi pasă? a adăugat el râzând strident. Ştii ceva? A fost cel mai tâmpit lucru pe care l-am auzit anul acesta.

M-am întors şi l-am măsurat din creştet până-n tălpi. Era mai mare decât mine şi mai solid.

- Ei, lasă, că și tu ai spus destule prostii, am spus ceva mai moale.

- Nu mai spune! Chiar așa?

- Chiar așa. Nu mai ții minte săptămâna trecută când...

Replicile treceau de la unul la altul și în timp ce vocea mea rămânea calmă, a lui devenea tot mai nervoasă. În cele din urmă m-am întors să deschid dulapul. Îmi spuneam că, dacă nu-l mai bag în seamă, se potolește și pleacă. Tocmai mă chinuiam să deschid dulapul când Tudor s-a apropiat de mine și m-a îmbrâncit. M-am împiedicat și mi-am ieșit din fire. În momentul acela am uitat că era mai puternic decât mine. Am uitat și de colegii și de pedagogii Ioniță și Monel care se îmbulzeau pe coridor și m-am năpustit asupra lui cu pumnul pregătit pentru a lovi. L-am lovit exact în frunte. A început să țipe împleticindu-se înapoi, cu sângele șiroindu-i pe față. Și-a dus mâna la frunte și, simțind sângele lipicios, a început să strige ca din gură de șarpe. Cum era de așteptat, Ioniță m-a chemat la el în birou. Mă liniștisem și am încercat să mă scuz.

- A fost din greșeală. Nu l-aș fi lovit dacă nu l-aș fi băgat în seamă. Așa și era. Îmi era rușine. Un viitor ofițer, așa cum mă pretindeam, nu-și pierde cumpătul într-un asemenea hal. Mi-am cerut iertare și de la Tudor și totul s-a terminat cu bine. Și firea mea? Uitasem. Nu eram eu omul care să dea în cap altuia pentru cine știe ce fleac.

După câteva săptămâni, mama, având niște probleme de rezolvat în Vâlcea, mi-a adus o pereche de pantaloni noi. I-am luat în mână, m-am uitat la ei și am dat din cap:

- Și crezi că eu pun așa ceva pe mine? Nici nu mă gândesc. Nu-mi plac.

- Cum adică nu sunt cum trebuie? Mă întrebă ea uimită. Era foarte obosită și n-avea chef de discuții contradictorii, așa că îmi spuse răspicat:

- Ai nevoie de o pereche de pantaloni noi. Îmbracă-i!

- Nu, am țipat. Nu pun pe mine porcăria asta. I-am îndoit pe spătarul scaunului din camera de la internat.

- Nu pot să-i dau înapoi. I-am luat la preț redus, spuse ea calm.

- Nu mă interesează, am strigat eu. Nu-mi plac. Mai bine mor decât să-i îmbrac!

- Am dat mulți bani pe ei, adăugă ea.
- Nu-mi plac! A făcut un pas înainte și-mi spuse:
- Ascultă Gheorghe, în viață nu faci numai ce-ți place.

Simțeam un val de căldură în tot corpul. Poate că știam adevărul, dar refuzam să-l recunosc față de mine însumi. Era o boală, o boală care pusese stăpânire pe mine și mă făcea iresponsabil. O fire iute la mânie. Nu eram un copil rău. Suportam multe, dar, când paharul se umplea, pur și simplu nu mă mai puteam controla. Piatră, cărămidă, băț, nu mai conta. Loveam. Dincolo de orice rațiune. Prietenii care nu mă cunosc de copil cred că exagerez atunci când spun că aveam o fire iute la mânie. Vă voi povesti două întâmplări, ca să vă dați seama că nu exagerez deloc.

Odată, un băiat, Cornea, vecinul meu m-a lovit cu o piatră. Nu mai țin minte cine a început cearta și cum s-a ajuns la bătaie, dar știu că furia mea s-a dezlănțuit din nou. Am alergat de cealaltă parte a șoselei, am ridicat un bolovan și l-am aruncat în capul adversarului. Cum de obicei, nu-mi greșesc ținta, i-am spart nasul.

Al doilea incident s-a petrecut tot la internat. Mă aflu în cameră cu colegul meu Ungureanu Valentin și ascultam un post de radio, când el s-a hotărât brusc să schimbe frecvența.

- Asta e muzică? mă provoacă el.

- E prea bună pentru gusturile tale, am strigat eu înșfăcând aparatul.

- Hai, Ghiță, a început el, tu întotdeauna... Dar n-a apucat să-și termine fraza pentru că în acel moment am devenit din nou sclavul furiei. Am aruncat cu toată puterea spre el cu glastra de flori situată pe pervazul geamului. Aceasta s-a izbit de cataramă. Impactul a fost atât de puternic, încât glastra s-a spart în două. Văzând glastra spartă am simțit că mi se face rău. Era să-l rănesc. Era să-mi rănesc colegul de bancă din liceu! Dacă n-ar fi fost catarama, Valentin ar fi fost în spital acum. El n-a scos nici un cuvânt. Mă privea doar uimit, nevenindu-i să creadă.

- Îmi pare rău, am îngăimat eu. Nu-l puteam privi în ochi. Am luat-o la fugă spre baie. Din fericire, nu era nimeni acolo. M-am repezit și am încuiat ușa, apoi m-am prăbușit pe marginea unei chiuvete. „Era să-l rănesc pe Valentin! Era să-mi rănesc colegul de bancă!” Țineam ochii strânși, dar imaginea nu-mi ieșea din minte: mâna mea, catarama, glastra spartă și fața lui Valentin.

„Asta e nebunie”, am spus în cele din urmă. „Fără îndoială, sunt nebun. Un om normal nu-și rănește prietenul.” Marginea chiuvetei era rece. Mi-am acoperit fața cu mâinile. „La școală mă descurc atât de bine și acum uite ce fac! De la opt ani visez să ajung ofițer al Armatei Române. Cum să ajung ofițer cu un asemenea temperament? Când mă enervez, îmi ies din fire și nu mă mai pot opri. Nu voi ajunge niciodată nimic dacă nu-mi controlez temperamentul.”

Au trecut 20 minute. Liniile verzi și maro de pe linoleum începeau să-mi joace în fața ochilor. Simțeam un rău de la stomac și eram dezgustat de mine însumi. „Nu voi ajunge niciodată nimic, până nu scap de firea asta blestemată!”, am spus cu voce tare. „Dacă Valentin nu avea catarama, era rănit grav acum, iar eu eram exmatriculat din liceu.”

Mă simțeam mizerabil. Cămașa transpirată mi se lipise de spate. Mă uram. Mă uram și mai mult pentru că eram neputincios. De undeva, din străfundurile minții, simțeam un îndemn: „Roagă-te!” Mama mă învățase să mă rog. Deseori, la Biserică, auzeam că Dumnezeu ne ajută dacă Îl rugăm. Luptasem luni întregi să-mi stăpânesc temperamentul, crezând că voi reuși de unul singur. Abia acum mi-am dat seama că era ceva imposibil. Simțeam că nu voi mai putea da ochii cu cineva vreodată. Cum s-o mai privesc în față pe mama? Dar pe Valentin? Nu putea decât să mă urască. Cum să mai aibă încredere în mine? „Doamne”, am murmurat, „ia-mi Tu firea asta, altfel nu voi fi niciodată liber. Cine știe ce voi face mai târziu, dacă acum era să-mi rănesc prietenul!” Aveam câteva noțiuni de psihologie (citeam de-o săptămână Psihologia maselor) și știam că temperamentul face parte din personalitatea omului, ori personalitatea nu se poate schimba. Chiar și astăzi se susține că tot ce putem face este să ne acceptăm limitele și să ne comportăm în consecință. Lacrimile mi se prelingeau printre degete. „Doamne, doar Tu poți să mă schimbi. Tu mă poți elibera de această parte din personalitatea mea. Tu ai promis că, dacă venim la Tine în rugăciune și Îți cerem ceva după voia Ta, ne vei da. Eu cred că poți face această schimbare în mine.” M-am ridicat privind prin fereastra îngustă a băii, implorând încă ajutorul lui Dumnezeu. Nu puteam continua să mă urăsc pentru toate lucrurile rele pe care le făcusem. M-am așezat apoi pe capacul

WC-ului. Vedeam cu ochii minții furia și îmi încleștam pumnii. Dacă nu mă schimbam, eram pierdut. „Săraca mama!”, mă gândeam. „Ea are încredere în mine. Nu știe cât de rău sunt.” Simțeam că mă scufund în întuneric. „Doamne, dacă Tu nu mă ajuți, pe altcineva nu mai am.”

M-am strecurat afară din baie și mi-am luat Biblia. Am deschis-o la cartea Proverbelor și am început să citesc. Am dat chiar peste pasajul în care se spune că cei iuți la mânie își fac singuri necazuri. Buzele mi se mișcau mute în timp ce citeam. Mi se părea că proverbele acestea au fost scrise special pentru mine. Cuvintele mă condamnău, dar îmi dădeau și speranță. După un timp, am simțit o pace interioară. Tremurul mâinilor a încetat și lacrimile mi s-au uscat pe obraji. Ceva se întâmplase în timpul acesta cât am stat în baie. Cred că Dumnezeu mi-a auzit strigătele. Am avut un sentiment de ușurare și ceva îmi spunea că în inima mea se petrecuse o schimbare. Mă simțeam un alt om. Eram un alt om. Într-un târziu, m-am ridicat, am pus Biblia pe marginea chiuvetei și mi-am spălat fața și mâinile, mi-am netezit hainele și am ieșit din baie ca un om renăscut. „Nu mai sunt sclavul furiei. Niciodată. Sunt un om liber!” Din acea zi, după acele minute lungi în care m-am luptat cu mine însumi și am implorat ajutorul lui Dumnezeu, n-am mai avut niciodată în viața mea probleme cu temperamentul.

În acea după-amiază m-am hotărât să citesc în fiecare zi din Biblie. Păstrez și astăzi acest obicei. Cartea Proverbelor și Ecleziastul sunt, bineînțeles, cărțile mele preferate. În fiecare dimineață, primul lucru pe care îl fac este să deschid Biblia și să citesc câteva versete. Nu pot spune decât că a fost un miracol. Prietenii mei psihologi îmi spun deseori că dețin încă în mine un imens potențial de irascibilitate și poate că au dreptate, dar, de la acest incident, nu s-a mai întâmplat niciodată să am accese de furie și nici măcar să-mi pierd cumpătul. Am o capacitate uluitoare de a suporta stresul și zeflemeaua. Cu ajutorul lui Dumnezeu, pot depăși destul de ușor situațiile neplăcute. El m-a ajutat să-mi supun firea mea rebelă, o dată pentru totdeauna. În minutele acelea cât am stat în baie, mi-am dat seama că, dacă reușesc să mă înfurie oamenii, pot face cu mine ce vor. De ce să le permit deci altora să-mi dirijeze viața? Cu timpul, am ajuns să mă amuz pe seama celor care încercau intenționat să mă agaseze - nu

pentru că m-aș crede mai bun, dar îmi place, pur și simplu, să râd în sinea mea de negliobia unor astfel de indivizi. Ei bine, nu mai au nici o putere asupra mea. Sâc! Motivul e clar ca lumina zilei. Începând din acea zi teribilă - n-aveam decât cinsprezece ani ani pe-atunci - credința în Dumnezeu a devenit o trăire sufletească intensă, a ajuns efectiv o parte din mine.

De la cinsprezece ani am început să mă gândesc la viitor. În sfârșit, strădaniile mamei și ale profesorilor erau răsplătite...

Lecții prețioase învățate în 18 ani de viață

La împlinirea majoratului, știam că viața înseamnă bucurie, cunoaștere, momente frumoase petrecute alături de cei dragi și de prieteni și că merită să o prețuiesc astfel la maxim. Am realizat că există întotdeauna un moment de speranță, atunci când credeam că nu mai aveam nicio șansă, că eram pierdut și că eram pe punctul de a-mi rata viața. Nu aveam nimic de câștigat dacă mă prefăceam că sunt altcineva, dacă vroiam să par mai presus decât eram, căci de fiecare dată pierdeam câte puțin din sufletul meu și ajungeam gol pe dinăuntru. Și știam că oamenii apreciază persoanele sincere, deschise, senine, care sunt dispuse să ajute și care sunt cu picioarele pe pământ.

Am învățat lecția iubirii necondiționate. Mi-a luat mult timp să înțeleg că datoria mea era să ofer. Atunci când aveam încredere în mine și în viață, când gândeam pozitiv, atrăgeam către mine doar lucrurile pozitive și oamenii potriviți.

Am învățat să am răbdare, să nu fiu pripit și stresat, căci grăbind lucrurile și făcându-mi viața o alergătură, o cursă, nu aveam nimic de câștigat. Tot ce aveam nevoie venea la mine la mometul potrivit. Nu trebuia decât să am răbdare.

Recunoștința, iertarea, umilința, încrederea și curajul erau calitățile ce mă conduceau la trăirea unei vieți extraordinare, la împlinirea celui mai mare vis. Cultivându-le, puteam realiza tot ceea ce-mi doream în viață.

Nimeni nu mă respecta vreodată mai mult decât o făceam eu, nimeni nu mă iubea vreodată mai mult decât o făceam eu. Iar

iubirea de sine, mi-am dat seama că nu era echivalentă nici pe de parte cu îngâmfarea sau orgoliul, ci că înseamnă recunoștință și prețuire. A mă iubi înseamnă să am respect pentru viața mea, pentru toate lucrurile și persoanele din viața mea.

Puteam învăța de la oricine, de oriunde, în orice clipă. Toți oamenii și lucrurile din viața mea m-au învățat câte ceva. Am învățat că totul e lăsat în lumea asta cu un scop. Eu eram lăsat cu un scop și o misiune, eram aici cu o misiune și cu un destin de împlinit. Îmi dădeam seama că sunt unic, nimeni nu s-a născut vreodată ca mine și nici nu se va naște vreodată.

Indiferent de lumea nebună în care trăiam, oricât de mult alergam după lucruri materiale, faimă, succes, la sfârșitul vieții era un singur lucru care conta: comoara din interior. Ce-am făcut cu ea? Ce-am făcut cu cântecul din interior? L-am cântat sau l-am uitat?

Nu trebuia să arăt nimănui măreția, splendoarea mea și nu trebuia să-mi demonstrez nimănui valoarea. Trebuia să ajung în punctul în care îmi eram suficient mie. Și atunci mă eliberam complet de așteptările celor din jur, atunci îmi cream propriile reguli și principii după care să îmi trăiesc viața. Căci o viață trăită după placul altora era o viață ratată.

Evoluția spirituală, dezvoltarea personală începea atunci când aveam curajul să renunț la prieteni, sau la alte lucruri din viața mea. Nu puteam niciodată evolua stând în casă sau făcând mereu aceleași lucruri. De aceea, era esențial să-mi iau inima în dinți și să-mi încep cu adevărat călătoria.

Mi-am dat seama că eram stăpânul propriei mele vieți și că nimeni nu avea nicio putere asupra mea. Eu singur îmi cream rolurile, eu eram scenaristul și regizorul propriului meu film. Așa că aveam tot dreptul să îmi creez numai roluri bune, indiferent de ce ar spune cei din jur.

Nimănui nu îi păsa de mine atât timp cât nu începeam să mă iubesc și să mă respect. Când eu mă tratam așa cum se cuvine și cei din jur îmi vor răspunde cu aceeași monedă.

Viața nu înseamnă un maraton, o cursă, o luptă în care să mor luptând. Viața înseamnă pace, înseamnă să mă bucur de fiecare moment, să mă prețuiesc pe mine însumi așa cum se cuvine, să am curaj, să nu îmi fie teamă să încerc, căci la urma urmei, toate temerile și îndoielile pierreau într-o clipă în fața morții.

Iar la sfârșitul vieții, când îmi voi aduce aminte de momentele frumoase ale vieții, să am de ce să-mi aduc aminte. Teama că nașterea unei vieți irosite, plină de regrete, așa că mi-am dat seama că nu e cu niciun folos să mă tem.

Atunci când am încredere în mine, în ceea ce fac, când știu că mă împinge înainte o voce din interior și mă ghidează, rezultatele mele vor fi cu siguranță apreciate de către cei din jur, fără să mai fac din asta o obsesie. Toate vor curge de la sine, liniștit...

Nu trebuia decât să am curaj, să încep să tratez altfel viața, cu respect și cu dorința de a trăi, de a a-mi îndeplini visul și voi fi călăuzit printre toate obstacolele precum apa printre pietre. Iar semnele pe care trebuia să le urmez îmi vor fi arătate.

Orice lucru nu începe decât cu un singur pas... Trebuia să am curaj în tot ceea ce fac, să pun suflet și să am sufletul deschis și atunci oameni minunați vor fi alături de mine, armele cele mai puternice vor fi la mine în mână, dar toate acestea când doar am făcut primul pas...

Mi-am dat seama că mai am încă multe de învățat de-a lungul întregii vieți, căci viața nu era altceva decât un proces continuu de învățare. A învăța înseamnă a greși. Iar a greși nu înseamnă nimic altceva decât a-mi trăi viața din plin!

Aceste lecții, învățate în cei 18 ani de viață, m-au marcat și călăuzit spre a deveni ceea ce sunt astăzi...

Viața de student militar

Am fost întotdeauna un luptător, un jucător tenace, nu numai în școlile urmate, dar și, în general, în viața cotidiană. Mi-am jucat până la capăt orice șansă oferită de viață și îmi place să cred și să sper că jocul meu a fost corect, cinstit, fără a afecta pe alții. „O luptă-i viața, deci te luptă”... În toate formele de învățământ, de pregătire urmate, precum și în cariera de ofițer-inginer, am fost în permanență în competiție - dacă nu cu alții, atunci cu mine însămi. Am „tras” de mine cât am putut pentru că am vrut să mă și cunosc. A fost bine, a fost rău? Nu știu! Ce știu, este că nu a fost ușor, dar sunt convins că a meritat acest efort.

Eram în ultima clasă de liceu, se apropia bacalaureatul și învățam cu entuziasm, ca să mă pot înscrie la facultate. Și nu mă puteam hotărî ce facultate să aleg. Pe atunci, credeam că-mi merge totul din plin, din pricina iconiței sfântului Gheorghe, pe care o purtam permanent asupra mea. Examenul de maturitate (bacalaureatul) a fost o adevărată explozie de bucurie. Am aflat rezultatul pe 14 iulie 1984. Sora mea Iana, care era și ea în clasa a X-a la același liceu, Liceul de Matematică-Fizică “Nicolae Bălcescu” din Vâlcea, mi-a făcut fotografii în două poziții. Încă țin foarte bine minte discuțiile pe care le aveam în clasa a XII-a vis-a-vis de subiectul admiterii la facultate. Toți colegii mei păreau mai bine informați decât mine și aveam impresia că sunt singurul din clasă care nu știe unde ar trebui să dea admitere. Și, într-adevăr, nu știam absolut nimic despre admiterea la facultate sau despre viața de student propriu-zisă.

Când eram mic îmi doream să devin ofițer. Mă pricepeam destul de bine la a primi și a da ordine, îmi plăcea disciplina și instrucția, așa că bifam câteva dintre caracteristicile unui bun militar. Știam de la bun început că niciodată nu voi deveni doctor și asta pentru că de fiecare dată când vizionam un film, la scene care implicau sânge, seringi sau pumni în gură eu îmi puneam mâinile la ochi. În orice caz, un lucru era cert: medicina era tăiată de pe listă.

Printre facultățile la modă, în vremea aceea, se număra ASE-ul. Toată lumea dădea la ASE. În ceea ce mă privea, îmi era foarte clar: nu mă pricepeam la economie politică, deci facultatea era tăiată de pe listă. Nu ASE (să nu credeți că aveam ceva cu această facultate, doar că nu mă împăcam eu bine cu economia).

La Litere știam clar că nu am șanse, pentru că profesoara de română din liceu, d-na Maria Ștefănescu își spunea de multe ori părerea ei față de interesul meu pentru această disciplină și chiar m-a pedepsit cu un trei atunci când încercam să explic, gesticulând, despre vreo operă, pe care nu mi-o amintesc. Îmi spunea hotărât și sacadat: "Trei pentru gesticulat!". Pentru că în opinia ei, un om care gesticulează nu este în stare să se exprime prin cuvinte și mare dreptate avea!

Apoi urma Politehnica, dar ce să caut acolo pentru că eram paralel atât cu tehnologia cât și cu rezistența materialelor. Deci clar încă o facultate tăiată de pe listă.

Și pentru că nu am vrut să dau la o facultate doar de dragul de a o face, am început să mă focalizez asupra a ceea ce îmi plăcea să fac și care erau abilitățile mele ce mă caracterizau cel mai bine și cu care, evident, mă puteam mândri.

Nu vreau să mă laud dar mereu am doborât pe cei cu calități mult mai puternice decât ale mele. Mă uitam în fiecare dimineață în oglindă și-mi spuneam: POT! Pot să fac absolut ce vreau, trebuie doar să am încredere în mine. Îmi luam inima în dinți și îmi promiteam că voi fi cel mai bun. Aproape deveneam ceea ce gândeam. Așa că gândeam că sunt un tip care va obține, nu care poate să obțină, care va face, nu care poate face și care va fi! Știam că fără încredere în mine, nu prea ajungeam să-mi îndeplinesc scopurile și visele.

Înainte să îmi aleg facultatea mi-am făcut o analiză interioară: Care sunt abilitățile mele? “Cunoaște-te pe tine însuți”, după cum bine zicea Aristotel.

Diriginta mea de la liceu totdeauna, la ora de dirigiență, ne stresa cu ideea “că trebuie să îți oferi ocazia din când în când să greșești”. Da, ați auzit bine! Niciodată nu o să ajungi editor din prima, sau manager într-o instituție, dacă printre pașii care te duc către acea funcție nu s-a numărat greșeala. Altfel, nu poți învăța. E normal, suntem oameni și printre caracteristicile noastre se numără capacitatea de a greși. Însă, greșeala poate fi fatală dacă nu înveți din ea. Nimeni nu te va lăsa din prima să faci o operație la care ai visat de când erai mic. Trebuie să faci lucruri mai mici, pentru a le construi pe cele mari.

Ideea asta mi-a rămas întipărită în minte pentru tot restul vieții. Orgoliul din mine rar mă lăsa să arăt celorlalți că greșeam. Nu voiam să greșesc. Dar acum realizez că nu aș fi ajuns niciodată ceea ce sunt, dacă nu învățam din greșeli. Și, mai mult, nu îmi pare rău de nicio greșeală pe care am făcut-o, căci toate mi-au oferit o încredere mult mai mare și m-au învățat ceea ce cărțile nu îmi spusese niciodată.

De multe ori îi lăsăm pe alții să ia decizii în viața noastră. De multe ori ne lăsăm acaparați de părerile celorlalți și mânați de sfaturile lor. Nu este greșit, dar ce trebuie să știm din asta este că orice decizie pe care o facem are consecințe, pe care doar noi le suportăm, nu și ceilalți. Este așa de ușor să dai sfaturi, dar nu totdeauna aceste sfaturi sunt bune.

Am coștientizat la timp faptul că sunt singurul care știe secretul despre mine. Eram singurul care mergeam pe drumul meu, singurul care suporta consecințele alegerilor pe care le voi face.

Am învățat la timp să mă focalizez pe ceea ce eram eu, nu pe ceea ce vroiau ceilalți de la mine. Nu lăsam părerile celorlalți să îmi spună că nu pot face ceea ce mi-aș fi dorit toată viața. Și, cel mai important, plecam totdeauna de la ideea că “niciodată nu este prea târziu să fac ceea ce îmi doresc!”.

Atunci când mi-am ales facultatea, m-am focalizat pe abilitățile mele. Nu vorbeam mult, îmi plăcea să scriu, nu pentru alții ci pentru mine, mă delectam cu lectura, nu eram mult prea curios și mă caracterizta răbdarea, chiar făceam analiza multor

războaie care au schimbat cursul istoriei. Ei bine, asta bătea către profilul unui militar de carieră, dar numai bătea...

Într-un sfârșit printr-o analiză făcută la sânge, mai mult din necesitate decât din convingere, am decis să devin student la Academia Tehnică Militară (ATM) din București, Secția inginerii Artilerie și Rachete. Nu pentru că acolo aș fi simțit eu că mi-e locul, ci mai mult pentru că am crezut că un inginer militar are locul de muncă asigurat.. Am reușit ce mi-am propus, devenind astfel student la Academia Tehnică Militară. Carnetul meu de student militar are o fotografie cu un copil slăbuț îmbrăcat militar, cu ochi arzători și mari, cu o anume mirare în ei, cu o frunte înaltă și netedă și o mustață în devenire.

În timpul cursurilor am realizat, pur și simplu, că locul meu era acolo și aș putea să scriu pagini întregi despre acest sentiment, dacă spațiul mi-ar permite-o.

La vremea respectivă, nu știam nimic concret despre cursurile sau profesorii facultății, dar asta nu m-a împiedicat să privesc această facultate ca pe un fel de colac de salvare, locul unde aș avea șanse reale să mă integrez. Unul din primele lucruri pe care le-am observat încă din timpul admiterii a fost că toată lumea era... amabilă. Poate că nu înseamnă mult pentru voi, dar pentru mine a fost un semn al intrării într-un spațiu civilizator.

Un al doilea lucru pe care l-a observat proaspătul student militar au fost scările... scările facultății. Munți de scări. Nu conta unde trebuia să ajungi în facultatea, puteai fii sigur că o să trebuiască să urci până acolo. Și dacă la început gâfâiam până ajungeam la etajul trei și mai mult mă târâm până la patru, azi am căpătat suficient antrenament încât să pot urcă un versant de munte fără mari probleme.

Cum erau cursurile și profesorii de la ATM? În experiența mea de la liceu, profesorii erau deschiși. Deschiși la întrebări pe marginea subiectului, deschiși la critici și contraargumente, atât timp cât erau bine formulate. Seminarile era locul în care mă puteam duela cu profesorul în argumente, fără să-mi fie frică că mă voi trezi cu o notă mai mică la examen.

M-au învățat să privesc critic lumea în care trăiesc și să găsesc explicații concrete la probleme ce inițial păreau prea vagi sau prea complicate.

Mi-era clar că această facultate nu era pentru oricine. Era o facultate deschisă, care îți permitea să-ți modelezi mai departe viitorul așa cum puteai și așa cum credeai de cuviință.

Eu am fost conștient încă de la început că viața de militar asigura un mijloc sigur de trai, dar am vrut să știu, să înțeleg mai multe și asta pentru dezvoltarea mea personală în primul rând. În ceea ce privește viitorul, nu puteam să fac predicții, dar nici nu îmi făceam griji, pe premisele deja enunțate mai sus. Niciodată nu am regretat alegerea mea, pe care o privesc ca fiind prima alegere sinceră.

Am reactualizat și remodelat în timp, în existența și profesiunea mea unele dintre temeliile și permanențele insufflate de către dascălii și militarii din Academiei Tehnice Militare: seriozitatea, continuitatea și tenacitatea în pregătire. Dorința de a citi în permanență, de a-mi îmbogăți cunoștințele. Preocuparea asupra lucrului bine făcut. Domeniile în care am lucrat, îndeosebi în cel al armamentului și munițiilor (am lucrat aproape 20 de ani!), nu iartă pe nimeni. Trebuie să fii la zi cu noutățile tehnice din armată, pentru a fi în măsură să previi accidente. Dealtfel la noi în facultate era o vorbă: “În meseria noastră dacă se greșește, se greșește o singură dată, pentru că a doua oară nu mai are cine să greșească”. Și era logic, pentru că, noi specialiștii, lucram cu tot felul de substanțe explozive, unele dintre ele foarte sensibile.

Amintirile legate de „poarta vieții” (așa aș numi acest lăcaș de învățământ) sunt foarte multe și frumoase. Îmi este greu să mă opresc doar la una. Cum pot să uit prima învoire în oraș, sau prima ședință de tragere cu faimosul pistol-mitralieră Kalașnikov? Ori bătaia cu perne în dormitor, sau cât de caraghioși am fost la prima defilare de la deschiderea anului întâi? Cum mi-aș putea permite să uit orele de balistică interioară și exterioară, de fizica explozivilor, de armament de infaterie, de armament de artilerie, de rachete etc? Ori primul “salt”, atât de regulamentar executat peste gardul facultății, că ne-ar fi invidiat până și profesorul de sport și comandantul, pentru că la orele dâșilor nu prea reușeam asemenea performanțe! Să vă mai spun și despre prima bere băută cu colegii la cârciuma Chirigiu? Servitul gustării era un adevărat circ... Nu mai vorbesc de curățenia pe sectoare, de frunzele măturate pe aleea fără sfârșit.

Eram totuși într-o facultate militară, este adevărat de adolescenți, dar eram la Armată... Sunt și multe întâmplări din timpul „ATM-ului” prin care nu aș vrea să mai trec, ori să le retrăiesc. Acum, la atâția ani distanță, să n-o luăm așa în tragic! V-am spus că mie mi-a plăcut viața de militar. Dacă nu-mi plăcea, părăseam în pas alergător “domeniul kaki”. Nu înseamnă însă că nu au fost și momente neplăcute, dar ține de capacitatea fiecăruia de a depăși asemenea momente. Sincer, nu mi-au plăcut orele de pregătire militară generală! E adevărat că aveam doar două ore pe săptămână. Nu am agreat niciodată profesorii, ori comandantii, care au inspirat teamă studenților ori subordonaților. Nu le contest pregătirea profesională, ci modul de a se comporta, de fi manager al domeniului. Nu pot să uit că la orele de pregătire militară generală acționam după principiul „crucirii”: când întrebau profesorii, mă cruceam eu; când răspundeam eu, se cruceau profesorii !

Academia Tehnică Militară mi-a oferit un mediu educativ diferit de facultățile civile, care a constat în disciplină, străduință, muncă individuală, precum și un grad important de muncă în echipă. În viața militară, două dintre cele mai importante caracteristici pe care mi le-am însușit, au fost sentimentul de apartenență la un grup și lucrul în echipă. De la un inginer militar se așteapta o bună pregătire, să fie ascultător și să acționeze cu un înalt grad de profesionalism.

Anii petrecuți în armată m-au convins de ceea ce înainte eu doar bănuiam: că este nevoie ca ofițerul să aibă o pregătire multidisciplinară, nu doar de specialitate, să vizeze domeniile politico-militar, literar, socio-stiințific, istorico-geografic, psihopedagogic. Nu mai vorbim de informatică și de limbi străine. Acum sunt convins că pregătirea aceasta trebuie însă începută încă din liceu, pentru că nu se poate realiza peste noapte.

Am terminat Academia Tehnică Militară în 1989. Am revenit în Academie pentru prima dată în 2001, pentru o zi, în vederea rezolvării unor probleme de serviciu. Din 2001 am fost mai des în vizită, cu diverse probleme de serviciu. De fiecare dată, și nu o spun din politețe, am revenit cu plăcere. Aici am petrecut cei mai frumoși ani și trebuie să recunosc faptul că perioada petrecută în Academie a influențat destul de mult devenirea mea.

Se spune că din sufletul de absolvent, o părtică însemnată rămâne în inima celui instituit absolvent. Am discutat adeseori cu absolvenți de Academie Tehnică Militară despre semnificația perioadei din facultate. Cu foarte, foarte puține excepții se poate spune că într-adevăr ceva din noi, din sufletul nostru a rămas acolo.

Ce poate fi mai frumos ca atunci când, peste ani fără ranchiună, fără prejudecăți, fără resentimente rechemi din trecut și cele bune și cele mai puțin plăcute!

Acum fiind "tânăr pensionar", uitându-mă pe multele fotografii făcute în perioada ATM-ului, revăd chipuri și locuri cunoscute, revăd foștii mei colegi.

Ce înseamnă acum pentru mine „Academia Tehnică Militară”? În primul rând, încredere și speranță pentru schimbul de mâine. Înseamnă locul unde se pregătesc și se formează ofițerii-ingineri de mâine, unde se predă tehnica Armatei Române, unde se dă startul pentru cultura generală a viitorului profesionist care, deși acum nu prea știe despre ce e vorba, va trebui să acționeze cu resursele umane, cu mijloacele și fondurile puse la dispoziție pentru atingerea obiectivelor de interoperabilitate cu forțele și echipamentele NATO. Este locul unde se formează adevăratele convingeri și caractere militare. Cam așa văd eu acum rolul Academiei Tehnice Militare.

E bine, e rău ? Cine știe? Viața o va demonstra...

Prima sesiune din facultate

Așa cum am afirmat mai sus, greu m-am decis ce facultate să fregventez. Într-un final, lista mea se redusese la două nume: Academia Tehnică Militară și Facultatea de Matematică din cadrul Universității București. Ambele erau facultăți de elită, ceea ce făcea ca alegerea să fie și mai grea. Poate părea ciudat, dar ceea ce m-a determinat să fac alegerea definitivă a fost o emisiune de la televizor. Într-o seară de duminică, la televizor se derula emisiunea - De Strajă Patriei. Din momentul acela n-am mai stat pe gânduri. „Voi merge la Academia Tehnică Militară!”, mi-am zis. Peste o lună eram admis în urma examenului de admitere, de pe locul trei, la Facultatea de Artilerie și Rachete, specializarea ingineri. Vestea ar fi trebuit să mă umple de bucurie, în schimb eu am primit-o cu mult calm și nu fără o oarecare aroganță (doar reușisem tot ce-mi propusesem!). Căminul studentesc al Academiei Tehnice Militare era un vis. Din sufrageria cu șemineu și rafturi pentru cărți, zidite în perete, intrai în dormitoarele care dădeau căminului un aer liniștit. Fiecare apartament era ocupat de doi sau trei studenți. Colindam facultatea, admirând clădirile gotice care cândva aparțineau Facultății de Teologie „Iustinian”. „Reduta” mă aștepta s-o cuceresc. Și de ce nu? Cu inteligența mea... După o săptămână însă nu mai eram la fel de convins de superioritatea mea intelectuală. Aici toți erau inteligenți, talentați, receptivi, la modul superlativ. Academia Tehnică Militară era o adevărată provocare; lucram și învățam alături de zece studenți eminenți (în anul 1985 facultatea a scos la concurs doar 10 locuri,

iar concurența a fost acerbă: circa 20 candidați pe un loc) și nu mai eram ceva deosebit. Toți cei alături de care învățam erau la fel, dacă nu și mai buni. Părea că timpul meu de glorie (din liceu) apusese.

Într-o zi, în timp ce stăteam la masă cu câțiva colegi, am ajuns, din vorbă în vorbă, la notele de la bacalaureat. Eu tăceam chitic, ca nu cumva să fiu luat la întrebări. Îmi cam pierise cheful de vorbă. A fost prima dată când m-am gândit că s-ar putea să nu fiu chiar atât de inteligent cum crezusem și înfumurării mele i-au cam căzut cornițele. Totuși, nu m-am impacientat prea tare.

N-aveam decât să le demonstrez că nici eu nu eram mai prejos; notele aveau să o dovedească. Curând am fost nevoit să descopăr că studiul la Academia Tehnică Militară nu semăna deloc cu ce fusesem eu obișnuit la liceu. Profesorii ne pretindeau să învățăm materia pe măsură ce ne-o preda și dacă vroiai să nu rămâi pe dinafară, n-aveai încotro. În liceu mă strecurasem printre materii învățând numai ce-mi plăcea și tocind restul cu câteva zile înainte de teze. Acum nu mai mergea. Cu fiecare zi rămâneam tot mai mult în urmă, mai ales la fizica explozivilor. Nu-mi dau seama de ce nu învățam. Desigur că aș fi putut înșira o mulțime de scuze, dar motivul principal era că în laboratorul de fizică a explozivilor, care era situat la Clinceni, undeva în Fortul ce înconjura Bucureștiul, eram cu totul străin de ce se petrecea în jurul meu. Mai dureros era că se apropiau examenele de semestru și eu nu eram pregătit deloc. Ziua dinaintea examenului de fizică m-a găsit rătăcind prin parcul facultății, galben de frică. Eram sigur că voi cădea cu brio la fizică și nu aveam absolut nici o scuză. Îmi târam picioarele răscolind frunzele de toamnă căzute pe marginea aleii. Jocul de lumini și umbre de pe zidurile acoperite cu iederă părea să-mi facă în ciudă; până și frumusețea acelei zile de toamnă mi se părea disprețuitoare. Eram un ratat. Nu aveam nici cea mai mică șansă să trec la chimie. „Eminentul din Bălcescu” și-a dat repede seama ce înseamnă acest lucru: poate chiar eliminarea din facultate. Mi-au revenit în minte scene din clasa a V-a. Deși trecuseră mulți ani de atunci, vocile îmi răsunau foarte clar în minte. Ce caut eu de fapt la Academia Tehnică Militară? Era o întrebare îndreptățită pe care n-o puteam ocoli. Oare cine îmi închipui că sunt? Nu sunt decât un amărât de la țară. Ce caut eu printre atâtea capete luminate? Am zvârlit cu

piciorul o piatră în iarba arsă. „Termină odată!”, mi-am zis. „Lasă lucrurile așa cum sunt, nu le complica și mai rău!”. Încercam să-mi amintesc încurajările profesorilor de la liceu: „Constantinescu, tu ești un băiat inteligent și vei ajunge departe în viață!”. Prin negura gândurilor, o auzeam pe mama: „Gheorghe mamă, dacă vrei, poți; chiar mai bine decât alții. Eu am încredere în tine!” Am făcut drum întors printre clădirile înalte. Un lucru era clar: trebuia să învăț. Acum! „Nu te mai gândi la decepții!, îmi repetam. Poate reușești să mai repari ceva. ”Priveam siluetele frunzelor care se desprindeau din copaci pe fondul cerului roșiatic de toamnă. Îndoielile păreau să înăbușe din nou plătându licărire de speranță. Așa cum se întâmplă de obicei, în ultimă instanță am apelat la Dumnezeu. „Am nevoie de ajutor”, m-am rugat, „Ști Doamne că mi-am dorit dintotdeauna să ajung ofițer. Am crezut că era și voia Ta. Toată viața am muncit numai pentru asta. Să fi fost totul în zadar? Dacă nu reușesc la fizică, trebuie să mă gândesc la altceva. Ajută-mă cel puțin să găsesc altceva.” Ajuns în cameră, m-am trântit în pat epuizat de atâta încordare și am rămas cufundat în întuneric. Zgomotele serii ajungeau până la mine în liniștea camerei: mașini trecând încoace și-ncolo, studenți povestind în parc, sub fereastra mea, frunze foșnind în bătaia vântului, liniște... Iar eu, un puști înalt și deșirat, stăteam acolo cu capul în mâini. Prea târziu... Din situația în care mă găseam nu exista nici o cale de ieșire. Într-un târziu am aprins becul și am început să mă plimb prin cameră încoace și-ncolo repetând: „Bun, cad la fizică, n-ajung ofițer-inginer. Ce fac?” Nu mă puteam gândi la nicio altă meserie. Pedagogie? Economie? Nu, mulțumesc. Mă agățam disperat de Dumnezeu: „Arată-mi Doamne ce să aleg sau fă o minune și ajută-mă să trec la fizică!”. După ce am terminat rugăciunea m-am liniștit, deși nu aveam încă nici un răspuns. Dumnezeu nu-mi trimisese nici o viziune, dar ceva îmi spunea că totul avea să se termine în favoarea mea. Îmi puneam toate speranțele în bunul obicei al profesorilor de fizică (cel puțin a celor de la liceu) de a da o ultimă șansă celor amenințați cu repetenția. Dacă aceștia reușeau să treacă la examenul final, li se iertau toate „păcatele” din timpul trimestrului. Se făcuse ora zece și eram foarte obosit. Am dat neîncrezător din cap la gândul că mai puteam recupera ceva până dimineața. „Încearcă, hai, fă un efort!”, am spus apoi cu voce tare. „Fă tot ce se mai poate face!”

Următoarele două ore le-am petrecut cu nasul în cartea de fizica explozivilor, tocind formule și ecuații. Indiferent de ce avea să se întâmple la examen, eram hotărât să dau totul din mine, să fie măcar o înfrângere demnă. În timp ce mâzgăleam formule după formule și mă chinuiam să tocesc ceva ce nu înțelegeam, îmi devenea din ce în ce mai clar faptul că aveam să-mi ratez examenul. Cursul în sine nu fusese deloc greu. Adevăratul motiv era că, în ciuda succeselor mele din liceu, eu nu eram obișnuit să învăț sistematic; în timpul semestrului trăgeam de timp și înainte de examen învățam repede, repede ce apucam. Se făcuse miezul nopții. Literele începeau să se estompeze, memoria refuza să mai acumuleze ceva. M-am trântit pe pat murmurând: „Doamne, îmi pare rău. Iartă-mă că Te-am dezamăgit!”. Apoi am adormit. Am avut un vis ciudat. Dimineața îmi era atât de viu în minte, încât nu mai știam dacă fusese numai vis sau se întâmplase aievea. Se făcea că stăteam singur în cabinetul de fizică. Deodată, ușa se deschise lăsând să intre un personaj nebulos care se îndreptă spre tablă și începu să rezolve probleme. Eu îmi luam de zor notițe. Când m-am trezit, mi-am amintit majoritatea problemelor și le-am scris repede să nu-mi scape din memorie. Rezolvările le-am mai uitat, dar aveam cel puțin textul și le puteam căuta. Am căutat o explicație apelând la cele câteva noțiuni de psihologie pe care le aveam și mi-am zis că problemele nerezolvate, care m-au preocupat atât de intens în timpul zilei, trebuie să se fi proiectat prin subconștient în planul visului. M-am îmbrăcat, am mâncat ceva în grabă și m-am îndreptat spre cabinetul de fizică cu un sentiment de resemnare. Nu știam dacă ceea ce învățasem era suficient ca să trec, dar de un lucru eram sigur: de atâta încordare și zbucium, puteam da chix. În sala de fizică, ochii ți se opreau în primul rând asupra celor două table postate în față pe un pedestal. Alături se aflau o catedră și o măsuță pentru experimente. Zgomotul pașilor se spărgea izbindu-se de pereții sălii... În cele din urmă, și-au făcut apariția și profesorul, col. ing. Bodin împreună cu asistentul său, cpt. ing. Orban și începură să ne împartă subiectele fără prea multă vorbă. Le urmăream mișcările grăbite. Împărțeau foile cu subiecte în dreapta și-n stânga, sub privirile încordate ale celor zece studenți care așteptau. Așteptam și eu, cam absent, ce-i drept, urmărind cum razele soarelui pătrundeau prin ferestrele mici și se reflectau pe

peretele opus. Păcat de așa frumusețe de toamnă... Într-un târziu, am primit și eu subiectele și m-am repezi să le citesc. Primul lucru care mi-a venit în minte a fost coloana sonoră de la „Zona crepusculară”. Aveam senzația că pășisem pe acel tărâm dintre vis și realitate. Am răsfoit precipitat foile cu subiecte. Îmi râdea inima în mine văzând că bănuielele se adevăresc: erau exact aceleași probleme pe care fantasma visului meu le scrisese pe tablă. De pe prima pagină știam toate răspunsurile. Nu puteam scrie cât de repede aș fi vrut. Am întors pagina. Din nou o problemă cunoscută. Nu-mi venea să cred, dar n-aveam timp de căutat explicații. Scriam repede, repede, de frică să nu-mi scape ceva. Către sfârșitul testului, când visul începuse să mi se șteargă din memorie, nu mai găseam rezolvările. Era însă suficient. Reușisem! „Doamne, ai făcut o minune!”, am murmurat părăsind sala. „Iar eu ți-am promis că nu Te voi mai pune niciodată într-o asemenea situație.” Am hoinărit prin facultate mai bine de o oră. Eram fericit și totuși simțeam nevoia să fiu singur. Trebuia să-mi fac ordine printre gânduri. De când mă știu, nu mi se întâmplase să am un astfel de vis și nici nu auzisem de așa ceva până atunci. Mă depășea, cu toate cunoștințele mele în materie de psihologie. Singura explicație pe care mi-o puteam da, mă lăsa un moment fără respirație. Părea umilă în simplitatea ei. Dintr-un motiv greu de înțeles, Dumnezeu Universului, care ține în mâini Galaxiile, a găsit cu cale să coboare într-o cameră de cămin de pe Pământ, lângă un provincial descurajat care visa să ajungă ofițer. A trebuit să respir adânc de mai multe ori, când am realizat prin ce trecusem. Mi-au venit în minte cazuri asemănătoare relatate în Biblie. Nu se întâmplase prea des ca Dumnezeu să dea răspunsuri concrete poporului Său și iată că acum o făcea pentru mine. Mă iertase și venise să mă mângâie cu o minune. „Acum știu sigur că e și voia Ta să ajung ofițer”, l-am spus. „Promit să fac tot ce îmi stă în putință și promit că... n-o să se mai întâmple!”. Această experiență mi-a spulberat toate îndoielile și mai presus de toate, m-a convins că Dumnezeu avea un plan special cu mine. Ceva îmi spunea că mă aflam pe drumul cel bun, pe drumul ales de Dumnezeu. Când se afișară rezultatele la fizica explozivilor, Gheorghe Constantinescu se afla printre primii, cu nota 9...

Întâmplări din timpul facultății

Cred foarte mult în puterea momentului și în valoarea unei întâlniri. Și mai cred că viața noastră începe și se compune din întâlniri importante și decizii mari. Cred că există întâlniri care-ți schimbă viața. Nu neapărat prin măreția omului pe care-l întâlnești, ci prin dispoziția ta de a înțelege momentul.

Era în vara anului 1986 când întâlnirea cu o fată, la Balul Bobocilor organizat de Academia Tehnică Militară, mi-a fost ca un punct de inflexiune în drumul vieții mele:

- Numele meu e Luminița Busuioceanu, dar toți îmi spun Lumy. O priveam uluit, fascinat de zâmbetul ei.

- Îmi pare bine, a fost tot ce am reușit să articulez. Se număra printre nou-veniții pe care i-am întâmpinat în acea zi la sala de mese a Academiei. Academia Tehnică Militară organizase un program pentru a le facilita bobocilor integrarea, motiv pentru care venisem și eu împreună cu alți câțiva „veterani” să-i întâmpin pe studenții din anul I. Ideea mi se părea strălucită, gândindu-mă cât de bine îmi prinseseră și mie relațiile la început. Luminița era o fată foarte drăguță. Când am văzut-o, primul meu gând a fost: „Uite o fată simpatică!”. În jurul ei plutea ceva care te fermeca. Vorbea cu unul și cu altul, împărțind zâmbete în stânga și în dreapta; mă simțeam pur și simplu bine în prezența ei. Avea 1,75 m, deci era ceva mai scundă decât mine. Ceea ce m-a captivat cel mai mult la ea a fost temperamentul, firea ei foarte deschisă, probabil pentru că eu eram mai tăcut și circumspect. Prietenii comuni din facultate mă tachinau:

- George, ce-ai zice să-i dai o întâlnire lui Luminița?

Ulterior am aflat că și prietenele ei îi spuneau cam aceleași lucruri:

- Cum ți se pare George? V-ați potrivit de minune.

Deși eram în anul II când am întâlnit-o, nu eram deloc pregătit pentru o relație. Cu buzunarele mele prin care bătea vântul și ideea fixă de a deveni ofițer-inginer, idee care presupunea ani și ani de studiu, dragostea era ultimul lucru la care m-aș fi gândit. Ajunsesem prea departe ca să mă las distras de o aventură și mai era ceva... eram atât de timid! Mai ieșeam în oraș cu grupul meu de prieteni și mai fixam din când în când câte o întâlnire, dar nu avusesem niciodată o relație sănătoasă, nici măcar în faza de proiect. Am început școala. O vedeam din când în când pe Luminița. Am aflat de la ea că este din Grădiștea Vâlcii și că este în anul IV la Liceul de muzică "Dinu Lipați", liceu vecin facultății noastre, pe Bulevardul George Coșbuc. Trebuia să-mi dau seama de asta, deoarece era dominată de o sensibilitate pe care numai muzicienii o posedă.

Auzind-o, cum vorbește îmi spuneam: „Fata asta trebuie să fie foarte isteță”. Așa și era. Și mai surprins am fost să aflu că era violonistă în orchestra simfonică a liceului, poziție la care nu ajungea oricine. În orchestră cântau numai elevii-muzicieni de elită. Pe măsură ce timpul trecea, aflu lucruri tot mai interesante despre Luminița. Când ne întâlneam după orele de cursuri, pentru că aproape zilnic băteam Parcul Carol, muzica era principalul nostru subiect de discuție. Deși ne întâlneam destul de des, eram doar prieteni. Să fi fost oare atât de cufundat în cărțile mele, încât să nu-mi dau seama ce simțeam pentru talentata mea prietenă, sau mi-era teamă să recunosc față de mine însumi ce sentimente nutream? Era nelipsită la spectacolele de la Operă și Operetă. Mă invita de multe ori s-o însoțesc. Într-o zi, la finalul unui spectacol de la Operă, i-am zis:

- Uite la ce m-am gândit, i-am spus. Tot ești tu talentată la muzică. Ce-ai zice dacă ai urma cursurile Conservatorului? N-a stat prea mult pe gânduri.

- Bineînțeles, dacă tu îmi recomanzi asta, încerc cu plăcere.

Am ezitat un moment. Uitasem un amănunt.

- Crezi că te poți descurca? Aici se dau subiecte destul de grele.

- Cu puțin exercițiu, pot intra.

Cu prima ocazie când am mers la ea în internat, m-a invitat politicos să iau loc pe scaun și mi-a cântat la un pian, care era al unei colege și era instalat într-un colț al camerei. Am fost încântat: Luminița se instalase la pian începând să cânte. După părerea mea, cânta destul de bine, dar se vedea că pianul nu era punctul ei forte. La vioară ar fi putut cânta orice piesă la prima vedere, în schimb la pian nu mai exersase probabil de mult.

A venit și timpul examenului de admitere la Conservator, pe care l-a absolvit cu zece. Mi-era teamă să n-o pierd, mă atașasem mult de ea. Întâlnirile noastre de după cursuri au devenit în curând un obicei. Ne plimbam prin parcuri, prin oraș, și fregventam și mai des Opera, Opereta și Teatrul Național. Pot afirma fără să greșesc că ea “m-a scos în lume”. Eram îndrăgostit. Numai noi doi. Au fost niște clipe de neuitat. Petreceam mult timp împreună. Mi-am dat seama că țineam la ea așa cum nu ținusem la nici o altă fată. Mi-amintesc de primul nostru sărut. Eram doi copii naivi care nu prea aveau habar ce însemna să fixezi o întâlnire sau să înfiripezi o idilă. Un lucru știam însă amândoi: ne iubeam. De atunci, am fost nedespărțiți. Relația noastră nu m-a distras de la studiu, ci dimpotrivă. Având-o pe Luminița alături, eram și mai hotărât să termin cu brio facultatea și să intru și la Facultatea de matematică. Iubeam mult matematica, lucram zilnic și simțeam că pot da mult mai mult acestui domeniu. Îmi amintesc cum în anul II am participat la concursul de matematică “Traian Lalescu”, concurs la care participau studenți de la toate facultățile din țară și la care am luat locul I. În urma acestui concurs m-am ales cu două bilete la Operă și cu suma de 1000 lei, spre satisfacția Luminiței și a mea.

Luminița avea o influență benefică asupra mea, totdeauna mă străduiam să-i demonstrez cât de capabil sunt. Într-una din plimbările noastre prin Parcul Carol, i-am prezentat munca mea de aproape un an de zile, explicându-i cum am reușit să rezolv problema “trisecțiunii unghiulare”. Mai trebuia s-o prezint profesoarei mele de matematică, care la rândul ei s-o prezinte probabil vreunei comisii de validare a acestei “descoperiri”,

comisie formată din cei mai mari matematicieni de la Facultatea de Matematică din cadrul Universității București.

Deși era la o facultate care nu avea tangență cu matematica Luminița m-a întrebat dacă în rezolvarea acestei probleme am pornit cu demonstrarea negării imposibilității rezolvării acestei probleme. Această afirmație a ei m-a lăsat "mască". De fapt în ce consta această problemă: trebuia să arăt că un unghi oarecare poate fi împărțit în trei părți egale, folosind numai rigla și compasul, fără a face măsurători, adică fără a purta segmente de dreaptă dintr-o parte în alta, altfel făcând măsurători; compasul trebuia folosit numai la a trasa cercuri, iar linia numai la a trasa linii. Demonstrația imposibilității acestei probleme fusese făcută încă din antichitate de mari matematicieni ai lumii. Mi-am dat seama pe loc că Luminița avea perfectă dreptate și că nu trebuie să fi mare matematician să realizezi că în demonstrația acestei probleme, trebuie să pleci de la demonstrarea negării imposibilității acesteia. Totuși n-am ținut seama de sfatul ei și am prezentat rezolvarea acestei probleme profesoarei mele de matematică din Academia Tehnică Militară. Bineînțeles că aceasta pornind de la demonstrația imposibilității rezolvării acestei probleme, mi-a depistat imediat măsurătoarea făcută, de altfel o măsurătoare foarte subtilă, de care-ți dădeai seama numai din demonstrație.

În facultate eram un tip foarte ambițios. Vroiam să demonstrez că pot mult mai mult decât aparențele lăsausă se întrevadă. Vroiam ca după terminarea facultății să lucrez în domeniul cercetării, să evit Unitățile Militare Operative ca inginer de întreținere a tehnicii militare, dar pentru aceasta trebuia să demonstrez că sunt capabil. Gândeam eu că pentru a lucra în cercetare trebuia să brevetez cel puțin o invenție sau inovație în timpul facultății. Nu m-am dat bătut și iată-mă după câteva luni de zile cu o nouă "tentativă" de invenție pe biroul șefului Facultății de Artilerie și Rachete, domnul general inginer Morar Florentin. Pe scurt, era vorba despre un dispozitiv de ascuțit lame. Principiul era simplu și se baza pe interacțiunea a două câmpuri electromagnetice, produse de doi conductori a căror poziție era de perpendicularitate. Cele două câmpuri fiind perpendiculare, puteau acționa asupra unei lame așezată la 45 grade într-un timp foarte scurt. Ideea în sine a fost laudabilă, dar d-l general mi-a

demonstrat, în urma unor calcule laborioase, că “invenția” nu se merită din punct de vedere economic; mai precis al consumului de energie.

Aceste două eșecuri m-au cam “desumflat” cei drept, dar primeam încurajări de la Luminița. Nici ea nu și-a neglijat studiile. Era foarte ocupată: muzică, și cursuri în același timp nu era un lucru ușor. Luminița era foarte inteligentă. Dacă făcea un lucru, puteai fi sigur că lucrul acela nu putea fi mai bine făcut.

Am absolvit Academia Tehnică Militară cu o medie rezonabilă, clasându-mă printre primii. Știam însă că depusesem efortul maxim și eram mulțumit. Lăsând gluma la o parte, adevărul era că nu mă îndoiam nici un minut că nu aveam să prind Bucureștiul, la repartiție. Cu media de absolvire destul de bună mă lăsasem în voia lui Dumnezeu să prind un loc destul de bun în București. Prin urmare, nu aveam de ce să mă tem că voi fi repartizat în țară. Cei mai mulți dintre colegii mei (zece la număr), făcuseră deja alegerea pe la unități militare operative sau diferite depozite de muniții din țară. Eu alesesem Bucureștiul din două motive: în primul rând pentru că era capitala țării și în al doilea rând pentru că avea reputația unui mare oraș-cultural. Într-un final am ajuns la o unitate operativă din localitatea Mihai Bravu (fostă localitate Dadilov), tânăr locotenent-inginer pe funcția de Loctiitor Tehnic la Divizionul 224 Artilerie Antitanc care era Rezerva Antitanc a Diviziei I Mecanizată, dealtfel Divizie de elită a Armatei Române, unde nu oricine ajungea.

Luminița mai avea doi ani de Conservator, însă am descoperit multe căi de a învinge timpul și distanța care ne despărțeau. Ne scriam în fiecare zi. Și astăzi mai am un pachetel în care păstrez scrisorile de atunci. Când ne puteam permite, vorbeam la telefon. Odată am sunat de la unitate când eram ofițer de serviciu la continuitate și nu știu cum, nici unul dintre noi nu se îndura să închidă. Să fi fost din cauza singurătății, a faptului că treceam amândoi printr-o perioadă dificilă sau pentru că, fiind departe unul de altul, simțeam, pur și simplu, nevoia de a auzi vocea celuilalt? Nu știu. Cert este că am vorbit nici mai mult nici mai puțin de... șapte ore. Atunci nu-mi păsa, pentru că fiecare secundă era prețioasă. Ziua următoare însă am început să mă gândesc cu îngrijorare la nota de plată pe care trebuia să o primească comandantul. Într-o scrisoare chiar am făcut haz pe

seama faptului că trebuia să economisesc în toată cariera mea de ofițer pentru a o achita. Mă întrebam ce-i puteau face cei de la Divizie unui tânăr locotenent îndrăgostit, care nici minte nu prea avea, iar bani nici atât. Așteptam înfrigurat ziua în care avea să primesc comandantul nota de plată și când aceasta a venit... surpriză: convorbirea de șapte ore nu apărea nicăieri! N-am cerut nici o lămurire. Discutând mai târziu cu Luminița, am ajuns la concluzia că funcționarul de la poștă care a văzut nota de plată trebuie să-și fi spus că nu putea fi vorba decât de o greșeală. Nici un om conștient n-ar fi putut vorbi șapte ore la telefon.

Luminița a absolvit Conservatorul în vara anului 1989, iar pe data de 6 iulie de la o banală ceartă, relațiile noastre s-au răcit. De atunci am întrerupt orice legătură cu ea și am hotărât să-mi încep o nouă viață. Am hotărât să candidez la Facultatea de Matematică din cadrul Universității București. Cu un an înainte se desființase Institutul de matematică-fizică, de trei ani, iar Facultatea de Matematică care era de patru ani la zi, s-a făcut de cinci ani, iar la fără frecvență sau seral s-a făcut de șase ani. Am intrat la fără frecvență (pentru că la zi și seral cursurile erau obligatorii, iar eu trebuia să merg cu serviciul), concurând cu cei care aveau cel puțin o facultate terminată. Am intrat cu o medie destul de mare și sunt sigur că factorul decisiv care m-a determinat să mă duc la această facultate a fost interesul meu pentru muzica clasică deoarece vedeam o legătură strânsă între muzica clasică și matematică. Mi-am amintit cu satisfacție de timpul pe care îl investisem ca liceean pentru matematică. Îmi reproșam că pierdusem prea multă vreme cu alte lucruri de care nu aveam nevoie. Cu ocazia aceasta am înțeles că orice lucru învățat își are rostul lui. Îmi vin în minte câteva cuvinte ale apostolului Pavel: „Pe de altă parte, știm că toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său” (Romani 8,28).

În cazul meu, muzica clasică a fost cea care m-a apropiat de Luminița și m-a ajutat să fiu admis într-unul dintre cele mai bune facultăți din România. Indiferent de domeniul în care lucrezi, dacă te străduiești să înveți cât mai mult și să câștigi experiență, munca ta va fi răsplătită. Acest lucru s-a adeverit în cazul meu. În afară de aceasta, cred că Dumnezeu are un plan pentru fiecare

om, un plan ale cărui detalii le aflăm pe parcursul vieții, chiar dacă uneori n-avem nici o idee despre mersul lucrurilor. Când am primit vestea că am fost admis la Facultatea de Matematică, parcă pluteam. Aveam așadar privilegiul de a studia în facultatea pe care o consideram „cea mai...” din țară. Dintr-odată s-au risipit toate îndoielile. Încrederea în mine însumi, pe care o datorez mamei și credinței în Dumnezeu, mă ajuta să spun că sunt un ofițer-specialist bun și complet, din punct de vedere al pregătirii. Ce nu știam, puteam învăța. Așa cum alții pot, eu de ce n-aș putea? Îi spuneam deseori lui Luminița. Poate eram puțin prea optimist, dar nu eram încrezut și nici nu mă consideram superior celorlalți. Știam să apreciez la fel de bine și meritele altora. În orice carieră, fie că ești electrician, secretară, muzician sau ofițer, trebuie să ai încredere în tine și în capacitățile tale. Să ai o asemenea siguranță încât să poți spune: „Pot totul. Dacă nu știu ceva, întreb.” Foarte simplu...

Îndepărtarea de Dumnezeu

Mi-am păstrat credința de-a lungul copilăriei mele și nu a existat niciun moment în care să-mi fi pierdut calea. Dar a venit și momentul când credința mea a început să se răcească. Am crezut că voi fi acaparat și transformat de stilul de viață din București.

Mi-amintesc cum, înainte de a veni la București, o întrebam pe mama dacă Dumnezeu îi vorbise vreodată în mod personal. Ea mă fixa cu privirea și-mi spunea: „Să știi că Dumnezeu vorbește și există”. Apoi mi-a povestit cum, într-o perioadă tragică din viața ei, a strigat către Dumnezeu și El i-a răspuns. Atunci am întrebat-o de ce Dumnezeu nu mi-a vorbit niciodată. Îmi amintesc foarte bine răspunsul ei: „De multe ori este nevoie de un mare necaz ca să ne smerească, așa încât să ne întoarcem spre El. Prin natura lui, omul tinde să fie foarte mândru”. Am ripostat: „Eu nu sunt așa, nu sunt mândru”. Dar acum, când mă gândesc mai bine, îmi dau seama că eram foarte mândru. Mama îmi spunea: „Nu am de gând să te oblig să revii la biserică. Dar amintește-ți un singur lucru. Orice ai face în viață, oriunde te-ai duce, indiferent cât de mult crezi că te-ai îndepărtat de Dumnezeu, amintește-ți acest lucru: dacă te vei afla în necaz și în nevoie, strigă la Dumnezeu din inima ta și El te va auzi. Te va auzi cu adevărat și te va ierta”. Mi-am amintit aceste cuvinte. Mi-au rămas întipărite în minte. Dar m-am hotărât că, decât să fiu ipocrit, mai bine nu mai merg la biserică, pentru că niciodată nu avusesem o experiență adevărată cu Dumnezeu.

Mama a continuat să se roage pentru mine de-a lungul acestor ani cât eu mă îndepărtasem de Dumnezeu și sunt convins că în urma rugăciunilor, am simțit lumina și iubirea lui Dumnezeu, care a avut grija de mine de-a lungul vieții. Rugăciunile mamei m-au adus înapoi la credința pe care am avut-o în copilărie. Am lăsat în urma lumea plină de compromis și mizerie a Bucureștiului și am apucat din nou calea ale cărei virtuți sunt iubirea, smerenia și credința pe care trebuia să o încerc zi de zi.

Dar să vă povestesc cum am revenit pe această cale, pe care nu aș mai părăsi-o niciodată, pentru nimic anume:

Eram ortodox, așa mă consideram atunci când am sosit pentru prima oară în București. Merg prea departe spunând asta? La prima vedere poate. Însă de-a lungul vieții am avut experiențe care m-au marcat, schimbat și eventual călăuzit spre punctul de pornire. Plecat din satul meu natal, la liceu în Vâlcea, am crescut ortodox, prin asta vorbind de acel ortodoxism “pasiv” care caracterizează pe mulți.

A fi botezat ortodox, a merge la biserică câteodată, a pretinde că exiști în relație cu Dumnezeu, a-i mulțumi câteodată pentru anumite lucruri din decență creștină nu este de ajuns. Ei bine, în acest fel era atunci falsul meu ortodoxism. Până la vârsta de paisprezece ani eram evlavios colecționam icoane, citeam Sfânta Scriptură, mă rugam, chiar îmi făcusem un mic altar de rugăciune în camera mea. Însă dintr-un motiv sau altul tot ce era acolo în inima mea începuse să intre într-un somn letargic. Pot învinui intrarea mea în adolescență, părăsirea vetrei satului natal pentru a urma liceul, despărțirea de mama și de duhovnicul meu, cei care mi-au transmis credința ortodoxă la modul cel mai luminat posibil, contactul cu lumea exterioară a celor mai mari, dorința de a crește peste noapte, sau pot spune că ușor dar sigur începusem să cad în tentațiile pierzaniei.

Pe zi ce trecea, mă îndepărtam din ce în ce mai mult de Dumnezeu. Căutam ceva să-mi umple viața, să-mi dea satisfacție și nu găseam. Auzeam vorbind de la alții de împlinire cu Dumnezeu, dar eram prea puțin convins de ce auzeam sau vedeam. Pot spune însă ceva: renunșasem la Dumnezeu, nu pentru că așa îmi dorisem, dar pentru că îmi făcusem viața în așa fel încât să nu las loc pentru EL. Renunșasem la EL, dar EL nu a renunțat niciodată la mine. Adevărul este că simțeam că

Dumnezeu există, simțeam că era în inima mea, însă ce nu reușeam era să intru în dialog, în armonie cu EL. După patru ani petrecuți în căutări, într-o zi m-am întors acasă, frustrat, dezamăgit și singur. Mama mă privea tristă și-mi cerea în continuu să mă rog: „Roagă-te Gheorghe mamă, spunea, că doar Bunul Dumnezeu te mai poate ajuta. „Bine. Dacă ești ajută-mă Doamne” spuneam. Dar nu știam că EL avea ceva pentru mine, nu știam că deși mă rugam fără convingere, fără să cred că EL m-ar auzi, dar EL m-a auzit, mi-a călăuzit pașii ușor, politicos, subtil dar sigur spre ceva ce nu mai simțeam de la paisprezece ani.

În fine “cine se scaldă în mocirlă e mâncat de porci”, deși eu nu cerusem să fiu în mocirlă, mai mult am alunecat în ea decât să spun că am fost împins sau am sărit de bună voie, treaba este că ajunseseam la limită. Dar scrie în Scripturi că Bunul Dumnezeu nu ne lasă să îndurăm mai mult decât putem suporta. Atunci în genunchi cu lacrimi în ochi în fața icoanei lui Hristos i-am cerut ajutorul. Plângând și căit, disperat și obosit am crezut pentru prima dată cu adevărat în EL și i-am cerut să nu mă lase, să mă primească înapoi pentru că nu mai aveam resurse interioare, eram la limita limitelor. Iar EL m-a auzit. Lucrurile bune au început să se întâmple în viața mea după aceea zi. Cum? Nu știu și nici nu vreau să explic decât prin acel: „Nebănuite sunt căile Domnului”. Bunul Dumnezeu topește inimi și folosește oamenii Săi pentru salvarea altora.

Căutam o biserică în București care să fie locul în care să mă simt că fac parte din EL. În care să-L slăvesc pe Dumnezeu, o biserică și încă ceva: cineva cu care să mă simt confortabil, să-mi destăinuesc gândurile, să ascult și să fiu ascultat. L-am rugat din nou pe EL și din nou mi-a dat ce am cerut. Dumnezeu m-a lăsat să văd, să simt și să aleg chiar dacă, știu că El avea și asta rezolvată pentru mine, totuși nu a intervenit radical ci m-a lăsat să văd prin propriile mele simțuri. Am studiat despre diferite feluri de adorare, multe neortodoxe sau convenționale.

După ce am terminat facultatea și am devenit tânăr locotenent-inginer, am avut ocazia să particip la mai multe ședințe de spiritism, în casa verișoarei renumitei actrițe Maria Filloti, pe undeva pe lângă Foișorul de Foc. La aceste ședințe participa multă lume bună: profesori universitari, artiști, pictori, medici...

Dar despre acest subiect o să mă refer mai pe larg în următorul subcapitol.

Am citit despre extaz religios, despre isterie religioasă, despre vorbit în limbi, transe religioase. Dar nu reușeam să mă încadrez în ele, să mă identific. Ei vorbeau în limbi nu eu, ei simțeau Duhul Sfânt nu eu, Dumnezeu avea un plan pentru ei dar nu același pentru mine. Era experiența altora nu a mea, căutam dar nu mă regăseam nicăieri. Când eram aproape să renunț a căuta în schimbul acelei relații strict personale cu Dumnezeu iată că răspunsul meu a venit. Sub forma unei biserici ortodoxe. Ca să fiu mai exact, am găsit aceeași biserică. Ele erau la tot pasul în București dar nu îndrăzneau să intru. Într-una din duminici iată-mă la slujbă, ca de obicei sceptic și obosit de căutări. Dar cum Slujba a început, lacrimi de bucurie mi-au dat în ochi. Iată-mă din nou acasă, am simțit. În casa ta Doamne, casa ta pe care nu o mai vizitasem de la vârsta de paisprezece ani. Am regăsit vechea iubire și mă simt fericit în casa ta Doamne, cu sfințele icoane, cu mirosul “evlavios” de tămâie și lumânări. Atunci pe loc am avut răspunsul la rugăciunea mea de a găsi o Biserică care să mă reintroducă în ortodoxismul copilăriei mele. Atunci am văzut toți acei ortodoxi credincioși, cu aceea dorință și foame primară de a-L cunoaște pe Dumnezeu prin ortodoxism. Și iată-i ca niște copii în căutarea de a-L face fericit pe Tatăl. Atunci am înțeles cât de binecuvântați suntem noi românii, prin a ne naște ortodoxi. Biserica nu este doar clădirea de lemn și piatră, ci adunarea oamenilor și acea trăire din suflet care te face să te simți bine cu Dumnezeu. Sfânta noastră Biserică Ortodoxă!

Cum știu eu că vine de la Dumnezeu? Nu știu ci simt și de fapt de ce aș vrea știu când Dumnezeu ne spune clar: „Să credem prin credință nu prin văz”. Iar a crede prin credință înseamnă a simți cu inima și sufletul.

Acum pentru mine, care am frecventat doi ani Facultatea de Teologie Ortodoxă “Justinian Patriarhul” din cadrul Universității București și ca episcop al Parohiei “Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan” din București, Hristos este lumina de la capătul tunelului vieții mele. Acesta nu numai că face întunericul tunelului mai suportabil, dar îmi umple inima de bucurie prin anticiparea lumii în care voi păși într-o bună zi. Nu doar o lume mai bună, ci o lume nouă și perfectă. O lume plină de viață, veșnică, frumoasă, lipsită

de durere și suferință, de războaie, o lume fără boli, fără accidente, fără tragedii. O lume condusă de Singurul care este demn de aceasta...

Tentația pierzaniei

Îmi amintesc că l-am întrebat odată plin de nedumerire pe bătrânul preot duhovnic de la Biserica Patriarhiei:

- Părinte, de ce mi s-au întâmplat mie toate acestea în viață?

- Pentru că de mic tu ai primit ajutor dumnezeiesc, mi-a spus el și m-a mângâiat.

Am devenit cu atât mai contrariat. De unde cunoștea bătrânul copilăria mea? Cum reușise să-mi evalueze întreaga viață și să tragă concluzii atât de precise?

Mai târziu, după ce l-am cunoscut mai bine, am început să caut în trecutul meu întâmplările care mi-au croit drumul de mai târziu: Era în vara anului 1989, când tocmai finalizasem cursurile Academiei Tehnice Militare, în urma cărora devenisem locotenent inginer și căutam gazdă în București. Fusesem repartizat la Divizionul 224 Artilerie Antitanc, ca inginer, pe funcția de Loctiitor al comandantului pe linie tehnică. Deoarece unitatea avea sediul în localitatea Mihai Bravu (fostă Dadilov), undeva la jumătatea drumului dintre București și Giurgiu, am fost nevoit să-mi caut gazdă undeva aproape de Gara Progresu, pentru a mă încadra în timpul necesar efectuării navei cu trenul. Întâmplarea a făcut să găsesc gazdă chiar lângă Piața Reșița, la o doamnă ce locuia cu fiul ei, elev la liceu în clasa a IX-a, și căreia-i murise soțul cu doi ani înainte. Doamna Mierlă Maria, căci așa o chema, era pensionară iar în anii tinereții lucrase ca funcționar public la

Ministerul Agriculturii. Deținea o bibliotecă cu multe cărți bune. În vremea aceea, fiind atras de lectură, i-am cerut permisiunea să pot folosi biblioteca pentru a-mi stăvili setea de lecturare. Prima carte peste care am dat a fost o carte care se numea "Puterea concentrării-Metode pentru dezvoltarea memoriei și a rațiunii" scrisă de Raul Jackot.

Am uitat să vă spun, că în vara aia tocmai intrasem la Facultatea de Matematică din cadrul Universității București și gândeam că această carte mă va ajuta să învăț formulele la matematică, dar în realitate nu m-a ajutat la nimic. Am luat-o și am început să citesc. În casă nimeni nu era preocupat și n-a luat aminte la ce citeam. În afara de o anumită filosofie legată de om și de puterile ascunse ale minții, cartea propunea și niște exerciții practice pentru dezvoltarea memoriei, pentru creșterea puterii de concentrare asupra unui singur subiect, pentru capacitatea de a ne controla gândurile. Am fost într-adevar impresionat și am început să mă îndeletnicesc cu exercițiile din carte.

Câțiva ani mai târziu, aproximativ doi, am ajuns la un contact mai profund cu yoga și am realizat că acest scriitor, Raul Jackot, trebuie să fi fost un yoghin recunoscut.

Încă din adolescență mă frământau deja multe întrebări și nedumeriri despre realitatea înconjurătoare și despre Dumnezeu. Îmi amintesc că în anii de liceu am petrecut o vară întreagă aproape singur, adânc preocupat de aceste lucruri, îmi evitam colegii, care jucau continuu fotbal. Cu unul-doi dintre ei discutam când și când. Își puneau anumite probleme, dar nu la intensitatea cu care o făceam eu. Întrebarea primordială, de al cărei răspuns depindeau toate răspunsurile din lanțul întrebărilor mele, era: "Există sau nu există Dumnezeu?"

La această întrebare de fond ajungeam întotdeauna atunci când mă apucam să cercetez oricare dintre diversele probleme care mă preocupau. Mi-am dat seama repede că raportarea mea la lume, maniera în care înfruntam toate evenimentele, întreaga mea viață - depindeau în chip absolut de răspunsul pe care l-aș fi dat la această întrebare fundamentală.

Mă consumam intens, citeam cărți, discutam cu anumiți prieteni, dar nu ajungeam la niciun liman.

Colegii mei, întâlnindu-mă în plimbările mele solitare pe vreo stradă, la amiază, mă tachinau cu întrebarea: "Ce s-a întâmplat? Ai răspuns la întrebare? Există sau nu există Dumnezeu?". Puțini dintre ei îmi înțelegeau și respectau zbuciumul. Ceilalți erau pur și simplu dezinteresați și preferau totdeauna jocul cu mingea. Dacă n-aș fi fost eu cel care îi ajuta la matematică, n-aș fi scos-o la capăt ușor cu înțepăturile lor.

Gazda mea a remarcat frământarea și dragostea mea pentru lectură. Răscolisem toată biblioteca din casă.

"Hai să te duc la o prietenă de-a mea, să-ți dea niște cărți. Are multe și bune", mi-a propus ea.

Într-adevar, într-o după-amiază am vizitat împreună casa acelei cunoștinte și am luat câteva cărți. Cartea care m-a influențat covârșitor a fost cea a lordului Bertrand Russell, fondatorul organizației Amnesty International. Era intitulată: "Ce cred eu". Primul ei capitol, având în jur de șaiszeci de pagini, purta titlul "Pentru ce nu sunt creștin". Această carte a schimbat cursul vieții mele. Din acea clipă nu m-am mai preocupat de religie așa cum mă ocupasem în copilărie.

Autorul se declara ateu, însă cartea n-a reușit totuși să mă convingă că nu există Dumnezeu, după cum nu mă încumetam nici să postulez cu certitudine existența Lui. Problema a rămas suspendată, fără răspuns. Dar Russell a izbutit să mă distanțeze de religia creștină și de preceptele ei, față de care n-am mai arătat niciun interes. Adevarul este că nu întâlneam nicio replică serioasă venită din partea creștinilor. Revistele și cărțile creștine care mi-au căzut în mâini aveau un nivel slab în comparație cu cartea lui Russell. Nu intrasem încă în contact cu adâncă Tradiție Patristică.

Autorul cărții își făcuse datoria: mi-au trebuit alți câțiva ani pentru a decide să mă înfrunt iarăși cu întrebarea dintâi: Există sau nu există Dumnezeu? Între timp trecuseră multe tentații filosofice peste sufletul meu. Căutam în continuu odihna pe care o aduce adevărul.

Îmi amintesc că în acea vreme am citit multă psihologie: Wilhelm Reich, Erich Fromm, Karl Jung, Sigmund Freud, Ronald Leingh și Richard Cooper; diverși mistici, de pildă Vivekananda, Krishnamurti, Sutrela lui Buddha și ale lui Patanjali, dar și poeți ca Allen Ginsberg, Rabindranath Tagore și Khalil Gibran; de asemenea, lucrări precum cele ale lui Herman Hesse, Jack Kerouak, Fritjof Capra, Timothy Leary, Lyall Watson, Barous, care încercau să unească rațiunea cu intuiția. Se înscriau într-un curent larg, într-un demers care, așa cum văd că merg lucrurile, continuă până astăzi, la dimensiuni și intensități mai mari, în mișcarea New Age, ai cărei precursori au fost.

"Drama ta este că ai o minte strașnică, d-le căpitan, dar nu ai frână. Încetează să mai faci experiențe pe tine. Cât ai să rezisti? Mintea rabdă mult, dar nu trebuie să o lovim, să vedem când va ceda", mi-a spus după ani de zile părintele meu duhovnic de la Biserica Patriarhiei.

Gazda mea avea o cunoștință - dl Luca, care pe vremuri terminase Facultatea de Arte Frumoase, facultate desființată pe timpul comuniștilor, cunoștință care fusese și el acaparat din tinerețe de interesul pentru fenomenele spiritiste. Era extrem de informat și, după o discuție îndelungată pe această temă, mi-a mărturisit că el sfârșise prin a se atașa cel mai mult de practica hipnozei. Mi-a vorbit în detaliu despre lumea spiritelor, spunându-mi insistent că este foarte frumos acolo, că după aceea te simți liniștit și odihnit, că dobândești puteri neobișnuite (să ajungi într-o clipită, spre exemplu, din București în America de Nord), că ți se lărgeste conștiința ș.a.m.d. Tema acestor puteri "neobișnuite" m-a incitat, căci se mula perfect pe convingerea mea că omul reprezintă infinit mai mult decât o simplă roata dințată în mecanismul social, că dimensiunile și potențele lui sunt inimaginabile.

Îmi spunea: "Există corpul material, după cum există și corpul astral, mai subtil, simplu spus - sufletul, care prin hipnoză se desprinde de trup și poate călători în spațiu cu o viteză colosală, deși nu se sustrage întru totul legilor materiale". Așadar, dacă cineva dintre noi acceptă să fie hipnotizat de către el, ar fi

experimentat o astfel de călătorie și ar fi intrat în contact cu ființe spirituale.

Toate acestea nu sunt nimic altceva decât concepții orientale servite cu altă "garnitură", adaptată de fiecare dată în funcție de "gusturile" posibililor cumpărători.

Îmi inchipui că dl. Luca nici nu putea găsi un caz mai bun decât al meu. Cărțile pe care le citeam îmi inoculasera deja asemenea concepții și iată acum posibilitatea de a le pune în practică.

Mi-a făcut diverse teste pentru a-mi verifica receptivitatea și calitățile de medium. Am acceptat să mă supun acestor teste, în urma cărora a stabilit că mă situam peste medie. Primul pas fusese făcut. Începusem deja să particip la primele ședințe de spiritism, la o cunoștință de-a lui foarte cunoscută în lumea mondenă a Bucureștiului și anume doamna Maria Filloti, verișoară primară cu fosta actriță de renume, Maria Filloti.

Exista însă la d-l Luca ceva care nu-mi plăcea. Un sentiment nedefinit. Ceva în gesturile lui, în comportamentul lui, care mă stânjenea și mă făcea să ezit.

Din nefericire, pe vremea aceea nu cunoșteam marile primejdii duhovnicești ascunse în spatele unor astfel de practici, întrucât nimeni nu mă avertizase asupra ușurinței cu care demonii, ca entități spirituale, intrau pe calea hipnozei în contact nemijlocit cu mintea omului, înșelându-l și subjugându-l treptat, până la controlul total. Eu însă ignoram cu desăvârșire toate aceste aspecte, întrucât multe din mecanismele hipnozei îmi erau prezentate într-o manieră mincinoasă, simplă și acaparatoare, îmi doream deja, din curiozitate, să încerc.

Nu frecventam des casa d-nei Filloti... însă după 20 de zile ne-am regăsit acolo toți cei care ne adunaserăm și prima dată: profesori universitari, pictori, medici...numai lume bună. Aceleași persoane, fără să ne dăm întâlnire sau să ne înțelegem în vreun fel, ci pur și simplu ne-am pomenit cu toții acolo printr-o stranie... coincidență! Am pornit din nou discuții în jurul acestor teme, nedumeriri și întrebări, iar d-l Luca dădea răspunsurile. M-am arătat de acord să mă supun hipnozei. Am fost cu adevărat

hipnotizat, și am început să simt deslușit o anumită prezență. Un chip luminos, auriu, cu trăsături nedefinite, se interpunea între mine și d-l Luca. Mi-a spus să-l alung. Am ascultat, dar chipul pleca și revenea. Apoi m-a trezit, însă prezența acestui chip o simțeam în anumite momente în cameră.

L-am întrebat ce era chipul acela. M-a liniștit și am reînceput discuția: alte întâmplări, alte exemple. De data aceasta a fost înduplecat d-l Grumberg, profesor universitar la ASE București, să se lase hipnotizat.

Urmăream toți cu interes cum se relaxa, cum se cufunda, cum asculta de hipnotizator. Așadar, după ce l-a adus la starea pe care o dorea, d-l Luca s-a străduit să-l conducă undeva anume, dar acea prezență și-a făcut din nou apariția. Un chip auriu, luminos, intra și se mișca în acel spațiu. D-l Grumberg a spus că ochii celui chip erau ca și cei de pisică. După ce s-a străduit fără succes să-l alunge, a început să ne spună unde simte exact că se află acea entitate în cameră.

Ciudat este că simțeam și eu același lucru, iar percepțiile mele coincideau cu cele ale dl. Grumberg. Dl Luca l-a trezit peste puțin timp, iar interesul crescuse: ce era acea prezență? Era un spirit? Ce fel de spirit, bun sau rău? În timpul acestei încercări de analiză, atât eu cât și d-l Grumberg (precum mi-a mărturisit pe drum) am continuat să simțim acea entitate printre noi. Devenise subiectul discuției.

Am început să citesc cu mai multă atenție cărți care se refereau la apariții ale spiritelor. Căutam cu predilecție așa-numitele cărți de "magie albă", întrucât trăiam pe atunci cu impresia că există o diferență de fond între magia albă și magia neagră.

În general nu sunt fricos. Nici noaptea nu mi se întâmplă să am senzații de frică. De multe ori, în timpul liceului hoinăream, în nopțile cu lună, prin pădurea Dealului Capela din Vâlcea. Dormeam și afară, în natură. Târziu în noapte, pe la orele 02.00-03.00, îmi plăcea să mă plimb singur pe străduțe mărginașe, romantice, îndrăgeam mai ales plimbările prin locuri care păstrau atmosfera unor alte epoci.

După hipnotizare, însă, am început să dobândesc diferite percepții ciudate. Auzeam zgomote, izbituri, iar părul mi se zburlea din pricina simțirii unei prezențe stranii. Auzisem despre anumite case vechi bânuite de stafii și având curiozitatea incitată prin hipnoză și crezându-l pe d-l Luca, cum ca am o intuiție bună, peste medie, m-am dus să descopăr... misterele, plimbându-mă noaptea împrejurul acelor imobile din București. Zgomotele respective continuau să mă înspăimânte... în realitate, nu zgomotul era cel care mă îngrozea, ci nefireasca lui proveniență, senzația că este produs de ceva cu totul neobișnuit. De pildă, atunci când o frunză se mișcă, neexistând nici urmă de curent, iar o ușă interioară se izbea cu o putere înfricoșătoare, aproape să iasă din toc. Altă dată, ca și când s-ar fi rupt ceva la zece centimetri în fața ta; alte ori, una, două, trei lovituri consecutive în jurul meu și... constatam că nu există nimic. Nu se vedea absolut nimic.

Mă enervam pe mine însumi, spunându-mi: "Ce tot dai importanță prostiilor ăstora?". Însă ele se succedau permanent și pretutindeni. Făceam eforturi să le ignor.

După aproximativ o lună, în timp ce mă plimbam, mi s-a născut dorința de a-l vizita pe d-l Luca. Mi-am schimbat așadar planurile și peste puțină vreme m-am dus la el acasă. D-l Luca era acolo și în curând ne-am adunat cu toții. Din nou, exact aceleași persoane!

Am acceptat iarăși să fiu hipnotizat. De această dată m-am văzut pe mine însumi de undeva din afara trupului: mă plimbam prin cameră și făceam diverse lucruri pe care mi le dicta dl. Luca. Multe dintre acestea reușeau, precum m-au încredințat participanții, prezenți în cameră. Apoi au fost hipnotizați și alții. Într-un târziu, pentru a verifica dacă aveau loc realmente aceste "călătorii astrale", adică dacă sufletul părăsește într-adevar trupul, sau la mijloc erau simple fantasmagorii, toți participanții am căzut de acord să facem un experiment: D-l Luca l-a hipnotizat pe un participant și l-a "trimis" la o cunoștință de-a d-nei Filloti, ce avea apartamentul sub apartamentul acesteia, să vadă ce face. Citea. L-a pus să o ciupească tare de braț, mai jos de subsuoară, atât de

tare încât să-i facă un semn. Este puțin probabil să se lovească cineva în acel loc. Hipnotizatul a făcut întocmai. Apoi s-a trezit și am mers cu toții împreună la cunoștiința de sub noi. Am gasit-o citind! I-am cerut să ne arate mâna... într-adevăr, vânătaia exista! Am văzut cu toții semnul. Am întrebat-o unde s-a lovit. Ne-a răspuns intrigată că puțin mai înainte, pe când citea, a simțit o durere puternică, asemănătoare unei înțepături, dar nu i-a dat importanță... Am cooptat-o apoi și pe ea în grup. Bineînțeles că nu mi-am pus atunci serios problema identității reale a celui care o ciupise pe acea cunoștiință: putea fi la fel de bine un spirit trimis de hipnotizator și nicidecum "sufletul" sau "corpul astral" al colegului nostru. Nu era deloc exclus ca acest "hipnotizator" să fie un mag având niște demoni în slujba lui. De vreme ce acceptăm existența "corpului astral", a "sufletului", a "lumii spirituale", de ce n-aș fi acceptat în consecință și existența ființelor spirituale malefice, a demonilor, despre care ne-a avertizat Hristos însuși? De ce aș fi admis explicațiile hipnotizatorului mai curând decât învățătura Bisericii? Dar atunci nici nu cunoșteam cu adevărat ceea ce învăța Biserica Ortodoxă despre aceste fenomene. Aveam deja imense prejudecăți!

Eram cu toții atrași de acest mister. Aproape mereu apăreau acele chipuri ciudate care ne înfricoșau, însă începuserăm să ne obișnuim.

Ne-am întâlnit si-n alte dăți. D-I Grumberg a fost cel care a observat, a cincea oară când s-a întâmplat, că d-I Luca ne "aduna" totdeauna laolaltă, fără nici o înștiințare prealabilă. Adică, într-o după-amiază anume ne răsărea tuturor în minte ideea de a trece pe la casa d-nei Filloti, fără nici un motiv, iar acolo se afla d-I Luca. Și nu aveam în acea perioadă nicio legătură cu proprietarul casei, nu obișnuiam să mergem acolo.

- Faci ceva, de reușești să ne aduni? I-am întrebat.

- Ei, uite, ce-mi spun eu: "Dacă n-au ceva mai bun de făcut, să vină pe-aici!" a recunoscut el.

Asta nu mi-a plăcut deloc. Era semnul că dobândise deja o oarecare putere, o oarecare stăpânire asupra noastră, iar aceasta fără ca cineva dintre noi să i se incredințeze de bună voie. Ne

putea influența gândirea și dorința? În ce măsură? Dar dacă i-am fi stat împotriva? Însă, pentru a i ne împotrivi trebuia mai întâi să conștientizăm, iar apoi să cunoaștem în detaliu tehnicile acestui... război; în vreme ce noi, cel puțin eu, eram pe atunci cu totul neinstruit.

Între timp începuseră să iasă treptat la iveală viclenia și duplicitatea în comportamentul acestui om, astfel încât am devenit mai circumspect și mai precaut, însă fără a înceta să merg la aceste adunări.

Pretindea că este creștin, că are acasă icoane și candelă, dar pe preoții Bisericii îi socotea inferiori, tratându-i ca pe niște "necunosători". Avea un fel de legătura cu Biserica, dar așa cum îi era lui pe plac. Și Evanghelia o tâlcuia într-o manieră personală, conjunctural, după cum îi convenea, ignorând diferite pasaje care nu i se potriveau.

În acea vreme s-a petrecut următorul fapt: într-o noapte mă întinsesem în camera mea, având ușa închisă, întreaga cameră era bine luminată de neonul de pe stradă. Altfel spus, dacă mă trezeam noaptea, puteam vedea chiar foarte bine. Au reînceput acele zgomote ciudate. Lovituri bruște în bibliotecă, în geam. Inexplicabile... Orice mobilă trosnește câteodată noaptea, dar acum era cu totul altceva. Plesniturile erau atât de puternice încât mă miram că nu aude doamna Mierlă sau că nu se rupe mobila. În același timp, aveam simțământul unei prezențe în cameră, care mă înfricoșa. M-am ridicat și am deschis ușa, ca să mă simt mai în siguranță. M-am enervat pe mine insumi și am închis-o la loc. Când era pe cale să mă răpească somnul, iarăși izbitori; mă desteptam înfricoșat, deschideam din nou ușa. Astfel s-a întâmplat de trei ori la rând.

Către sfârșit mă enervasem rău de tot. Am trântit ușa, l-am înjurat în gând pe cel care mă deranja și m-am hotărât să-l ignor pur și simplu. Am adormit, și de data aceasta mă cuprinsese un somn adânc.

Zgomotul pe care l-am auzit apoi a fost foarte puternic și sălbatic. Am sărit din pat și mi-am dat seama că un întuneric nefiresc umpluse toată camera, în vreme ce lumina neonului, în

chip straniu, nu mai lumina în interior: acest întuneric o împiedica să patrundă în cameră. Nici măcar nu părea a fi un întuneric propriu-zis, ci o anumită ființă conștientă. Aceasta, iar nu zgomotul, a fost cea care m-a îngrozit, și atunci am scos un strigăt: "Hristoase al meu!".

Îndată după strigăt, a apărut într-un colț al camerei silueta luminoasă a unui om. O lumină "albă", transparentă, ciudată, care însă mă liniștea; m-a umplut de dulceață, mi-a alungat orice frică, mi-a dat o siguranță de neclintit. Numai ce am văzut-o și m-am liniștit, m-am culcat și am adormit. Întreaga scenă nu trebuie să fi durat mai mult de câteva secunde.

Dimineața am fost descumpănit, reamintându-mi evenimentele din cursul nopții. Desigur, nu puteam da nicio semnificație precisă acestor întâmplări. Astăzi cred că a fost un ajutor de la Hristos.

Când l-am întâlnit cu proxima ocazie pe d-l Luca, i-am descris cele întâmplate. Iată ce mi-a spus: "Nu te teme! Am uitat să te avertizez mai dinainte. Se străduiesc să te înfricoșeze, acum că pătrunzi în lumea spirituală, ca să te oprească. Strigă-mă, și voi veni să te ajut. Nu te teme! Am uitat!".

Ce vroia să însemne "am uitat"? Nu-l credeam. Pur și simplu îmi ascundea pericolele. Mă expunea unor riscuri. Mă folosea. El nu se hipnotiza niciodată pe sine însuși. Și apoi, ce voia să spună prin "Strigă-mă, și te voi ajuta"? Adică voi avea nevoie și de el acum? Voi depinde de el? Și de ce să-l strig pe el? Nu se cuvine să strig "Hristoase al meu"? Este rușinos? Sau este d-l Luca mai bun?

După astfel de întâmplări, mulți dintre participanții la întâlniri nu s-au mai arătat dornici să continue. Eu eram măcinat de curiozitatea de a afla ce se ascunde în spatele tuturor acestora. Am continuat numai pentru a descoperi adevărul. Însă Bunul Dumnezeu a găsit modalitatea de a mă scăpa din mâinile d-lui Luca. A făcut ca lucrurile să evolueze astfel încât el să ajungă în situația de a mă evita.

Iată cum s-au întâmplat toate acestea: Până la momentul respectiv nu am spus nimic gazdei mele despre experimentele

prin care trecusem, dar ceva inexplicabil m-a determinat să-i povestesc absolut totul. Cu fața transfigurată, săraca femeie mi-a propus ca a doua zi de dimineață (asta fiind duminica) să participăm la Sf. Liturghie la Biserica Patriarhiei, recomandându-mi ca duhovnic pe duhovnicul ei

După vizitele mele la Biserica Patriarhiei am simțit o oarecare putere nevăzută, nedeslușită, acționând asupra evenimentelor vieții mele. Trebuie spus că revenisem foarte rapid la vechiul meu stil de viață din copilărie.

Dar, mai nou, am observat o... nereușită, să zicem, în relațiile mele cu femeile și în general în toate preocupările mele cu implicații sexuale. Ori de câte ori mergeam să fac un lucru pe care învățătura ortodoxă îl considera "păcat", întâmpinam, în chip cu totul inedit, dificultăți nemaîntâlnite. Aceasta mi s-a întâmplat de foarte multe ori și pentru o lungă perioadă de timp. Deși cel mai logic ar fi fost să atribui acest fapt intervenției părintelui duhovnic, eu simțeam înlăuntrul sufletului meu că responsabil era însuși Hristos. Tot atunci am început să conștientizez și faptul că părintele duhovnic era luminat de Dumnezeu, iar puterea pe care o avea era de la Hristos și nu de la el însuși.

Mai târziu, când l-am întrebat despre toate acestea, mi-a spus: "Eu, fiul meu, sunt un om simplu. Eu mă rog lui Hristos și El lucrează. Dacă m-ar părăsi Harul Lui, poate că aș ajunge cine știe ce. De altfel, însuși Hristos spune în Evanghelie: "Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu și mai mari decât acestea va face" (Ioan 14, 12), și "fără Mine nu puteți face nimic" (Ioan 15, 5).

Am primit de la viață mai mult chiar și decât am visat

Sunt un om a cărui viață a fost și este frumoasă și care a avut de toate. Am avut greutăți, am avut sprijin, altfel nu știu dacă le-aș fi putut învinge, am avut bucurii, multe succese, dar și tristeți și neîmpliniri. Am muncit pentru a mi le reconsidera și m-am bucurat de izbândă în multe împrejurări. Încrederea în propria-mi muncă plus energia nesfârșită și educația care mi-a fost dăruită de părinții mei, ființele cele mai minunate de pe întreg pământul, m-au ajutat să merg înainte și să-mi prefigurez o viață frumoasă, iar în profesia mea să promovez de la an la an. Aceasta a fost posibilă numai după o muncă istovitoare, după numeroase încercări, dar și eșecuri. Evident că mai ales neîmplinirile îți creează neliniște și te pot marca, dar am considerat că nu pot să gust din cupa succesului, fără a ști ce este eșecul. Altfel spus, cred ca am reușit în viață pentru că mi-am impus de timpuriu țelul și încă de mic copil am îndreptat către acesta întreaga mea energie. Am învățat că succesul trebuie măsurat nu neapărat prin poziția pe care o dobândești în viață, ci mai degrabă prin obstacolele pe care trebuie să le depășești pentru a reuși, iar în viața mea au fost și multe obstacole.

Datorez totul părinților mei, pentru că m-au născut, crescut și educat, dar și oamenilor pe care i-am cunoscut în viața mea, mulți dintre ei ajutându-mă să devin ceea ce sunt.

Când întâlnesc oameni din satul meu și le citesc bucuria de a mă revedea, îmi dau seama că niciodată nu trebuie să uit locurile de unde am plecat. De aceea, am publicat "Monografia comunei Cernișoara" și alte cărți despre comuna, satul și oamenii acestor locuri, iar lansarea acestora a fost prilej cu care mi-am revăzut colegii și prietenii copilăriei mele, dar și oamenii extraordinari din satul meu, eveniment care ne-a adus împreună și ne-a oferit prilejul de a depăna amintiri și a ne contura acțiunile de viitor.

Părinții mei, Maria și Nicu Constantinescu mi-au dat viață și cele necesare, spre a putea să răzlesc în hățșurile ei. Pe lângă zestrea genetică, educația primită de la părinții mei și instrucția, oferită de primii mei dascăli din sat, a reprezentat bunul cel mai de preț, din care mi-am extras seva și energia pentru a izbuti. Un moment de cotitură a fost atunci când a trebuit să mă desprind de satul meu, să plec de acasă. În zona noastră, există o tradiție: băiatul cel mai mic e stâlpul părinților la bătrânețe. Lui îi rămâne casa și obligația de a-i îngriji la bătrânețe.

Într-o zi, după ce venisem de la prășit, în curtea noastră a intrat dirigintele meu, Nae Ionescu profesor de matematică, un dascăl responsabil de viitorul elevilor lui. Intră în curte, se apropie de tatăl meu care bătea tacticos coasa, pregătind-o pentru a doua zi și îi zice: "Măi nea Nicule, am venit să vă spun să-l dați pe Gheorghe la liceu fiindcă e preocupat de școală și eu îl văd ajungând un om de seamă". Tata l-a ascultat, apoi a început să bată din nou coasa, dar într-un ritm mult mai alert, semn că ceva nu-i convenea, se oprește brusc și îi zice: "Ascultă domnule profesor, nu-i mai băga prostii în cap copilului. Cu ce vrei să-l ții eu la liceu? Că n-am decât coasa asta, un plug în bătătură și sufletul din mine..." A fost un moment dramatic și pentru ei și pentru mine care auzeam toată discuția din locul în care mă pitisem. Pentru prima oară în viața mea, am simțit că interesul meu de copil îmi este pus în pericol, dar mai ales viitorul la care începusem să visez și în care-mi puneam mari speranțe.

Îmi amintesc că văzând că nu se interesează să-mi prefigureze un drum pe care să-l urmez, să merg la o școală, deoarece momentul înscrierilor și depunerii dosarelor era foarte, foarte aproape, am încercat să abordez acest subiect cu tata spunându-i că eu vreau să urmez o școală, să-mi fac un viitor și

că refuz să rămân acasă așa cum hotărâse dumnealui. În acest context mi-au scăpat cuvinte pe care le regret și acum, cuvinte prin care i-am reproșat tatălui meu: „... de ce ai mai făcut copii, dacă nu ești în stare să-i crești și să le asiguri un viitor?” Nu știam ce durere i-am produs tatălui meu lipsit de posibilități, care nu avea cum să-și ajute copilul deși știu că și-ar fi dorit să o facă din tot sufletul. Atunci însă nu m-am putut apăra altfel, iar drept răsplată am primit prima palmă de la tatăl meu, de am simțit că m-am desprins de pământ, însoțită de o replică ce-mi amintește de Moromote: “Cine ești tu să mă judeci pe mine, mă?”

Avea dreptate! După reacția tatălui meu am înțeles atunci cât de aspră e judecata copiilor. Probabil că și copilul meu Alaxandru mă judecă. Încerc însă, să nu-i dau ocazia și niciodată să simtă sau să creadă că nu-l ajut în a-și îndeplini năzuințele. Spre deosebire de posibilitatea părinților mei, eu mă aflu în situația de a-i susține proiectele și îi pun la dispoziție toate posibilitățile mele materiale și spirituale în a-și croi un viitor așa cum și-l dorește el.

După această discuție am hotărât să-mi iau viața pe cont propriu și împreună cu mama, care mă susținea în toate proiectele mele, am ticluit împreună un plan și în final iată-mă la Liceul de Matematică Fizică “N. Bălcescu” din Rm. Vâlcea. După înscrierea la liceu, tata m-a găsit în curte și m-a iertat. I-am spus că am intrat la liceu și că o să am o meserie. În timpul școlii mi-am păstrat obiceiul de a învăța și m-am făcut remarcat. Am participat la toate ședințele de practică din atelierul liceului, pentru că vroiam să devin un meseriaș bun și din discuțiile cu maestrul Bolojan, acesta mi-a povestit că unul din regretele domniei sale, era că nu rămăsese în Armată, după ce făcuse stagiul militar, ca maestru militar. Gândul ăsta mi-a rămas întipărit în minte, mai ales că dădusem la Liceul Militar. A trebuit să mă înscriu la facultate. Mi-am amintit de discuția cu maestrul Bolojan din atelier, așa că am ales să mă fac inginer militar, spunându-mi că oricum va fi mai bine ca în fabrică. Eram foarte sigur pe mine că o să intru la Academia Tehnică Militară, pentru că altfel mă întorceam tot într-o fabrică, ceea ce pentru etapa respectivă nu mai corespundea opțiunilor mele. Medicul Comisariatului Județean Vâlcea, care ne-a făcut vizita medicală, m-a întrebat unde vreau să merg. Eu

i-am spus că vreau să mă fac inginer militar și mi-a spus că am ales opțiunea corectă în domeniul tehnic.

Am plecat să dau examenul la București, fiind 21 de concurenți pe un loc. Am reușit, clasându-mă pe locul al treilea, iar la absolvire am terminat printre primii. Repartițiile se făceau după medii. Eram într-o instituție selectă, civilizată și dreaptă, numită Armată. Am obținut repartiția într-o unitate operativă din Mihai-Bravu, o localitate învecinată Bucureștiului. Am intrat pe poarta Unității Militare cu un geamantan în care aveam doar câteva efecte militare, dar și multe idealuri. Era toată zestrea mea. M-am rugat la Dumnezeu, să mă ajute, să rezist. Aveam impresia că sunt într-un templu. Mi-a fost repartizat biroul și mi-au fost prezentați subordonații, printre care am întâlnit niște oameni minunați. N-o să-l uit niciodată pe Maiorul de auto Nicolaescu Marius șeful Asigurării Tehnice cu Blindate, Autovehicule și Tractoare (ATBAT), care până mă prezenta eu în unitate ținea prin cumul, funcția de Loctiitor Tehnic al Comandantului.

După ce mi-a prezentat Parcul de Tehnică Militară, comandantul m-a direcționat către birou. Intrând pentru prima dată în birou am dat de acest domn maior care, fără să mă invite să i-au loc și cu privirea fixată-n ușă, mă întreabă destul de apăsător: "De unde ești mă locotenente?". Domnule Maior, raportez: Sunt din Horezu, Județul Vâlcea". "Ăhă... ești... de undeva de pe aici...". Și întorcându-se, caută localitatea Horezu pe Harta Lumii, hartă ce era postată pe peretele din spatele lui. Atunci mi-am dat seama că omul nu este în apele lui și nu m-am înșelat, pentru că acesta era beat criță. După aproximativ un minut de căutare a Horezului pe Harta Lumii, se întoarce și-mi zice. "... pe undeva pe-aici". Și-mi arată Continentul Europa pe Harta Lumii.

În fine, la terminarea programului Comandantul m-a întrebat: „ce faci măi tinere, unde dormi deseară?”.

Încercasem să-mi găsesc ceva, dar am venit în București chiar în timpul crizei locuințelor și erau mari probleme atunci în ceea ce privește locuințele de serviciu pentru militari.

Prin consăteanul meu Aurel Danciu am cunoscut omul care a fost îngerul meu păzitor - doamna Mierlă Maria care locuia împreună cu fiul ei Gabriel într-un bloc vecin Pieței Reșița din București și care mi-a închiriat o cameră din cele trei pe care le avea apartamentul. M-a tratat ca pe propriul copil. Mergeam la

dumneai în sufragerie și mă lăsa în bibliotecă, biblioteca unui mare profesionist (biblioteca fusese înființată de soț, care murise în urma unei boli crunte) și care aproape îmi aparținea. Atunci m-am dezvoltat eu, citind... citind și iar citind. În toți anii aceștia de unitate operativă, nu am făcut alceva decât să evoluez profesional, lucru care până la urmă este o datorie a fiecăruia dintre noi. Am încercat să nu rămân "încremenit în proiect" așa cum foarte frumos spunea Petre Țuța.

Privind retrospectiv, pot spune că toate etapele din viața mea îmi stârnesc emoții și bucurii.

În Mădulari mă întorc întotdeauna cu mare drag și cu plăcere, fiindcă mă simt legat de oameni și locurile de acolo. Am încercat să întorc din datorii, dar sunt conștient că niciodată n-am să pot să dau înapoi cât am primit. M-am dus o dată chemat de o situație limită, în urmă cu ani buni, când mama mea făcuse un accident vascular. M-am întrebat în drum spre casă, cum ar arăta viața mea fără părinți? Eram militar, dar mi-am dat seama, că eu nu sunt pregătit psihologic pentru un astfel de eveniment. Atunci am reușit s-o aduc cu mine la București și am dus-o la Spitalul Universitar Militar Central Dr. Carol Davila, iar când am condus-o înapoi acasă, într-una din zile când mă odihneam, nici nu pot să vă spun în cuvinte, ce bucurie am simțit când, după prânz, adormisem și m-am trezit cu mama lângă mine, mângâindu-mă prin păr. Am avut senzația că ceva mai frumos pe lumea asta nu mai poate să existe. Acum, când părinții mei nu mai sunt, mă simt vinovat că nu m-am dus mai des la ei, ca să retrăiesc astfel de clipe, să-i mângâi și să fiu mângâiat.

Mulți cernișoreni care au probleme de rezolvat în București, mă caută și e adevărat, că nu am refuzat pe nimeni când au venit la mine. I-am primit și tratat cu mult drag. E mare lucru că oamenii din localitatea mea natală, vin la mine cu încredere și speranță, pentru a-i ajuta în diverse probleme. Asta îmi dă curajul și puterea de a merge mai departe.

Transmit gândul meu bun tinerilor cernișoreni, pe care îi îndemn să fie perseverenți cu idealurile lor, să fie dedicați muncii lor, cu pasiune și responsabilitate. Să fie încrezători, că totul e posibil, că dorințele mari se pot transforma în minuni. Povestea vieții mele este dovada că visul dă încredere și putere visătorului.

Tuturor consătenilor și prietenilor mei din copilărie, cernișorenilor în special, celor care cred că le pot fi de folos, așa cum s-a întâmplat și până acum, le spun să nu ezite să mă caute. Vor avea tot sprijinul meu, căci simt uneori, că doar văzându-i, îmi trece dorul de acasă...

Mihaela, soția mea

Dumnezeu mi-a dat-o de soție ca să îmi fie însoțitoare nedespărțită a vieții mele și să îmi fie pătașă sorții în vremea călătoriei mele pe pământ. Mi-a dat-o, să cunosc că încredințându-mi această faptură din mâinile Sale, mi-a încredințat-o ca să lucrăm împreună toată virtutea.

O iubesc mult și sunt recunoscător că este în viața mea, că mă ascultă și mă ceartă, că mă acceptă și mă iubește și ea la rândul ei, că e soră, prieten, om, femeie; că sunt două zeci și cinci de ani, aproape, din seara aceea când ea a venit să mă întâlnească, să ne cunoaștem. Mi-o aduc aminte și acum, senină și frumoasă, cu cămașa ei încheiată până la ultimul nasture, cu aerul boem și aparte.

A fost o vreme când am crezut că nu mai e loc de prietenie reală, autentică, pentru mine. Pierdusem tot ce se putea pierde în această direcție, construisem o armură de apărare în jurul rănilor care păreau să nu se mai vindece vreodată și-mi ziceam că-i închisă calea, pentru mine, de apropiere atât de puternică de cineva. Și a făcut ea pași în viața mea. Câte unul, calm și constant, echilibrat, așa cum o caracterizează, în contradicție cu vulcanul de trăire și emoție, de nevoie de apropiere și de siguranță, care sunt eu. Și-a avut răbdare și-un continuu "mergem mai departe", de fiecare dată când mie îmi părea că, gata,

de-acum se dăruie, nu se mai construiește. Nu ne-am pierdut, s-a tot construit și încă se mai construiește, dar simt că baza e acolo, solidă, temeinică.

Nu-i o relație perfectă. Cândva, cumva, toți ajungem să înțelegem că perfecțiunea nu există, deși ne dorim în continuare idealisme pe care nici măcar nu știm bine să le definim. Nu-i o construcție perfectă căsnicia noastră, dar e una solidă și e minunată. Pentru că e. Pentru că e și continuă să fie în ciuda multor furtuni pe care viața ni le servește. Și e bine. Și-acum se fac opt ani de la niște momente absurd de grele prin care ea a trecut, momente de cotitură, dar eu am fost acolo lângă ea, extrem de aproape, în toată acea luptă a ei. Și-a rezistat, și-a mers mai departe alături de mine, nu îndepărtându-se, ci, dimpotrivă, devenind ceea ce-mi este. O soție bună. Și îmi e musai să-i mulțumesc, iar și iar... Mulțumesc Mihaela, soția mea!

Cum ne-am cunoscut și cum s-a întâmplat totul? O să încerc să relatez pe cât posibil în cele ce urmează:

Salariul pe care-l aveam ca tânăr locotenent nu era prea mare și uneori nu acoperea cheltuielile pe care le făceam pentru întreținerea mea. Din această cauză, nu am putut niciodată să economisesc bani. În afară de toate acestea, trebuia să învăț pentru susținerea examenelor, din sesiune, de la Facultatea de Matematică din cadrul Universității București, ceea ce practic îmi ocupa aproape tot timpul. Continuam totuși să mă întâlnesc cu prietenii mei, fie la o bere, fie la un cinematograf, fie la un chef organizat de unul dintre ei. După despărțirea de Luminița, eram mai tot timpul singur, fără nicio prietenă stabilă, deoarece activitatea mea profesională nu-mi permitea să am o relație de mai lungă durată. Nu puteam să mă atașez de o femeie prin corespondență; de aceea majoritatea relațiilor mele feminine au fost, în aceea perioadă, de scurtă durată.

Femeile, prin natura lor, când iubesc, vor ca bărbatul să fie tot timpul alături de ele, să le mângâie, să le protejeze, să comunice... Datorită acestei situații și neavând o alternativă mai bună am început să mă gândesc în a găsi o femeie care să-mi fie mai stabilă.

La începutul lunii august 1991, am participat la un simpozion de istorie militară, în cadrul Academiei Militare din București. La acest simpozion, organizat de șeful catedrei de

istorie militară, dl colonel doctor Tudor Gheorghe, a participat și nepoata acestuia, Mihaela. Aceasta avea circa 24 ani, dar nu părea de această vârstă, datorită machiajului ei perfect și ținutei sale elegante. Era frumoasă și îmbrăcată cu bun gust. În timpul pauzelor, am intrat în vorbă cu ea de câteva ori, iar la plecare, ea mi-a strecurat un bilețel pe care era scris numărul ei de telefon. Curiozitatea mea bărbătească m-a făcut să-i telefonez a doua zi:

- Alo,... bună seara,... domnișoara Mihaela?

- Da, zice ea. Cine este la aparat?

- Sunt locotenentul Gheorghe Constantinescu, persoana cu care ați discutat ieri la simpozion.

- Aaa...domnul locotenent... Ce plăcere că vă aud!

- Știți... mi-am permis să vă telefonez ca urmare a bilețelului pe care mi l-ați dat în momentul plecării dumneavoastră de la Academie.

- Da, mi-aduc aminte, mi-ați făcut o impresie bună și de aceea am dorit să mai vorbesc cu dumneavoastră!

- Aceeași impresie este și din partea mea.

- Sunteți drăguț... Știu că voi militarii sunteți oameni serioși și direcți... Prin natura mea, eu sunt o femeie foarte sensibilă la tot ceea ce mă înconjoară și întotdeauna am optat în a avea un prieten care să-mi respecte sensibilitatea și în acelaș timp, să fie și el sensibil ca mine. Iată deci, în câteva cuvinte, cine sunt!

- Poate într-o zi am să vă povestesc prin câte am trecut. În prezent, în viața mea nu există nici o femeie, deși mi-am dorit dintotdeauna. Ca și dumneavoastră, eu sunt un om statornic, sensibil și cu aceeași intenție de a avea lângă mine o ființă care să mă respecte și s-o respect, fără însă prea mari obligații pe care nu aș putea, în prezent, să le îndeplinesc, deoarece prin natura serviciului meu, sunt mereu plecat pe perioade de timp îndelungat. Aș dori să mă împrietenesc cu dumneavoastră deoarece am impresia că avem aceleași puncte comune. Pe de altă parte, scopul vieții mele este de a întemeia o familie și să am copii.

La un moment dat, am auzit un suspin în aparat ca și cum Mihaela plângea:

- Mi se pare mie, sau într-adevăr plângeți? Am spus ceva care v-a supărat?

- Oh... nu... nu... din contră, sunt foarte mișcată de cuvintele dumneavoastră! Aș vrea dacă este posibil să ne mai revedem și să continuăm discuția noastră. Mi-a făcut atât de bine!

- Eu mâine sunt liber și aș putea, spre seară, să vă întâlnesc. Unde credeți că ne-am putea revedea?

- La ceasul de la Universitate, la ora 18.00. E bine?

- Perfect. Atunci vă aștept la optsprezece!

- La revedere și pe mâine! După ce am închis telefonul, am rămas pe gânduri. Eram impresionat de discuția avută cu Mihaela și mă gândeam că poate această femeie ar putea să mă smulgă din frământările mele zilnice. Poate că, alături de ea, voi putea găsi liniștea pe care eu, dintotdeauna, mi-am dorit-o. A doua zi, în jurul orei convenite, Mihaela a sosit la Universitate. În plimbarea noastră ne-am oprit la restaurantul Dunărea, lângă Intercontinental, unde am comandat mici și bere și am început apoi să discutăm. Mihaela venise într-un "deux-piece" de culoare verde pal, foarte elegant și purta un colier din chihlimbar asortat cu cerceii ei în formă de semilună. Mișcărilor ei erau lente și foarte studiate.

- Ce atmosferă plăcută este aici, zise Mihaela. Întotdeauna mi-a plăcut să vin aici unde am găsit mereu un colț liniștit, exact ceea ce îmi trebuie mie. Când eram mică, mătușa mă plimba mereu pe la Universitate și de atunci mi-a rămas în imagine, aleile frumoase de aici, parcul Cișmigiu, lacul și porumbeii după care eu fugeam să-i prind și nu reușeam niciodată. Cât de repede trece vremea!

- Spune-mi Mihaela, de ce te plimba mătușa și nu mama ta?

- Pentru că mama a murit la nașterea mea, iar tatăl meu la câțiva ani mai târziu. M-am născut La Sălișteștea Vașcăului, un sat situat undeva aproape de Oradea și de la vârsta de doi ani am fost luată de mătușa aici în București. Mătușa Lucreția s-a ocupat asiduu de educația mea. Când pictez prefer peisajele, deoarece prezența lor îmi dau o senzație de forță și libertate.

- Da, este foarte frumos ceea ce-mi spui. Eu din păcate nu am avut norocul tău, pentru că părinții mei nu au avut timpul necesar să se ocupe de educația mea. M-am zbatut singur în viață ca să-mi găsesc un mic loc în societate. Am avut multe aspirații care din nefericire nu s-au materializat.

- De ce vorbești așa. Ești încă tânăr locotenent și mai ai destul timp să-ți construiești o carieră!

- Poate, însă în prezent există niște piedici de care, pentru moment, nu mă pot debarasa.

- Ce piedici ?

- Am să-ți povestesc altă dată. Nu vreau să stric seara aceasta. Mă simt foarte bine aici, alături de tine.

- Bine, nu mai insist. Când vei considera, am să te ascult cu plăcere și poate, cine știe, aș putea să-ți dau și eu un sfat. Nu uita că unchiul meu ți-a fost profesor de istorie militară! Se uită îndelung la mine și încep să zâmbească.

- Mihaela, am zis eu, mâine, din nefericire, trebuie să plec într-o misiune de două săptămâni la Brașov. Pot să-ți telefonez când ajung acolo? Poate, cine știe, ai putea să te repezi cu trenul și eventual să facem o plimbare pe Tâmpa, printre brazii de acolo. Ai putea avea și un subiect de pictură...

- Desigur, poți să-mi telefonezi oricând. Foarte bine că mi-ai spus, ca să pot, la rândul meu, să-mi aranjez lucrurile pentru o zi, două...

- Atunci ne-am înțeles. Când ajung te sun ca să-ți spun unde sunt cazat.

- Bine, zise ea.

După ce am terminat de mâncat, eu am plătit și am condus-o pe Mihaela până acasă. Înainte de a o părăsi am sărutat-o îndelung în parcul din fața casei ei. Nu vroiam să forțez lucrurile. Vroiam să facă ea primul pas. Peste aproximativ două ore, m-a sunat și mi-a spus că a rămas profund impresionată de comportamentul meu și că eu sunt un bărbat așa cum și-a dorit ea dintotdeauna.

A doua zi am plecat la Brașov. După ce m-am instalat la Casa Centrală a Armatei din Brașov, casă situată sub Dealul Tâmpa, și după ce mi-am rezolvat câteva probleme legate de scopul venirii mele acolo, i-am telefonat Mihaelei și am invitat-o la Brașov. Aceasta mi-a spus că va veni sâmbăta viitoare și că va putea să rămână acolo până luni, în jurul prânzului. I-am dat adresa locației mele și un număr de telefon la care să mă sune când va sosi. În ziua respectivă, în jurul orei cinci după amiază, m-a sunat și mi-a spus că sosise și că se afla în holul Casei

Centrale a Armatei. Am plecat imediat cu o mașină militară la hotel, unde ea mă aștepta.

În timpul îmbrățișărilor noastre, Mihaela plângea și mă săruta continuu, șoptindu-mi la ureche ca să nu o părăsesc niciodată. Seara, am ieșit amândoi și am luat masa la un restaurant din centru orașului, după care ne-am înapoiat la hotel conducând-o la camera ei, cameră obținută de mine cu mari intervenții.

În jurul orei prânzului, a doua zi, am mâncat rapid la restaurantul Casei Centrale și apoi am urcat pe Tâmpa. În timpul nopții plouase puțin. Picăturile de ploaie ce rămăseseră suspendate pe crengile brazilor se evaporau încet, la apariția soarelui de după amiază și se transformau în unde vapoase care se amestecau, în atmosfera ozonată, cu mirosul pomilor și al vegetației. Mergeam și respiram cu nesaț acest parfum, ascultând corurile de păsărele care nu-și încetau cântecul, decât dacă cineva le întrerupea.

Din cînd în cînd, ne tăia calea câte o căprioară rătăcită sau o veveriță ce se cățara apoi pe o ramură de brad și ne privea curioasă cu ochii ei mici și scânteietori. În feeria decorului, Mihaela a făcut câteva schițe de desen pe niște coli de hârtie ce le avea în geanta ei. Una dintre ele, care mi-a plăcut cel mai mult și care reprezenta o veveriță cățărata într-un brad, mi-a dat-o mie și o mai păstrez încă și în ziua de astăzi. Mihaela a rămas la Brașov până la sfârșitul după amiezei zilei de luni. A rămas foarte impresionată de comportamentul meu și mi-a mulțumit. Când ne-am despățit, înainte de a pleca trenul ea mi-a spus :

- George, să nu mă uiți!

Și nu am uitat-o...

Lui Mihaela îi plăcea deasemeni teatrul, muzica și citea foarte multă literatură. Florile erau pasiunea ei. Era calmă, înțelegătoare și iubea copiii, punând multă pasiune în tot ceea ce făcea. Legătura cu Mihaela mi-a dat un elan și o fericire pe care nu o mai trăisem de ani de zile. Până la căsătorie, am fost zi de zi împreună. Ne plimbam îmbrățișați ca doi porumbei și ne sărutam pe unde treceam, pe stradă, prin parcuri, la cinema, peste tot. Mergeam din ce în ce mai des la țară, la bunica ei, mai întâi singuri și apoi împreună cu mama mea, unde mâncam, spre toamnă, pui la frigare, zarzavaturi proaspete din grădină și beam

pălincă făcută de nenea Nelu, un verișor al lui Mihaela. Apoi ne duceam pe malul Crișului Negru și admiram frumusețea locurilor sau ne scăldam în apa limpede a acestuia. Așa a trecut toamna, iar iarna, unchiul și mătușa ei (practic părinții ei adoptivi) ne primeau cu pâine caldă coaptă la cuptor, cu țuică fiartă și multe, multe bunătăți.

În primăvara anului 1992, am început pregătirile pentru căsătorie. Părinții lui Mihaela ne-au comandat și ne-au făcut cadou două vereghete groase, din aur masiv cum se purtau atunci și au înscris numele nostru, în interior. Pe data de 16 martie 1993, eu și Mihaela ne-am căsătorit la Sfatul Popular al Comunei Cernișoara. Am sărbătorit evenimentul la mine în sat, la casa părintească. În prima zi, am primit rudele iar a doua zi, am sărbătorit căsătoria cu grupul meu de prieteni și diferiți săteni care au avut plăcerea de a participa la acest eveniment.

În vara aceluiași an, am plecat cu Mihaela, în concediu, la Constanța. Am întâlnit marea cu frumusețile ei care ne-a amintit de prima noastră îmbrățișare. Locuiam la o doamnă, soția unui marinar, pe care l-am cunoscut la Academia Tehnică Militară, care avea domiciliul foarte aproape de plajă. Era o femeie extraordinară și printre altele ne pregătea și mâncarea. Când soseam de la plajă, găseam masa așezată, cu fel de fel de bunătăți și în mod special multe preparate din pește. Eu adoram guvizii înșirați pe scobitori, prăjiți în ulei fierbinte și stropiți cu usturoi și cu zeamă de lămâie. Savuram apoi câte un pahar de Murfatlar, rece și parfumat, după care ne odihneam îmbrățișați și fericiți, învăluți de dragostea noastră. Aici am stat două săptămâni, iar la plecare, ne-am dus pe malul mării și am aruncat fiecare câte o monedă în semn de aducerea aminte și de revenire la locurile unde s-a cimentat fericirea și iubirea noastră. După ce am sosit la București, la circa două luni, Mihaela mi-a anunțat vestea cea mare. Rămăsese însărcinată. Fericirea mea era acum deplină. Ceea ce îmi dorisem eu dintotdeauna și de multă vreme, se realizase.

Dar viața nu te întreabă niciodată dacă ești pregătit sau nu de o nenorocire. Nu-ți dă niciun avertisment înainte să te surprindă cu un necaz care să îți prăbușească întreg universul. Nu te întreabă dacă e prea devreme sau prea târziu, dacă e corect sau nu, dacă vei suporta sau nu, nici dacă ești pregătit sau

nu ca să pierzi tot ce ai; dacă ești destul de puternic pentru a trece printr-o decepție. Nu ține cont de cât ai râs, înainte să te faci să plângi, nici cât te-ai bucurat înainte să te faci să suferi; dacă meriți sau nu să fi rănit, batjocorit, umilit, trădat, părăsit, judecat. Nu te întreabă ce ai făcut bun sau rău și de multe ori te răsplătește cu rău pentru faptele bune. Câte ai sacrificat pentru a avea un ceva și atunci te prăbușește de tot ce ai agonisit! Cât de fericit ai fost, înainte să te copleșească nefericirea.... Nu, viața nu te întreabă niciodată nimic. Nu ține seama de cine ești și de ce ai făcut bun sau rău. Ea doar îți dă un test de supraviețuire, o lovitură și te lasă să te descurci. Și aici apar opțiunile... toate sub formă de lecții, unele mai dure, altele mai blânde, dar în urma cărora cu siguranță te vei schimba, de multe ori atât de mult, până a nu te mai recunoaște pe tine. Toate aceste lovituri îți dau ocazia să îți testezi limitele și chiar să le depășești. Îți dau ocazia să vezi cine ești, ce poți și ce însemni, atât pentru cei din jurul tău, cât și pentru tine însăși. Cu toate acestea, oricât de multe experiențe vei trăi, nu vei ști niciodată câte poți îndura, pentru că oamenii nu își cunosc limitele. Nu vei ști niciodată unde vei ajunge și nici felul în care te vor schimba loviturile primite, care te pot înrăi sau te pot face mai bun. Viața, drumurile și oamenii ei, te pot îndepărta, te pot transforma într-un om vulnerabil, speriat și resemnat....

Pe mine și pe Mihaela ne-a apropiat, ne-a transformat în oameni puternici, încrezători și luptători. Și acestea nu sunt vorbe goale, pentru că cursul vieții a confirmat asta.

Primul nostru copil Georgiana s-a născut prematur, pe 8 mai 1992, cu o greutate de 2,300 kg la Maternitatea Polizu din București, asta datorită faptului că Mihaela a alunecat accidental în baie și-a "rupt ața". Urmare acestei nașteri premature, Mihaela a trebuit să rămână o perioadă mai lungă de timp în spital, pentru a evita orice risc, circa 2 luni de zile. Chiar în ziua când a împlinit două luni, Georgiana, care până atunci a trăit la incubator, a decedat perturbând o bună bucată de timp liniștea casei.

Eram amândoi oboșiți, extenuați și nervoși. După concediul de maternitate, Mihaela și-a reluat serviciul. După doi ani de zile Mihaela a rămas din nou însărcinată. De data asta a născut un băiat sănătos, căruia i-am pus numele Alexandru și care a fost botezat la Biserica din Mădulari, de către duhovnicul

copilăriei mele, preot Ionescu Nicolae, având ca naș pe Valerica și Ică Constantinescu (unchiul meu).

În vara anului 1997, în luna august, am plecat în concediu cu Mihaela și Alexandru, din nou, la mare. De data asta, având cu noi pe băiatul nostru, eram mai sobri, mai așezați, deși sufletele noastre tinere tânjeau după zilele când admiram răsăritul sau apusul soarelui ori mândra lună, care-și oglindea măreția în imensitatea și pe valurile înspumate ale mării. Treceam prin locuri pe care le mai vizitaserăm în anii precedenți și care ne reaminteau amănunte ce au contribuit la înfiriparea dragostei și iubirii noastre. Ne simțeam bine, ne jucam pe plajă cu Alexandru și îi construiam castele din nisip ornate cu mici scoici culese de pe malul mării. Uneori, valurile înspumate ale mării ștergeau sau distrugeau micile castele construite și atunci Alexandru începea să plângă și nu înceta până când, din nou, îi construiam un altul.

La sfârșitul concediului nostru și după sosirea la București, ne-am reluat viața de zi cu zi. Între timp copilul nostru Alexandru, a devenit adult, terminând Carol Davila devenind astfel Asistent medical generalist, apoi urmând concomitent două facultăți...

Fiului meu Alexandru spre aducere aminte

Alexandru să știe că i-am dat viață, viață pe care nu am vrut să i-o controlez, pentru că a da viață înseamnă libertate deplină. Nu-i voi reproșa niciodată ceea ce am făcut pentru el, fiindcă nu mi-a cerut să-i fac ceva, ci am făcut totul din iubire. Am "rupt" o bucată din inima mea și l-am crescut... Apoi l-am lăsat liber, dar n-am mai fost întreg fără acea bucată de inimă, fără a avea aproape acel omuleț pe care l-am construit cu atâta iubire, grijă, sacrificii și trudă. Poate de aceea îi par posesiv uneori... Și știu că acum nu mă înțelege, dar când își va rupe și el o bucată de inimă și omulețul acela va umbla liber prin lume, va înțelege chinul nopților nedormite. Și totuși asta este menirea unui părinte: să ofere viață, apoi să rămână singur... sperând că omulețul cel mai drag este fericit. Are tot dreptul să fie liber, dar vreau să se gândească că dacă el mă uită când nu mai este lângă mine, eu nu reușesc să-l uit. N-am vrut să-i fiu paznic, n-am vrut să-i umbresc bucuria, l-am vrut fericit alături de cei cu care se simte bine, dar am vrut să se gândească la mine atunci când se distragă; să nu-mi tulbure sufletul, să nu-mi fure pacea... Fericirea lui nu trebuia să fie nefericirea mea; distracția lui, libertatea de care se bucura, nu trebuia să fie motive de stres pentru mine, ci tot fericire, fiindcă am trăit din tot sufletul bucuriile și împlinirile lui.

De când există Alexandru am trăit pentru el și prin el. Am visat visele lui și nimic nu m-a împlinit mai mult decât reușitele lui.

Bucuria lui a fost bucuria mea, zâmbetul lui a fost lumina mea iar durerea lui este sfârșitul meu. Așadar îl rog pe Alexandru să nu mă considere absurd, să nu mă considere posesiv, ci să încerce să-mi înțeleagă îngrijorarea și temerile... Fiindcă de când există el, nu există pentru mine spaimă mai mare decât aceea de a-l vedea nefericit, rănit, neîmplinit. E doar iubire Alexandru, iubire de tată care n-ar trebui să te sperie, nici să te deranjeze, nici să te îndepărteze... Într-o zi vei înțelege că iubirea de tată nu o poate înlocui nimeni... nici prieteni, nici persoana iubită...poate numai mama, sigur mama.

Am realizat, pentru Alexandru faptul că are nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viață, mi-am dat seama cât de mult depinde creativitatea, fericirea, îndrăzneala și siguranța de energia emoțională a lui. Am înțeles la timp că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blocau copilăria lui, de aceea le-am limitat. L-am învățat să nu trăiască izolat, să plângem împreună, să ne bucurăm împreună, să vorbească despre visele, mâhnirile, bucuriile și frustrările lui.

Mi-am dat seama că școala, cu toate problemele ei, nu poate avea un rol esențial în educarea lui, așa cum îl avea pe timpul copilăriei mele. Ani în șir, profesori și elevi trăiesc împreună în sala de clasă, dar sunt străini unii față de alții. Se ascund în spatele cărților, caietelor, calculatoarelor. Este oare vina ilustrațiilor profesori? Nu! Această carte îi va vorbi ori de câte ori este nevoie, pentru ca și el la rândul lui să se poarte cu copiii lui așa cum m-am purtat și eu cu el. Am luptat pentru a-l face fericit, sănătos și înțelept, dar niciodată nu m-am simțit atât de răătăcit în misiunea asta atât de grea de a educa, pe cât o simt acum în vremurile acestea. Nu scriu pentru a deveni vedetă, nu am nevoie, mi-am terminat onorabil o carieră și nu mă mai gândesc la așa ceva. Scriu pentru ca Alexandru să știe că eu am crezut în viață, chiar dacă uneori am mai vărsat și lacrimi. Că am avut speranță de la viitor, chiar dacă uneori eram dezamăgit, că l-am educat pe el, semănând cu înțelepciune și culegând cu răbdare. Am încercat să-i dau tot ce e mai bun. Am avut vise mari pentru el. Când era mic, am căutat să-i dau cele mai bune jucării, haine, plimbări și școli. Nu voiam ca el să umble prin ploaie, să i se întâmple ceva pe stradă, să se rănească cu jucăriile făcute în casă și să treacă

prin dificultățile prin care am trecut eu. Am pus câte un televizor și un calculator în fiecare cameră a apartamentului.

Vina aparține sistemului educațional nesănătos, la care a ajuns astăzi. Școala antrenează copiii să facă calcule fără să greșească, dar viața este plină de contradicții, chestiunile emoționale nu pot fi calculate și nici nu au socoteală exactă. Sunt tinerii pregătiți pentru a se confrunta cu o decepție? Nu! Ei sunt antrenați doar pentru succes. Este imposibil să trăiești fără probleme. Suferința ne poate construi, sau distruge.

Fiind militar călit și trecând prin asemenea probleme, l-am învățat pe Alexandru să se folosească de suferință, pentru a construi înțelepciunea. Mi-am dat seama că el nu are nevoie de părinți extraordinari, ci de ființe umane care să vorbească limba lui și care să fie capabili să pătrundă în inima lui, are nevoie de părinți inteligenți, pentru că părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă. I-am dat copilului meu Alexandru ceva incomparabil de valoros, ceva ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa mea, povestea vieții mele, experiențele mele, lacrimile mele, timpul meu. Atunci când puteam, făceam daruri materiale lui Alexandru, dar nu-l stimulam să fie materialist, căci știam că asta îi oferea plăceri superficiale.

Sper ca prin exemplele și povestirile din viața mea, să rămân de neuitat, nu numai lui Alexandru sau familiei, ci și celor care mă vor citi.

Am avut curajul să vorbesc cu Alexandru despre zilele cele mai triste din viața mea. Am avut îndrăzneala să-i povestesc greutățile prin care am trecut. I-am vorbit despre aventurile mele, de visele și momentele cele mai fericite din existența mea. Așa am transformat relația cu Alexandru într-o aventură. Am fost conștient de faptul că a educa înseamnă pătrunderea fiecăruia în lumea celuilalt. Pentru că aceasta este unica modalitate de a educa emoția și a crea legături solide și profunde.

Chiar dacă munceam mult, făceam din puținul meu timp disponibil mari momente de conviețuire cu copilul meu. Când era mic mă rostogoleam cu el pe podea, ne jucam, zâmbeam, făceam ce-mi venea prin minte; făceam totul cu plăcere.

Odată, pe la vârsta de zece ani Alexandru mi-a spus: "Tati nu are rost să-mi încarc memoria cu tot ceea ce-mi spui tu despre viață. Degeaba mi le spui. Lasă-mă pe mine să mă lovesc de ele

și atunci voi învăța”. Am tăcut și am avut răbdarea să aștept pâna la prima problemă majoră cu care s-a confruntat. Bineînțeles că nu a trecut mult timp să se întâmple asta. Atunci a venit la mine și mi-a spus: “Tati am învățat din asta următoarele...”. L-am explicat că și asta este o variantă de a învăța de la viață, dar că el alesese metoda cea mai dură de învățare, că este mult mai bine să învețe din greșelile altora, decât a învăța din propriile greșeli.

Mi-am dat seama că copilul meu avea nevoie de ființe umane pe lângă el, nu avea nevoie de ofițer ci de ceea ce sunt eu ca om. L-am lăsat să înregistreze imaginea personalității mele. Știți ce s-a întâmplat? S-a apropiat foarte mult de mine. Căuta tot timpul să fie aproape de mine. Există ceva mai bun decât asta?

De multe ori treceam prin probleme la serviciu, dar aveam pace când veneam acasă, eram un om fericit. Am observat că dacă aveam bucurii în afara casei, dar trăiam un război în familie, nefericirea îmi era prietenă. Ca să scap de această nefericire am învățat să meditez frumosul în momentele de glorie, ca și în cele de eșec, în florile primăverii și în frunzele uscate ale toamnei. Iată marea provocare a educației emoționale! Pentru mulți, fericirea nu este altceva decât nebulă inventată de psihologi, delirul filozofilor, halucinația de poezii. Aceștia n-au înțeles niciodată că secretele fericirii se ascund în lucrurile simple și anonime, atât de depărtate și atât de aproape de ei, dar asta e altă problemă.

L-am dat copilului meu libertatea de a vorbi despre el însuși, despre neliniștile și dificultățile de comunicare cu colegii de clasă și cu noi, părinții. Nici nu vă imaginați ce efect pot avea aceste întruniri. Dialogul este de neînlocuit. Am căutat în copilul meu Alexandru un prieten și l-am găsit.

Parabola fiului risipitor mi-a oferit un exemplu minunat, despre cum anume să mă comport cu copilul meu. În această parabolă, comportamentul tatălui este determinat de o înțelepciune unică. Să vedem: Fiul a renunțat la tată, dar tatăl nu a renunțat niciodată la fiu. Tatăl și-a implorat fiul să rămână. Lacrimile lui nu l-au impresionat pe fiu. Acesta a plecat și și-a risipit averea. Tatăl nu l-a criticat, ci doar l-a așteptat. Tatăl aștepta în fiecare zi ca el să învețe la școala vieții, lecțiile pe care nu le învățase alături de el. În sfârșit, marea victorie. Durerea, pierderea și sentimentul de nesiguranță pe care le resimțea tânărul au rupt coaja semințelor pe care tatăl le-a plantat. Astfel,

personalitatea fiului a fost modificată. Rezultatul? El s-a întors. A ieșit de sub protecția tatălui, a căpătat cicatrice adânci în suflet, dar a devenit mai matur și experimentat. Tatăl și-a văzut fiul apropiindu-se de casă. A alergat să-l întâmpine, profund mișcat. Nu și-a condamnat fiul, nu a spus nimic, întrucât știa că orice vorbă e de prisos. Era sigur că experiențele trăite de fiu l-au afectat profund. L-a îmbrățișat doar și i-a făcut o primire sărbătorească. Nimeni n-a înțeles. Iubirea nu este ceva ce se înțelege. Dar fiul nu a mai fost niciodată cel dinainte.

Din această parabolă am mai învățat că trebuie să reușesc să învăț și de la copilul meu și să corectez modalitățile de comunicare cu el! Viața este o mare școală care învață și pe cei ce știu și pe cei ce nu știu.

Nu l-am corectat pe Alexandru niciodată în public, pentru că am considerat că a corecta pe cineva în public este un mare păcat. Am considerat că niciodată n-ar trebui să expun în fața celorlalți defectul unei persoane, oricât de mare ar fi acesta. Expunerea publică generează umilință greu de depășit. Chiar am intervenit în fața tuturor, atunci când un tânăr a supărat sau a jignit pe cineva în public. Și atunci, a trebuit să acționez cu prudență pentru a nu turna gaz pe focul tensiunilor create. Mi-amintesc de o întâmplare, cum în școala generală, în clasa lui Alexandru era o adolescentă de doisprezece ani, isteată, inteligentă, sociabilă, dar puțin grăsuță, nu mai știu cum o chema. Aparent, nu avea nici o problemă legată de obezitatea ei. Era o elevă bună, activă și respectată printre colegi. Într-o zi, viața ei a suferit o mare schimbare. A primit o notă proastă la o lucrare. A căutat-o pe profesoară și a cerut explicații asupra notei. Profesoara, care era nervoasă din alte motive, i-a dat o lovitură dureroasă, care i-a schimbat viața pentru totdeauna, numind-o „grasă proastă”, în fața colegilor. Colegii au râs de tânăra respectivă. Ea s-a simțit umilită și a plâns. A încetat să mai obțină note bune. A atrage atenția, sau a scoate în evidență, în public, o greșeală sau un defect al unui adult poate genera o traumă de neuitat, care îl va controla toată viața.

De multe ori Alexandru m-a decepționat, dar nu l-am umilit. O dată m-am simțit sfidat de el, dar i-am spus că n-ar trebui să mai vorbească niciodată în felul acela și m-am oprit. Mi-am dat seama că țipând la el, aș fi afirmat că eu sunt stăpânul casei, că

eu sunt cel care-l întrețin și astfel ar fi câștigat frica fiului meu, dar aș fi pierdut pentru totdeauna dragostea lui.

Am avut inspirația să nu mă contrazic niciodată cu soția mea Mihaela în fața copilului. Când eram agitat și incapabil de a conversa, ieșeam din scenă și mergeam în altă cameră unde făceam altceva, evitând polemicile. Și totuși, nu există căsnicii perfecte.

M-am ferit totdeauna să-mi pedepsesc fiul când eram nervos și cu ajutorul lui Dumnezeu nu m-am lăsat înrobite de furie. L-am ajutat să-și reconsidere atitudinea, să pătrundă în el însuși și să învețe să se pună în locul celorlalți. Practicând acest fel de educație, i-am dezvoltat toleranța, gândirea echilibrată, siguranța în momente dificile. Atunci când m-a supărat, i-am vorbit de sentimentele mele. Atunci când a greșit, am discutat cu el cauzele greșelii, acordându-i credit.

M-am ferit să fiu mielușel cu cei din afară și leu cu membrii familiei. Aveam tendința de a-i răni pe cei pe care-i iubesc cel mai mult, dar nu puteam fi de acord cu așa ceva. Dacă acceptam, riscam să distrug visele și speranța celor foarte dragi mie...

Asta să știe copilul meu Alexandru că am făcut pentru el, iar tot ceea ce am făcut îl ajută foarte mult acum, pentru că merge cu două facultăți odată: Cu Facultatea de Teologie din cadrul Universității București și cu Comunicări și Relații Publice din cadrul Universității Creștine Dimitrie Cantemir din București. Asta înseamnă că i-am dezvoltat anumite calități, printre care rezistența la stres și un psihic bun. Așa să procedeze și el în educarea copiilor lui, iar atunci când este supărat pe fiul lui, să se retragă singur într-o cameră, să răsfoiască aceste pagini și sper ca acestea să-i lumineze mintea alegând soluția cea mai bună.

Așa să-i ajute Bunul Dumnezeu!

Curajul de a fi eu însumi

Pentru mine a spune “nu” reprezenta un act de curaj. A spune “nu pot” sau, chiar mai mult, “nu vreau”, unor situații care nu-mi dădeau o stare de confort emoțional, psihic, care nu mă ajutau să “cresc”, ci mă obligau la compromisuri pe care nu le puteam împăca cu mine însumi, reprezenta curajul autentic.

Atunci când simțeam că se încălca ceva în sinele meu interior, că eram obligat să ies din zona de confort psihic, mă opream și luam atitudine.

Cât ar trebui să suporte un om? Frustrări avem cu toții, e clar. Unii le manifestăm, alții le strângem în noi și-apoi erup devastator, ca un vulcan. Dar unde-i pragul acela unde dai rău cu capul, când trebuie să te oprești? Cât și când cedăm pentru a ajunge undeva, sau măcar pentru a simți că facem ceea ce trebuie făcut? Trăim într-o lume în care cei mari îi înghit pe cei mici și lupta pentru putere se duce la absolut toate nivelurile. Poți să stai împotriva curentului, sau te poți lăsa purtat de el. Cine stabilește care-i calea potrivită?

Mă întrebam, de multe ori, de ce îi e teamă omului să se împotrivească, să spună clar și răspicat “nu” atunci când îl simte în sinea lui? Pentru că nu are destul de multă încredere în el și fiecare “nu” îl face să îl simtă și mai copleșit de nesiguranță? Sau pentru că îi e teamă să își asume urmările unor astfel de decizii? Sau pentru că așa e societatea, că trebuie să se alinieze unui

mers defectuos al lumii? Că așa e mai bine? Pentru cine, mai bine?

Rămâneam adeseori blocat în situații care nu îmi plăceau, dimpotrivă, care îmi făceau rău, îmi plângeam de milă acolo, afundându-mă și considerându-mă lovit de soartă. Ca și cum o mână invizibilă ar trebui să miște piesele propriilor mele vieți în direcții care să-mi fie utile, să-mi facă bine, să mă împlinească, mie revenindu-mi doar partea aceea în care primesc ceea ce mi se dă. Să nu am eu responsabilitatea deciziilor, a alegerilor.

Dar mi-am dat seama că am dreptul să “nu pot”. Și chiar să “nu vreau”. Am dreptul să nu spun “da” când vreau să fie “nu”. Viața m-a învățat asta.

Tot viața m-a învățat că încrederea în oameni nu se câștigă, doar se pierde. Inițial, oamenii care se apropiau de mine, cei pe care-i lăsam să se apropie, beneficiau de încredere și deschidere din partea mea. Dacă lăsam un om să se apropie, era de la sine înțeles că simțeam că omul acela merita încrederea mea. I-o dădeam, fără probe, pe toată, nu pe bucăți, nu condiționată. Pur și simplu. Pentru că așa simțeam, pentru că așa era firesc. Teama n-avea loc acolo.

Cum se pierdea? Dintr-o dată, sau pas cu pas, câte un pic. Pentru că eram oameni și “dădeam cu băta în baltă”. Și noi, și ceilalți. Dacă îmi păsa foarte tare de un om, îi mai dădeam o șansă. Și încă o șansă. Și încă una. Și-n funcție de câte lovituri eram în stare să suport din partea unui om, atâtea șanse îi dădeam. Într-un final, mă săturam să cred că avea vreun rost, când mi se tot dovedea că n-avea. Teama începea să-și croiască loc, tot lovind cu insistență în zidurile de încredere. Și lăsam, cu greu, foarte cu greu de cele mai multe ori, lăsam să se piardă oameni, relații.

Îmi era teamă și credeam că era firesc să-mi fie teamă, știam asta. Îmi era teamă începuturi, de necunoscut, de dezamăgiri, de nereușite, de... atât de multe. Îmi purtam frica ca pe un stigmat uneori, acolo era greșeala mea. Mă temeam și făceam din frică un soclu pe care urcam scuzele de a nu încerca, de a nu îndrăzni, de a nu ieși din zona mea de confort.

Sigur că îmi puneam întrebări. Sigur că aveam încredere, dar mi-era și teamă. Cred că slăbiciunile mele îmi erau și binecuvântare și blestem. M-au făcut ceea ce sunt. Om, nu robot;

om, nu monument de îndrăzneală și detașare. Curajul de-a fi eu însumi, într-o lume în care se cere să fiu rece și extrem de bine înfipt în realitatea vieții, pare un act nebunesc. Să mă arăt așa cum sunt, devine ceva care tot pe mine mă lovește, devine bumerang.

Am apreciat tot timpul pe omul care m-a ajutat să "cresc". Care m-a făcut să mă văd într-o lumină pozitivă, încrezător și mi-a stârnit nevoia de-a fi mai mult decât ceea ce sunt. Care a făcut acest lucru într-o manieră inteligentă, oferindu-mi sentimentul de confort psihic. Care a știut că o critică ajută, dar numai dacă e formulată într-un mod constructiv, evitând să rănească. Că, deh, eram fragil și vulnerabil.

Pe scena aceasta a vieții, unde regulile nu erau mereu dictate de mine, îmi rămânea doar să joc cât de bine puteam. Și am jucat destul de bine, pentru că așa cum se va vedea în continuare, chiar dacă am fost militar de carieră, a spune când vreau "nu pot" sau "nu vreau", a rămas un drept!

Viața de ofițer în Armata Română

Așa cum am amintit mai sus, în urma finalizării cursurilor din Academia Tehnică Militară, am obținut repartiția la o Unitate Militară Operativă din Mihai Bravu, pe funcția de Loctiitor Tehnic la Divizionul 224 Artilerie Antitanc, Divizion ce reprezenta Rezerva Antitanc a Diviziei I Mecanizată “Tudor Vladimirescu”.

Învățam pentru Universitate și munceam din greu ca ofițer-inginer în unitate operativă. Urmăream printre altele să am relații bune cu toți, pentru că nu cred în realizările la care ajungi de unul singur. Echipa are rostul ei și trebuie să fi conștient de importanța pe care o are munca ta. Unii ofițeri de comandă înclinau însă să-i subaprecieze pe ceilalți și asta mă irita cel mai mult. Ei nu „se coborau” să vorbească cu „omul simplu”, cu militarii în termen și chiar cu maiștrii militari și subofițeri. Felul lor de a se comporta mă durea foarte mult, pentru că eu mă simțeam atașat de oamenii care lucrau cu conștiinciozitate. Fără sprijinul lor, ofițerii nu s-ar fi putut mișca. M-am străduit chiar de la început să intru în vorbă cu personalul civil, și să încerc să-i cunosc. La urma urmei, și eu mă trăgeam din unii ca ei.

În mama avusesem un dascăl excelent. Ea m-a învățat că toți oamenii sunt egali. Venitul sau poziția socială nu-i face nici mai buni, nici mai răi. Când aveam un minut liber, treceam prin Parcul de Tehnică de Luptă și intram în vorbă cu unul și cu altul, încercând să le rețin numele. Deși nu intenționeam, am ajuns la un

moment dat să profit de pe urma acestui fapt. Am descoperit câțiva maiștrii militari și subofițeri cu o vechime de peste 20-30 de ani, dintre care pot amintii de MM Toporeanu Mircea, expert în Tancuri TR 800 și pe plt. Maj. Bădulescu Cornel, expert în muniții. Puteam învăța multe din experiența lor și n-am lăsat să-mi scape ocazia. Odată ce le câștigam încrederea, îmi spuneau în cine puteam avea încredere și în cine nu.

Mă anunțau de îndată ce intervenea ceva pe la Parcul de Luptă sau în Depozitul de Muniții, depozit ce conținea 900 de vagoane de toate tipurile de muniții, începând cu cartușe sau grenade și terminând cu bombe și rachete antitanc. Nu o dată s-a întâmplat ca acești oameni de încredere ai mei, cărora eu le spuneam "tehnici", pentru că chiar asta erau, să se întoarcă în unitate și după orele de program, ca să-mi mai spună câte ceva despre cum merge treaba. Știau că se puteau baza pe mine, pentru că îi ascultam și mă bizuiam pe observațiile lor. Probabil că întrețineam aceste relații și dintr-o dorință de a compensa comportamentul altor ofițeri cât și pentru a merge serviciul cât mai bine. Cert este că, datorită sprijinului pe care mi l-au dat acești doi oameni, am fost în stare să fac o impresie bună și să dau randament în muncă. Cariera mea militară, în mare parte se datorează acestor doi oameni cu care am stat în acea unitate, timp de zece ani.

Accentuez acest aspect de fiecare dată când mă adresez tinerilor și în special băiatului meu Alaxandru, care în curând va termina facultatea și va intra în câmpul muncii: „Este imposibil ca cineva să fie absolut inutil, le spun. Dacă sunteți atenți și politicoși cu ceilalți și ei vă vor trata la fel. Indiferent că urcați sau coborâți în ierarhia socială, veți întâlni același gen de oameni. În plus, gândiți-vă că fiecare este un copil al lui Dumnezeu.”

Eu am convingerea că a fi un ofițer bun nu înseamnă a te ridica deasupra celorlalți. Singura diferență e că Dumnezeu îți dă un talent pe care așteaptă să-l dezvolți în folosul celorlalți. În sistemul de valori din societatea modernă, numai cei mai buni sunt apreciați. Fără a adopta un astfel de sistem, trebuie totuși să facem tot ce ne stă în putință pentru a fi de folos celor din jurul nostru. Eu am motive să sper. Cam acesta ar fi mesajul pe care vreau să-l transmit tinerilor. Nu poți ajunge dintr-un salt într-o funcție mare. Chiar dacă ai reuși, nu ți-ar folosi prea mult pentru

că fără experiență, fără a începe cu “munca de jos”, nu ai fi capabil pentru “munca de sus”. Gădesc că e mult mai potrivit să-ți ocupi locul care ți se cuvine și să avansezi prin muncă.

Povestea mea ar rămâne neterminată dacă nu v-aș povesti un incident, petrecut în timpul cât am lucrat la Divizion, cu omologul meu de la Divizie. În perioada aceea eram locotenent-inginer pe funcția de Loctiitor Tehnic al Comandantului Dn 224 Artilerie Antitanc și am intrat în conflict cu omologul meu de la Divizie, căpitan inginer Dumitru Marian care venise la Divizia 1 Mecanizată, de la Divizia Operativă din Craiova, pe funcția de șef al Asigurării Tehnice cu Armament și Muniții, funcție mai mică la coeficient decât Loctiitorul Tehnic al Comandantului. Individul acesta nu putea să se împace cu ideea că eu aveam funcția mai mare ca a lui, deși el lucra la eșalon superior. Cu toate că nu mi se împotriva fățiș, era destul că îmi făcea mereu observații usturătoare, îmi tăia replica, mă ignora sau se purta grosolan. În cele din urmă, conflictul a izbucnit când l-am întrebat:

- De ce e nevoie să luăm atâta muniție din București și s-o aducem la Mihai Bravu?

- Pentru că așa am spus! tună el. Am făcut cum mi-a ordonat. De fiecare dată când îl mai întrebam ceva cu „de ce...”, îmi trântea aceeași replică. Într-una din zile s-a iscat o oarecare neînțelegere. Eu n-aveam niciun amestec, dar el era foarte nervos și știam din experiență că în astfel de cazuri nu-i trecea prea repede. S-a răsucit spre mine și a început ca de obicei:

- Ascultă băi locotenente, eu sunt un tip de treabă, dar... Nu mi-a trebuit mult ca să constat că aceste cuvinte dezmințeau imaginea favorabilă pe care încerca să și-o facă. De această dată mi-a spus verde în față:

- Te crezi cineva, pentru că ai primit funcția mai repede decât alții, nu? Toți spun că ești așa și pe dincolo, că mergi cu matematica și cu statistica deodată dar află că în ochii mei nu faci nici cât o ceapă degerată. Ești un ticălos, asta ești. Și să-ți fie clar, Constantinescu: te pot trece în rezervă înainte s-apuci să te ștergi la nas! Spectacolul a durat mai multe minute. În tot acest timp, îl priveam fără să scot nici un cuvânt. Când, în sfârșit, a făcut o pauză ca să mai respire, l-am întrebat cât am putut de calm:

- Ați terminat?

- Da, am terminat.

- Bine. Atât. Mai mult nici nu era nevoie. A fost ultimul cuvânt pe care i l-am adresat.

Cât despre mine, pretinsa lui influență nu mă îngrijora deloc. Cu toate că era șef, nu el ci comandanții luau deciziile. Nu voiam însă să-i dau ocazia de a mă avea la mână, reacționând violent sau înfruntându-l. Îmi făceam datoria conștiincios, așa cum credeam eu de cuviință, mai ales că-l aveam lângă mine pe plt. maj Bădulescu-șeful de Depozit Armament și Muniții.

Nimeni altcineva nu s-a plâns de mine, așa că nu trebuia să iau în serios amenințările lui. Timp de zece ani cât am activat pe această funcție, unitatea militară nu a plătit nici măcar un leu la Controlul Financiar Intern și în toate aplicațiile, cu ieșire cu tehnică de luptă, unitatea a fost evaluată numai cu calificative de FB. Altfel nici nu se putea pentru că în caz de război, împreună cu celelalte Unități și Mari Unități de Artilerie din Mihai Bravu, trebuia să apărăm toată Granița de Sud a țării. Vă dați seama că trebuia să fim foarte bine pregătiți și tehnica de luptă trebuia ca în orice moment să fie operativă 100%.

Dar mai era ceva care necesita pregătire de randament înalt: în lucrările de la Organizare-Mobilizare, unitatea noastră era calculată cu 85% pierderi în tehnică și oameni, în primele 24h de la declanșarea războiului. Deci trebuia să fiu pregătit și pentru a-mi apăra propria-mi viață. Fiind pus la punct cu aceste probleme și obținând numai rezultate de FB, eram foarte bine văzut de către comandanți și pot spune, fără modestie, că era o concurență între comandanți să mă aibă ca Loctiitor Tehnic. Așa că nu-mi era teamă de cpt. Dumitru Marian, mai ales că-mi făceam treaba.

La Divizion am întâlnit o mulțime de ofițeri de comandă înfumurați și foarte siguri pe ei, nesuportând să aibă șef un locotenent. Unul dintre ei era Maiorul Saulea Mircea, șeful Biroului Pregătire pentru Luptă. Nu-i puteam suporta aroganța. Abia așteptam să vină timpul să mă mut la eșalonul superior. În toți acești zece ani cât am activat pe funcția de Loctiitor Tehnic al Comandantului, am "schimbat" trei comandanți, toți oameni deosebit de integrii, așa cum se cerea să fie un comandant.

Primul a fost Maiorul de Artilerie Dumitru Grigore, un om de la care am învățat tainele mobilizării. Pe timpul Regimului Comunist a făcut parte din grupul celor zece ofițeri care i-au înaintat Președintelui Ceaușescu o scrisoare deschisă, cerându-i

acestuia dă demisioneze. De la acest om am învățat demnitatea ofițerului din Armata Română, am învățat să respect adevărul, să fiu pregătit foarte bine în domeniul meu de activitate și că atâta timp cât stăpânesc toate aceste trei cerințe, voi deveni stăpân pe mine și nimeni, și nimic nu mă va abate de la drumul meu. Ar fi avut tot dreptul să fie încrezut, pentru că știa absolut orice într-ale meseriei, cunoștea pe oricine și, din punct de vedere tehnic, era cel mai bun. Cu toate acestea, găsea întotdeauna timp să vorbească cu oamenii și se purta politicos cu toată lumea. Chiar de la început, când nu eram decât începător, se arăta întotdeauna dispus să-mi răspundă la întrebări. De statură mijlocie, înalt cam de 1,80 m și cu "chelle deasă" - așa arăta când l-am cunoscut. Amândoi am venit, la înființarea Divizionului, din Academie, dânsul din cea de Comandă, iar eu din cea Tehnică. Avea o voce profundă, de bas. Mulți din unitate îl imitau. Știa lucrul ăsta, dar făcea haz pe tema aceasta, pentru că avea un simț al umorului foarte dezvoltat. Acest om a devenit mentorul meu, mai ales că mi-a fost primul comandant.

Mi-amintesc de o întâmplare pe care țin neapărat s-o amintesc, drept mulțumire pentru hotărârea luată de el atunci: era în vara anului 1997 când în unitate s-a prezentat col. ing. Căndea, Șeful Asigurării Tehnice cu Armament și Muniții al Armatei a I-a, să verifice măsurile luate în urma Ordinului Circular nr. 1/86 privind păstrarea în deplină securitate a armamentului și munițiilor din Unitățile Militare. Acest ordin a apărut datorită faptului că, începând cu anul 1985, au început să dispară foarte mult armament și muniții din Unități Militare. Dispariția a două Puști Mitraliere de calibru 7.62mm cu muniția aferentă dintr-o Unitate Militară de Infanterie din Caracal, a pus capac la toate acestea și prin Ordinul Circular nr. 1 s-au luat măsuri sporite de securitate. La vremea aceea, dispariția unei arme cu muniție, era considerat atentat la Președintele Statului. Dar să nu intru în mai multe amănunte, cert este faptul că domnul colonel Căndea a venit în unitate și fără să se prezinte la Comandant sau la Ofițerul de Serviciu pe Unitate, s-a dus direct la magazia provizorie unde păstram armamentul unității și fără a sta pe gânduri a început să tragă de gratii și ferestre până le-a scos din zid, vrând prin aceasta să demonstreze că nu se respectă prevederile OC-1. Imediat santinela de la Postul 2 a sunat Comandantul Gărzii, care

la rândul său l-a anunțat pe Comandant. În timp ce Câdea se îndrepta către comandamentul unității, comandantul ia ieșit în cale și l-a interpellat cu întrebarea: “Cum vă permiteți domnule colonel să forțați Depozitul de Armament al unității?”. Acesta fără să-i răspundă, se deplasează la Ofițerul de Serviciu solicitându-i “Registrul de Control al Unității” în care consemnează toate neregulile constatate și face propunerea către comandant, să înainteze către eșalonul superior, documentele de destituire din funcție a locotenentului-inginer Constantinescu Gheorghe pentru încălcarea OC-1/86.

Se prezintă la biroul comandantului pentru ai prezenta Registrul de Control și după o discuție foarte tensionată, părăsește unitatea. Mie mi-a mirosit de la o poștă că acest control este o “făcătură” pentru a mă destitui pe mine din funcție, dar nu știam de cine fusese pusă la cale. Un lucru nu știau cei care mi-au întins această cursă și anume că până la luarea în primire a unei boxe din Depozitul de Armament al Regimentului 28 Tancuri, care încă era ocupată cu armamentul regimentului, comandantul a ordonat ca armamentul unității să fie păstrat în acea magazine provizorie. Practic acești nesăbuiți care au pus la punct planul de destituire a mea, folosind pe acest individ Câdea, fără să realizeze, “au lovit” în comandant. În fine, după părăsirea cazarmei de către colonelul Câdea, comandantul care era împreună cu Șeful de Stat Major mă cheamă la dânsul în birou, unde am redactat împreună un Raport către Comandantul Armatei I. Ce credeți că s-a întâmplat în urma acestui raport? Vă spun eu: col Câdea a fost pedepsit cu mustrare scrisă, în timp ce locotenentul-inginer Constantinescu nu a pățit absolut nimic. Mult mai târziu am aflat și cine a pus la cale această mascaradă, binențeles că dintre ei nu a lisit cpt. ing. Dumitru Marian.

L-am admirat pe Comandantul Dumitru Grigore din prima zi când l-am întâlnit. A pierdut prin faptul că avea demnitate și iubea adevărul, pentru că lupta pentru susținerea adevărului este cumplită. A fost destituit de la comanda unității de comandantul Brigăzii I Mecanizate, General de Brigadă Apostol Nicolae, un individ care a ajuns, pe căi neortodoxe, din maior, ditamai Generalul de Brigadă. Cum a fost destituit comandantul? Păi, în noaptea de 12 spre 13.06.1992 am primit alarmă de exercițiu, ordonată de Bg. 1 Mc și condusă de Gl. de Bg. Apostol, iar noi

trebuia să ne deplasăm în timp util din București la Mihai Bravu. Eu eram în Parcul de Luptă când generalul mi-a dat ordin, printr-un exercițiu tactic, să scot tehnica de luptă în raionul ordonat. Tocmai când scoteam ultimul tun din Parcul de Luptă, apare și Comandantul Unității, întârziind cam 45 minute. Generalul cum dă cu ochii de el îi spune: “Băi Dumitrule la ora asta se vine la alarmă?” Acesta încercând să-i răspundă la întrebare, nu a mai apucat deoarece s-a auzit din nou o altă întrebare a generalului: “Nu ți se pare Dumitrule că funcția asta de comandant este prea mare de tine?” Atunci comandantul enervat i-a răspuns: “Dar ție nu ți se pare că gradul ăsta de general este prea mare pentru tine, băi maiorule” . Asta făcând aluzie la faptul că a fost făcut general din maior, într-un timp de doi ani de zile.

Nu a durat mult și Mr. Dumitru Grigore a fost destituit din funcția de Comandant al Divizionului 224 Art. At.

I-a urmat la comandă căpitanul de artilerie Mitu Nicolae, venit de la Școala Militară de Ofițeri de Artilerie din Sibiu. Un om devotat meseriei și funcției, de la care am învățat să perseverez. Nu a stat mult pe această funcție, fiind avansat și mutat imediat la eșalonul superior.

Ultimul comandant pe care l-am avut la Divizion a fost colonelul de artilerie Ciucă Aurel. Un psiholog desăvârșit de care mă leagă multe amintiri. Încă de la prezentarea acestuia de către Comandantul Brigăzii, mi-am făcut o primă impresie pe care nu mi-am mai schimbat-o până la despărțirea de el. După prezentare și după ce comandantul Brigăzii a părăsit cazarma, Ciucă a mai ordonat odată adunarea întregului personal, în careu. Eu i-am dat raportul, după care am luat loc în flancul drept al formației. Acesta preluând comanda, a ordonat: “Pentru inspecție cinci, trei pași înainte!”. După ce personalul unității a executat această comandă, Ciucă mai revine cu o comandă, care nu era prevăzută în Regulamentele Militare și anume: “Cine este oltean, un pas în față”. Personalul unității descumpănit, se uita unul la altul vociferând, dar un urlat ca de fiară i-a făcut să tresară: “Bă! Mă vedeți pe mine că vorbesc?”, a intervenit Ciucă. “Aștept ca oltenii să facă un pas în față”. Fără să mai stau pe gânduri, fac un pas în față și iau poziția de “Pe loc repaus”. În momentul respectiv mi se adresează cu cuvintele: “Băi Constantinescu și eu sunt oltean. Știi foarte bine că acolo unde sunt doi olteni, ies scânteii... Pentru a

evita acest lucru, unul din noi doi trebuie să plece din această unitate, trebuie să dispară... Ori eu, ori tu. Ai înțeles?”. “Am înțeles domnule comandant!” i-am răspuns eu fixându-i privirea și debordând o siguranță, înspăimântătoare, pentru el.

Citind multă psihologie la viața mea (chiar mă pregătisem într-un an să candidez la Universitate la Facultatea de Psihologie) și acumulând multă experiență, eram deja maior, mi-am dat seama că acest individ vrea să conducă unitatea dominând totul. Și nu m-am înșelat când am gândit așa, pentru că timpul mi-a confirmat faptul că în demersul lui de a conduce unitatea, Ciucă aplica metoda “Dezbină și condu!”. Foarte multe cadre militare din unitate fiind uzate de stres, deveneau emotive la urletele animalice ale lui Ciucă și cădeau în plasa lui. Eu făceam excepție. Dându-și seama că în fața demersului de a-și atinge scopul, stăteam eu, mă mai pune la o încercare: Fiind în perioada ITS-ului (Întreținere Tehnică de Sezon a Tehnicii de Luptă), adunarea unității se ținea cu tot personalul în Parcul cu Tehnică Militară. După ce dau raportul (funcția îmi conferea acest drept) și iau loc în flancul drept al formației, mă întrebă despre stadiul lucrărilor de întreținere a tehnicii. Deschid Planul ITS să-i raportez situația reală și în momentul acela numai ce aud: “Băi, te bag în .... mății de maior, tu nu știi situația pe dinafară?”. La auzul acestor “vorbe academice” din partea lui, tot personalul a împietrit. Fără a mai ține cont de nimeni și de nimic, îi răspund: “Băi colonele, te bag în .... mății dacă mai urlii vreodată la cineva”.

Nevenindu-i să creadă urechilor, se uită la mine ca și cum ar fi atins infinitul cu privirea și pe loc dă comanda: “Toată lumea la locul lui de muncă, iar tu Constantinescu echipează-te cu cizme și centură și urcă-te în ARO, pentru că ieșim la raport la colonelul Voica”. Colonelul Voica Vasile era comandantul Brigăzii I Mecanizate în perioada aceea și știam că, în timpul Liceului Militar, fusese coleg de bancă cu Ciucă. În fine, mă conformez ordinului și după zece minute, împreună cu el și cu șoferul ARO-ului eram deja în drum către Brigadă. Pe drum, nimeni nu a scos nicio vorbă. Ajuns la Brigadă, în timp ce el intră în biroul Comandantului Brigăzii, îmi ordonă să aștept în antecameră. Mă conformez, luând loc pe un scaun și așteptând momentul când trebuie să dau ochii de Comandantul Brigăzii.

Ar însemna să vă mint dacă v-aș spune că nu mi-era frică. Ținând cont de faptul că ei au fost colegi de bancă în Liceul Militar, îmi făceam tot felul de griji, dar într-un final m-am resemnat și pe loc mi-am schițat un plan cu care urma să-l abordez pe Voica. Am așteptat aproape 40 minute și nimic.... Dintr-o dată, se deschide ușa biroului și apare comandantul bine dispus, adresându-i un ultim salut lui Voica. După ce închide ușa, mi se adresează ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic: "Ce-i cu tine mă de te-ai îngălbenit la față ca ... lămâia. Ție frică ăăă... Mergi jos la mașină și așteaptă-mă acolo, pentru că mă duc până la Șeful Artileriei".

Șeful Artileriei era colonelul Berea, un om de o finețe dusă până la extrem. După părerea mea acest om nu avea ce să caute în armată, nu era făcut pentru așa ceva. După aproximativ 15 minute apare și Ciucă jos la mașină și după ce urcă, îi comandă șoferului; "Direcția Clinceni". "Am înțeleș", îi răspunde șoferul mustăcînd. Eu, nu mai înțelegeam nimic. După 20 minute, în care nimeni nu a scos o vorbă, mașina oprește, iar Ciucă dă comanda: "Debarcarea!". Cobor din mașină și mă trezesc în curtea unei splendide vile, a cărei ușă de la intrare, Ciucă se chinuia s-o deschidă. Chiar nu mai înțelegeam nimic... Intrăm cu toții înăuntru și după ce Ciucă ne invită să ne facem comozi și să luăm loc, bagă mâna într-un bufet alăturat și scoate o sticlă de vin roșu, ca sângele de taur. Șoferul era familiarizat cu mediu, pentru că imediat ce comandantul a pus sticla pe masă, acesta a și pus paharele în dreptul fiecăruia. După primul pahar, Ciucă îmi zice: "Băi Constantinescu, nu trebuia să faci gestul ăla în fața formației, pentru că mi-a scăzut din autoritate". Îi răspund că nici dânsul n-a procedat regulamentar înjurându-mă în fața formației... și de atunci am rămas cei mai buni prieteni. Din pahar în pahar, Ciucă se destăinuie și-mi spune că vila este o moștenire de la o rudă din partea soției și că el este din Bălcești (de unde este Mitică Dragomir, oracolul fotbalului românesc), localitate situată la 30 minute de mers cu mașina de Cernișoara - localitatea mea de baștină...

După această întâmplare, o singură dată am mai avut divergență cu Ciucă. Și asta s-a întâmplat atunci când am primit locuință de serviciu în Centrul Civic al Bucureștiului, pe Splaiul Unirii, aproape de Magazinul Unirea. Era în vara anului 1995,

când unitatea, conform “Planului cu Principalele Activități”, trebuia să execute trageri de luptă cu tunul de calibru 100mm antitanc, în Poligonul Babadag. Două treimi din efectivul de oameni și tehnică participau la această activitate sub directa îndrumare a comandantului Ciucă, iar cealaltă treime a rămas în cazarmă sub comanda mea. S-a întâmplat ca într-una din zile, din acea perioadă, Ministrul Apărării Naționale, d-l Gheorghe Tinca împreună cu o comisie de la Minister să facă un control în Microgarnizoana Mihai Bravu, ale cărei unități erau considerate unități militare de elită ale Armatei Române. Evenimentele istorice confirmă rolul jucat de Unitățile Militare din Mihai Bravu, în timpul Revoluției din 1989 (dacă o putem numi așa). Și mai e ceva pentru care a venit Ministrul, să ia personal “pulsul” cadrelor militare din această Garnizoană, pentru că în luna octombrie a anului 1994, în urma întârzierii cu două zile a salariilor, o Companie de Tancuri TR-800, de la Batalionul 28 Tancuri, împreună cu echipajele care le deserveau s-au deplasat în coloană către București pentru obținerea drepturilor cuvenite. Bineînțeles că au fost oprite la intrarea în București (nu știu de cine) și convinși să se întoarcă în cazarmă, că li se vor da toate drepturile... și mai mult decât atât. Deci nu te jucai cu oameniiăștia, erau hotărâți și pregătiți fizic și psihic pentru război. Dacă le cereai să-și dea viața pentru țară, neîntârziat o făceau, dar să nu le faci “promisiuni în vânt”; erau oameni dintr-o bucată. De atunci, probabil cei de la Minister și-au dat seama de “importanța” cadrelor militare din Mihai Bravu, și periodic veneau să le ia “pulsul”. Puțini știu despre acest eveniment, pentru că el nu a fost dat publicității. Profitând de prezența ministrului în Garnizoană, am ieșit la raport pentru a-i aduce la cunoștință problemele sociale cu care se confruntă unitatea. Printre aceste probleme am strecurat subtil și situația mea locativă. După trei zile de la întâlnirea cu ministrul, primesc un telefon de la colonelul Voica, transmițându-mi să mă prezint urgent la Comenduirea Garnizoanei București să-mi i-au repartiția pentru locuința de serviciu. A fost cel mai plăcut mesaj pe care-l puteam primi la momentul respectiv. După șase luni de regim de locuință de serviciu, în urma unei Ordonanțe de Urgență a Guvernului României, s-a aprobat ca aceste locuințe să poată fi cumpărate de cei care le locuiau. Bineînțeles că fără a sta pe gânduri, am

devenit proprietarul acestui superb apartament de lux din “buricul” Bucureștiului.

Pot afirma, cu siguranță, că după această fericită întâmplare, relațiile mele cu comandantul Ciucă s-au îmbunătățit și mai mult. A venit la mine, m-a felicitat pentru casă și de atunci am rămas foarte buni prieteni.

Nu după mult timp a venit Ordinul de Mutare al Unității noastre din Garnizoana Mihai-Bravu în Garnizoana București. În ziua aceea am fost chemat la ordin de către comandant și mi-a transmis următoarele:

- Uite la ce m-am gândit Costică (diminutivul de la Constantinescu), dacă mă ajuți să mutăm cu bine și fără incidente tehnica de luptă în București, eu am să te ajut să te muți la Comandamentul Logistic Întrunit, pentru că până la urmă meriți acest lucru. Am doi foști colegi de Școală Militară care lucrează acolo și deja am luat legătura cu ei în ceea ce privește mutarea ta. Ce zici?

Binențeles că am primit pe loc această propunere și iată-mă, după trei luni de zile, în Comandamentul Logistic Întrunit, pe funcția de Ofițer 2 în cadrul Secției Coordonare Tehnică în Depozite de Muniții (pe scurt, Secția Muniții).

Am deținut această funcție câteva luni, pentru că în vara anului 1996 am fost mutat pe funcția de Ofițer 2 în cadrul Biroului Serviciu Operativ al Comandamentului Logistic Întrunit. Activitatea de bază a acestui birou erau controalele cu calificativ sau controalele inopinate la Unităților Militare subordonate CLI. Programul lunar îl aveam de așa natură, încât o săptămână mi-l desfășuram în București la Comandament, iar celelalte trei săptămâni pe teritoriu, la sutele de unități militare subordonate. Șeful biroului era colonelul Crudu Mihai, un ofițer de temut celor din teritoriu.

Mi-aduc aminte prima mea misiune cu el la UM 01220 Hațeg. După ce a primit raportul de la comandant și după ce am fost prezentați întregului efectiv al unității, acesta a spus cu o voce gravă și sacadată: “Numele meu este Crudu și sper că asta vă spune totul”. Din clipa aceea nu se mai auzea “țipenie de om”, așa de impunător era. După adunarea unității, ne-am deplasat la biroul comandantului, unde colonelul Crudu a adus la cunoștință, șefilor de arme și servicii, “Planul de control” aprobat de

comandantul CLI, generalul Emanoil Ciocotea. Colonelul Crudu controla comanda unității, mie revenindu-mi sarcina de a verifica documentele, muniția și armamentul de la Ofițerul de Serviciu (OSU), Gardă, Depozitul de Muniții, Depozitul de Armament etc. Îmi aduc aminte cum generalul Ciocotea, înainte de a pleca în misiune, m-a chemat la dânsul și mi-a ordonat: “O să mergi în control împreună cu colonelul Crudu la unitatea din Hațeg. Dacă colonelul Crudu dă calificativ mic unității pe linia dânsului, tu ridică calificativul cu partea ta de control, astfel încât unitatea, la încheierea controlului, să obțină calificativul de cel puțin “Bine”. Asta s-a și întâmplat, pentru că la terminarea controlului, unitatea a obținut calificativul general de: “Bine”. Înainte de a părăsi unitatea, comandantul (un fost coleg de facultate, de-al meu), într-un moment de respiro, îmi spune că a dat ordin șefului Depozitului de Alimente să facă trei pachete pentru noi “cei din control” și să le înmâneze șoferului, pentru ca în momentul sosirii în București, acesta să ni le distribuie.

În fine, după aproximativ două ore am pornit spre București, iar la intrarea în Petroșani șoferul amintește de cele trei pachete. La auzul acestei vești, colonelul Crudu, fiind și șeful de mașină, dă ordin șoferului să oprească undeva pe dreapta. Acesta se conformează și, la cercetarea ad-hoc improvizată de Crudu, povestește cum la ordinul comandantului, șeful Depozitului de Alimente i-a înmânat cele trei pachete, la final scuzându-se că chiar nu știa despre ce era vorba. Am fost și eu întrebat de Crudu dacă știu ceva în legătură cu această întâmplare, dar am negat cu vehemență că aș ști, încalcându-mi astfel un principiu la care țineam foarte mult și la care îmi impusesem să nu-l încalc niciodată, anume: “asumarea răspunderii”. A fost prima oară în viața mea de ofițer când am încălcat acest principiu și sincer, nu mă simțeam chiar atât de confortabil. După ce a terminat cercetarea improvizată, colonelul Crudu concluzionează că trebuie să ne întoarcem înapoi la Hațeg, pentru a preda pachetele și binențeles pentru a lua măsuri disciplinare împotriva comandantului, pentru fapta săvârșită. În acest sens, dă ordin șoferului să întoarcă mașina pentru a ne deplasa înapoi la Hațeg, acesta conformându-se. În tot acest timp mi-am intrat în rol, ducând muncă de lămurire cu Crudu, pentru a-l determina să accepte situația creată. Într-un final, cam după vreo doi kilometri

parcurși, acesta a acceptat situația, cedându-mi mie pachetul dânsului, cedare întărită prin cuvintele: “Pachetul meu luați-l dumneavoastră, pentru că aveți copilul micuț și trebuie să crească. Dar pe viitor, atenție! Și fixându-ne cu privirea, atât pe mine cât și pe șofer, spune cu o voce gravă: “Să nu se mai întâmple”. După aprobarea noastră, aproape simultană, cu un “Am înțeles” hotărât, am întors din nou mașina, deplasându-ne către Rm. Vâlcea. Până la intrarea în Defileul Jiului, nimeni nu a mai scos o vorbă, liniște întreruptă de colonelul Crudu care îmi ordonă să consult baza de date și să-l informez despre Unitatea Militară, subordonată CLI, cea mai apropiată de itinerariul nostru de deplasare.

Vreau să fac o mică paranteză, făcând o descriere a omului și ofițerului Crudu Mihai. Făcea parte din promoțiile vechi de ofițeri ai Armatei Române, ofițeri cu principii pe care nu le încălcau niciodată. Era un ofițer bine pregătit, care nu accepta superficialitatea. Poate de aceea mulți ofițeri din promoțiile mai tinere nu-l agreau, spunând despre el că este un “fixist”, cu vederi învechite. Că nu era agreat, rezulta și din faptul că din necesarul de efectiv al biroului, care era de șase ofițeri, erau ocupate numai două funcții, a dânsului și a mea. Cândva toate funcțiile biroului fuseseră ocupate, dar ofițerii de pe aceste funcții “dezertaseră”, aranjându-și mutările, care încotro, pe la diferite Secții sau Departamente conduse de ofițeri “mai acceptabili”. Dar eu cred că făcuseră o greșeală fundamentală, pierzând astfel șansa de a învăța din experiența de viață a acestui om.

Așa cum am amintit mai sus, săptămâna în care îmi desfășuram programul la Comandament, o dedicam întreagă pregătirii din legile și regulamentele noi apărute și o încheiam cu o lucrare scrisă, lucrare pe care colonelul Crudu o anexa dosarului meu de cadre. Trebuia să fim bine pregătiți pentru că verificam Unitățile Militare subordonate CLI din teritoriu care aveau și ele la rândul lor specialiști foarte bine pregătiți. Pentru ei, noi eram de la eșalonul superior și nu se cădea să ne facem de răs neștiind ce să le cerem, sau să nu știm să le răspundem la anumite întrebări pe care aceștia ni le puneau, pentru bunul mers al unității. Trebuia să stăpânim toată legislația și regulamentele militare pentru a nu ne face de răs. Eram considerați “adevărații specialiști” ai CLI și deseori eram sunați din teritoriu de către colegii noștri să ne dăm

cu părerea pentru rezolvarea vreunei probleme noi apărute. Chiar și colegii noștri din Comandament ne interpelau pe hol cu diferite întrebări, la care trebuia să le răspundem foarte exact, uneori ducând răspunsul până la nivel de articol, sau aliniat.

Aveam posibilitatea să mă mut la o altă structură organizatorică a acestui Comandament, dar m-a încântat ideea că la acest birou pot progresa în pregătire și am hotărât să rămân pe loc tratând cu seriozitate și implicându-mă în rezolvarea tuturor problemelor apărute. Cât am funcționat la acest birou, am primit și o poreclă - "Crudișor", iar biroul primise și el de la colegii mei denumirea de "Biroul cruzilor". Da, în "Biroul cruzilor", avândul ca șef pe colonelul Crudu mi-am format cu adevărat personalitatea și, lucrând asiduu, în acest birou am atins apogeul profesional...

Misiunile executate cu colonelul Crudu reprezentau pentru mine un adevărat test, pentru că trebuia să fiu foarte bine pregătit, iar pregătirea cuprindea inclusiv cunoașterea drumului până la unitatea militară controlată. Înainte de a pleca în misiune, trebuia să-i întocmesc și să-i prezint "Harta cu itinerariul de deplasare", itinerar ce cuprindea haltele mari și haltele mici (adică opririle mai mari sau mai mici de 5 minute). Spunea el că "nu se cade ca un ofițer al Armatei Române să oprească mașina și să întrebe pe unde să meargă pentru a ajunge... în cutare loc". Mi-era foarte greu la stabilirea itinerariului, mai ales atunci când acesta străbătea orașe, pentru că trebuia să iau legătura cu comandantii unităților militare controlate pentru a-mi trimite harta orașului respectiv. În afară de hartă, trebuia să am pusă la punct baza de date cu toate unitățile militare subordonate, cu comanda fiecărei unități, cu telefoanele fiecărui ofițer din comanda unităților etc, asta ca în cazul că ni se defecta mașina pe drum să putem lua legătura cu cea mai apropiată unitate militară, pentru rezolvarea incidentului.

Colonelul Crudu era un om foarte bine organizat, de la care am învățat multe și căruia-i datorez apogeul meu profesional. Îmi vine în minte acum o întâmplare ce-i definea caracterul acestui om: Într-un an a fost detașat în vederea mutării sale, pe funcția de comandant, la Depozitul CL din Bara Mare. Acolo, inspectând unul dintre depozitele unității, a "călcat strâmb" și și-a luxat piciorul stâng. Într-una din zile, din această perioadă, aflându-se în București, îmi dă telefon și-mi transmite să merg la

domnul comandant, la birou, pentru a-mi înmâna un document pe care să îl aduc dânsului la Punct Control (poartă). Îmi stabilește o oră când să fiu la poartă cu documentul, subliniind acest lucru: “La ora fixată să fi la poartă, nici mai devreme, nici mai târziu”. După ce intru în posesia documentului, știind cât de punctual era acesta, mă deplasez la poartă cu zece zile înainte de ora stabilită. M-așteptam să-l văd venind în cârje către poarta unității, dar... nimic. Aștept cu răbdare cele zece minute, căutându-l cu privirea în toate direcțiile și chiar în momentul când mă străfulgera ideea că acesta o să întârzie, numai ce aud în spatele meu un clacsonat de mașină ce mă determină să fac un pas în lateral. Când mă uit mai bine, realizez că într-una din mașinile parcate în spatele meu, era colonelul Crudu care-mi făcea semn să urc în mașină. Ați realizat cât de punctual era? A stat zece minute în mașină, în spatele meu, dar nu a intervenit decât atunci când a venit momentul stabilit. Mulți poate consideră aceasta o prostie, că... Eu nu, consider că prin acest om, Dumnezeu a lucrat la caracterul meu, întărindu-mi răbdarea și rezistența la stres. Acum acesta nu mai este printre noi ci în lumea dreptilor, iar eu duminică de duminică, la Sfânta Liturghie, îi aprind câte o lumânare... parcă stabilindu-i itinerariul către Rai.

Dar să revin la “oile noastre” de pe Defileul Jiului și să vă spun că în urma consultării bazei de date, îl informez pe colonelul Crudu că cea mai apropiată unitate militară de itinerariul nostru spre București, era cea de la Drăgășani. În urma informării, acesta îmi transmite scurt: “Acolo o să facem o scurtă oprire, să servim masa”, după care sună pe lt. col. Popescu, comandantul acelei unități, informându-l despre intenție. Neștiind că sunt în mașină cu col. Crudu și imediat ce termină convorbirea cu acesta, lt col Popescu mă sună pe mine și mă întreabă dacă cumva Crudu se duce în control la unitatea “păstorită” de dânsul.

Am uitat să vă spun că deținând Planificarea controalelor la unitățile subordonate, de multe ori, înainte cu o săptămână de a merge în control la UM, luam legătura cu comandantii și îi informam că urmau să fie controlați. Aceștia îmi mulțumeau și în această perioadă își mai puneau la punct documentele ce urmau a fi verificate, sau alte probleme deficitare. Nu era corect ce făceam eu, dar...

I-am răspuns codificat lt. col. Popescu, ca și cum aș fi vorbit cu soția, subliniind în convorbire cuvântul “nu”. Atunci, cred că și-a dat seama că sunt cu Crudu în mașină, dar pentru edificare mi-a pus întrebarea: “Sunteți în mașină cu dânsul?”. Îi răspund afirmativ, încheind convorbirea astfel: “Da, da... Bine dragă, apar și eu peste câteva ore acasă. Sărut mâna!”, dând astfel impresia că chiar am vorbit cu soția. În aproximativ 45 minute am ajuns la unitate, întâmpinându-ne lt col Popescu, care a dat raportul și care ne invită în biroul dânsului, informându-ne că mâncarea este gata în aproximativ 15-20 minute. Profitând de acest lucru, col Crudu îmi ordonă să mă deplasez la Corpul de Gardă, să-l verific în tot ceea ce comportă, apoi să mă prezint la sala de mese. În tot acest timp, dânsul a verificat armamentul, muniția și documentele de la OSU. Controlul la Corpul de Gardă l-am finalizat cu înscrierea acestuia în “Foaia de stare a gărzii”, făcând o copie după aceasta, așa cum obișnuiam în urma fiecărui control. Era o măsură de “acoperire” pe care o învățasem de la colonelul Crudu, care îmi tot repeta: “Acoperiți-vă cu documente d-le maior, pentru că nu se știe niciodată...” și mare dreptate avea. După ce am servit masa, ne-am continuat drumul spre București.

La o săptămână după ce am trecut prin această unitate, făcând acel control de îndrumare fără ca unitatea să fie planificată a fi controlată, s-a întâmplat nenorocirea și anume s-a întâmplat ca un soldat să fugă din postul de pază cu armament și muniție, a intrat în curtea unei familii vecină cu unitatea, a împușcat mortal doi membrii ai familiei (soț și soție), a furat autoturismul proprietate al acestora și a dispărut. Evenimentul a fost mediatizat pe toate mijloacele mass-media, la vremea respectivă, iar poliția urmărea fugarul cu elicopterele. Imediat după prinderea fugarului, ministrul apărării naționale a numit o comisie de cercetare care să scoată la suprafață neregulile care au stat la baza acestui eveniment deosebit. La auzirea veștii că la nivel de minister s-a constituit comisia de cercetare a evenimentului și știind faptul că ultimii care au controlat unitatea am fost noi, col Crudu m-a chemat la dânsul și mi-a spus următoarele: “D-le maior, știți și dumneavoastră cum se procedează în Armată, că în urma oricărui eveniment trebuie găsit un “țap ispășitor”... Am informații că cei care fac parte din comisie, s-au interesat de cei care au verificat

ultima oară Corpul de Gardă și astfel noi doi o să fim cercetați pentru modul cum am făcut controlul. Când ați făcut controlul l-ați consemnat în Foaia de stare a gărzii?” I-am răspuns afirmativ, mai mult, i-am înmănat copia după aceasta în care erau înscrise toate neregulile constatate și termenele de remediere a acestora. Acesta a citit cu nesaț textul înscris în “Foaia de stare a gărzii” și dintr-o dată mi-a întins mâna, spunându-mi: “D-le maior, dacă ce este scris aici este și în Foaia originală, vă rog să stați liniștit, pentru că efectiv nu are ce să ni se întâmple. Suntem apărați din toate punctele de vedere. Vă felicit pentru competența de care ați dat dovadă”

Colonelul Crudu a avut dreptate, pentru că așa s-a și întâmplat. În urma cercetării, comisia a scos vinovată comanda Unității Militare din Drăgășani de neregulile care au condus la săvârșirea evenimentului, noi fiind absolviți de orice neregulă în ceea ce privește controlul.

Acesta era mediul în care lucram, de aceea se cere ca un militar de carieră să fie perfect sănătos psihic și fizic, ca să reziste la astfel de șocuri psihice și la stresul zilnic la care era supus.

Am deținut mai multe funcții în cadrul acestui Comandament, dar cea care mi-a ridicat standardele profesionale și de viață a fost cea de Șef de Birou Valorificări la Extern, birou ce făcea parte din Secția Valorificări condusă de colonelul inginer Dudău Vasile, un om de mare probitate morală și profesională. Practic acest birou, condus de mine, reprezenta interfața între Ministerul Apărării Naționale și Romtehnica SA, societate pe acțiuni subordonată direct Guvernului României și care se ocupa cu prospectarea pieței externe. Biroul meu primea de la toate Categoriile de Forțe ale Armatei documentele cu tehnica ce urma să fie valorificată, întocmea documentația necesare pentru valorificare, apoi le înainta Comisiei de Valorificare la Extern, comisie ce își avea locația în sediul Romtehnica SA. Pe lângă cei doi reprezentanți ai Romtehnica SA, din această comisie mai făceau parte câte un reprezentant, cu gradul de general, de la Categoriilor de Forțe ale Armatei, iar de la Comandamentul Logistic Întrunit făcea parte Locțiitorul-general Tilincă Adrian, Șeful Secției-colonel inginer Dudău Vasile și Șeful Biroului-subsemnbatul, care aveam gradul de maior-inginer.

Această comisie, era numită de Ministrul Apărării Naționale prin Ordin de Zi a Ministerului.

Secția Valorificări a fost înființată ca urmare a intrării României în NATO, deci o secție care avea implementate standarde NATO. Datorită faptului că până la acea dată, tehnica deținută de Armata României era de proveniență rusească, s-a luat hotărârea la nivel înalt ca aceasta să fie casată sau valorificată, pentru ca Armata să fie dotată cu tehnică nouă, de proveniență NATO. Pentru noi, ofițerii specialiști, această hotărâre reprezenta o mare dilemă și ne puneam deseori întrebarea: “Cum să distrugi sau să valorifici la extern (adică să vindem altor țări) tehnica de luptă existentă, fără a avea “ceva” să pui în locul ei?”. Multor șefi, cu grade mari, care ocupau funcții cheie în Armată, le era frică să-și asume responsabilitatea, de aceea lăseau lucrurile să decurgă de la sine, fără a fi elaborată vreo normă sau metodologie în acest sens.

Plecând de la această premiză, am să vă aduc la cunoștiință o întâmplare: Într-una din zile sunt chemat la Biroul Documente Secrete pentru a-mi ridica corespondența. Când am ajuns acolo, am rămas surprins de volumul mare de documente, fiind nevoit să mai chem, în ajutor, încă doi membrii ai biroului. Când am purces la despachetarea pentru rezolvarea documentelor din corespondență, am rămas total surprins de numărul gurilor de foc (tunuri, tunuri-obuziere, obuziere...) propuse de Statul Major al Forțelor Terestre (SMFT), spre valorificare la extern. Practic toată artileria Armatei Române era pusă pe “chituci” prin valorificarea la extern a gurilor de foc. Pur și simplu am intrat în panică și mă prezint la Șeful de Secție cu această problemă destul de delicată, prezentându-i baza legală, “Tratatul de la Paris” în care era stipulat că toate Armatele din Europa trebuie să caseze toate gurile de foc ce depășesc calibrul 100mm.

Ca o mică informație de istorie militară, la acea vreme România era a doua țară din Europa ca număr de “guri de foc” după Franța. Deci aveam arma Artilerie foarte bine pusă la punct, cu specialiști unul și unul. Prin Tratatul de la Paris s-a vrut, pur și simplu, distrugerea Artileriei și implicit a Armatei Române.

După ce-i prezint toate acestea Șefului Secției, acesta îmi spune:

- Ce facem d-le maior, vindem toată “Artileria” Română?
- D-le colonel, dacă două comisii, cea de la Unitatea Militară și cea de la SMFT, ne transmit toate piesele de artilerie spre valorificare la extern, noi practic suntem acoperiți.
- Dar dacă se întorc “ai noștrii” înapoi?

Făcea referire, bineînțeles, la comuniști. Am început amândoi să râdem, fiind întrerupți de generalul Tilincă Adrian care tocmai intra în birou. După ce i-am relatat și dânsului această problemă, îmi ordonă să găsesc, sau să inventez neregularități la întocmirea documentelor trimise de SMFT și să le returnez.

La primirea acestui ordin, în mintea mea se ducea un adevărat război. Mi-am adus aminte cum, lucrând la structuri organizatorice mai mici, de multe ori mi se returnau documentele spre refacere. Acum am realizat faptul că asta se întâmpla datorită incompetenței, fricii, sau pur și simplu invidiei că dețin o funcție destul de mare (cum a fost în cazul căpitanului Dumitru Marian-șeful ATAM al Bg1 Mc, atunci când eu eram Loctiitor Tehnic al Dn 224 Art. AT).

M-am conformat ordinelor șefilor mei și am returnat documentele cu specificația: „să fie întocmite conform ordinelor și normativelor în vigoare”.

La o săptămână de la acest eveniment, primesc telefon de la însărcinatul cu această activitate al SMFT-ului, spunându-mi că documentele au fost întocmite greșit și că-mi mulțumește pentru returnare. Atunci mi-am dat seama că generalul Tilincă luase legătura cu omologul lui de la SMFT și în urma discuțiilor s-a ajuns la concluzia că documentele trebuiesc refăcute pe un număr mult mai mic de tunuri.

Mă leagă multe amintiri de Comandamentul Logistic Întrunit, multe dintre ele deja vi le-am relatat mai sus. Totuși nu trec peste această perioadă, de altfel fericită, din viața mea fără a vă relata o întâmplare: În perioada cât am lucrat la acest Comandament era un mare flux de hărții, informații, sinteze și altele. Atât de haotică era toată “afacerea” că mă îndoiesc că cine cerea informațiile știa ce să ceară, fapt pentru care și producția de hărții (documente!) era multă și fără rost...

Fiind într-o duminică Ofițer de Serviciu Principal (OSP), mi-am făcut treburile curente ca de obicei. Luni dimineața, pe la 8,30, col. Tilincă, Loctiitorul Comandantului a chemat la el pe cei

care au fost de serviciu vineri, sâmbătă și duminică, regula fiind că toată lumea este la program luni dimineața, eventualele libere se iau după. Ne-am adunat noi trei la ușa șefulețului: Maiorul Ortiz (care a fost de serviciu vineri), eu locotenent colonel (fusesem de serviciu duminică) și colonelul Truică (care fusese de serviciu sâmbătă). Se face 8,40, se face 8,50, se face 9,00... după vreo 5 minute se deschide ușa și suntem chemați înăuntru, aliniați și cu urechile ciulite. Începe loțiitorul un monolog despre cum și cât muncește el, cum răspund ceilalți la eforturile și sacrificiile lui, după care ne trânteste în față motivul întrevederii: “vineri după masă, spre seară, a venit de sus o cerere pentru ca luni la ora 8,00 să aibă șeful eșalonului o situație cu “nu știu ce”, iar situația cerută nu a ajuns pentru că nu a fost făcută, pentru că un tâmpit nu l-a anunțat, iar cei vizați nu au fost chemați sâmbătă și duminică la muncă” și uite cum a fost el admonestat de “șeful ăl mare”, asta în condițiile în care loțiitorul nostru spera la o avansare în grad “peste rând”, avansare pe care de altfel a și obținut-o în timp. Așa că trebuia să pedepsească pe cineva. Fapt pentru care ne-a descris sancțiunea pe care o va primi vinovatul, cum va regreta în veci că s-a născut, cum va fi “ars” la notarea anuală... Așa că ne trânteste în față întrebarea: Cine se face vinovat că nu a transmis ordinul mai departe și situația nu este pe masa “șefului cel mare”?”. Ne uitam toți trei unul la altul, după care colonelul Truică (cel care fusese de serviciu sâmbătă) zice cu o voce spășită că el este de vină, că a omis, că era puțin răcit, că îl durea capul, că nu a fost atent și... alte cele. La care loțiitorul a fost tare contrariat, cum tocmai colonelul a “călcat pe bec”, el care este atât de... colonel! Nemaivând obiectul muncii, colonelul autodeclarat vinovat, având perspectiva apropiată a pensiei și în plus, era coleg vechi cu loțiitorul, l-a dojenit amical și ne-a trimis la muncă (tocmai el care bla, bla, bla...). Ieșiți pe hol colonelul ne zice că, de fapt, habar nu are despre ce este vorba, dar s-a gândit la noi, “ăștia mai mici”, că am fi luat-o “pe coajă”, dar lui și așa nu prea are ce să-i mai facă, poate doar să-i ia “boii de la bicicletă”. Nu mai rețin dacă maiorul notase în caietul de adnotări de la OSP, fiind o solicitare primită verbal, prin telefon (nu ca notă telefonică), cert este că nici colonelul, nici eu, nu am purecat fiecare cuvântul din caietul cu pricina, fapt pentru care a fost ratată acea informare.

Bineînțeles că ea a fost făcută în același stil “heirupist” până în jurul orelor 11.00, dar eu sunt convins că a fost făcută degeaba, ca multe, multe altele.

Ce m-a impresionat a fost gestul colonelului Trucă, de a-și asuma greșala, fapt care mai apoi am încercat și eu, la rândul meu, să repet gestul lui de câteva ori, când m-am postat ca paravan pentru colegii mai mici în grad și funcție, tocmai pentru ca impactul să fie mult mai mic, dacă nu cumva chiar să dispară pe drum, când era vorba de a te lua de cineva la rost cu grad și funcție ceva mai mare.

Îmi vine în minte, pe moment, o scenă când, fiind în control de fond la o unitate subordonată, la predarea materialului final am fost cu omologul meu să dau cele scrise, la care comandantul controlat l-a și amenințat pe subordonatul lui că va fi sancționat pentru ca nu a făcut “aia, aia și aia”, așa cum dăduse el ordin dinainte cu două luni de control, să fie toate pregătite... La care eu i-am zis că așa a fost convenția dintre noi, că mi-a cerut telefonic detalii despre cum să rezolve teancul de documente și i-am spus că aduc eu modele și le facem pe timpul controlului și că poate munci degeaba, așa că... să aștepte. Dar comandantul, nu și nu, că-l pedepsește, că așa a fost ordinul lui, la care șeful comisiei control de fond îi zice că nu are de ce, pentru că problemele au fost rezolvate pe timpul controlului, care era și de îndrumare, așa că hai să continue discuția despre cum era când au terminat ei școala militară și au fost repartizați la aceeași unitate. Colegul a ieșit din biroul șefului galben-verde, de nu știa de el. Adevărul este că aveam la mine mereu modele de ce și cum, și nu aranjase ceva cu el dinainte, dar nu trebuia pentru așa ceva să fie sancționat. Iar comandantul cu pricina era renumit pentru asprimea lui. Asta și în condițiile în care activitățile cu pricina nu erau încă precis reglementate, caz în care oamenii încercau să se inspire pe orizontală (de la colegii omologi) sau pe verticală (de la eșalon). Iar “niște unii” de la eșalon când li se solicita ajutorul aveau plăcerea să răspundă cu clasicul: “Pune mâna și citește!”, fără să spună ce și de unde.

În vara lui 2006 am fost chemat la Secția Personal a Comandamentului Logistic Întrunit de către Șeful Secției, colonel Ioniță C-tin, aducându-mi la cunoștință că voi fi detașat în vederea mutării la Statul Major General, la Direcția Coordonare

Tehnică în Depozite de Muniții. Această mutare de perspectivă era gândită în vederea obținerii gradului de colonel, pentru că la vremea respectivă, Țutul de Organizare al Comandamentului conținea puține funcții de acest fel. Ulterior am aflat că detașarea mea (obținută doar prin bunăvoința generalului Emanoil Ciocotea, șeful Direcției, care mă știa de "băiat bun" cât activase Comandant al CLI) în așa numitul nucleu dur al SMG, respectiv Direcția Coordonare Tehnică în Depozite, provocase comentarii și cu o undă de indignare printre munițiștii cu vechime mare și coate tocite în cancelarii regimentale, care nu înțelegeau ce căuta acolo un ofițer-inginer fără experiență de lucru la acest nivel.

Eu eram și mai speriat de acest nou pas într-o lume despre care aveam prejudecățile mele deopotrivă inhibante, știind bine că nu aveam nici un fel de experiență la acest ultim nivel al Armatei Române. Un amic al meu, care lucra deja acolo, cu umorul său inconfundabil, prin care reușea să rezume perfect orice situație, m-a liniștit profetic: "Nu-ți fă probleme Costică, franceză știi mai bine decât mulți, la calculator te pricepi să lucrezi, gata: vei fi un foarte bun munițișt". A avut, în mare parte, dreptate, pentru că după câteva săptămâni, am ajuns să stăpânesc foarte bine situația. Nu am crezut atunci că voi rezista un an de zile la această Direcție, că voi trece în rezervă de acolo din poziția de colonel. Și totuși am avut șansa unui colectiv cu totul special din cadrul acestei Direcții, care era cumva în relații de subordonare cu Direcția Operații pentru Luptă, iar acest lucru a făcut ca în acest timp, relativ scurt, să cunosc și alți ofițeri din SMG.

Colegii mei din Direcția Operații pentru Luptă, cu excepția unui șef (acesta fiind un stalinist fioros, frustrat și complexat fără s-o știe), erau cam cu doi ani mai tineri decât mine. Aceștia formau acea mult prea mică generație de ofițeri, care, isteți cum erau, știuseră a beneficia imediat după 1990 de șansa de a urma o facultate civilă la cursuri de zi în specialități care lipseau cu desăvârșire în armată, dar continuând a primi solda unui ofițer. Având astfel o cu totul altă deschidere și înțelegere asupra viitoarei lor cariere militare decât colegii lor de generație formați în rigorile strâmte ale școlilor militare, ei au învățat cât au putut de bine limba engleză și apoi s-au oferit imediat să participe la orice aplicații, cursuri, exerciții legate de NATO devenind prin observare

practică și cunoaștere la fața locului în mediu internațional, dintre cei mai occidentalizați ofițeri români. Curajoși, ei au fost cei care au plecat primii, imediat ce s-a ivit posibilitatea, în misiuni de șase luni după anul 2000 la Priștina, în Kosovo (când situația încă nu era nici stabilizată și nici prea roză) pe funcții din domeniul operațiilor psihologice în Comandamentul KFOR, învățând astfel meseria direct din practică, de la colegii americani sau britanici. Puțini ofițeri români au avut atunci o asemenea îndrăzneală și temeritate și în nici un caz acei colonei burtoși și cam chelioși, cu ștate mult prea vechi ajunși poate nu neapărat din vina lor niște "hoaste bătrâne" incapabile a se mai alinia la un alt fel de "militărie". Aceștia ocupau însă cam toate funcțiile de decizie și influență din SMG. Tinerii mei colegi au fost însă printre cei care au ocupat primii diferite funcții în comandamentele regionale ale NATO după primirea României în Alianță în 2004.

Am fost întrebat, firesc, la un moment dat de băiatul meu: "Tată, dar tu ce faci acolo, toată ziua, la serviciu?" M-am blocat, pentru că nu știam ce să-i răspund. "Hârtii, Alexandru. Mai precis hârtii la hârtii. "Despre ce?" Aici chiar a trebuit să fac pe deșteptul dând-o cotită - "Eh, chestii militare. Nu am cum să-ți explic", când mai cinstit ar fi fost să recunosc simplu "Nu știu!". Dar asta ar fi fost și mai greu de explicat lui atunci, cum îmi este și acum în aceste rânduri.

Ceea ce mi-a devenit însă foarte clar, mai ales după ce i-am cunoscut și pe câțiva profesioniști, de la general la subofițer, este faptul că toți militarii sunt doar niște copii adulți care își iau însă joaca foarte în serios și cred cu tărie în importanța ei. În fond, ei se joacă în locuri special amenajate (numite câmpuri de instrucție sau teatre de operații), purtând costume speciale (uniformele sau ținutele), după reguli de ei inventate (regulamente, doctrine, proceduri) folosind fie hârtiile (dacă se poate cât mai colorate cu hărți multicolore sau poze), fie mașinuțe mari din oțel blindat, fie jucărele care nu trag nici cu apă și nici cu bile, ci tot cu un oțel care face buba rău de tot. Din păcate, uneori civilii au mare nevoie de acești copii serioși (unii cu mușchi chiar și pe creier), iar politicienii îi exploatează fără milă, oferindu-le în schimb doar zorzoane (grade, decorații, medalii, diplome și felicitări).

În ceea ce mă privește, nu cred că am luat în serios armata de prea multe ori. Conștient sau nu, am făcut diferența între spectacolul de formă și consistența de fond a instituției militare. Așa încât atâta timp cât am lucrat la eșaloane mari din Armată am fost tot timpul conștient că acolo era vorba doar despre niște hârtii care puteau fi făcute și refăcute oricând, restul fiind doar acea încrengătură de relații și interese omenești, birocratizate și ierarhizate într-un fel anume. Nici autoritatea unor grade superioare nu m-a impresionat vreodată prea mult: "Așa a zis dom' general!", auzeam eu supremul argument. "Și ce dacă a zis?", răspundeam (sau gândeam) eu. "Că doar n-o fi Dumnezeu!"

Așa cum am învățat să fac distincția între profilele diferite ale unor generații de ofițeri, tot așa, de-a lungul anilor petrecuți în labirintul culoarelor Comandamentelor mi-am demitizat orice percepție referitoare la persoanele ce afișau gradul de general. Am întâlnit astfel câțiva generali, oameni adevărați, construiți frumos și drept, care își făceau meseria corespunzător așteptărilor nivelului ierarhic superior la care ajunseseră (căci asta însemna gradul de general) cu bun simț și competență, cu onestitate și (ceva mai rar) curaj. Din păcate, nu i-am văzut ajungând șefi prea mari, dar măcar în zona lor (adesea restrânsă) de responsabilitate au încercat să facă o treabă bună, să modernizeze armata, să o facă cu adevărat interoperabilă (adică la același nivel de organizare și funcționare) cu cele din NATO. Toți fuseseră în misiuni de teren prin Angola, Albania, lucraseră prin comandamente NATO sau reprezentanțe militare ale României, aveau o înțelegere mai apropiată de realitate a fenomenului militar internațional.

Majoritatea generalilor români erau doar niște robi ai hârtiilor, grupate în celebrele mape cât mai groase ale comandantului pe care i le puneau pe birou desistul (adică subofițerul responsabil cu documentele secrete și nesecrete), și a căror parcurgere și adnotare cu rezoluții standard (tip "D-I col. Icsulescu, rog măsuri în termen", urma semnătura cât mai ieșită în evidență și ștampila aplicată de desist) devenea pivotul principal al activității sale zilnice. Poate de aceea acești generali acumulasera burți impresionante deasupra unor cute și genunchi lustruiți la faimoșii pantaloni cu vipușcă groasă. Nu este ușor de suportat logoreea unui general român, mai ales dacă acesta

suferă de pusee megalomanice, dacă poartă traumatismele unor frustrări doar de el știute sau dacă are ambiții nesatisfăcute și este chinuit de hărnicie. În desele ședințe curente, auditoriul subordonat respectivului este deja resemnat cu nesfârșita retorică (cuprinzând adesea amenințări abia mascate) a șefului, dar când fenomenul se repeta în cadru festiv, atunci el devenea un calvar...

În decembrie 2007 începând cu ziua de 15, am ieșit la pensie astfel încheindu-se viața mea de ofițer activ al Armatei Române, trecând în rândurile ofițerilor rezerviști, încheindu-se astfel un capitol din viața mea.

Oamenii din Planul lui Dumnezeu referitor la mine

Viața mi-a adus în cale fel și fel de oameni, de multe ori cei mai neașteptați, prin cele mai neașteptate moduri. Am întâlnit oameni pentru care îi sunt recunoscător vieții că mi i-a dăruit, dar și oameni pentru care mi-am plâns soarta, considerând că dacă nu i-aș fi întâlnit, viața mea nu ar fi fost umbrită de nefericire.

Am întâlnit oameni pe care i-am învinovățit pentru eșecurile și deziluziile mele, dar și oameni cărora le port recunoștință pentru tot ceea ce au adus bun și frumos în existența mea. Sunt oameni care au intrat în viața mea pentru a mă ajuta să devin persoana care sunt astăzi, fiindcă unii dintre ei m-au ajutat să-mi formeze personalitatea. Alții m-au ajutat la educația mea, fiind acei oameni de la care am avut de învățat și care mi-au fost demni de urmat prin exemplul bun oferit. Dar în viață am întâlnit și oameni de la care nu am învățat nimic bun, care prin felul lor de a fi m-au făcut să văd partea urâtă a sufletelor lor și să nu-mi doresc să fiu la fel ca ei. Am întâlnit oameni care m-au ajutat să fiu pozitiv, care m-au motivat și m-au ambiționat, dar și oameni care m-au descurajat, care mi-au pus piedici și care m-au ținut pe loc. Am întâlnit oameni de care am ajuns să depind sufletește, dar pe care i-am pierdut într-o zi, ceea ce m-a făcut să caut disperat alți oameni cu care să-i înlocuiesc. Am întâlnit oameni care mi-au făcut promisiuni și care m-au făcut să visez, dar care nu mi-au oferit nimic și care doar m-au făcut să aștept zadarnic irosindu-mi timpul, sentimentele și visele, iar într-o

zi m-au abandonat lăsând în urma lor tristețe, durere și dezamăgire. Am întâlnit oameni care au trăit pentru mine și care m-au făcut foarte fericit, oferindu-mi toată dragostea lor, dar și oameni care au trăit doar pentru ei și care nu au făcut altceva decât să mă folosească în scopurile lor, pentru a ajunge acolo unde și-au dorit. Am întâlnit oameni care mi-au redat încrederea, amintindu-mi că în spatele măștilor cu care m-a împovărat răutatea lumii se ascund niște ființe minunate, dar și oameni care mi-au furat naivitatea cu care credeam în frumusețea lumii și care m-au obligate să apelez la măști de protecție. Am întâlnit oameni care mi-au oferit amintiri minunate la care apelam atunci când nu mai aveam nimic, dar și oameni a căror amintire doar îmi deschid răni încă sângerânde ale sufletului; oameni care m-au mințit, care m-au rănit, oameni răi și egoști, dar și oameni care mi-au vindecat rănilor și care mi-au redat încrederea în frumos și în iubire. Am întâlnit oameni care m-au făcut să plâng până la epuizare, dar și oameni cu care râdeam în hohote; oameni pe care i-am iubit, oameni pe care i-am urât, oameni pe care i-am uitat și oameni care îmi vor locui sufletul toată viața...

Într-una din duminici, participând la Sfânta Liturghie, mi-am concentrat atenția asupra unei întrebări care, recunosc, mă frământa de mai multă vreme: “Oare la ce s-or gândi, în clipele acelea, oamenii care participă la Sfânta Slujbă”. În timp, am extrapolat această întrebare, și am ajuns la următoarea formulare: “Cum ar fi dacă eu aș fi putut face temporar schimb de suflete cu alți oameni?”. Poate sunteți nerăbdători să aflați la ce concluzie am ajuns și poate am să vă dezamăgesc, dar am ajuns... la propria mea persoană. Cum? Fiți atenți.

Dacă aș fi putut face temporar schimb de suflete cu alți oameni, aș fi putut afla atâtea și-atâtea lucruri despre ei. Aș fi aflat durerile lor, neputințele și regretele nespuse. Le-aș fi văzut renunțările, temerile și visele abandonate. Aș fi văzut toate cuvintele nespuse, sentimentele neîmpărtășite și dorințele ținute ascunse din cauza fricii de eșec, le-aș fi văzut lacrimile neplânse pe care fiecare le-a adunat în suflet. Celor care mi-au făcut mie rău le-aș fi putut înțelege faptele și alegerile condamnable. Aș fi fost copleșit de anumite suflete, a căror povară, probabil că nu aș fi putut-o suporta și aș fi luat prin surprindere de atâta frumusețe și iubire, ținute bine închise de teama celor care cotropesc suflete.

Cred că dacă s-ar putea face acest transfer de suflete, unii ar înceta să-i invidieze pe cei aparent fericiți și mai împliniți ca ei, iar eu nu mi-aș mai dori să fiu în locul unor oameni despre care aș afla lucruri ascunse și urâte. Dar totuși aș afla multe lucruri despre mine, despre ceea ce nu am, despre ceea ce nu sunt, nu știu și nu pot fi... și aș fi, la rândul meu, înțeleș...

În viața mea am întâlnit tot felul de oameni, dar niciunul dintre aceștia nu a fost întâlnit întâmplător. Cred că au făcut parte din Planul lui Dumnezeu pentru mine...

Drumul de la dezamăgire la eliberare

Mi-amintesc de senzația pe care dezamăgirile celor din jur mi-au lăsat-o, despre cum m-au afectat, despre cum nu știam să le fac față. Despre oameni care veneau și apoi plecau lăsându-mi în urmă gust amar și neîmpăcat de dezamăgire.

Vroiam să scriu despre oamenii care m-au rănit puternic... atunci când eu simțeam că nu le-am greșit, că au fost nedrepti (chiar dacă acesta e doar punctul meu de vedere, nu neapărat cel realist și autentic, sau mereu corect, recunosc) cu mine. Despre cum nu puteam să uit, nu puteam să trec peste, nu puteam să mă prefac că nu s-au ridicat ziduri între noi.

Mai ales despre cum nu prea dădeam ocazia să fie dărâmate zidurile acestea. Așa e, normal că greșeam. N-o faceam din răutate, nici pe-atât din răzbunare. Ci doar pentru că era singura cale de apărare pe care o simțeam la îndemână. Acolo, între zidurile care strângeau și încorsetau într-o singură stare apăsătoare, tot era mai ușor de făcut față, decât dincolo de ele, în bătaia aprigă a imposibilității de-a înțelege sau accepta o situație.

Dar mă gândesc azi și la situațiile în care eu dezamăgeam. La momente în care reacțiile mele erau diferite de ceea ce se aștepta de la mine, când greșeam față de cei din jur. Când eram mai puțin decât meritam să fiu, când nu dădeam tot ce puteam, când... lăsam să fie ziduri, deși ar fi trebuit să întind mâna pentru a crea o punte. Și mă întrebam, repetat, dacă dezamăgesc, dacă supăr, dacă creez situații aiurea, peste care

nu se poate trece? Aș fi vrut să pot spune că-mi iese să fiu un om așa cum îmi doream să fiu, asumându-mi ceea ce sunt, dar deschis și înțelegător față de oameni.

Nu-i ușor să fii în pielea niciunuia dintre roluri. Dezamăgim și suntem dezamăgiți. Dar tare bine e când reușim să dăruim zidurile de orgolii și, chiar așa, vulnerabili, să ne arătăm celorlalți așa cum suntem, oameni.

Am alergat ani de zile pentru împlinirea unor vise, după obținerea unor satisfacții, după iluzii în care îmi puneam toate speranțele de plinătate sufletească, mentală, materială. Credeam cu toată ființa că vine o zi în care așteptările mele se împlinesc și să nu mă abat deloc din drumul meu. Era în firescul vieții. Aveam nevoie, să mă agăț de țeluri, idealuri, dorințe, vise. Să cred în posibilitatea împlinirii lor, ca să pot continua, să am impresia că tot ceea ce fac și trăiesc are un sens, că toate se adună în cartea vieții mele cu un scop, chiar așa uneori sau de multe ori, greu de descifrat și de înțeles, dar existent.

Sunt sigur că va veni o zi, în viața mea, în care-mi voi da seama că mi s-a întâmplat tocmai ceea ce-mi doream cu atât de multă ardoare, că sunt acolo unde speram să ajung, deși, poate că drumul a avut o altă formă decât mi-am imaginat că trebuie să fie. Doar că, netezit de prea multă așteptare, visul împlinit nu va mai avea asperitatea și intensitatea începutului. Drumul nu va mai părea atât de important, de palpitant. Poate, pierdut printre ani, se va toci, pierzând entuziasm. Sau, poate, așteptările mi se vor transforma într-o icoană, prea sfântă și prea impersonală ca s-o mai pot percepe real.

Dar trăiesc. Primesc cu fiecare părticică a ființei mele ceea ce mi se dă. Sunt acolo, în acel prezent în care se pierde fiecare suflare, detașat de dorințele unui trecut căruia nu-i mai pot da decât clipe de aducere aminte. Sunt acolo, om viu în prezentul vieții mele și înțeleg că acea clipă nu mai are nimic de-a face cu iluziile, visele și așteptările mele.

Mă încearcă un gust de tristețe și un sentiment de pierdere care ar vrea să se strecoare în suflet, înnegurând, dar adierea de proaspătă și reconfortantă eliberare e cea care-mi umple nările și îmi face sângele să curgă mai năvalnic prin vene. Eliberarea care îmi dă șansa de-a trăi intens un prezent. Un prezent care nu anulează trecutul, nici nu-l reînvie, ci doar îl completează...

Cum m-am ridicat și mi-am săpat cărări sigure

Copilăria mea a stat sub semnul timidității. Tăceam și lăsam capul în jos de fiecare dată când cineva mă privea. Nu reușeam nici măcar să demonstrez că e ceva de capul meu, pentru că preferam să nu zic nimic, de teamă a nu mă face de rușine. Am și acum în minte imagini pe care le retrăiesc la fel de intens, nu pentru că situația ar fi fost chiar atât de ciudată și stânjenitoare, ci pentru că mi-e încă viu sentimentul pe care l-am trăit atunci.

Din această cauză, vedeam oamenii undeva deasupra mea. Oricine părea „mai bun”, „mai deștept”, „mai cu două capete”. Prin urmare, fiecare participare la vreun concurs era însoțită de emoții mai mari decât era cazul. Credeam că toți sunt „cei mai cei” și că mă voi face de râs. Înghețam dacă mă trata cineva cu un aer de superioritate (adult sau copil ca mine), pentru că eram sigur că mă poziționez undeva mult sub nivelul aceluia. Și cât m-am înșelat! Dar viața avea să mă învețe cu pași ușori că trebuie să mă trezesc și că trebuie să înțeleg care îmi este valoarea și unde îmi sunt limitele.

M-am ciocnit de atâtea ori de oameni pe care i-am văzut importanți. Poate prin rolul lor în viața mea sau prin natura funcției pe care o ocupau. Multă vreme am avut încă atitudinea unui elev care nu îndrăznește să se dezlipească de perete până când nu trecea profesorul pe culoar. De unii mi-a fost frică, de alții mi-a

fost rușine. Pe alții i-am ascultat orbește, pentru că am crezut că experiența vieții lor îi recomandă.

Roata vieții se învâрте, însă, ciudat de neașteptat. Odată ce te-a adus sus, nu este bătut în cuie că te va și menține acolo, pentru că asta ar însemna să stea pe loc. Este valabil și invers. Astfel că expresia „a fi cu susul în jos” trebuie să fi pornit de la o astfel de răsturnare de situație!

Mai întâi sunt oamenii care te îngenunchează cu o privire disprețuitoare. Un astfel de exemplu a fost un comandant de unitate militară care băgase spaima în „subalterni” (inclusiv în subsemnatul), care în loc să vorbească, urla sau lua peste picior, care în loc de o privire caldă, închidea uși în nas. L-am zărit la un moment dat, după ani, lovit de boală și de păcatele tinereții. Mi-a părut atât de decăzut fizic și moral, aproape neajutorat. Aproape că mi-a fost milă.

Apoi sunt oamenii de care nu ai fi putut spune niciodată că ar suferi de vreo... imperfecțiune. Cei cărora le găsești scuze, pe care îi asculți sau îi urmezi orbește. Și într-o zi, tot după ani, viața ți-i aduce înainte. Și constăți cu stupeoare că nu a mai rămas nimic din măreția pe care i-o împrumutaseși pe vremea aceea. Te gândești cum ai putut venera un astfel de om, cum te-ai putut îndoii de propriile abilități stând în umbra aceluia care acum se află în fața ta altfel.

Ciudat cum se schimbă rolurile... cum poți coborî pe cineva de pe soclul pe care tu însuși l-ai urcat fără nicio altă justificare decât percepția proprie asupra lucrurilor.

Cum am reușit să mă ridic deasupra? Am pus deoparte un zâmbet pentru cei încruntați, o vorbă bună pentru cei descumpăniți, o mângâiere pentru cei îndurerați; am privit cu duioșie, am vorbit cu iubire și m-am dăruit cu drag. Nu mi-a fost frică de sărăcie și nici n-am făcut compromisuri care să nu-mi facă cinste pentru a deveni bogat; nu m-am temut de oamenii răi, fiindcă știu că răutatea este o slăbiciune și că puterea adevărată este bunătatea, iar ea învinge întotdeauna. Nu m-am temut de singurătate pentru că știu că Dumnezeu nu m-a părăsit niciodată și că mereu îmi trimite un suflet care să-mi umple singurătatea. Nu m-am temut de suferință, fiindcă am știut că fiecare durere are alinarea ei și că fiecare încercare are învățătura ei. Nu m-am răzburat pe cei ce m-au rănit și am iertat mereu; nu am judecat, ci

am ajutat. Nu m-am simțit mare când am ajutat pe alții, ci m-am simțit binecuvântat, fiindcă am știut că a ajuta este o onoare și o ocazie înălțătoare. Am o inimă puternică, iar ea m-a ajutat să rămân mereu drept și să nu mă prăbușesc în momentele grele ale vieții. Am văzut ceva frumos în cel mai urât om sau lucru; am rămas bun oricât de mult m-a încercat viața și oricât de mult m-au dezamăgit oamenii pe care i-am întâlnit. Nu mi-am pierdut niciodată speranța, încrederea, puterea credința, iubirea...

Am lăsat timpul să treacă și distanța să mă îndepărteze. Mi-am deschis ochii și m-am înconjurat de oameni pozitivi. Mi-am învins temerile, am încheiat războaiele lăuntrice și mi-am săpat cărări singure chiar acolo unde drumul părea mult prea abrupt sau imposibil de bătătorit. Acum nu mai las capul în jos și, cu siguranță, nu mai tac...

Pentru a mă ridica deasupra, am "lucrat" în așa fel încât nimeni să nu mă cunoască cu adevărat. Cu siguranță multe persoane din anturajul meu și poate chiar și străine au avut convingerea că mă cunosc. Faptul că nu am contrazis și nu m-am apărat când s-au emis păreri despre mine, le-a întărit unora convingerea că ei dețin adevărul. Am lăsat lumea să mă creadă așa cum m-au perceput, indiferent cât de departe de adevăr era. N-am încercat să mă justific și nici să conving că sunt altfel. Ar fi fost un consum prea mare de energie și timp. Am tratat cu umor oamenii care m-au etichetat greșit, chiar mi se părea amuzant să surprind pe cineva, atunci când descoperirea că s-a înșelat în privința mea. Nu m-a preocupat niciodată reputația, cu atât mai mult cu cât mi s-a dovedit, de nenumărate ori, că oricât de bun și de corect aș fi fost, tot se găsea cineva să nu mă placă și care să găsească ceva greșit la mine. Tot se găsea cineva care să speculeze orice detaliu care putea fi folosit împotriva mea, care să-mi pună în cârcă lucruri care nu mă reprezentau, cu scopul de a-mi strica imaginea... Am auzit tot felul de păreri eronate despre mine, mai ales de la atotștiutori și închipuiți care se credeau cunoscători de oameni. Au existat persoane care, deși stăteau zi de zi în preajma mea, nu erau capabile să mă cunoască, punându-mi o etichetă după o primă impresie, sau după vreun zvon auzit și gata. Oamenii m-au judecat de obicei după valorile și posibilitățile lor. Mulți m-au judecat după prejudecăți proprii și prea puțin după calități obiective. Unii au avut un spirit polițienesc

exagerat, mulți erau influențabili și ușor de manipulat. Și totuși, mulți trăiau cu impresia că mă cunosc suficient de bine încât să mă poată descrie obiectiv. Greșit! Nimeni nu m-a cunoscut vreodată cu adevărat, pentru că nimeni n-a trăit în locul meu și nici suficient de mult timp lângă mine ca să apuce să mă cunoască. Nimeni nu a știut ce am ascuns în suflet, pentru că am arătat numai cât am vrut din mine. Nimeni n-a știut cât știu și cât pot, pentru că am spus mai puțin decât am știut, am gândit mai mult decât am arătat și am arătat atât cât putea vedea și suporta fiecare om, în funcție de limitele sale. Nimeni n-a știut că puteam zâmbi când eram nefericit și îndurerat și că uneori îmi ascundeam fericirea de cei care n-ar fi suportat să mă vadă fericit. Nimeni nu a știut cât eram de sensibil, dar nici cât puteam fi de puternic; cât eram de bun, dar nici cât puteam fi de rău; cât puteam să îndur și nici cât puteam să iert. Nimeni nu mi-au cunoscut istoriile vieții, pentru că am trăit ferit de curiozitățile lumii și mi-am protejat intimitățile. Fiecare știa exact atât cât vroiam eu să știe. Nimeni nu știa ce aveam sau ce îmi lipsea, pentru că nici nu m-am lăudat, nici nu m-am plâns că nu am și nici n-am cerut ceva cuiva. Nimeni nu a știut cum trăiesc, ce visez, ce bucurii am, ce dureri, ce ambiții, ce aspirații... pentru că dincolo de o imagine, dincolo de niște vorbe scrise sau rostite, dincolo de zâmbete sau grimase de durere, se afla o viață, un suflet și un univers de trăiri pe care nimai eu le cunoșteam.

Acest comportament m-a ridicat deasupra și mi-a netezit cărări sigure!

Tânăr pensionar

Tot ce începe trebuie să se și termine, iar ceea ce este mai frumos își găsește un sfârșit mai trist și mai rapid ca altele... la fel a fost și în situația despărțirii mele de Armată, instituție față de care am avut și încă mai am un respect deosebit, atunci când începând cu data de 15 decembrie 2007, la vârsta de 40 ani, am ieșit la pensie, devenind ofițer în rezervă.

Există o fericire a fiecărei etape de vârstă: copilăria, adolescența, tinerețea, bătrânețea. Despre mine aș putea spune că am avut un drum al meu, cu câțiva centimetri deasupra pământului. Am avut șansa să trăiesc într-o familie bogată spiritual și sufletește. Zestrea cea mai mare pe care am obținut-o de la familia mea a fost "zestrea bunului simț".

Familia m-a învățat să folosesc balanța cu care trebuie cântărit totul în viață, să păstrez măsura. Părinții și Biserica mă atenționau să respect bătrânii, fiindcă ei sunt părinții neamului. Viața este împărțită între speranță, deznădejde și acceptare. Încerc să șterg praful de pe oglinda veche ca să mai strălucească o dată. Eu n-am adunat ani, am adunat două tinereți și am început o nouă primăvară. Nici că se putea altfel la vârsta de 40 de ani. La acea vârstă eram încă tânăr, tânăr pensionar de perspectivă...

Mă simțeam tânăr, eram tânăr iar simțământul meu n-avea nicio legătură cu ceea ce considerau alții despre mine, socotind numărul anilor sau cifrele din certificatul de naștere. Viața e o șoaptă discretă și pățimașă. Ana Aslan spunea: "Să dai ani vieții, nu viața anilor".

Acum la zece ani de la pensionare bătrânețea începe să-și spună cuvântul, începe ca toamna: cu melancolii, cu umbre care

se lungesc, cu daruri vagi. Apoi, când se îndesesc ploile și mustește igrasia în amintiri, mă dor oasele. Reumatismul se afirmă și acesta este un avertisment. Doamne cum mai trece vremea! Îmi place când mai pot discuta cu cineva. Dacă nu comunic într-o zi, intru în panică, nu suport tăcere prea multă, urcă presiunea arterială. Îmi plac întâlnirile, discuțiile amicale. Pe unii, amintirile îi trag la fund ca un sac cu pietre, dar eu am altă relație cu ele. Mă uit prin albume, discut cu părinții și bunicii, fiindcă, chiar dacă nu mai sunt, am poze cu ei din anul 1950.

Acum, contează echilibrul sufletesc și liniștea morală. Amintirile au legile lor ciudate. Ele nu țin de cronologie, de ordinea anilor. Vârsta devine un merit când ai mai multe merite. Asemenea timbrelor devenim mai valoroși învechindu-ne.

Adevărata frumusețe nu are vârstă, greutate sau înălțime. Ea este spirit și dăruire. Timpul nu se dilată la infinit. Timpul trece repede, cu cât îmbătrânesc cu atât trece mai repede. "Toate lucrurile se tem de timp și timpul se teme de piramide" (proverb arab).

Prin activitatea de epitrop la Biserică simt cum încet, încet, prin sfaturile pe care le dau, devin toiagul tinerilor. Nu este posibil să îndepărtez bătrânețea. Știu doar că tinerețea înseamnă evoluție, iar bătrânețea, involuție. Dar pot s-o previn, s-o întârzii cât mai eficient posibil, pe plan fizic și pe plan psihic. Fizic, prin odihnă, sport, gimnastică ușoară, aer curat, respirație profundă, alimentație rațională, dietetică, în special în evitarea grăsimilor animale, prăjelilor și conservanților. Mersul pe jos este cea mai ușoară gimnastică. Psihic, printr-o continuă participare la viață, muncind rațional, călătorind, citind, scriind, ajutând, vizionând spectacole, trăind în prezent, nu gândindu-mă mereu la trecut, ci adaptându-mă la prezent, la realitate. Numai astfel voi stimula neuronii și toate celulele cu impulsuri noi pline de activitate.

Mulți cred că cea mai bună odihnă este să nu faci nimic. Dar am constatat, că nimic nu extenuază mai mult decât suspendarea activităților.

Îmbătrânesc învățând și scriind mereu. Vrând nevrând, învăț pentru că asta mi-e firea. Aceasta e bucuria mea cea mai mare. Nu sunt înaintat în vârstă, încât să nu mai am posibilitatea să primesc ceva de la viață. Am posibilitatea să dau și de aceea trăiesc. N-am voie să mă cert cu cineva fiindcă n-am timp să mă

împac. Trebuie să lupt să îmbătrânesc frumos și să mă pregătesc din vreme, că și bătrânețea este a mea așa cum au fost tinerețea și frumusețea.

Nimeni nu mă poate ajuta să traversez această perioadă dificilă în afară de mine însămi. Sunt tânăr dacă mă simt tânăr. Fiecare perioadă a vieții are farmecul ei. Am ajuns la concluzia că orice moștenire pe care aș lăsa-o pe lumea asta nu face cât o amintire frumoasă rămasă în urma mea. De aceea v-am scris și vă las amintirile. „Nu vorbiți despre fericirea voastră unui om mai puțin fericit ca voi!” (Pitagora).

La viața mea am fost tare, am fost destul de curajos, mereu mi-am încărcat corpul cu energie pozitivă. Asta m-a ajutat să înving greutățile vieții. Viața are legile ei, ea este colorată. Totul e compensatoriu, totul e legat, nimic nu e întâmplător. Totul are legătură cu tot. Totul în viață este amestec de bine și de rău, numai proporția variază.

În timp ce unul plânge, altul râde, e legea acestei lumi. Este perfecțiunea universală. Să plângă toți ar fi monoton, să râdă toți ar fi obositor, dar o bună repartizare a tristeții și a bucuriei aduce sufletului universal echilibrul vieții.

Am învățat să păstrez mereu în „sacoșă” dragostea de oameni, dragoste pe care am amplificat-o în perioadă de după pensionare și pe care mi-o doresc până la despărțirea mea de lumea aceasta...

De aici încolo începe un alt capitol al vieții mele, capitol ce este abia la început...

Pensionarea mi-a schimbat perspectiva asupra lucrurilor

“Mulțumesc frumos” este răspunsul pe care îl dau, inevitabil, fie că îmi cumpăr un bilet de tramvai sau un kilogram de mere, fie că cineva îmi ține ușa deschisă la intrarea în bloc. Este răspunsul pe care mi se pare normal să îl acord oricui, în condițiile în care trăiesc într-o lume de oameni, construită de oameni și făcută pentru oameni. Și vorbesc aici de oameni în sensul de „ființe umane”, în adevăratul înțeles al cuvântului.

Țin minte că a existat o vreme în care nu mi se părea imperios necesar să fac asta. Acum foarte mult timp. Mulțumeam, fără drept de apel, dar mai mult din obișnuința gestului. De multe ori mă deranja faptul că nu mi se răspundea, faptul că nu eram auzit și că celor din jur le păsa prea puțin de ceea ce spun. Ca atare, nu puneam extrem de mult preț pe aceste cuvinte care, știm cu toții, îți pot deschide multe uși. Și nu mă refer aici la oportunități. Mă refer la ușile care îți deschid porțile spre sufletul oamenilor, spre amabilitate, politețe și bun simț.

Am avut însă o experiență care mi-a schimbat această perspectivă de demult asupra lucrurilor. Acum zece ani, când am ieșit la pensie, am vândut apartamentul din Unirea și am cumpărat un apartament pe Emil Racoviță din Sectorul 4 al Bucureștiului. Când locuiam în centru, pentru liniștea sufletească, frecventam des Catedrala Patriarhală din Dealul Mitropoliei, dar odată mutat în Sectorul 4 trebuia să-mi găsesc un lăcaș spre liniștirea sufletului. Am fost profund impresionat când l-am găsit chiar lângă blocul meu, încă se lucra la el sub directa supraveghere a preotului paroh Gheorghe Șupeală. Lăcașul mi s-a părut un “tărâm de basm”, cu “peisaje” foarte frumoase, cu multă, foarte multă liniște. Un loc în care simți că poți respira, în care simți că te poți rupe de realitatea din jur. Mi-aș fi dorit să mă izolez acolo, măcar pentru o săptămână, de tot ceea ce îmi era cunoscut. M-a

uimit căldura oamenilor din parohie, care păreau să te ajute cu orice. Nu am văzut nervi acolo, nu am văzut oameni cu fețele acrite de plictiseală, totul era numai zâmbet... Am auzit însă, la orice întrebare a mea, urmată de răspunsul dorit și căutat, un „Doamne-ajută!” spus din inimă și cu zâmbetul pe buze. Am auzit, după ce ofeream informațiile dorite și cerute, un „Mulțumesc frumos” spus cu drag și fără pic de comoditate și obisnuință, așa cum mie mi se întâmpla ades să fac... Am constatat că oamenii parohiei sunt deschiși și frumoși. Că știu să zâmbească. Că se simt în largul lor cu ei înșiși. Că aceste cuvinte înseamnă mai mult decât gestul pe care îl facem din reflex și doar atunci când „considerăm” că este cazul și doar cu persoanele despre care „credem” noi că merită. Am înțeles atunci ceea ce mulți nu vor înțelege niciodată: “nu mulțumești pentru cel din fața ta, nu aștepti răspuns, nu aștepti laude, nu aștepti statui. Gestul de mulțumire îl faci pentru tine, pentru liniștea ta sufletească, pentru lucrul pe care cineva l-a făcut pentru tine la un moment dat”.

De atunci, „mulțumesc frumos” mi-a intrat în sânge. Pentru că imi aduce împăcare. Pentru că înseamnă, pentru mine, incomparabil mai mult decât un element al „civilizării” și al „politeții”. Pentru mine, înseamnă o întreagă filosofie. Este singurul lucru pe care îl pot face pentru a le arăta oamenilor că apreciez orele de stat în picioare, în magazin, pentru a servi capriciilor mele de cumpărător, apreciez orele de stat pe scaun, în ghereta înghesuită a unei case de bilete, apreciez așteptarea de câteva secunde a vecinului care îmi ține ușa când afară toarnă cu găleata... Apreciez cu adevărat gesturile mici care ne fac să funcționăm și să fim oameni. Și le apreciez în sufletul meu, pentru ei. Nu am așteptat niciodată să mi se răspundă. Și de cele mai multe ori, în viteza în care știm să trăim zilnic, oamenii nu aud și nu își ridică ochii din hârtii, să vadă zâmbetul tău și faptul că, la sfârșit, le urezi „Ziua bună și frumoasă”, gândind cu adevărat ceea ce spui. Oamenii sunt grăbiți. Oamenii au preocupări. Oamenii nu simt conexiunile, nu își intersectează drumurile. Eu simt însă că mă lovesc de vieți pe care nu le voi cunoaște niciodată, cu probleme și dorințe, cu aspirații și neîmpliniri. Pentru asta mulțumesc frumos. Și pentru sufletul meu, pe care nu vreau să îl las să creadă că primește totul de-a gata.

De atunci însă, am reperat victorii personale. Pentru că acest „mulțumesc frumos” a atras atenția câteodată. Și am reușit să scot funcționare cu ochelari pe nas și cu priviri de vrăjitoare din scârba zilnică ce le governa viața. Sau care păreau, pentru toți ceilalți din jurul lor, că se lasă guvernate de ea. Și m-au privit întrebătoare, crezând că urmăresc ceva. Este dezarmant să vezi că cineva îți răspunde atât de politicoș și zâmbind, deși știi că te-ai purtat inuman cu el... Și, culmea, au zâmbit, la rândul lor. Chinuit și timid, dar au făcut-o. Și m-am bucurat. Pentru că am văzut că oamenii știu să fie oameni și reacționează la uman, dacă îi scoți dintr-un sistem ce îi robotizează și de la care nu mai au așteptări.

Alteori, un „mulțumesc frumos” m-a ținut jumătate de oră în plus într-un parc, la povești de viață, cu oameni pe care nu îi cunoșteam, dar care au găsit, brusc, ceva de care să se agațe. Și care au simțit nevoia să se descarce. Și pe care i-am ascultat, fascinat de cât de puțin avem nevoie pentru a ne da seama, că cel de lângă noi nu este neapărat un străin sau un dușman, că cel de lângă noi știe să fie cald, și sincer, și deschis.

Am rămas surprins de reacțiile oamenilor. Și continui să cred că, inevitabil, indiferent de ceea ce fac, oamenii sunt, în esență, buni. Trebuie doar să treci de straturi groase de nesimțire „aplicată” mai mult sau mai puțin de nevoie, de ziduri în spatele cărora se ascund suflete, cu grijile și bucuriile lor. Nu este nici mult, nici puțin ceea ce fac. Este ceva ce, pentru mine, este firesc. Un zâmbet și o mulțumire îți pot însenina ziua. Și sper din suflet ca zâmbetul pe care l-am primit uneori și poveștile pe care le-am ascultat de atâtea ori, datorită câtorva cuvinte „magice”, au însemnat o mică pauză în agitația zilnică a celor care îmi ating, fugăr, viața.

Viața în București nu mai este ca viața din satul meu natal Mădularii Vâlcii, când toți oamenii se cunoșteau unii cu alții, când comunitatea era foarte bine încheată. Astăzi e imposibil să-i cunoști zecile, sutele de mii de oameni din cartierul tău. Abia recunoști persoane care stau pe aceeași stradă cu tine, ba se întâmplă de multe ori ca nici vecinii de bloc să nu ți-i știi prea bine. Și asta nu se întâmplă numai în București, ci în toate orașele țării. Din păcate viața la orașe ne-a înstrăinat unii de alții și din acest motiv au avut de suferit și parohiile din jurul bisericilor ortodoxe.

Ce este parohia? Este marea familie a celor care locuiesc în blocurile și casele dimprejurul unei biserici.

Odinioară oamenii aveau doar un singur preot în comunitatea lor, la el se spovedeau, la el veneau la liturghie, la el își botezau copiii, la el se cununau, la el își înmormântau morții, pe el îl aveau ca model de trăire creștinească. Astăzi lucrurile s-au schimbat destul de mult. Trăind la oraș, oamenii se duc la Sfânta Liturghie acolo unde le place și nu neapărat la parohia de care aparțin; se spovedesc la preotul care le e drag, chiar dacă e din altă parte; fac botezul și cununia la bisericile așezate mai aproape de starea civilă, etc. Pentru mulți dintre noi conceptul de parohie este foarte vag și din acest motiv nu-i acordăm importanța cuvenită.

Așa cum v-am mai spus, acum câțiva ani, când locuiam în centrul Bucureștiului, începusem să frecventez Sfânta Liturghie la Catedrala Patriarhală din Dealul Mitropoliei, pentru că-mi plăceau mult predicile și cântările slujbelor. După ce m-am mutat în Sectorul 4, pe Emil Racoviță am început să merg la Biserica "Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan", pentru că era situată lângă blocul unde locuiam eu. A fost prima biserică pe care o simțeam ca o mare familie. Ce m-a surprins foarte mult a fost că odată, vrând să mă împărtășesc la sfârșitul Liturghiei, preotul paroh Șupeală Gheorghe a spus că refuză să mă împărtășească pentru că nu mă cunoaște, dar până la urmă celălalt preot slujitor a acceptat, pentru că mă spovedisem la el. Acest gest m-a pus pe gânduri. Atunci am înțeles ce înseamnă de fapt o parohie. Părintele știe de obicei de sâmbătă seara câte persoane se vor împărtăși duminică pentru că el i-a spovedit și în plus de asta a rugat pe toți cei care nu se spovedesc la el să anunțe din timp dacă vor ca duminică să ia Trupul și Sângele Domnului.

Duminica la Sfânta Liturghie oamenii aduc fel de fel de prinoase spre a fi sfințite de Dumnezeu: fructe, pâine, colaci, cornuri, prăjituri, cu condiția să fie făcute în casă și nu cumpărate. După ce sunt sfințite toate prinoasele, oamenii se adună după Liturghie și gustă din ele, un prilej foarte bun de a vorbi unii cu alții, de a socializa, de a se cunoaște.

E o parohie cu mulți adolescenți, cu familii tinere, cu mulți copilași care dau viață întregii comunități. Preoții împreună cu enoriașii participă împreună la multe activități: pelerinaje,

cateheze, ajutoare pentru copiii din orfeline, etc. Ca să nu mai vorbim de marile sărbători când biserica și curtea ei sunt neîncăpătoare, enoriașii venind cu mare drag la slujbele la care corul bisericii cântă dumnezeiește. E o familie frumoasă și foarte primitoare, caracterizată de o rânduială și o disciplină extraordinară. Toate acestea împreună cu muzica bisericească formează liantul care-i ține uniți pe toți membrii parohiei.

De când am cunoscut această biserică nu ne-am mai despărțit, duminică de duminică și sărbătoare de sărbătoare merg cu bucurie la Liturghie și la celelalte slujbe.

Cred că mulți dintre noi nu simțim că facem parte din parohia noastră. Oamenii de lângă noi din biserică ne sunt străini, și n-ar trebuie să fie așa. Preotul și parohia are tocmai acest scop de a-i uni pe enoriași, de a-i face să se cunoască, să se iubească, ajutându-se și susținându-se la greu. Învățând să-i iubească pe cei de aproape ai lor din parohie, oamenii își vor extinde iubirea și față de cei din alte parohii și în final față de toți cei necunoscuți.

Gândiți-vă la parohie ca la o clasă de liceeni care studiază împreună patru ani de zile și care în tot acest timp se cunosc foarte bine și ajung să se îndrăgească și nimeni nu este străin celuilalt. Timpul petrecut împreună la orele de curs, la teze și examene, în activitățile din timpul liber, leagă prietenii frumoase întărind întreaga clasă.

Frumos ar fi ca în parohie să ne avem duhovnicul și aici ar trebui să mergem la slujbe.

Din păcate din cauza neputințelor noastre omenești mergem la ce biserică vrem noi, invocând diverse motive: că nu-mi place predica sau preotul, că slujbele sunt lungi, că biserica e veche, etc.

Gândiți-vă la românii care muncesc în țări neortodoxe care s-ar bucura să aibe o parohie în orașul lor, iar cei care au deja nu mai fac mofturi privind locația bisericii sau vrednicia preotului, ci se bucură că au unde să se adune, că au un colțișor de țară în străinătate, că acolo se simt în familie.

Dacă fiecare dintre noi am merge la biserică în parohia lui, atunci cu siguranță viața duhovnicească a întregii comunități ortodoxe ar fi alta, mult mai bună.

Înainte de descoperirea acestei parohii, preocupat fiind doar de "cele înalte, cele duhovnicești", îmi scăpa deseori din vedere

esențialul - dragostea. Uitam cu totul de partea sufletească, de tămăduirea ei și cred că nu numai mie mi se întâmpla asta. De aceea nu este de mirare că aflăm astăzi, în jurul nostru, atâția oameni însingurați, părăsiți, oameni bolnavi nu doar trupește, ci mai cu seamă sufletește. Iar preoții cunosc mai bine decât noi acest aspect.

Mi se întâmpla însă ca și după mai mulți ani de frecventare a vreunei biserici să mă trezesc că tot nu “sporesc” într-ale duhului, căutând veșnic “la vreun părinte” o “completare” a ceea ce-mi lipsea la serviciu sau în familie. Lucru firesc, de altfel. Dacă nu în Biserică, atunci unde? Eram însetat după dragoste, însă uitam cel mai adesea să dăruiesc. Pentru acest fapt, îmi trebuia o stăruitoare efortare de sine, până ce reușeam să-mi restabilesc firea mea cea dintru început.

Aceasta am învățat de la oamenii Parohiei “Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan”, parohie ce cuprinde peste 4000 de familii având în frunte pe preotul paroh Șupeală Gheorghe. De la ei am învățat îndeajuns ce înseamnă necredința pentru oameni; ce hăuri sufletești, câtă zdrobire și lipsă a bucuriei celei adevărate există înlăuntru fiecăreia dintre noi. Și tocmai pentru acest fapt aceștia au purces la zidirea, în 1999, în exact patru luni și trei zile, cu binecuvântarea Prea Sfințitului Teodosie Snagoveanul (astăzi Arhiepiscop al Tomisului), a unei biserici. Când m-am mutat cu locuința în această parohie, bisericuța era deja ridicată. Datorită experienței psihologice a preotului paroh, am fost remarcat de acesta și imediat cooptat, două mandate (a câte patru ani), în Consiliu Parohial al Bisericii. În cel de-al treilea mandat am fost ales episcop de către Adunarea Parohială și confirmat de Adunarea Eparhială, funcție ce mi-a mărit responsabilitatea și care a cerut o implicare mult mai mare a mea în rezolvarea problemelor parohiei. Împreună cu preotul paroh am făcut lucruri frumoase și durabile pentru această parohie, pe care am să încerc să le descriu în câteva cuvinte. După 2-3 ani, biserica care fusese zidită până mă muta eu în parohie, se va dovedi însă neîncăpătoare, așa că, în 2004, parohia începe înălțarea unei Catedrale în cinstea Nașterii Maicii Domnului, lucrări ajunse, în acest moment, la finalizare, asta și datorită aportului noului paroh, preot Armași Ioan care este și protopopul Protoieriei Sector 4 Capitală. O mare realizare cu această Biserică, dar cel mai

important este faptul că preoții împreună cu Consiliul Parohial și episcopul, și-au propus ca în slujirea lor să nu ridice doar biserici de zid, ci să clădească din temelii suflete. Iar cel mai potrivit laborator pentru pasul credincioșilor ce caută întâi Biserica, au socotit ei a fi trapeza. Și tocmai pentru tămăduirea acestor suflete s-a purces la zidirea acestei trapeze, o trapeză a tămăduirii sufletești. De aici, de la întâlnirea din această trapeză a bisericii Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, poate porni drumul multor suflete către Dumnezeu. La sfințirea acestei trapeze, am văzut un fel de “Cina cea dintâi”, pecetluită cu taina “Cinei celei de pe Urmă”...

Prelegerea de la “Casa Voicu”

La alegerile locale din 2012, chiar în ziua de Sf. Gheorghe, alături de Preotul Șupeală Gheorghe parohul Bisericii “*Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan*”, am fost invitat, de către Primăria Sectorului IV și de Organizația PSD a sectorului IV, să vorbesc în fața a trei sute de cadre militare în rezervă din sectorul IV, despre “*Armata după 1989*”, iar părintele Șupeală despre “*Biserica după 1989*”. Până la acea vreme mai participasem la astfel de expuneri (de 15 ani fac parte din AGIR - Adunarea Generală a Inginerilor din România), dar nu implicat direct, ci ca simplu participant, ce făcea parte din auditoriu. Știam că, pentru a nu plictisi auditoriu, expunerea nu trebuia să depășească 10-15min, de aceea ambele materiale (pentru că ambele le-am întocmit eu la rugămintea Preotului Șupeală și a Consilierului PSD de la Primăria Sectorului IV-Dorin Mititelu) le-am conceput astfel încât expunerea lor să fie încadrată în timpul amintit mai sus. La acea activitate au participat politicieni de marcă din acea vreme, printre care: Primarul Sectorului IV-Piedone, Primarul Capitalei-Oprescu, Ministrul Sănătății-Bănicioiu, care era și Președintele PSD Sector IV, Generalul cântăreț de muzică populară-Gheorghe Turda etc. Din auditoriu făceau parte foarte mulți colonei și generali care, pe foarte mulți dintre ei îi cunoșteam și mă cunoșteau. Această activitate s-a ținut în amfiteatrul Restaurantului “Casa Voicu” din sectorul IV, foarte aproape de locul unde domicilies eu. Am uitat să amintesc un lucru foarte important și anume că la finalizarea

acestei activități, primăria sectorului IV a organizat un “Bufet Suedez” cu mâncăruri și băuturi fine.

Participând la această activitate, nu știam însă în ce mă bag singur! În clipa în care am intrat în amfiteatrul restaurantului am simțit o atmosferă stranie pe care o emanau militarii din audiență. Toată lumea părea agitată. L-am întrebat pe consilierul Mititelu ce se întâmplă, dar acesta s-a limitat să ridice din umeri. Preotul Șupeală nu mi-a spus nici el despre ce era vorba. De aceea, am încercat să ignor problema. Stăteam la prezidiu cu personalitățile amintite mai sus, când m-a prezentat primarul sectorului IV. Această experiență mi se pare întotdeauna ciudată și nelalocul ei. Cineva îmi prezintă toate realizările și titlurile, în timp ce mie îmi vine să vomit și să o iau la fugă. De această dată însă, prezentarea care mi-a fost făcută m-a luat prin surprindere. Primarul a spus ceva de genul: „Chiar dacă nu vă va fi pe plac ce veți auzi în această expunere, consider că trebuie să ascultăm cu toții, de dragul Armatei și Bisericii noastre. D-l colonel inginer Constantinescu se află aici pentru a ne relata realitatea, așa cum se prezintă ea la ora actuală, indiferent dacă ne place sau nu!” Primarul spunea aceste lucruri șocante pe un ton sacadat, care îl făcea să pară “din cale afară” de serios. Mie mi se părea că visez! Parcă aș fi fost prezentat la Campionatul Mondial de Lupte. Nu lipseau decât gongul și luminile stroboscopice. Privind retrospectiv lucrurile, cred că ceea ce ar fi trebuit să fac atunci ar fi fost să mă ridic și să spun: „Nu mă simt foarte confortabil. Mă bucur să fiu aici, dar nu am venit în niciun caz pentru a vorbi despre Armata Română. De asemenea, nu aș vrea să credeți că voi încerca să transform Armata Română printr-o discuție de câteva minute”. Din păcate, nu am făcut acest lucru. M-am limitat să încep să vorbesc în maniera mea obișnuită: „Sunt col. ing. Gheorghe Constantinescu...”.

Zarurile fuseseră aruncate însă cadrele militare nu erau deloc receptive la ceea ce le spuneam eu. Dimpotrivă, îi vedeam pe toți holbându-se la mine! Un bărbat situat chiar în fața mea avea brațele încrucișate pe piept și dinții încleștați atât de tare încât îi făceau să îi pulseze venele din gât. La fiecare 3-4 minute, el își schimba poziția pe scaun, își dădea ochii peste cap și ofta suficient de tare ca să fie auzit de toată lumea din sală. Nici măcar nu era vorba de un oftat. Era mai degrabă un mormăit sau un

geamăt puternic. Chiar și vecinii săi păreau șocați de comportamentul lui. Nimeni nu părea să mă simpatizeze în sală (lucru inexplicabil pentru mine), dar comportamentul acestui bărbat era insuportabil pentru toată lumea. Fiind militar cu multă experiență, știam cum să gestionez astfel de situații și de regulă mă simțeam confortabil atunci când o făceam.

Atunci când cineva perturbă restul grupului, nu ai practic decât două alternative: să îl ignori sau să faci o pauză și să îl confrunți în particular în legătură cu comportamentul lui inadecvat. Din păcate pentru mine, eram atât de siderat de experiența prin care treceam încât am optat pentru cea mai proastă soluție posibilă: am încercat să îl impresionez. Am început să vorbesc foarte tare și am devenit tot mai animat. Am citat diferite statistici din cercetarea pe care am făcut-o, care ar fi speriat orice militar. Am renunțat la autenticitate pentru o atitudine de tip: „Mai bine m-ai asculta! În caz contrar, riști să pleci și mai prost informat de cum ai venit!”. Nicio reacție. Nimeni nu m-a aprobat din cap, nimeni nu mi-a zâmbit... nimic. Tot ce am reușit a fost să îi bag în sperieți pe celelalte 299 de cadre militare, deja enervate. Evenimentul s-a dovedit un dezastru. Orice încercare de a atrage cooperarea unui astfel de om sau de a-l învinge s-a dovedit din start o greșeală, căci presupunea renunțarea la autenticitate de dragul aprobării.

Atunci când adopți o astfel de atitudine tu refuzi să mai crezi în propria ta valoare și începi să cerșești aprobarea celorlalți. Și, Doamne, cum o mai cerșeam! În clipa în care am terminat de vorbit, mi-am înșfăcat mapa și am alergat literalmente la mașina mea.

În timp ce eram în mașină și mă pregăteam să ies din parcare, apare consilierul Mititelu mulțumindu-mi pentru discurs și spunându-mi că cei de la prezidiu l-au urmărit cu mare interes și chiar le-au plăcut. Apoi a continuat: “D-I primar General vrea să te cunoască îndeaproape, coboară și hai să mergem”. Nu-mi venea să cred. În timp ce ieșeam din mașină, mă înroșeam din ce în ce mai tare la față. Mă simțeam umilit și inima îmi bătea nebunește. Am încercat să îmi ignor propriul comportament nebunesc, dar nu reușeam să mă gândesc la altceva. Treceam printr-o veritabilă furtună a rușinii. Atunci când furtuna rușinii șuieră pretutindeni în jurul meu, îmi este imposibil să mai găsesc o perspectivă pozitivă

sau să îmi mai amintesc ceva bun despre mine. Minteaa mea a început faimosul monolog negativ de tip: „Doamne, ce idiot sunt! De ce am făcut așa ceva?” Marele dar al experienței mele pe care o am (inclusiv al celei de lucru cu mine însămi) constă în faptul că pot recunoaște imediat rușinea atunci când aceasta se manifestă. Pe de o parte, recunosc imediat simptomele fizice ale rușinii: gura uscată, timpul care pare să își încetinească mersul, vederea tunelară, înroșirea feței, creșterea pulsului... Pe de altă parte, știu că reluarea la infinit și cu încetinitorul a scenei care mi-a provocat sentimentul rușinii reprezintă o avertizare dintre cele mai importante. Știu de asemenea că cel mai bun lucru pe care îl puteam face în astfel de situații era unul care pare foarte greu de aplicat: trebuia să am curajul să ies în lumea exterioară! Trebuia să-mi asum povestea personală și să o împărtășesc cu cei care și-au câștigat dreptul de a o asculta, respectiv pe care mă puteam baza că vor reacționa cu compasiune. În astfel de momente mai mult ca oricând, aveam nevoie de curaj, de compasiune și de conectare. Și asta cât mai rapid posibil! Rușinea nu suporta să audă spunându-mi povestea. Ea detesta descrierea ei în cuvinte și nu putea supraviețui împărtășirii. Rușinea adoră secretul. De aceea, lucrul cel mai periculos pe care îl puteam face atunci era să nu ascund și să nu îngrop povestea. Dacă făceam acest lucru, rușinea intra în metastază. De aceea, în acea clipă mi-am spus cu voce tare: „Trebuie să vorbesc cu cineva din această adunare, chiar acum. Fii curajos, George!”.

Coborând din mașină am intrat imediat în vorbă cu consilierul și acesta mi-a spus că în sală erau foarte mulți militari în rezervă, membrii cu drepturi depline ai Partidului Democrat Liberal (PDL) și aceștia abia așteptau să se termine comunicarea pentru a participa la “Bufetul Suedez”. Acum îmi explicam totul, fusesem folosit, fără să realizez, de PSD sector IV, pentru a îmblânzi o parte din electoratul sectorului IV, adepți ai PDL. În fine, ajungând în Bufetul Suedez, m-a întâmpinat Preotul Șupeală spunându-mi: “Domnule colonel, mi-am schimbat total impresia despre cadrele militare din rezervă. Le credeam mai receptive și mai cu bun simț, dar nu este așa”. L-am întrebat de ce crede lucrul acesta, iar el mi-a răspuns: “Cum, n-ați auzit cum în timpul expunerii mele tot ziceau: Băi popo, de ce faci politică!”. Ciar în acel moment, Primarul General, medicul Oprescu dă mâna cu

mine și intrăm în discuții. Acesta s-a dovedit a fi uimitor. M-a ascultat și a reacționat cu o compasiune absolută. A avut curajul de a-mi povesti propria lui luptă cu prețuirea de sine și s-a conectat “la fix” cu starea pe care eu o experimentam. Mi-a vorbit în cuvinte minunat de onest: „O, Doamne. E atât de greu. Am trecut și eu prin asta. Detest această stare!”. Nu știu cum ar reacționa alți oameni la aceste cuvinte, dar pentru mine au fost exact ce aveam nevoie. Nu s-a lăsat dezrădăcinat și luat pe sus de furtuna creată de experiența mea, pur și simplu m-a ascultat și a avut curajul să îmi împărtășească propriile lui vulnerabilități. M-am simțit complet expus, dar și iubit și acceptat în totalitate (aceasta fiind definiția compasiunii în viziunea mea).

Trebuie să mă credeți atunci când vă spun că rușinea și teama nu pot tolera această conectare intimă între doi oameni. Tocmai de aceea am ajuns la concluzia că principalele instrumente necesare pentru “călătoria vieții” sunt: curajul, compasiunea și conectarea. Peste toate, faptul că am acceptat să fiu văzut de cineva drag în toată imperfecțiunea mea a întărit și mai mult relația noastră, lucru care a rămas valabil până astăzi. De aceea am ajuns să numesc curajul, compasiunea și conectarea, darurile lui Dumnezeu pe care eu le-am primit. Atunci când acceptăm să fim autentici, chiar dacă acest lucru presupune revelarea imperfecțiunii noastre, aceste daruri ne copleșesc prin comorile pe care ni le oferă.

În final, doresc să vă povestesc pe scurt cum s-a terminat această poveste: la o săptămână după prelegerea pe care am ținut-o în fața cadrelor militare din sectorul IV, care a semănat mai mult cu un meci de lupte, am aflat că acestea abia așteptau să participe la Bufetul Suedez și erau, în marea lor majoritate, membrii ai PDL. Fără să-mi spună nimeni nimic, Consilierul Mititelu și Preotul Șupeală le-a cerut acestora să participe la întâlnirea cu mine, spunându-le că voi veni să le explic ce s-a întâmplat cu Armata Română după 1989. Cu alte cuvinte, am fost chemat să joc rolul unui mercenar împotriva membrilor PDL. Chiar dacă nu eram de acord cu membrii PDL, nu mi s-a părut corect să fiu folosit pe post de “carne de tun”. De altfel, ironia sortii a făcut să nu pomenesc nimic despre acest subiect în prelegerea mea, întrucât nu aveam nicio idee ce se întâmpla în acel moment...

Călătoria vieții mele

Am călătorit mult la viața mea și asta datorită funcției pe care am avut-o în cadrul Comandamentului Logistic Întrunit. Am ocupat, timp de doi ani de zile, funcția de Ofițer 1 în Biroul Serviciu Operativ, funcție de mare responsabilitate, ale cărei atribuțiuni constau în controlul inopinat al unităților militare, din toată țara, subordonate Comandamentului Logistic Întrunit. Aveam programul de-așa natură încât o săptămână îmi desfășuram programul la Comandament în București, iar celelalte trei săptămâni din lună eram plecat pe „teritoriu”. Cu această ocazie mi-am cunoscut cu adevărat țara. Nu cred că mai este necesar să descriu și să afirm că avem o țară extraordinar de frumoasă la care multe „hiene” râvnesc.

În „afară”, până la acea dată, am fost doar o singură dată și atunci într-o misiune cu șeful meu colonel inginer Dudău Vasile, în Afganistan, pentru „preschimbarea periodică” a muniției. A fost prima dată în viața mea când am călătorit cu avionul, deși mi se eliberase o legitimație de control, semnată de Generalul inginer Emanuel Ciocotea, Șeful Direcției Logistice din Minister, în care era stipulat, printre altele, că pot călători și cu avionul. Deși aveam această oportunitate, mergeam în misiuni numai cu autoturisme asigurate de Autobaza Armatei. În Afganistan ne-am deplasat cu un avion militar, iar în momentul când am intrat în spațiul aerian afgan acesta a zburat la înălțimea de sub o sută de metri pentru a nu fi depistat de radarele inamice.

A doua mea călătorie cu avionul a fost după pensionare în Belgia la Bruxelles, fiind invitat de PSD Sector 4 București la Parlamentul European. O consider călătoria vieții mele.

În majoritatea experiențelor mele de călătorie, de până atunci, primul contact cu locul făcea parte din categoria lucrurilor mai puțin plăcute. Mereu era ceva care să mă scoată din ritm, ca să nu zic din sărite... De această dată, primul contact a fost unul simpatic, cu o doamnă polițist de la control pașapoarte care m-a întâmpinat în cea mai pură română cu "Bine ai venit! Ce mai faci?". Trebuie să recunosc că am fost șocat câteva clipe. În general polițiștii de frontieră se uită lung la cărțile noastre de identitate... și nu îmi spuneți vă rog că sufăr de complexul românului asuprit, că nu e așa. Am intrat în vorbă cu ea și mi-a spus, tot în română, că acum vreo doi ani, studentă fiind, a făcut un stagiu de voluntariat în România la o organizație non guvernamentală. Aproape am izbucnit în râs când mi-a spus "România e o țară foarte mișto". Ne-am spus la revedere și m-am îndreptat, împreună cu ceilalți și cu consilierul nominalizat de către europarlamentarii PSD, consilier ce ne-a așteptat la aeroport, în locul unde trebuia să vină un autocar.

Aeroportul Zaventham (aeroportul național) din Bruxelles mi s-a părut destul de mare dar bine marcat cu indicatoare peste tot, de nu prea aveai cum să te rătăcești. Tarom în combinație cu Brussels Airlines operau două zboruri zilnice. Blueair de asemenea, însă nu zilnic. Despre prețuri nu are sens să vorbim, pentru că totul a fost suportat de PSD. Menționez că în Bruxelles mai există și cel de-al doilea aeroport Charleroi (unii îl numesc Brussels Sud). Diferența între cele două aeroporturi este dată de distanța acestora față de oraș: Zaventham este situat la 11 km iar Charleroi la 46 Km.

Așa cum am amintit mai sus, ne-am trezit într-un autocar "super-lux" ce zbura ca vântul către oraș. La intrare în oraș ni s-a spus că o să oprim pentru a vizita muzeul Waterloo. Mi s-a părut impresionant. După ce o oră și jumătate ni s-a prezentat un documentar despre bătălia de la Waterloo, am vizitat propriu-zis muzeul, apoi am urcat dealul pentru a ajunge la statuia leului. Îmi amintesc cum, odată ajuns acolo sus, mi-a venit "răul de înălțime" și cu greu am coborât, mai bine zis cu ajutorul d-lui Mitrea Gheorghe, consilier al Bisericii noastre. În fine am ajuns la hotel,

un hotel cu specific chinezesc, poziționat în centru și după ce ne-am instalat am coborât în restaurantul hotelului să servim masa....

Având la dispoziție o săptămână, într-una din zile am pornit cu d-l Mitrea spre aeroport să-l vizionăm mai bine. La dus a fost cum a fost pentru că ne-am deplasat cu un autobuz, dar la întoarcere ne-am hotărât să schimbăm mijlocul de transport și ruta, cu gândul de a ajunge mai repede. Pentru a ajunge în centru, cea mai rapidă metodă era trenul. Așa că iată-ne la nivelul -1, unde erau localizate peroanele. Din nefericire ne-am repezit la un automat de bilete deși de obicei, cel puțin eu preferam "contactul uman". De această dată, trebuie să recunosc că nu am văzut punctul de vânzare decât după ce am achiziționat biletele. Automatul era în șase limbi, am introdus destinația și am selectat că doresc bilet doar dus. Prețul era 7,8 euro. Prima problemă care a intervenit era dată de faptul că plata se putea face doar cu cardul sau cu monede. Pentru că noi nu aveam nici una nici alta, ca să rezolvăm problema, ne-am apucat să căutăm punctul de informare și vânzare bilete. Stând la rând ne rugam să dăm peste un agent care să vorbească engleza (domnul Mitrea stăpânea foarte bine engleza, iar eu franceza) să putem achiziționa biletele. De ținut minte este faptul că trenurile veneau la intervale destul de dese pe aceeași linie, dar, noi trebuia să ne urcăm numai în trenul care sosea la ora care trebuia. Ca să mă fac și mai înțeles, am să vă dau un exemplu: trenul nostru pleca de la linia 2 la 09.51. Am ajuns la linia 2 la 09.35 și până la și 51 de minute au oprit la aceeași linie încă două trenuri: la 9.39 și 9.44. Până în centru aveam două opriri și o călătorie totală de 20 de minute.

Bruxelles este una dintre cele mai cosmopolite capitale europene. Este firesc ca la fiecare colț să dai peste localuri cu cea mai diversă mâncare. Cea mai faimoasă zonă este considerată Rue de Boucher. Tot în zona centrală găsești "strada" turcească, grecească sau italiană cu restaurante specifice, meniuri speciale sau servire "a la carte". Nu lipsesc desigur localurile cu bucătărie internațională sau cele care se bazează pe fructe de mare. De altfel, mare parte din restaurantele locale au în meniu astfel de preparate și din ce am mâncat eu, pot spune că sunt gătite extraordinar. E adevărat că nu sunt un cunoscător sau un expert dar ce e bun, e bun...

Pe străduțele din centru sunt sute dacă nu mii de restaurante care abia așteaptă să le calci pragul. Foarte aproape de centru eu am găsit un loc numit Petruș, administrat de un sârb unde am mâncat cei mai buni creveți.

Bine cunoscutele fast fooduri internaționale nu sunt foarte populare aici, iar cei care iubesc mâncarea de acest fel preferă să intre în locații autohtone. La Hector spre exemplu, găsești pui cu lipie, un fel de șaorma însoțită de o băutură răcoritoare sau un pahar de bere.

Belgia este renumită pentru ciocolată, bere și wafe. Ciocolata este prezentă peste tot, sub diferite forme, ambalaje și prețuri. Berea, după părerea mea, este o mare ciudățenie. Există sute de tipuri de bere, dar în majoritatea localurilor găsești doar câteva, de obicei aceleași și de cele mai multe ori la sticlă. Știind că aici e țara berii mă așteptam să ai o gamă extrem de variată în orice local dar, din ce am văzut eu, nu era așa.

Revenind la zona centrală, în partea pietonală găsești mii de magazine, de toate felurile, cu sau fără promoții, cu prețuri mici sau mari, unele goale, altele super-aglomerate.

Piața centrală este probabil unul dintre cele mai spectaculoase locuri din Bruxelles. De aici poți să o iei la pas în orice direcție pentru a te bucura de arhitectură, străduțe pietonale pavate cu piatră și înțesate de magazine, restaurante și cafenele. La orele serii locul se aglomerează și ai nevoie de puțină răbdare și înțelegeră.

Simbolul incontestabil al orașului este Mannekin Pis, statuia unui copil care se... "ușurează". Am aflat că există o mulțime de legende despre această statuie datând de pe la 1600; cea mai des întâlnită fiind aceea conform căreia copilul a stins un incendiu prin această metodă... naturală. Eu mă așteptam să găsesc o statuie în adevăratul sens al cuvântului însă atunci când am ajuns la locul cu pricina am fost puțin dezamăgit deoarece statuia nu avea mai mult de 50 de centimetri. Zeci de turiști se înghesuiau în fiecare clipă să o fotografieze. Pentru a spori atracția, Mannekin Pis era din când în când îmbrăcat dar niciodată nu îi era oprită sau îngreunată "ușurarea". Ca să fie treaba "treabă", pe o străduță lăturalnică a apărut și o "ea" însă când am ajuns la locul cu pricina ploua prea tare ca să scot aparatul și să o fotografiez.

Din centru, am luat-o spre Palatul Regal cu un stop la Notre Dame au Sablon, una dintre cele mai frumoase catedrale gotice pe care am văzut-o. Palatul Regal nu putea fi vizitat în vremea aceea, din păcate, însă chiar lângă am găsit un turn care ne-a ridicat la peste 50 de metri oferindu-ne o panoramă fabuloasă a orașului.

Nu departe, am găsit Parlamentul European în care am intrat și-n care europarlamentarii PSD ne-au ținut o prelegere despre Comisia Europeană, Consiliul European și Parlamentul European.. Foarte aproape de acestea se afla sediul NATO, pe care însă, nu l-am vizitat. La întoarcere am dat o fugă până la biserica Notre Dame au Sablon ale cărei cupole mi-au atras în mod special atenția.

Având atâta timp la dispoziție am dat o fugă până la Mini-Europa și Atomium. Dacă în cazul celui din urmă nu e nimic spectaculos fiind vorba doar despre un monument de fier, în cazul Mini Europa ne-am putut amuza urmărind machetele a 350 de cladiri din Uniunea Europeană. Tot aici am vizitat și Oceade, un aqua-parc cu tematică caraibiană.

Belgia, respectiv Bruxelles nu se poate lăuda cu cea mai bună vreme. Nu este nici foarte frig dar din șase zile, patru le-am prins cu ploaie. Referitor la limba vorbită, nu are sens să vă povestesc despre flamadă, franceză sau engleză.

Cu toate că nu am avut noroc de vreme bună Bruxelles m-a încântat din toate punctele de vedere. Pe lângă oameni, arhitectură, atmosferă sau gastronomie, mi-a plăcut foarte mult faptul că nu am simțit orașul "apăsător" de factorul politic așa cum am de fiecare dată senzația în București...

Despre mine acum... la vârsta de 50 de ani

O să vorbesc despre mine așa cum sunt, despre o parte a mea care n-are loc altundeva, care n-are voie să stea în calea realității vieții de zi cu zi, când totul e un iureș în a face lucrurile așa cum trebuie ele să fie făcute. E acea parte din mine care este mai mult a emoțiilor, a dorurilor, a sufletului. Sunt eu, mai senin, mai prăpăstios, mai vesel, mai trist; sunt eu așa cum simt să fiu. Și, cumva, dacă e ceva ce anii mi-aduc, e senzația că este bine să fiu așa cum sunt.

Aniiăștia... 50, rotunzi, maturi, serioși, prea serioși; îi văd cum mă privesc îndărătnic din oglindă, cu riduri obraznice pe la colțul ochilor, îmi zâmbesc amar, nepăsându-le că sufletul cere amânare, răzvrătindu-se și dorindu-și să rămână așa cum e, așa cum se simte, încă imatur, încă dominat de avânt nebunesc, chiar inconștient. Anii merg înainte, nestingheriți, mie îmi rămâne doar posibilitatea de a-i trăi. Așa cum pot.

Știu, răzbate multă tristețe din modul în care scriu. Las adesea sufletul să curgă prin stilou, așa cum simte, așa cum e, dezgolit de rațiune. Pentru că îmi doresc să fac acest lucru, am nevoie să scriu așa cum simt, despre bune și rele, despre tristeți și disperări. Și cu momente de bucurie pură, de apropiere prețioasă, de clipe cu sens și profunzime. Mă războiesc cu drumurile mele, mă împiedic, urlu-n mine cu durere surdă, apoi continui să cred, să doresc, să sper, să trăiesc. E viața mea, sunt eu și sunt și bucurie, și zbor, așa cum sunt și tristețe, și dor. Și mi-e și bine, așa cum mi-e și rău. Și plâng și mă plâng, dar mă și

bucur. Deh, învăț, mă învăț viața să-mi calmez furtunile, să-mi domolesc așteptările, să-mi trăiesc mai cu chibzuință alergările sufletești. Nu-mi plâng de milă și nu-mi pare rău, dimpotrivă, mă bucur. Măcar atunci când pot să văd, să înțeleg că tot ceea ce sunt, tot ceea ce trăiesc, ceea ce primesc, ceea ce înțeleg, tot ceea ce-i viața mea... îmi aparține. Și nu-i puțin lucru, am o viață plină cu de toate. Și-mi asum și sunt recunoscător; zi de zi îmi asum și julturile sufletului și zborurile lui. Nu le anulez pe unele, ca să pot să le prețuiesc pe celelalte. E bine, e mai mult bine decât rău și știu asta.

Cred că cel mai greu lucru de pe lumea asta este acela de a te cunoaște pe tine. Și cu toate astea, eu cine sunt? Aș putea începe prin a spune că sunt o ființă rațională, o ființă cu sentimente, fapt ce m-ar deosebi de animale. Aș putea spune că sunt un fir de praf în deșertul lumii, o micuță stea din întregul univers, o mică adiere de vânt într-o zi furtunoasă, un gând pierdut în mintea timpului etern, surâsul de pe buze al cuiva. De fapt sunt un lucru atât de mărunț în toată această lume, atât de mare și atât de neînțeleasă. Aș tinde să spun că sunt neînsemnat pentru acest nemărginit Univers, dar mă opresc fiindcă fiecare lucru are rânduiala lui. Poate că pentru Univers nu aș însemna nimic, dar sunt absolut sigur că eu, prin natura mea, sunt centrul universului cuiva, așa cum și alții reprezintă pentru mine întreaga lume.

În plus, m-aș putea defini ca un tip care iubește viața; îmi place să-mi trăiesc viața din plin, în felul meu dealtfel. Îmi place dreptatea (să audă toți cei din jurul meu și să înțeleagă asta), iar atunci când se produce contrariul, lupt până la capăt să rezolv situația. Sunt mai sensibil, dar în general nu mă afectează ceea ce spun ceilalți. Încerc să gândesc pozitiv pentru a atrage către mine numai lucruri bune, dar nu mereu reușesc. Pun suflet mereu în ceea ce îmi place, iar lucrurile în care pun un strop de pasiune ies mereu așa cum imi doresc (cu destul de multă muncă, fiindcă sunt un tip perfecționist).

Se spune că suntem ceea ce gândim, dar am atât de multe gânduri încât nu mă pot defini cu ajutorul lor. Cu toate că atunci când eram mic îmi doream să fiu personajul Tarzan, din filmul cu același nume, cu superputeri, acum pot să spun că sunt

mulțumit cu firea mea, cu felul meu, cu aspectul meu. Nu mă deranjează nimic din ceea ce sunt. Consider că sunt împăcat cu mine, într-o mare proporție și mă simt foarte bine așa cum sunt, putând să afirm cu tărie că sunt mândru de mine!

Cred că sunt puține persoane care mă cunosc cu adevărat. Nu pot spune că sunt un om simplu sau ușor de înțeles. Sunt o fire contradictorie, complicată. Și apreciez enorm oamenii care încearcă să mă înțeleagă și nu se grăbesc să mă judece.

Sunt zile în care confortul îmi aduce cea mai mare satisfacție, dar sunt și zile în care mă pun în mișcare și la sfârșitul zilei, când trag linie, sunt uimit și eu de câte am reușit să fac.

Mă înspăimântă ideea de a fi neputincios, de a privi un lucru, o situație, un moment fără a putea face nimic pentru a-l schimba. Mă înspăimântă faptul că deseori, realitatea mă ajunge din urmă și îmi arată cât sunt de "mic"... pentru că da, uneori, nu e vorba doar de voință. Uneori, oricât de mult aș vrea să fie altfel, nu îmi stă în putință să pot schimba acel ceva.

Cred în prieteni deși până și prietenia a devenit în momentul de față un lucru relativ, cred că nu-mi ajunge o viață pentru a cunoaște un om cu adevărat, cred că printre lucrurile pe care ar trebui să le trăiesc de mai multe ori în viață se numără copilăria. Copilaria... am vorbit mult despre ea în diferite cărți și mi-ar place să vorbesc mai mult despre asta, dar devin nostalgic atunci când o fac. Nu vreau să devin nostalgic acum.

Iubesc marea, nu mă satur niciodată să o privesc, să o miros, să o gust. Pentru mine e un infinit care nu mă sperie, ci mă încântă. Iubesc oamenii frumoși sufletește, pentru că mă inspiră și mă fac să cred că dacă vor, oamenii chiar pot fi buni. Fiind militar, am întâlnit foarte mulți oameni la viața mea și toți mi-au dăruit câte puțin din lumea lor, înfrumusețând-o și pe a mea. Am descoperit astfel, că încă mai sunt oameni care dăruiesc pur și simplu, fără să aștepte ceva în schimb.

Sunt omul care iubește fără să fie gelos. Pentru unii oameni asta e un paradox, pentru că în mod greșit, în prezent, iubirea e asociată cu gelozia și invers. Fals, fals, fals... Având o experiență destul de mare și extrem de educativă, îmi place să cred că am ajuns în punctul în care îmi pot da seama că ceva nu este în regulă din atitudinea omului de lângă mine.

Îmi place viața, îmi place să mă simt bine, să fac ce-mi place, să am în preajmă oameni alături de care mă pot dezvolta. Mi-ar place să dansez, dar nu prea știu; îmi place muzica bună, pe care nu pot să o trăiesc decât dacă o cânt, chiar dacă nu am cine știe ce voce. Îmi plac concertele, în special concertele lui Andre Rieu și după ce le vizionez, mă simt plin de viață. Îmi place romantismul, dar nu dus la extrem; îmi plac săruturile pe frunte și îmbrățișările lungi.

Nu îmi plac oamenii aroganți, oamenii care se cred superiori deși, intelectual sau spiritual, nu sunt. Nu îmi plac oamenii care își rezolvă problemele într-o manieră agresivă. Nu îmi place să fiu tratat ca pe un obiect. Urăsc să mi se impună lucruri sau să aflui lucruri neadevărate despre mine. Nu pot spune că nu mă afectează într-o oarecare măsură, diferită, în funcție de fiecare om în parte, ce văd sau ce aud. Nu pot spune că m-am obișnuit cu răutatea care poate exista în oameni și nici nu cred că o voi face.

Nu pot spune că sunt o persoană calmă care trece cu răbdare peste toate mizeriile, dar după ce mă aprind, îmi trece. Mi-am dat însă seama că nu trebuie să demonstrez nimic, nimănui. Că important este să fiu împăcat cu mine însămi, să fiu conștient de lipsuri și să încerc să le acopăr, pentru ca indiferent de situație, să pot spune cu mâna pe inimă că nu mi-e rușine de ceea ce sunt sau ce am făcut.

Am învățat că părinții sunt cea mai mare comoară pe care mi-a dat-o Dumnezeu, că indiferent cât am greșit, cu ce am greșit, în inima și în ochii părinților mei am fost mereu cel dintâi și singurul care a contat. Am învățat că Dumnezeu îmi scoate în cale oameni care să mă ghideze în momentele cheie din viața mea. De multe ori, târziu mi-am dat seama care a fost scopul celui care a apărut în viața mea și de ce la momentul respectiv. Am învățat că iubirea mă face să mă simt deopotrivă cel mai puternic și cel mai vulnerabil om de pe pământ.

Am învățat că pentru a fi în armonie cu alții, trebuie să am o relație frumoasă cu mine însămi. Să știu să mă iert, să mă accept, să învăț și să uit!

Așa mă văd eu și cred că așa sunt... Am să fac o paranteză spunând că dintotdeauna mi-a plăcut să citesc. Pentru mine o carte bună înseamnă o mică fericire. E un lucru pentru

care îmi găsesc mereu timp și atunci când citesc intru cu totul în acel univers. Da, mi-a plăcut dintotdeauna să citesc, dar nu m-am gândit vreodată că o să pot scrie. Mi-am închipuit că îți trebuie multă imaginație, lucru de care nu duc lipsă. Apoi, cu timpul, mi-am dat seama că pentru a scrie trebuie să simți, să trăiești, să suferi, să iubești, să fii dezamăgit, să fii fericit, să râzi, să plângi, să fii tu însuși. Până la urmă cred că viața înseamnă toate astea, o mulțime de momente despre care ajungi să povestești și să spui: “Au fost momente în viața mea când...”.

Am numit această carte, pe care acum o citiți, “O viață, o poveste” și reprezintă “o parte din mine”. Un jurnal deschis publicului larg. Un loc în care intrând te poți regăsi pe tine sau poți găsi răspunsuri la întrebări care te frământă. În fond, noi oamenii suntem totuși, atât de asemănători, mai ales când vine vorba de trăiri.

Întotdeauna am considerat că uneori avem nevoie de un pansament sufletesc, chiar dacă acesta vine din partea unor oameni pe care nu îi cunoaștem; sunt cuvinte care dacă sunt spuse atunci când trebuie sunt un adevărat balsam pentru suflet!

Până să ajung să mă cunosc pe mine însumi, am parcurs un drum lung și anevoios, dar descoperirea eului interior a fost revelatoare. Mulți oameni se miră adesea de faptul că sunt o persoană pozitivă, fiind de felul meu o fire veselă și energică. Le răspund acestora că îmi iau energia din iubirea pentru viață, pentru oameni și pentru Dumnezeu; fac totul cu plăcere și cu bucurie.

Există două lucruri în viață care nu-mi plac la oameni și pe care încerc să nu le las să mă definească: orgoliul și egoismul. Sunt o fire realistă și de aceea nu mă mai “zguduie” nimic... am trăit multe experiențe și am cunoscut toate fețele pe care le pot avea oamenii. Asta și datorită faptului că am lucrat în armată, iar până la gradul de colonel mi-au “trecut prin mână” mii și mii de suflete de la care am avut mult de învățat.

Experiențele de viață m-au învățat să nu mai am așteptări de la ceilalți și să nu mai depind de nimeni. Nu mai aștept să mi se recunoască meritele, nici să fiu înțeles și nici să mi se răspundă în mod echitabil la sentimente și la felul în care reacționez. Nu îmi ocup mintea cu gânduri negative care să îmi distragă atenția de la lucruri importante și care să îmi influențeze

alegerile; nu mă mai preocupă de mult părerea celorlalți despre mine, fiindcă am observat că în general lumea judecă după prejudecăți proprii și prea puțin după calități obiective.

Cândva făceam eforturi să-i mulțumesc pe toți și să le fiu pe plac, dar cu timpul am realizat că m-am irosit zadarnic, că am trăit mai mult pentru alții decât pentru mine. Nu mă consum pentru nimicuri și știu să fac diferența între problemele reale și cele închipuite, îmi păstrez mintea și sufletul libere și nu mă încarc cu răutăți.

Am niște principii în viață cu care am crescut și care mă definesc: nu rămân niciodată dator atunci când cineva îmi face un bine, dar îi uit de îndată pe aceia care mi-au făcut rău. Cea mai mare răzbunare de care sunt capabil este uitarea și indiferența față de cei care m-au neîndreptățit.

Am trăit la viața mea tot felul de experiențe, bune sau rele, am fost și extrem de fericit, dar și foarte nefericit, am suferit și am rămas cu răni adânci în suflet... Am fost dezamăgit, trădat, abandonat, nedreptățit, dar nu am lăsat suferințele să mă transforme într-o persoană rece, urâtă, nesigură și precaută. Nu mă autocompățimesc și detest rolul de victimă, consider că tot ce mi s-a întâmplat au fost etape care m-au pregătit pentru a ajunge omul care sunt astăzi. De la oamenii care au trecut prin viața mea am învățat cum ar trebui să fiu. Am realizat că succesul de azi e în toate greșelile de ieri pentru că, din propriile greșeli, am învățat că orice slăbiciune și orice alegere greșită se plătește, că timpul e ireversibil și că anumite uși care s-au deschis în urma mea nu se vor mai deschide niciodată.

Din faptele mele bune am învățat că bucuria de a dăruie e infinit mai mare decât bucuria de a primi și am mai învățat că nu există compliment mai frumos decât: "Mi-ai schimbat viața."

Sunt foarte puternic, dar totodată foarte sensibil și consider că există o singură forță în Univers, care mă poate îngenunchea: Dumnezeu. Și nu din teamă, ci din iubire. Nu mă tem de nimic, viața de militar m-a învățat că frica e dușmanul reușitei. Nu sunt prefăcut sau ipocrit, de aceea îmi spun mereu părerea cu sinceritate, asumându-mi riscul de a mă face neplăcut în fața unora.

Iubesc oamenii și mă bucur de compania lor. În fiecare om văd ceva frumos, ceva special, un motiv pentru care aș putea să îl

plac și chiar să-l consider prieten. Nu împart oamenii în frumoși și urâți, proști și deștepți (în fond munca ne diferențiază), săraci și bogați, pentru că nu acestea sunt criteriile după care îi aleg, dar îi împart în buni și răi. Pentru mine contează cine este o persoană, nu ce are, cum arată și de unde vine. Detest discriminările de orice fel, respect alegerile celorlalți și ceea ce ei iubesc.

Îmi plac oamenii pozitivi, sinceri, naturali, deschiși și cu simțul umorului. Nu îmi plac aroganții, invidioșii, infatuații, profitorii, lăudăroșii, zgârciții, ipocriții, leneșii, nesimțiții... nu îmi plac oamenii care caută să iasă în evidență cu ceea ce au și nici aceia care-i privesc pe alții de sus, dar respect pe oricine mă respectă. Doamne cât detest nedreptatea, ura, agresivitatea, reproșurile... prostul gust.

Iubesc ordinea și ascultarea - condițiile esențiale ale unui militar, iubesc natura cu tot ceea ce înseamnă ea și iubesc foarte mult animalele. Poate vă par ciudat, dar detest Grădinile Zoologice, fiindcă mi se pare nedrept să i se ia unei ființe libertatea (darul cel mai de preț lăsat de Dumnezeu), să fie chinuită și privată de șansa la o viață normală.

Sunt o fire romantică și caldă, de aceea mă atașez foarte tare de oameni, de locuri și de amintiri. Mă sensibilizează copiii, bătrânii și suferința oamenilor. Nu sunt în stare să pronunț "nu" atunci când cineva cere ajutorul meu. Nu pot trece indiferent pe lângă cineva care plânge, pe lângă un om bolnav, sau pe lângă un animal rănit și nu pot trece indiferent pe lângă flori, pomi, oameni care zâmbesc și lucruri care-mi încântă privirea și care îmi fac sufletul să vibreze.

Visez la o lume mai bună, care să trăiască în armonie. Fiind perfecționist, scopul meu este să fiu un om mai bun, mai uman, mai sincer, mai iertător și fac eforturi să corectez ceea ce nu îmi place la mine. Menirea mea este să fiu eu însumi, să fac câțiva oameni fericiți...

Sunt un om ca toți ceilalți, un om cu defecte, cu slăbiciuni, cu vise, cu frământări, cu regrete... Sunt un om imperfect, care visează la o lume perfectă și încerc să contribui la această lume dăruind ceea ce am mai bun în mine. Nu concep viața fără muzică, fără cărți, fără iertare, fără prietenie, fără zâmbete, fără amintiri frumoase...

Celor care m-au susținut încă de la început, le mulțumesc din suflet. Celor care m-au găsit ridicol sau penibil, le mulțumesc și lor. Dar celor care au crezut în mine, le mulțumesc în mod special, ei m-au ambiționat cel mai tare!

Ăsta sunt eu și mi-e dor să vină primăvara, să fie proștețime în sufletul meu. Mi-e dor să fiu natură înverzită, mi-e dor să zbor spre cer senin, mi-e dor... de viață. Dar mai am ceva de spus pentru această vârstă frumoasă de 50 de ani... Recunosc că există în mine acel copil mic ce se bucură pentru diverse lucruri fără ca ceilalți să știe, căci îmi place să spun că sunt matur, că am trecut de vârsta când o jucărie însemna întreaga mea viață... acum îmi ascund micile plăceri nebune, sunt curajos, sunt om mare care are responsabilități, gândesc totul la o altă scară și văd totul cu alți ochi.

În esență, recunosc că sunt un copil care se trezește uneori că nu știe încotro s-o ia și așteaptă o vorbă bună de la mama și de la tata! Deseori m-am trezit în situații în care nu știam pur și simplu ce să fac deși îmi spuneam continuu "trebuie să treci peste asta", "ai curaj și știi cum", "ești mare! Nimic nu te poate doborâ"... vorbe goale menite să-mi dea putere, să mă ducă mai departe în viață, vorbe pe care mi le repetam la nesfârșit doar, doar învățam să mă descurc singur în fiecare zi. Uneori reușeam ușor, alteori mai greu.

Este exact ca atunci când cel mic învață să facă primii pași, e fericit pentru că nu știe că în acel moment minunea pe care o trăiește îl va adânci și mai mult în lume, în viața de zi cu zi, trecând peste încă o etapă până când i se spune că de acum le poate face pe toate de unul singur! Nu conștientizează decât acea mișcare cu stângul și cu dreptul care îl duc peste tot fără ajutor, nu are în minte decât mici năzbâtii pe care le poate face în orice colțisor al casei, vede magia momentului... când, de fapt și de drept, părinții se bucură că omulețul începe să crească și să își găsească un drum în viață!

M-am trezit dintr-o dată la grădiniță, la școală, la liceu, facultate, muncă și gata... am fost băgat cu totul în viață și am uitat toate clipele de fericire maximă, am uitat cum e să te bucuri de soarele de afară, am uitat să apreciez toate lucrurile mărunte până când, la un moment dat am obosit de atâta responsabilitate, iar acum obosesc de atâta și atâta seriozitate, de decizii pe care

trebuie să le iau, obosesc de probleme, obosesc de atâtea și atâtea lucruri și mi-aduc aminte că până la urmă tot copil sunt, iar în adâncul meu redescopăr bucuria unei clipe de liniște, minunea pe care o face o plimbare în natură și-mi aduc aminte că niciodată copilul din mine nu poate muri căci oricât aș încerca, el este tot acolo chiar dacă nu îl conștientizez mereu! Copilul din mine este doar adormit, eu nu trebuie decât să-l trezesc și să redescopăr ce înseamnă speranța căci numai de acolo îmi hrănesc sufletul cu atâta și atâta curaj; este cel care are puterea absolută asupra ființei mele, este cel din care mă alimentez în momentele în care nu mai știu încotro să mă îndrept, în momentele în care îmi permit să fiu naiv dar și atunci când îmi permit un moment de respiro pentru a putea lua decizii din cele mai importante! Este inocența și speranța! Fără ele nu aș putea trăi, n-aș putea imagina cum ar fi viața fără aceste două simțăminte atât de puternice!

Copilul din mine este cel care mă determină să zâmbesc la razele soarelui, să fac uneori lucruri nebunești fără să mă gândesc la ceea ce va fi, ci numai la ce este. În același timp, copilul din mine mă lasă să mă bucur de tot ceea ce mă înconjoară și îmi spune întotdeauna că pot face orice și că lacrimile nu ajută niciodată; îmi dă noi și noi speranțe și vise ca să pot ajunge acolo unde mi-am propus! Copilul din mine știe să iubească, să dăruiască și să creadă că fiecare om are ceva bun în el chiar dacă o ascunde atât de bine! Acel "copil din mine" îmi pune totul în mișcare și îmi aduce aminte în fiecare dimineață că trebuie să fiu recunoscător pentru ce am și să nu tânjesc din ce în ce mai mult spre ceea ce poate nu voi avea niciodată. Mă învață în fiecare zi să mă bucur de lucrurile mărunte, de petalele unei flori deschise până aproape să se scuture, de mirosul de iarbă încolțită, de faptul că exist și că iubesc, de faptul că nu există probleme prea mari pentru mine, că am curaj să le înfrunt pe toate ca și cum n-ar fi probleme ci doar mici hopuri.

Nu știu dacă vouă vi se întâmplă vreodată să vă fie dor de voi, de voi înșivă, de viața de dinainte. Mie da, uneori, iar astăzi este una din acele zile în care mi-e dor, dor de mine. Și nu sunt sigur dacă mi-e dor de copilăria mea sau de mine cel care eram în adolescență, dor de libertate, dor de mine care eram cândva sau de o anumită perioadă din viața mea.

Tot ce știu este că mi-e dor! Mi-e dor de puțină singurătate, de momentele în care eram doar eu și cu mine, mi-e dor să mă privesc, să îmi ascult gândurile, să râd sau să plâng, să visez, să respir singur măcar o clipă.

Sau poate că îmi este dor de copilărie, de zilele în care nu îmi păsa de nimic. Cu siguranță mi-e dor de prietenii mei din copilărie și de serile în care mă jucam pe la porți. Sau poate că îmi este dor de momentele în care eram responsabil doar pentru viața mea. Sau poate că nici pentru a mea nu eram responsabil. Plecam de-acasă la orice oră din zi și din noapte, îmi luam cel mai bun prieten și fugeam unde ne era nouă mai bine, iar acum sunt mult mai responsabil, mi-e teama să nu îmi fac soția și băiatul să sufere din cauza mea. Căci copilul a dat sens întregii mele vieți, căci soția și băiatul mă iubesc, căci împreună suntem cel mai frumos întreg pe care l-a lăsat Dumnezeu pe pământ și fără ei nu aș mai putea fi eu vreodată. Și în fiecare seară când pun capul pe pernă știu că ei sunt motivul pentru care mă trezesc dimineața, că nu mai sunt doar eu, că ei există, sunt sănătoși, sunt minunați și viața este minunată. Iar eu sunt binecuvântat că îi am. Fără ei doi, eu nu exist.

Deși am 50 de ani, nu contează, sunt și voi fi mereu suficient de tânăr pentru a o lua de la început, pentru a încerca, pentru a îndrăzni să îmi schimb direcția de mers atunci când mă voi trezi pe un drum care nu duce acolo unde vreau să ajung. Voi avea oricând vârsta potrivită pentru a trăi copilărește, pentru a face greșeli și pentru a mă corecta, pentru a învăța ceva nou, pentru a visa, pentru a-mi dori, pentru a mă distra, pentru a lua decizii și a mă răzgândi asupra lor. Nu voi fi niciodată bătrân pentru a avea prieteni tineri și niciodată tânăr pentru a avea prieteni bătrâni. Voi trăi mereu clipa, ca și când aș muri mâine. Nu-mi voi interzice nimic din ceea ce mă bucură, nu voi amâna să fiu fericit, să iubesc și să trăiesc așa cum sunt. Vârsta mea, nu are și nu va avea nicio relevanță...

Nostalgie

Acum, la 50 de ani, îmi amintesc cu nostalgie de anii copilăriei și de felul în care mă grăbeam să cresc. Îmi doream să devin adult, să am drepturi la fel ca oamenii mari, să am puterea lor, fără a ști câte responsabilități și câte greutăți presupunea viața de adult, câte provocări, câte încercări, câte dezamăgiri și câte renunțări la vise. Nu știam că atunci când n-oi mai fi copil, nu voi mai fi protejat de părinți, că societatea nu mai era blândă cu mine, că supraviețuirea devenea o luptă continuă, că lucrurile au o altă valoare și dimensiune, că o greșeală minoră nu îmi mai era iertată ușor, ba chiar mă separa de oamenii pe care îi iubeam și punea asupra mea povara părerilor subiective.

Îmi aduc aminte că atunci când eram copil imitam obiceiurile adulților, că mi se părea fantastic să beau o cafea. Azi mi se pare mai fantastic să mă pot juca, să mă pot bucura de lucruri mici, copilărești, să sper cu tot sufletul la ceva ce îmi doresc, știind că dacă voi fi cuminte voi și primi, fiindcă merit.

Azi știu că nu mai primesc ceea ce merit, că dacă sunt cuminte sunt doar pentru mine și că meritele nu îmi vor fi totdeauna recunoscute, iar răsplătite nici atât. Azi mi s-ar părea minunat să pot spune fără teamă ceea ce gândesc, să pun întrebări fără a mă teme că sunt acuzat de prostie, să pot greși fără a fi judecat sau condamnat, să cer iertare pentru o greșeală plângând din tot sufletul, ca mai apoi să găsesc iertare și adăpost în brațele primitoare ale oamenilor care mă iubesc.

Dar ca adult, știu că nimeni, niciodată nu mă poate iubi la fel cum m-au iubit părinții și că nimeni nu mă iartă cu adevărat, fără a avea resentimente așa cum aveau ei. Că iertarea este de multe ori doar o promisiune care ascunde ceva.

Când eram copil mi se păreau atât de interesante discuțiile adulților, la care nu aveam voie să asist, crezând că pun la cale lucruri mărețe, că au secrete minunate pe care le voi descoperi și eu când voi fi mare. Acum nu mi se mai par interesante discuțiile adulților, ba chiar mi se par conversații goale, lipsite de conținut și emoții, în care fiecare ori se laudă cu ceea ce are și cu ce poate, ori caută să dovedească ceva (de obicei superioritatea), ori discută despre alte persoane condamnând alegeri și fapte.

Când eram copil mi se părea minunat să alerg desculț prin iarbă, să mă tăvălesc prin grămezi de frunze uscate, fără teama de a-mi murdări hainele, să mă joc prin zăpadă fără teama de a răci. Nu știam că există oameni răi, ci doar Bau-Bau, care venea să mă sperie dacă nu eram cuminte. Ca adult am aflat că Bau-Bau e doar o invenție, dar că există oameni răi care mă pot pedepsi, fără a le face ceva anume.

Când eram copil nu m-am îndoit niciodată că există Doamne-Doamne și nu uitam să-mi spun rugăciunea “Înger, îngerășul meu” înainte de culcare. Ca adult m-am întrebat de multe ori dacă El chiar există și am căutat explicații în lucruri pe care nu le-am înțeles și pe care nu am știut să le accept.

Când eram copil visam să am casa mea, pe care o vedeam plină de prieteni, împărțind cu ei momente frumoase, emoții și vise. Ca adult m-am trezit adesea în singurătatea casei mele, fără a mă bucura de o masă împărțită cu oameni dragi, neîmpărțind cu altcineva emoții, dureri, temeri și vise.

E doar o stare nostalgică... și dor de copilărie!

Cum m-am apucat de scris

Cel mai mare ucigaș, în calea viselor mele, pe care l-am cunoscut în toată splendoarea lui, a fost timiditatea. Timiditatea era cea care mă ducea spre prăpastie, pentru că ea îmi bloca inițiativa, era cea care îmi bloca acțiunea. A trebuit să treacă ceva timp ca să înțeleg că nu am cum să fac lucruri noi, că nu am cum să evoluez, dacă sunt atât de timid.

Alți doi ucigași au fost neîncrederea în mine și lipsa de considerație pentru propria persoană. În afara faptului că aveam o familie minunată și că eram un ofițer de succes, nu prea mai aveam alte valori în viața mea. Și atunci la ce bun și pentru ce să fiu recunoscător? Ideea că trebuie să fac anumite lucruri, să mă comport conform unui scenariu impus de societate, pentru că „așa trebuie și așa dă bine” m-a făcut să stagnez câțiva ani. Asta până în ziua când m-am lovit în plin de el, ziua în care am conștientizat că timiditatea poate fi „o mare sursă de înțelepciune” că poate să mă ajute să îmi activez niște resurse nebănuite, niște abilități pe care nu le vedeam.

Am căutat și am găsit un nou mod de a face ceea ce mi-a plăcut, ceea ce mi-am dorit, ceea ce mi-a adus beneficii, ceea ce mi-a ameliorat calitatea vieții, ceea ce a fost cea mai fericită alternativă și cea mai bună alegere a vieții mele. Acest ceva care mi-a schimbat viața, care merită întreaga mea recunoștință, care m-a făcut să rămân pe drumul meu, care m-a făcut să ies din anonim și se numește, scris. Scrisul nu a fost ceva ușor, nu a fost nici ceva imposibil iar faptul că și alții înaintea mea au reușit m-a motivat să încerc și eu. Pentru a reuși să scriu, nu a trebuit să renunț la visele mele, a trebuit să le transform în obiective și

obiectivele în realitate. Să am credința și convingerea că pot scrie, că pot fi insistent și nu pot renunța, pentru că virtutea abia aștepta să fie trezită. Noua abilitate, despre care habar nu aveam că o posed aștepta să fie scoasă la lumină, cultivată și folosită în favoarea mea. Nimeni și nimic nu mă putea împiedica să scriu. Puteam reuși să fac asta. Stătea în puterea mea. Decizia îmi aparținea.

Mereu mi-a fost frică să scriu. Îmi era frică să nu greșesc, căci mereu am fost mult prea serios pentru vârsta mea și preferam să nu scriu decât să o fac greșit. Începusem să-mi fac discursuri și scriam numai idiotenii, dar cel puțin scriam.

Și de aici a început totul. Doamne, cât uram compunerile în școala primară! Până-ntr-a patra, mi le făcea mai mult mama. Nu, nu mă ajuta, mi le dicta. Nu pentru că n-ar fi încercat prin tot felul de metode ingenioase, numai de ea știute, să mă facă să particip cât de puțin la procesul creativ, ci pentru că nu eram în stare. Și, cum nici la matematică nu dădeam semne că aș excela, presupun că în capul mamei mele răsărea spaima că voi fi un copil mediocru. Măcar de-aș fi fost prost complet, să nu fiu căldicel!

Și, Doamne, cum mă mai perpeleam când venea după-amiaza în care trebuia să scriu compunerea de a doua zi! Știam că nu sunt în stare să scriu două vorbe, cum știam că voi sfârși prin a-mi dezamăgi mama pentru a mia oară și că voi scrie din nou după dictare.

În clasa a IV-a, s-a petrecut miracolul. Nu știu cum s-a declanșat în mine dorința pentru scris care, mai târziu, s-a transformat în pasiune, dar am reușit să scriu singur o compunere. Dumnezeu mare! O compunere izvorâtă din capul meu cap-coadă! Fără pic de intervenție a mamei. Compunere care a fost una dintre cele mai bune din clasă, iar domnul învățător Titu Zamfirescu mi-a lăudat-o în toată școala. Tare mândru am mai fost de mine. Întâia confirmare că nu sunt chiar atât de slab și că mintea mea este capabilă să creeze. Era o ușurare pentru universul meu de copil.

Cred că nici temele propuse în clasă nu erau cele mai potrivite să-mi stimuleze creativitatea. Să fim serioși! Ce poți scrie în clasa a III-a despre "Toamna" sau "Mama" sau "Prietenul meu cel mai bun"? Eram mult prea mic atunci să fi putut să mă

desprind din cotidianul meu de copil și să-i zugrăvesc într-o pagină și jumătate. Era mai mult un dat decât o temă.

Cărțile pe care le citeam atunci erau fantastice, cu Feți Frumoși, Ilene Cosânzene, balauri, palate de cleștar, nu antologii de descrieri lălăite și presărate cu oftaturi și căscături.

Au urmat zeci de povestioare fantastice. Într-a cincea, abia așteptam ora de limba română sau de franceză, sperând că se va lăsa cu o nouă compunere. Așteptam eu însumi cu sufletul la gură să văd ce-mi mai poate capul.

După ce am terminat școala generală, căpătasem o încredere în mine, iar în timpul liceului și-au făcut loc eseurile.

Acum sunt conștient că scrisul pe care l-am început cu ani buni în urmă, asumându-mi identitatea reală, neascunzându-mă în spatele anonimatului, îmi creează un anumit nivel de vulnerabilitate. Însă, în același timp, îmi stimulează curajul. Într-o anumită măsură, e tipul acela de curaj prostesc când ieși cu mâinile goale în fața unui șir de oameni pregătiți să arunce cu pietre în tine.

Știu că mă citesc și oameni care nu îmi sunt foarte apropiați, poate avem relații profesionale sau, oricum, mai puțin apropiate și ei văd aici o altă față a mea. Una pe care n-o recunosc în viața mea de zi cu zi când încerc să-mi fac treaba, cu mai mult sau mai puțin entuziasm, dar să mi-o fac bine, pe cât pot de bine, străduindu-mă mereu să fiu la înălțimea așteptărilor.

Știu că mă citesc și oameni care nu-mi sunt prieteni, care nu-mi doresc binele, dimpotrivă, au gânduri destul de negative la adresa mea, deh, cum s-ar zice: “mare e grădina omenirii și loc e cam pentru mulți și diferiți”. Înțeleg că e firesc să nu mă placă toată lumea și că în fața unor astfel de oameni probabil că par slab și numai bun de pus la zid, că asta e cel mai ușor de făcut, de judecat pe alții.

Știu că mă citesc și oameni cărora le e drag de mine și de faptul că scriu așa, cu bucați direct din suflet, oameni care înțeleg că, deși cărțile mele sunt cu parfum de tristețe, viața mea e una plină, în care se întâmplă de toate, că eu sunt un om care se și bucură, așa cum se afundă, că sunt, înainte de toate un om al emoțiilor și al legăturilor cu alți oameni, că merg pe drumul meu tot întrebându-mă și încercând să înțeleg viața.

Să scrii public despre bune și mai ales despre rele, tristeți și altele din aceeași gamă, într-o lume în care mai degrabă aruncăm cu piatra decât să întindem mâna, da, e un act de curaj. Nu mi-e ușor mereu, deseori stau pe gânduri, navighez printre întrebări și nesiguranță, simt că îmi expun goliciunea sufletului unui mediu plin de spini, dar aleg să-mi asum ceea ce sunt, ceea ce pot, ceea ce simt și decid să pun pe hârtie. Știu despre mine că sunt un om cu coloană vertebrală, că greșesc, dar nu pentru că aleg intenționat să fac rău cuiva, știu că încerc să însemn ceva bun în viața celor care aleg să îmi fie aproape, că oamenii care-mi ajung în suflet pot să se bazeze pe mine și pe loialitatea mea, știu că am multe de învățat, dar și multe de oferit, știu că drumul e lung și de multe ori anevoios, că mă împiedic, dar și că mă ridic și merg mereu mai departe.

Deci da, sunt ceea ce sunt, ceea ce las aici să se vadă și încă multe altele și mi le asum...

De ce scriu?

Așa cum am afirmat deja, scriu încă din copilărie. Am început cu un jurnal, în care îmi notam citate care îmi plăceau, dar și povețe de la mama mea. Primii mei cititori au fost oamenii necunoscuți. Nici măcar acum nu știu toți prietenii sau colegii mei că scriu. Nu am povestit tuturor nici măcar că am publicat o carte. Consider că oamenii care vor trebui să ajungă la mine, vor veni nechemăți. Scrișul mă liniștește. Este un mod bun de a-mi descărca sufletul și de a mă liniști. Văd în scris un prieten supus, care mă ascultă fără a mă contrazice și fără a mă judeca. Totodată, recitind ceea ce scriu, învăț mereu ceva despre mine și îmi reconsider poziția față de anumite aspecte ale vieții. Cel care m-a susținut să public este Dumnezeu. A publica a fost un vis, însă nu am făcut nimic special pentru a-l realiza. Am scris povestea satului și a comunei mele natale, a copilăriei mele, a vieții mele. Cuvântul este cea mai puternică metodă de a influența viața și stări de spirit. Cuvântul poate să aducă mângâiere sau poate răni. Poate vindeca sau poate îmbolnăvi. Poate apropia sau poate înstrăina. Poate da naștere unor sentimente frumoase sau poate ucide iubirea și încrederea. Scriind despre mine, îmi arăt toată fragilitatea sufletească. Este adevărat că m-am gândit că mă voi lovi de judecățile unor oameni, însă nu mi-a păsat. Sinceritatea și deschiderea cu care scriu i-a îndepărtat de mine doar pe oamenii care nu sunt sinceri și care nu acceptă că au dreptul să aleagă cum își trăiesc viața. Îmi împărtășesc cu lumea trăirile și experiențele personale, conștient că fiecare om va învăța ceva și se va regăsi uneori în ceea ce scriu. Sunt doar un om care scrie. Nu știu ce calități definesc un scriitor, dar nu aș îndrăzni să spun despre mine că sunt scriitor, chiar dacă am publicat mai multe cărți. Marele meu vis este să trăiesc într-o lume frumoasă, curată, înconjurată de iubire și de pace.

Scrisul îmi este la îndemână oricând, spre deosebire de oameni, care de multe ori ascultă fără a înțelege...

Așa cum am mai relatat, încă de mic am avut un jurnal, pe care-l păstram în secret și-n care notam tot ce simțeam, ce mă durea, ce mă bucura și ce-mi plăcea. Mi-a fost cel mai fidel prieten, nu a trădat și nu a schimbat nimic din ceea ce i-am încredințat.

Scriu pentru că astfel mă eliberez de toate tensiunile și de toată încărcătura sufletească pe care o acumulez în urma unor experiențe personale de viață. Dar scriu și inspirat de experiențele de viață ale altora. Prin scris comunic atât cu oamenii care mă citesc, cât și cu mine însumi. Scriu din nevoia de a-mi întări sufletul și de a face față surprizelor care mi le fac oamenii: uneori bune, iar alteori rele.

Aș vrea totuși să se știe că deși scriu despre viață, nu trăiesc cu convingerea că sunt mai bun decât ceilalți. Pentru mine scrisul nu este o ambiție, nu aspir să devin un scriitor de succes, cu atât mai mult cu cât sunt conștient că nu am calități care să-mi permită să scriu la nivelul pretențioșilor; îmi cunosc valoarea și "lungul nasului".

Când scriu nu mă gândesc cum să așez cuvintele ca să sune mai bine sau ca să impresioneze, ci mă exprim exact așa cum simt. Nu mă tem de criticile celor care sunt nemulțumiți de calitatea literară a scrierilor mele, pentru că eu mă consider povestitor și nu scriitor. Îmi asum cine sunt și ce fac, îmi asum să fiu plăcut, urât, aprobat și dezaprobat de lume.

Consider această carte, o încăpere a sufletului meu, unde cei care intră au ocazia să vadă câte s-au strâns până acum în viața mea. Ușa e deschisă pentru toată lumea... îndrăzniți!

Celor pentru care scrierile mele le rămân în... gât

M-a întrebat un amic de ce nu-i “spurc” pe cei care mă tot spurcă, mai ales că despre anumite persoane aş avea ce spune... Răspunsul meu e simplu: “fiindcă eu nu sunt spurcat”. Nu mă tăvălesc în mocirla nimănui; chiar dacă purtarea unora e anormală, nu simt nevoia nici să mă apăr, nici să mă justific, nici să mă răzbun. Pe mine mă apără Dumnezeu, faptele mele concrete şi oamenii care îmi sunt alături, iar de răzbunat mă răzbună pacea şi fericirea de care mă bucur.

Până să devin cunoscut pentru scrierile mele, n-a avut nimeni nimic cu mine. De ce au acum, este evident... Cei care “citesc numai literatură bună”, care se pretind educaţi şi culţi, care se cred preţioşi şi etaloane de moralitate, n-au decât să-şi arate adevăratul caracter în toată “splendoarea” lui. Poate vor păcăli câteva minţi firave, dar atât. Oamenii de calitate nu savurează bârfe şi sunt conştienţi că apucăturile răutăcioase aparţin doar oamenilor fără de Dumnezeu.

Pe mine oamenii fără de Dumnezeu n-au nicio şansă să mă atragă în lumea lor mică şi urâtă. Nu mă pot provoca, fiindcă sunt atât de mici încât mi-ar fi imposibil să mă cobor până la nivelul lor. Şi chiar dacă depun efortul să mă supere şi să-mi facă neazuri, n-au nicio şansă. Sunt imun la atacuri. Din fericire am evoluat suficient din punct de vedere spiritual încât să accept cu seninătate tot ceea ce se întâmplă, conştient că unii au demonii lor şi luptele lor pe care nu ştiu să le ducă singuri cu demnitate; că

nefericirea și frustrările le-au întunecat mințile și i-au înrăit. Fiecare cum poate. Unii își umplu golurile cu frumos și iubire, alții cu mizerii... Acestora din urmă le las dezonoarea de a fi ridicoli, toxici, urâți... Cândva vor învăța, probabil, că noroiul cu care aruncă îi murdărește tot pe ei, nu pe cei care încearcă să-l păteze; n-ai cum să rămâi imaculat cât timp umbli cu noroi, iar ura și răutatea le aduce tot lor cea mai multă durere și nefericire.

Oamenii aleg cum sunt, ce oferă lumii și ce lasă în urma lor, iar eu consider că există deja prea multă mizerie în lume, așadar nu vreau să fiu încă unul care să contribuie la urâtirea ei. Am alte ambiții și treburi mai importante, decât să mă cert cu toți ridicolii care fac zgomot și mizerie. Știu deja că sufletele unor astfel de oameni sunt goale, că singurătatea, anonimatul și lipsa iubirii duc la disperare, iar disperarea duce la tot felul de apucături nebunești.

Dacă la început mă afectau răutățile și mă simțeam nedreptățit, acum știu că aceste persoane nu mie îmi fac nedreptate, nu împotriva mea luptă, nu pe mine mă insultă și mă umilesc, ci pe ei însșiși. Disprețul pe care-l manifestă față de mine este doar disprețul față de ei însșiși și... nimic nu mi se pare mai trist decât să disprețuiești într-atât încât să te otrăvești mereu cu gânduri negative, să te irosești încercând să strici și să instigi.

Eu nu sunt supărat pe nimeni, nu detest pe nimeni, nu am resentimente. Știu foarte bine cine și de ce încearcă să-mi tulbure pacea sufletului, cunosc tertipurile celor care subestimează lumea și care cred că reușesc să manipuleze și să instige (doar sunt militar), așa cum și ei știu că eu nu le-am făcut niciun rău, că pe unii chiar i-am ajutat, că nu datorez nimic nimănui și că nu le-am adus prejudicii de niciun fel... Ei știu foarte bine că eu nu merit cu adevărat ura lor, așa cum eu știu că ei își merită propria ură cu care se otrăvesc, par dependenți de ea.

Detest profund certurile și nu voi intra în războiul nimănui. Prefer să tac și să zâmbesc mulțumit, pentru că eu sunt cel care a făcut bine și că nu mă aflu în postura lor ingrată. Dacă tac și nu reacționez, este că-mi prețuiesc educația primită și nu vorbesc de rău oamenii.

Sper să învețe și alții din ceea ce am scris aici, să ignore răutățile, să nu se consume și să privească oamenii răi cu compasiune. Nu intrați în luptele nimănui, nu vă explicați, nu

încercați să convingeți lumea de contrariul celor care se spun despre voi. Vă asigur că există o Dreptate Divină... eu văd din ce în ce mai mult asta. Nu vă mai îngrijați din cauza celor care vă detestă, ci aveți grijă de cei pe care îi iubiți și nu uitați să rămâneți mereu buni, frumoși și senini. Eu așa am rămas...

Am încercat să-i dau vieții un rost

Mi-am repetat de mai multe ori întrebarea: “Ce-ar putea interesa pe cineva despre mine?”. Nu e întrebare simplă, cu atât mai mult cu cât nu-mi dădea pace deloc.

Mi-am zis că trebuie să vorbesc despre ceea ce sunt, despre felul meu de a fi, despre firea mea (care nu se schimbă, oricât aș încerca) și despre felul în care mă pot purta (care ia forma și culoarea pe care i-o dau eu).

Gândesc despre mine, de la începuturi și până acum, a fi o persoană deschisă, cu o minte sănătoasă, cu o foarte mare dorință de cunoaștere, cu un temperament amestecat, când incendiar, când melancolic, dar întotdeauna autentic. Și asta nu pentru că dețin nu știu ce abilități de comunicare, ci pentru că sunt spontan și natural. Sunt ceea ce gândesc și o spun fără prea multe menajamente, fără să îmi pregătesc discursuri și să prevăd reacțiile oamenilor.

Cum eram ieri? La fel cum sunt și azi, personalitatea nu mi s-a schimbat după vreme și timp. Doar mi s-a șlefuit, ca și diamantul, dar sigur eram mai temperamental, grăbit, instabil. Vroiam ca lucrurile și evenimentele să se întâmple când doream și cum doream, fără să treacă o zi, fără avalanșa de dezamăgiri...

Ceea ce era în mine nu era și în afară, din păcate! Poate acesta e cel mai important aspect de abordat și care mă interesează și pe mine.

De ce spun că e un mare păcat să nu arăt ceea ce sunt cu adevărat? Pentru că asta e frumusețea, fericirea, să exprim ceea ce sunt!

Azi îmi vine să urlu la lume, să le spun cât sunt de viu pe dinăuntru și ieri nu știam cum să mă ascund mai tare, în mine.

Cine eram ieri? Un băiat înspăimântat și trist. Când eram tânăr, eram mereu în căutarea "exprimării de sine". Rolurile și identitățile se schimbau de la zi la zi. Un cameleon, îmi schimbam culoare și forma în funcție de rolul pe care îl aveam de jucat. Săracul sufletul meu... cât mai plângea și cât mai încerca să mă trezească la viață. Dar cum, când eu mai aveam de trăit niște experiențe și mai aveam de suferit? Altfel n-aș fi înțeles care e sensul și rostul meu în această călătorie a vieții.

Am trăit ceea ce aveam de trăit, nimeni nu putea trăi în locul meu, nimeni nu mă putea salva, chiar și din cele mai tragice întâmplări, erau ale mele, erau pentru mine. Cum puteam să înțeleg mai bine viața decât trăind?

Experiența m-a maturizat, mi-a arătat toate fețele ei, cele bune și cele mai puțin bune. Astfel, am putut alege ceea ce am vrut în cunoștiință de cauză, nu pentru că cineva mi-a povestit cum stau lucrurile în lume.

Da, am fost obligat să aleg, pentru că viața m-a pus în mijlocul experimentării, pentru ca eu să fiu pregătit pentru ceea ce am de trăit. În momentele grele mă uitam la cer și vorbeam cu Dumnezeu! Îl întrebam unde este și de ce nu este cu mine în acele clipe? De ce mă lăsa să mi se întâmple una ca asta? De ce? De ce?... la infinit. Până în ziua în care mi-am zis că Dumnezeu nu există, pentru că Dumnezeul adevărat nu ar fi permis să mi se întâmple atâtea nenorociri. Prea tânăr ca să fi suportat și să fi trecut prin atâtea experiențe, una mai marcantă decât cealaltă, îmi spuneam în fiecare clipă că nu era drept, că nu meritam asta. Mă simțeam atât de nefericit și singur, până și Dumnezeul meu mă părăsise... era mai simplu să cred că Dumnezeu nu există decât să mă confrunt cu singurătatea mea.

Mă gândeam la ziua în care o să fiu mare și o să transform toată durerea în fericire... și umpleam caietele; era lumea în care îmi permiteam să fiu eu însămi, să scriu despre durerile și nefericirea pe care o consideram a fi cea mai însemnată și unică. Nu vedeam tânăr mai nefericit decât mine. Eram singur pe

pământ, singur cu destinul meu trist. Și când închideam jurnalul reveneam la cealaltă identitate, la copilul care tăcea în marea majoritate a timpului. Iar la școală era mediul de manifestare, departe de casă... și o dată cu maturizarea, cât mai departe de casă începuse experimentarea în toate planurile, afectiv, sexual, social. Luam parte la tot felul de întâmplări, care mă făceau să mă simt mare, matur, independent, chiar și pentru câteva ore. Erau deciziile mele, nu conta dacă erau sănătoase sau nu, bune sau rele. Eram stăpân pe viața mea, în sfârșit mă simțeam cineva, important pentru alții, chiar și pentru câteva ore; nu mai vroiam să mă simt singur, niciodată și pentru asta aș fi făcut orice. Și așa a început rătăcirea, desprinderea de mine, de identitate... Căutam afară ceea ce trebuia să caut înăuntrul meu.

Fugeam de mine ca să mă întâlnesc cu alții, evadam în alții ca să mă găsesc pe mine. Nu realizam că lumea externă nu îmi poate oferi fericirea pe care o căutam. Căutam, căutam, căutam... și nu găseam decât dezamăgiri, greutateți, întâmplări violente, chiar periculoase. Făcusem cunoștință devreme cu fața urâta și rea a oamenilor, a lumii. Terenul pe care pășeam era un teren minat, în fiecare secundă putea să explodeze și existența mea să nu cunoască decât fața întunecată a lumii.

Asta e viața?... gândeam. Atât? Asta e tot? Auzeam cât de frumoasă e viața, povești cu zâne și crai, descoperiri mărețe, miracole la casele oamenilor. Și eu nu înțelegeam despre ce vorbesc acești oameni.

Acum înțeleg totul. Cine sunt eu? Un punct minuscul în această lume, ca o stea printre milioane de alte stele. Dar totuși fiecare are viața lui. Pe cât de mică, pe atât de semnificativă. Am și eu povestea mea ca toată lumea iar când eu nu voi mai fi, o stea, acolo în îndepărtatul și gigantul Univers, va străluci pentru mine, în amintirea mea, pierdută printre mii de alte stele.

Eu sunt o ființă, un om cu sentimente, un om care a încercat să-și croiască un drum în viață, un om care a încercat să-i dea vieții rost. Nu știu cât am reușit! Sunt un suflet, printre milioane de alte suflete, căruia îi place viața. Pentru a putea duce o viață plină de bucurie și fericire este nevoie să ne cunoaștem, să ne înțelegem, să ne respectăm și să ne ajutăm aproapele, pentru a putea trăi împreună, fără a ne face rău unul altuia.

Încerc să fiu o fire veselă și optimistă, pentru a putea merge mai departe. Cu toții încercăm de mici să învățăm cât mai bine, însă nu doar la școală trebuie să învățăm, ci ar fi foarte bine să învățăm și din propriile noastre greșeli, pentru a le evita și a duce o viață plină de fericire. Este bine să încercăm să fim mai buni unii cu alții, pentru că în fața lui Dumnezeu suntem diferiți dar egali și asta pentru ca fiecare să poată fi mândru să spună EU.

Am și eu dorurile mele!

Cel mai dor îmi este de mama. Mi-e dor să-i împărtășesc bucuriile mele, să găsesc protecție în brațele ei primitoare atunci când sunt trist și descurajat, să-i cer sfatul atunci când trebuie să fac alegeri importante, s-o văd fericită.

Dacă aș fi putut, aș fi oprit timpul pentru mama mea. Aș fi oprit timpul ca să poată trăi tot ceea ce ea nu a trăit la timp; aș fi oprit timpul ca să nu îmbătrânească așa de devreme, ca să aibă răgaz pentru a se simți frumoasă, femeie plină de viață; aș fi oprit timpul ca să-i ofer toate momentele pe care le-ar fi meritat, toate mângâierile, toate îmbrățișările, toate bucuriile de care a fost privată, toate cuvintele frumoase pe care nu i le-am spus la timp; aș fi oprit timpul ca să se odihnească, să își relaxeze mâinile atât de muncite, să aibă timp doar pentru ea. Să o văd bucurându-se de lucrurile pentru care a muncit atât de mult, să facă numai ce-i place și nu ceea ce ar fi trebuit să facă; aș fi oprit timpul pentru a-i șterge lacrimile, să mă pot plimba cu ea, să-i împărtășesc din visele mele și să-i aflu cele mai frumoase povești; aș fi oprit timpul ca să o cunosc mai bine și să o înțeleg. Să îi aflu durerile, temerile, dorințele neîmplinite, să știu cum aș fi putut să-i bucur sufletul și cum ar fi trebuit să fiu ca să fie mândră de mine; aș fi oprit timpul ca să-și îndeplinească visele frumoase pe care le-a abandonat atunci când a început să viseze doar pentru mine; aș fi oprit timpul ca să o văd râzând și să memorez fiecare zâmbet al

ei, de care îmi este atât de dor de când m-a lăsat singur; aş fi oprit timpul ca să primească fiecare clipă de fericire atât de meritată; aş fi oprit timpul ca să învăţ de la ea ce trebuie să ştiu despre viaţă, despre puterea de a trăi prin şi pentru cei dragi; aş opri timpul ca să nu plece de lângă mine şi să nu părăsească lumea aceasta... dacă aş fi putut aş fi oprit timpul!

Mi-e foarte dor de oameni buni şi senini, care vorbesc frumos şi despre lucruri frumoase, de oameni care ajută şi care iubesc, de oameni cu frică de Dumnezeu, care-şi fac semnul crucii şi care-şi scot căciulile când trec pe lângă biserici; mi-e dor de sărbători adevărate, pline de bucurie şi iubire, cu oameni care se iubesc şi care ştiu să împartă fericirea. Mi-e dor să văd mame blânde şi răbdătoare, care vorbesc şi privesc cu iubire. Mi-e dor de mărunţul înflorit din curtea casei copilăriei, ale cărui flori nu le rupeam ci le miroseam cu plăcere; mi-e dor să mă plimb uitând de lume, să merg desculţ pe iarba udă, să adorm pe prispa casei bunicilor din marginea pădurii şi să mă bucur de muzica naturii. Mi-e dor de oameni fericiţi şi mulţumiţi cu ceea ce sunt şi ceea ce au, de oameni care vorbesc mai mult de vise decât de obiective; de oameni care se străduiesc tot timpul să dovedească ceva, care ştiu să se facă apreciaţi şi iubiţi pentru ceea ce sunt, nu pentru ceea ce au; de oameni care ştiu să fie recunoscători, care nu reproşează care nu plâng tot timpul; care ştiu să şi ofere, nu doar să ceară; care ştiu să şi asculte, nu doar să vorbească; de oameni cărora nu le-am spus la timpul potrivit că i-am iubit.

Mi-e dor de viaţa mea. Doamne ce frică am, că o să mor de... dor de viaţă!

Toamna vieții mele

E plină de roade și mă bucur de toate ostenele primăverii, verii, trecând la capitolul uitare arșițele prin care am trecut, secetele care m-au secătuit și, recunoscător lui Dumnezeu, mă bucur și mă odihnesc. Toamna vieții a sosit la poarta inimii mele în mantia ei brodată, cu anii mei de argint. Din pomul vieții mele, frunzele anilor se desprind ușor. Nostalgii duioase...

Uneori sufletul se armonizează perfect cu natura. Privesc cerul toamnei de un albastru ireal, în zilele senine, ori plumburiu și amenințător, când vremea se încruntă a furtună, cerul toamnei e absolut fascinant, impresionant și atât de asemănător sufletului meu! Privesc cerul cu admirație și respect, apoi întorc privirea spre mine însumi să visez... să sper. Toamna este vremea când trecutul îmi devine mai apropiat, este vremea când trag speranțe pentru un nou an, mai bun.

Mi-a plăcut să trăiesc, mi-a plăcut natura sub toate formele ei. Mi-am trăit viața intens și întotdeauna am simțit că fac parte din natură și natura face parte din mine. Mi-au plăcut toate anotimpurile... primăvara pentru suflul nou, viață și dragoste; vara pentru căldură; toamna pentru culoarea și ploaia nebunească; iarna pentru zăpada imaculată.

Întotdeauna am perceput toamna ca pe un vals pe care trebuie să știu să-l dansez, piruetele vieții să nu mă doboare și la "a doua tinerețe" să mă bucur de sănătate și înțelepciune.

În taină, de multe ori mi-am pus întrebarea: "ce am adunat în inimă, în toamna sufletului meu?". Pentru că am știut că ceea

ce semăn, voi culege în “toamna” ce mă așteaptă. Venind ca o toamnă liniștită, am descoperit cu imensă bucurie că inima mi-a rămas tânără și nu poate îmbătrâni.

Toamna vieții mi-a fost ca un dar, o ocazie de a primi și oferi în continuare ce am mai bun în mine, de a continua să fiu eu înșămi, conștient de valoarea mea ca om.

“Ce școală înaltă-i bătrânețea!
E cea din urmă facultate...
De la ea înveți nu cum se-adună,
Ci cum se lasă-n urmă toate.
Talent, putere, frumusețe,
Tot ce te-mpodobește odată.

Zărești adesea în oglindă
Un chip străin, și ți se pare
Că totul e un joc de umbre
Și de oglinzi deformatoare.
Să vezi cum ți-au crescut copiii
și-acum...

Lăsat tot mai deoparte.”

(autor necunoscut)

Așteptam, copil fiind așteptam să cresc mare. Nimic nu mi se părea mai interesant, fascinant și minunat decât să ajung adult. Acolo părea a fi tărâmul libertății absolute în ochii mei de copil. Invariabil, puștiul din mine îmi răspundea: “Vreau să fiu mare, să pot să fac ce vreau eu”. Degeaba-i spuneam că tocmai acum e la vârsta la care face cam tot ce vrea el, n-avea cum să fie de acord cu mine. Nu încă, trebuia să ajungă adult, să înțeleagă că vârsta aceasta, a copilăriei, e cea mai pură și simplă și neîncărcată din toate care pot fi în viața unui om.

Aștept, adult fiind, aștept mereu să vină zile mai ușoare. Aștept fiecare zi de vineri ca pe-o eliberare, aștept concediul, plănuiesc călătoriile, visez la alte zile, dintr-un viitor căruia-i atribui tot binele și toate speranțele mele de mai bine. Nu realizez că tot așteptând îmi trece viața, uit să trăiesc, să mă bucur, să prețuiesc

ceea ce am, tot dorindu-mi altceva. Ziua de azi se pierde în așteptarea unui mâine încărcat cu toate iluziile mele.

Aștept, mai ales aștept oameni, aștept ca alți oameni să facă acele gesturi pe care mi le doresc, să-mi bată la ușa sufletului și să-mi dea dragoste, încredere și bucurie. Emoții. Viață. Aștept să sune telefonul, să se întindă mâini către mine, aștept să fiu iubit și iertat, aștept să am parte de momente memorabile, să trăiesc intens, să pot spune că sunt mulțumit, de mine, de ceea ce sunt, de oamenii de lângă mine. Aștept să primesc, să fiu apreciat, aștept ca ceilalți să-mi recunoască valoarea.

Uff, îmbătrânesc tot așteptând. “Vino și ia ce nu știi să dai”, mi s-a spus cândva... Mă duc să iau o porție de viață!

Accept cu greu bătrânețea dar o accept ca pe un exercițiu de împăcare cu trecutul, cu mine însămi. “Mie nu-mi pare rău că îmbătrânesc”, i-am spus unui prieten. Nu niciodată, dar în schimb am și eu dorurile mele, îmi tot imaginez cum trebuie să fi mirosit sânul mamei printr-un nas de două luni, ce gust avea răcoarea verii copilăriei mele și...

Acum îmi amintesc că-mbătrânesc cu un fel de mulțumire în suflet, fiindcă și bătrânețea e o binecuvântare a vieții acesteia. Și doar cei norocoși se bucură de ea. Nu, mie nu-mi pare rău că îmbătrânesc, iar asta n-are nici o legătură cu pielea care se duce la vale, nici cu pungile care apar sub ochi, fiindcă știu oameni în vârstă care arată senzațional.

Deși să îmbătrânești e frumos, e un noroc de care nu toată lumea se bucură de când există dureri lombare, Alzheimer și reumatism, însă unii ar aprecia să mai simtă ceva la 80 de ani, fie ea și vreo durere. Nu condamn bătrânețile, fiindcă mi le doresc, dar asta nu înseamnă că nu mi-e frică să îmbătrânesc.

Mi-e frică, fiindcă se va fi dus nebunia, curajul de a sfida imposibilul, senzația de “mai am timp”, în combinație cu absența frustrărilor bazate tocmai pe asta. Dar dacă bătrânețile îți omoară potențialul de a fabrica scuze pentru tine? Dacă te face să uiți să visezi, dacă regretele îți fac bătrânețile un calvar...

Sincer? Nu-mi pare rău că îmbătrânesc, dar mi-e frică!

Îi mulțumesc Domnului pentru tot ce mi-a dăruit

Pentru viață... viața cu tot ceea ce înseamnă din clipa în care deschid ochii în zorii unei zile și până noaptea târziu, când adorm cu gândul la oamenii dragi și la planurile de viitor. Îi mulțumesc pentru reușite, pentru șanse și pentru oamenii minunați pe care mi i-a adus aproape. Îi mulțumesc că exist, pot vedea și că pot merge, pentru mirosul cafelei, pentru florile din balconul meu și faptul că le pot îngriji, ajutându-le să fie mai frumoase; pentru zâmbetele oamenilor pe care îi întâlnesc, micile atenții și dovezi de prietenie pe care ni le oferim unii altora. Mulțumesc pentru îmbrățișările și mângâierile de care am avut parte, de împăcări, muzică, râsetele copiilor și vocile oamenilor dragi. De aromele și culorile fructelor, de ploaie, de nuanțele naturii, anotimpurile cu toate capriciile lor, cerul în toate stările lui și razele soarelui care încălzesc tot ce ating.

Îi mulțumesc pentru liniștea naturii, pentru momentul când împart cu cineva un covrig, pentru faptul că pot vizita satul copilăriei mele; pentru faptul că în fiecare zi am ceva de făcut; că pot dărui, că am pe cine mângâia, că am pe cine iubi. Că pot hrăni un animal flămând, că pot aduce bucurie unui suflet.

Îi mulțumesc pentru prieteni, pentru șansa de a cunoaște oameni, de a vorbi cu ei, de a împărtăși învățături și vise; pentru viața trăită "atunci și acolo", precum și pentru cea de "acum și aici", de tot ce am, de oamenii de lângă mine... de ceea ce sunt, de viața trăită.

Îi mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru că m-a învățat să nu râd de oameni, de defectele lor, de slăbiciunile lor; să nu umilesc, să nu mă consider niciodată mai presus de alt om, să nu-i fac observație, în văzul lumii, cuiva care are defecte, fiindcă așa nu voi evidenția calitățile mele; să nu spun altora că am ajutat pe cineva; să nu-i spun cuiva “ți-am dat”, fiindcă asta ar fi ca și cum i-aș lua înapoi ceea ce i-am dat. Să nu mă laud cu lucrurile mele, astfel aș recunoaște că nu valorez prea mult fără ele; să nu rămân dator celor care au fost buni cu mine; să-i iert pe cei care mi-au greșit, fără a simți că le fac un favor, fiindcă iertarea este un bun făcut mie însămi; să respect mereu ceea ce alții iubesc...

Îi mulțumesc Bunului Dumnezeu pentru fericirea pe care mi-a dat-o și aici am să insist puțin pentru că am avut o perioadă când am purtat și masca nefericirii. Simțeam că mă sufocă, simțeam că îmi îngreunează cuvintele, respirația și mersul, fiindcă ea devenea din ce în ce mai grea și mai imposibil de purtat. Dar continuam să o port, din orgoliu, pentru a nu le da satisfacție celor care s-ar fi putut bucura de suferințele mele. Și o purtam de teama că, de îndată ce nefericirea mea ar fi ieșit la iveală, aș fi fost tratat cu milă de cei aparent mai fericiți ca mine, iar unii poate că s-ar fi folosit de vulnerabilitatea mea să-mi amplifice și mai mult nefericirea. Poate că ar fi trebuit această mască să cadă, să nu îmi fie nici teamă, nici rușine să plâng în fața celorlalți, să nu mă jenez de slăbiciunile și neputințele mele, dar ea îmi conferea iluzia că sunt în siguranță. Cert este că în timp am pierdut-o și nu știu dacă am urmat vreo rețetă a fericirii, dar vă pot confirma că am avut tot ce-mi trebuie pentru a fi fericit și pentru a trăi frumos. Pentru asta știu sigur că nu m-am comparat cu alții, că nu mi-am dorit să fiu în locul lor, că nu am trăit concentrându-mă pe “a avea” decât pe “a fi”. Am învățat să trăiesc în armonie și să-mi reevaluez valorile și prioritățile, pentru că am avut și perioade când trăiam mai mult pentru alții decât pentru mine. Aveam orgolii și ambiții pentru care îmi iroseam timpul, sănătatea și pacea interioară. Dorința nebună de a dovedi că am și că pot, îmi distrăgea mult atenția de la lucrurile importante și-mi iroseau energia pe care o puteam folosi spre binele meu. Dimineața mă trezeam fără chef de viață și mă văicăream că trebuie să merg la muncă, nu munceam cu plăcere, de aceea sarcinile pe care le aveam erau de nesuportat. Știu, nu reușesc totdeauna să fac

ceea ce-mi place, dar dacă fac cu plăcere ceea ce mi se dă, cu siguranță lucrurile ies mai bine și nu mă simt atât de epuizat fizic sau psihic. A trebuit să învăț să fac totul cu iubire. A trebuit să văd în alți ochi lucrurile care-mi plăceau, să văd cu drag și să apreciez calitățile frumoase ale celor care mă înconjurau (credeți-mă, că orice om are calități frumoase și de la orice om avem ceva de învățat). Am învățat să privesc înainte și să fiu concentrat pe viitor, astfel încât să nu mă transform în victimă a deziluziilor, sau să stau ancorat în trecut. Am învățat să nu mă mai torturez cu întrebări inutile și gânduri negative... Mi-am reglat bătăile inimii în ritmul iubirii și am simțit fericirea.

Pentru mine secretul fericirii este bunătatea pe care o arăt celor din jurul meu și iubire în tot ceea ce fac și gândesc.

Pentru că iubire am cât pentru zece vieți... trebuie doar să mă folosesc de ea...

Încheiere

În încheiere doresc să mulțumesc doamnei Irina Binder, pentru inspirația care mi-a insuflat-o în finalizarea acestui proiect ce împărtășește experiența mea de viață, având convingerea că prin aceasta, dumneavoastră veți descoperi o parte din sufletul și sensibilitatea mea. Despre viața mea aș putea spune multe deoarece există mii de modalități pentru a o descrie. Viața mea este o comedie ciudată care amestecă împreună și dureri, și bucurii, punând zâmbet lângă lacrimi și lacrimi lângă zâmbet; mi-este dată ca o bucată de plastilină, important este ca eu să știu cum să o modelez. Trăiesc ca și cum aș muri mâine, dar fiecare zi pare prea scurtă pentru toate ideile pe care le concep, pentru toate plimbările pe care vreau să le fac, pentru toate cărțile pe care vreau să le citesc și pentru toți prietenii pe care vreau să-i văd.

Unii oameni spun că viața trebuie trăită la maxim pentru că le este teamă ca la bătrânețe să regrete că nu au profitat destul de tinerețe. Eu mai degrabă aș fi regretat dacă nu aș fi făcut nimic cu folos: dacă nu aș fi construit o casă, dacă nu mi-aș fi întemeiat o familie sau dacă nu aș fi ajutat pe cineva.

Cred că noi trebuie să trăim cu frică de Dumnezeu pentru că până la urmă, fiecare va răspunde în fața Creatorului despre realizările din viața sa.

Viața mea e ca un fir de ață. Subțire, subțire... se poate rupe oricând. Dacă este ceva ce am învățat de la viață, acest

lucru este că trebuie să apreciez fiecare clipă, fiecare moment al vieții mele, fie el bun, fie el rău. Ajunsesem într-un timp, la un moment de cotitură în viață, în care mi-am dat seama că poate ar fi trebuit să fac mai multe lucruri pentru fericirea mea. Am ajuns la un moment dat, când mi-am dat seama că unele cuvinte nespuse mi-au adus multă neliniște. Am ajuns la un moment dat, să îmi dau seama că nu am apreciat anumite clipe din viața mea când ar fi trebuit, iar regretele începeau să apară. De multe ori m-am gândit că ce am astăzi... mâine îmi poate fi luat într-o clipă! M-am gândit că viața nu stă în loc la taclale pentru mine? Că nu îmi oferă nicio explicație? Sunt atât de preocupat cu numeroase lucruri mărunte, căror le dau atâta importanță, încât de multe ori uit ce contează cu adevărat, oamenii dragi mie, iubirea și aprecierea oferită de către ceilalți... Poate zâmbetul primit azi și neapreciat, mâine nu îl voi mai apuca să-l revăd.

De multe ori m-am gândit la câte lucruri pot pierde într-o secundă! Amintirea unei persoane pierdute demult; numai gândul că aș fi putut face mai multe și nu am mai apucat, mirosul familiar pentru care aș plăti orice preț pentru a-l mai simți încă o dată într-o îmbrățișare, cuvintele nespuse... Toate trec pe lângă mine, fără să-mi dau seama, iar atunci când o fac, este mult prea târziu! Pot spune că viața mea este ca un pian; clapele albe exprimă fericirea, iar clapele negre exprimă tristețea, dar împreună creează... muzica. Viața mea este ca o simfonie spectaculoasă ce merită să o ascult, să o trăiesc și să o gust; e o călătorie pe pământul acesta, am simțit tot timpul că sunt într-o școală a vieții. În călătoria mea pe drumul vieții și în școala vieții pentru anumite etape din drum am avut tangență cu persoane cu care am mers în aceeași direcție și am călătorit împreună. Pe unele le voi avea tot timpul lângă mine dar vor fi ca să mă cizeleze și altele ca să mă întărească, să mă sprijine dar multe dintre ele mă vor părăsi când nu mă voi aștepta. Fiecare se va despărți de mine cu ceva din mine, bun sau rău, iar ele îmi vor da de asemenea ceva, care mă va ajuta în bine sau rău, îmi va alina o rană sau o va pronunța pe alta. De la unele voi avea de învățat lucruri bune pentru bătrânețea mea, dar de la altele voi putea lua și vicii. Dar și eu voi învăța pe alții, îi voi influența, depinde de mine. În mine, în locul a ceea ce dau, va rămâne un gol care va fi umplut cu lecții mai bune decât au fost, s-au mai rele depinde cum dăruiesc eu... Am

amintiri plăcute de la unele persoane? Au de la mine amintiri plăcute? Depinde de mine. Voi influența în bine sau rău? Iar depinde de mine... Important e să fiu cu inima deschisă, cu ochi ațintiți, cu urechile deschise, cu mâinile darnice, cu picioarele neobosite, cu inima iubitoare...

Îmi place să cred că înțeleg viața, că o simt, că o trăiesc. În fiecare clipă, timpul îmi marcă trecerea minutelor, zilelor, anilor. Pentru mine răsăritul soarelui este un început, apusul este un sfârșit... sau poate un nou început!

Viața mea îmi vorbește mereu, fără cuvinte. Sclav al rutinei, al obisnuinței, de multe ori uit să ascult viața, uit să trăiesc, uit că acțiunea de care este legată invariabil viața este: a trăi. Am uitat că a trăi nu înseamnă doar a te naște, a respira și a muri.

Câți dintre noi mai avem astăzi timp pentru viață? Pentru viața noastră și nu a celor care ne formează familia, prietenii sau cunoscuții? Cât timp mai avem astăzi pentru noi, doar pentru noi, învingând cu hotărâre compromisurile mai mici, sau mai mari care ne apar în cale? Câte clipe petrecem astăzi, de-a lungul unei zile, pentru a vorbi cu noi înșine, pentru a răspunde la întrebările pe care ni le strigă sufletul?

Cotidianul și-a pus amprenta asupra vieții noastre, căutarea bunăstării materiale a devenit un țel pentru mulți dintre noi, pentru că numai așa suntem "în rândul lumii".

Nu demult, pe simplul drum spre rutina zilnică, spre locul de muncă, am îndrăznit să privesc altfel toamna naturii, redusă la o simplă frunză prin care am transpus simplu viața. Banal pentru unii, lucru fără noimă pentru alții, mesaj nerostit al vieții pentru mine. Așadar, chiar și o frunză are viață în tot cuprinsul ei: al nașterii, al devenirii și al morții. Născută din Maica Natură și îmbrățișată de aceeași maică iubitoare la întoarcerea acasă, în pământ. Primavara, seva primordială a pământului naște frunza micuță, cu același verde crud ca al semenelor ei, dar trup plâpând, unic. Crește alintată de cântecul de leagăn al vântului care-i spunea povești aduse de departe.

Ce adâncă liniște se zămislește din dansul frunzelor!

Așa își deapănă frunza povestea ei de-o vară, mângâiată de blânde raze de soare. Toamna, mâna nevăzută a Pictorului Ceresc își desăvârșește măiestria, împletind culorile lumii într-o expoziție grandioasă. Și iată că micuța frunză de altădată, de un

verde comun cu cel al suratelor ei, îmbrăcată acum în straie de sărbătoare, unică, oferă valsul naturii, ultimul dans, îmbrățișându-și din nou maica iubitoare. Diversitatea culorilor toamnei se stinge încet, odată cu venirea iernii. Ciclul viului este adus în amănunt iarna, ca timp al zămislirii noii vieți care este redată naturii în fiecare primăvară.

Legea nescrisă a naturii adaugă treptat capitole romanului omenirii. Capitole ale nașterii, ale devenirii și ale morții. Dincolo de timp... doar viața...

Așa am înțeles eu, că valoarea unei clipe este trăirea ei.

Întrebări se nasc firesc în conștiința mea. De ce nu încercăm să fim noi? De ce ne mulțumim să trăim în rutină, normal, obișnuit? De ce oamenii astăzi caută vieții soluții cât mai practice, inventând fără oprire lucruri care accelerează ritmul vieții și rutina? Viața a devenit electronică, securizată, desfășurată în spatele ușilor străjuite de interfon, alarme, coduri. Artificialul împrumută tot mai mult amprenta viului. Omorâm natura, o transformăm în confort omenesc. Riscăm să devenim "roboți vii", cu inimă de piatră!

Și totuși... fericiți sunt aceia dintre noi care se mai numesc încă oameni. Care învață să trăiască într-o astfel de lume. Fericiți sunt aceia care înțeleg că viața trebuie trăită, nu derulată ca un clișeu cinematografic. În jurul nostru, zâmbetul ascunde interesul, omenia izvorâtă din inimă este ascunsă în adâncul ființei de teama de a nu aluneca în ridicol.

Frumusețea și bunătatea unui suflet nu vin doar ca o completare a fizicului, a pământescului, ci există acolo, în adâncul ființei, depinde de noi cum o valorificăm și cât dăruim vederii.

Îndrăznesc să cred că a trăi înseamnă a te elibera de compromisuri, a fi tu, așa cum ești creat. Libertatea va fi dobândită doar când dăruim în viață necondiționat, fără a aștepta răsplată.

Să trăim azi prezentul, nu viitorul, să nu mai lăsăm pe mâine ce putem face astăzi. Să fim noi înșine astăzi, nu să plănuim să devenim mâine.

Meditind asupra vieții, asupra evenimentelor frumoase ce au avut loc în viața mea, mi-am dat seama că nimic în lumea aceasta nu este mai frumos ca viața. Este un dar din partea lui Dumnezeu, pentru care nimeni din lumea aceasta nu trebuie să

plătească pentru ea. Dacă nu ar fi existat viața pe Pământ toate lucrurile, pe care le putem vedea cu ochii liberi nu ar fi fost, deoarece viața e însăși omul, este sufletul din el ce-i dă speranță și aripi. Câte nu avem, câte nu am agonisit până acum, atâtea lucruri... care nu au nicio valoare. Viața este de fapt ceea ce ar trebui omul să prețuiască cel mai mult și să se bucure de fiecare clipă trăită pe acest Pământ. Să trăim frumos viața, așa încât cei de lângă noi să poată vedea lumina. Să lăsăm amintiri frumoase, să lăsăm exemple bune. Destinul ne-a fost scris: ca să te naști, să crești, să respiri. Dar destinul si-l face omul, fiecare alege.

Viața este frumoasă dar este și complicată, este un dar, așa că prețuiește-o atâta timp cât încă trăiești. Viața ne-a fost dată să o trăim cum este, cu lucruri bune și rele, cu bucurii și cu necazuri, cu eșecuri și cu victorii. Nu există lucruri peste care să nu poți trece, trebuie doar să vrei și să conștientizezi că ești capabil să faci acest lucru.

Ca viața ta să fie mai bună, începe prin a fi tu însuși mai bun atâta decât ieri: împacă-te cu tine însuși și cu deciziile tale, găsește balanța corectă care să-ți măsoare așteptările și neîmplinirile, plusurile și minusurile, toate acestea vor face din tine un om mai frumos, mai puternic, mai încrezător.

În antichitate se spunea „trăiește-ți clipa” făcându-se aluzie la faptul că viața în sine este foarte scurtă și trebuie trăită la maximum. Da, într-adevăr, a vorbi despre viață înseamnă o întregă filosofie. S-au scris poezii, cântece, poeme, despre cât e de scurtă viața, mai ales că numai una o avem, însă scurta durată a vieții nu ne poate face să ne abatem de la desfătările ei, nici să ne consolăm de necazurile ei.

Se mai zice că fiecare om poartă nu numai viața, dar și moartea. Așadar, suntem născuți pentru a muri. Atunci, ce înseamnă viața? O cale spre moarte? Dar poate e o cale moarte-viață? Din păcate, nimeni nu știe răspunsul.

Ca o clepsidră alunecândă în neant, viața este doar o valoare care se pierde în timp. Însăși noțiunea de timp tot noi, oamenii, am inventat-o.

Să gândim că totul este mai simplu, că avem o viață ce are sens, scop, clipe de dragoste, de regret, de necazuri și ea merită trăită. Într-o viață de om încap toate aceste clipe. Viața

omului e ca un meteor: strălucește în noapte și se transformă în cenușă.

Atunci, să trăim cu dragoste în șuvoiul vieții, să trăim ziua de astăzi, să o trăim cu măreție și demnitate umană.

Viața este frumoasă, dar trebuie să știi cum s-o trăiești; nu trebuie să te lași copleșit de greutățile și neajunsurile ei care apar într-o anumită perioadă de timp, material determinată, trebuie să lupți și mai ales să insiști în a depăși momentele cruciale, iar rezultatul de izbândă va apare fără îndoială și cu siguranță, mai devreme sau mai târziu.

Când eram tânăr gândeam că tot ce zboară se mănâncă și nu realizam că timpul se scurge în detrimentul tinereții și al vieții în general, căutam plăceri și satisfacții mărunte și de moment, care nu-și lăsau amprenta asupra ființei mele decât atât cât acopereau nevoile mele, într-o etapă strict determinată. Cu timpul însă, am înțeles că toate acestea nu erau de ajuns să mă facă fericit și atunci am început să mă gândesc la problemele vieții.

Nu am fost un pesimist, ci din contră un optimist. Nu am râvnit la bunurile altuia, ci din contră, a trebuit să mă chibzuiesc în așa fel încât să obțin singur necesarul minim de viață și din surplus, dacă a existat, am ajutat și pe alții, așa cum poate și alții m-au ajutat pe mine, în momente dificile sau cruciale prin care și eu am trecut.

De felul meu, nu am fost un egoist și un zgârcit, am împărțit întotdeauna; din tot ceea ce am avut sau am realizat am dat și altora, bucurându-mă că am putut să-i fac fericiți sau că au scăpat de o nevoie care-i afecta și le învenina viața. De foarte multe ori însă, nu toți cei cărora le-am oferit ajutorul meu dezinteresat, mi-au răspuns în egală măsură, mai târziu, când la rândul meu am avut nevoie de ajutorul lor.

Unii oameni au devenit, mai ales în timpurile noastre, avizi de putere și de bani care i-au acaparat și orbit, în așa măsură, încât nu-și mai dau seama de realitățile vieții și devin sclavii propriilor lor persoane și a dorințelor lor, de a avea, mai repede și tot mai mult, ceea ce ei gândesc. Din păcate însă, nu toți reușesc să facă ceea ce și-au pus în gând și atunci rezultatul i-a condus la ceva rău. Iată deci, opinia și gândirea mea despre viață, în general și, despre cum trebuie să trăiești, în particular.

Ce regretăm cel mai mult? Pare atât de simplu să trăiești viața, pentru că merită traită, dar oare știm s-o trăim? Alegerile noastre de cele mai multe ori sunt pentru ceilalți. Uităm să ne urmăm visele, sau cel puțin o parte din ele. Le amânăm unul câte unul sau le abandonăm neputincioși. Ne trezim plini de neîmpliniri când uneori e prea târziu. Prea mult timp pierdut pentru lucruri mărunte, prea puțin timp petrecut cu noi și cei dragi, cu viața însăși. Luptăm pentru lucruri fără valoare, când ceea ce contează cu adevărat este doar sufletul nostru. Trecem sub tăcere ceea ce simțim de teamă să nu rănim sau să fim răniți. Ne dorim liniște, echilibru până când sufletul nostru fredonează doar simfonii mute de dor și iubire. Cine să-l înțeleagă când nimeni nu-l aude? Avem atât de multe de făcut și atât de puțin timp, încât uităm de noi, de oameni. Aceștia sunt zi de zi în preajma noastră, dar uităm adesea că o iubire adevărată trebuie întreținută. Ne este dor de ei când nu-i mai avem și atunci regretele sunt prea târzii. Mimăm fericirea și îi mințim pe ceilalți că suntem fericiți, uitând de fapt că ne înșelăm doar pe noi. Așteptăm prea mult pentru a ne împlini visele, le amânăm pentru mai târziu, pentru o zi când poate vom realiza că viața e de fapt dragoste și "unde dragoste nu e... nimic nu e...".

În aceste momente, când încerc să închei aceste rânduri care mi-au adus în imagine viața mea, de multe ori zbuciumată, sunt liniștit și împăcat, iar deseori în lungile mele reflecții îmi aduc aminte de clipele fericite din viața mea și aștept resemnat călătoria cea mare spre meleagurile unde marea se întâlnește și se îmbrățișează cu cerul, în misteriosul lor infinit, pentru că tot ce începe trebuie să se și termine, iar ceea ce este mai frumos își găsește un sfârșit mai trist și mai rapid ca altele. De aceea Dumnezeu a orânduit lumea asta într-o armonie perfectă și în echilibru. A lăsat arșița sfâșietoare pentru ca mai apoi să vină crivățul răvășitor. A făcut foc, dar și ploaie ca să-l stingă. A făcut durere, dar și extaz care s-o curme. A făcut bărbatul, dar și femeia care să-i dea sens. A făcut nașterea, dar și moartea care să-i dea valoare. A făcut prostul, dar și deșteptul ca să-l înțeleagă. A făcut răutatea, dar și bunătatea care s-o ierte. M-a făcut pe mine, dar și moartea, despre care nu știu nimic, pentru că și asta e tot voia Lui, să nu știu nimic.

Mă imaginez stând în pat imobilizat, nemaiuzind, cu privirea înceteșată... Minte limpede nu mai pune stăpânire pe corpul care nu mă mai ascultă... Ce e, Doamne, în mintea mea cea de pe urmă, care își așteaptă sfârșitul? Oare ce contează în clipa aia? Sunt sigur că Dumnezeu a lăsat delirul numai mie, pentru ca atunci când mă voi apropia de moarte, să-mi facă trecerea mai ușoară, pentru că mintea mea nu e pregătită pentru ce corpul nu mai poate să ducă...

Cuprins

Cuvânt înainte.....	5
Introducere.....	8
Nașterea și începutul copilăriei mele.....	14
Originile mele.....	27
Bunica Ecaterina (Catrina).....	29
Bunicul Mihail (Mieilă).....	31
Familia mea.....	34
Părinții mei.....	39
Mama mea-Maria Constantinescu.....	41
Amintiri cu mama.....	48
Lacrimi în decembrie.....	53
Tatăl meu - Nicu Constantinescu.....	56
Casa părintească.....	61
Amintiri izvorâte din copilărie.....	66
Locuri și oameni ce mi-au modelat copilăria.....	81
Prima mea experiență cu Dumnezeu.....	100
Drumul credinței.....	103
Trezirea conștiinței mele.....	107
Perioda preșcolară.....	112
Școala, amintire... trăire.....	116
Parfumul primei zi de școală.....	118
Perioda gimnazială.....	121
Sentimente de gimnazial.....	125
Adolescența.....	129
Viața, prin ochi de adolescent.....	134
Examenul de la Liceul Militar din Craiova.....	137

Unde am vrut și unde am ajuns!.....	140
Lectura din perioada liceului.....	149
O fire iute la mână.....	152
Lecții prețioase învățate în 18 ani de viață	158
Viața de student militar.....	161
Prima sesiune din facultate	168
Întâmplări din timpul facultății	173
Îndepărtarea de Dumnezeu.....	180
Tentația pierzaniei.....	185
Am primit de la viață mai mult chiar și decât am visat ..	196
Oamenii din Planul lui Dumnezeu referitor la mine	244
Prelegerea de la “Casa Voicu”	262
Călătoria vieții mele.....	267
Despre mine acum... la vârsta de 50 de ani.....	272
Celor pentru care scrierile mele le rămân în... gât	290
Am încercat să-i dau vieții un rost	293
Cuprins	312
Bibliografie	314

Bibliografie

1. Ion Creangă, *Amintiri din copilărie*, Editura Hyperion, 2011;
2. Gheorghe Constantinescu, *Monografia comunei Cernișoara -locuri, vremuri, oameni*, Editura Amanda Edit, București, 2014 ;
3. Gheorghe Constantinescu, *Folclor din Cernișoara*, Editura Amanda Edit, București, 2015;
4. Gheorghe Constantinescu, *Povestea copilăriei mele*, Editura Amanda Edit, București, 2015;
5. Gheorghe Constantinescu, *Pădurea Ageșului, universul unei copilării*, Editura Amanda Edit, București, 2016;
6. Irina Bidner – Insomnii, **www.irinab.com**, (29.10.2016);
7. Oliver Lindberg, *Viața mea de la derbedeu la misionar*, Editura Casa cărții, 2015;
8. Călin Hentea, *Memorii în papuci*, Editura Eikon, 2016;
9. Doina Ioanid, *Portrete vorbite și scrise*, Editura Casa de pariuri literare, 2016;
10. Ileana Mălăncioiu, *Am reușit să rămân eu însumi*, Editura Polirom, 2010;
11. Octavian Paler, *Eul detestabil*, Editura Polirom, 2012;
12. Irina Procopie, *Pagini de jurnal*, Editura Polirom, 2016;
13. John Gray, *Cum să obții ceea ce vrei*, Editura Vremea, 2014;

- 14 Dale Carnegie, *Lasă grijile, începe să trăiești*, Editura Curtea Veche, 2012;
15. Lary Winget, *Termină cu văicăreala și fă ceva pentru viața ta*, 2010;
16. John C. Maxwell, *Cum să devi o persoană influentă*, Editura Amaltea, 2010;
17. John C. Maxwell, *Talentul nu este suficient*, Editura Amaltea, 2008;
18. Zig Ziglar, *Pe culmile succesului*, Editura Amaltea, 2006;
19. John C. Maxwell, *Dezvoltă liderul din tine*, Editura Amaltea, 2003;
20. Zig Ziglar, *Momente pentru a zâmbi*, Editura Curtea Veche, 2013;
21. Spencer Johnson, *Cine mi-a furat cașcavalul?* Colecția cărți cheie, 2009.

De același autor:

- *Suprafețe de rotație în spații afine*, Editura Elapis, București, 2006;
- *Lumea evoluție sau creație?*, Editura Estfalia, București, 2009;
- *Stăpânii din umbră*, Editura Amanda Edit, București, 2009;
- *Noua ordine mondială*, Editura Amanda Edit, București, 2010;
- *Conspirație împotriva României*, Editura Amanda Edit, București, 2011;
- *Singuri în univers*, Editura Amanda Edit, București, 2012;
- *Marea conspirație mondială*, Editura Amanda Edit, București, 2013;
- *SUA: Istoria ascunsă a unui imperiu*, Editura Amanda Edit, București, 2013;
- *Monografia comunei Cernișoara: Locuri, vremuri, oameni*, Editura Amanda Edit, București, 2014;
- *Folclor din Cernișoara*, Editura Amanda Edit, București, 2015;
- *Povestea copilăriei mele*, Editura Amanda Edit, București, 2015;

- *Pădurea Ageșului, universul unei copilării*, Editura Amanda Edit, București, 2016.

Publicat online la EDITURA EVOMIND
e-mail contact@evomind.org
www.evomind.org